Nationaal Programma
ROTTERDAM ZUID

Inhoud

- Samenvatting
- Cijfers algemeen beeld Rotterdam Zuid
- Effectrapportage (outcome)
- Resultaten van de activiteiten (output)
- Financiën programmabureau

VOORTGANGSRAPPORTAGE NPRZ 2021

Het NPRZ monitort de interventies en de voortgang daarvan en rapporteert hier jaarlijks over.

In 2022 staat de Midterm Review en het maken van een uitvoeringsplan 2023-2026 centraal. Daarom is besloten dit jaar geen krant 'NPRZ op Koers' te maken. In plaats daarvan is de voortgang per Pijler samengevat in dit document.

Verder bevat dit document een gedetailleerd beeld van de voortgang van relevante effectindicatoren en een uitgebreid overzicht van de voortgang van alle 103 activiteiten die in het NPRZ uitvoeringsplan 2019-2022 zijn afgesproken.

Nationaal Programma
ROTTERDAM ZUID

Samenvatting NPRZ Voortgang 2021

Effecten en Resultaten

Effecten
Het NPRZ is met 21 van de 30 indicatoren ruim op koers. Dat is wederom een compliment voor alle inwoners en professionals die zich elke dag inzetten Zuid verder te versterken. Het zijn met name de lange termijn ontwikkelingen ten aanzien van de pijler Wonen die achterblijven. In de pijlers School en Werk is er op enkele indicatoren terugval ten opzichte van 2019. Dit komt door het lerarentekort en de coronacrisis. Er is echter nog steeds voortuitgang t.o.v. 2011. Met name de eindadviezen in het basisonderwijs zijn weer op het niveau dat was beoogd voor 2021.

Resultaten
63% van de 100 gestarte projecten lopen momenteel zoals beoogd. In 2020 was dit ook 63%. 3 projecten liggen stil of zijn niet gestart. 26 activiteiten vallen onder de Regio Deal Rotterdam Zuid. Daarvan loopt 77% op schema. Bij de beoordeling en kleurtoekenning (rood, oranje, groen) aan de activiteiten wordt enerzijds rekening gehouden met de behaalde resultaten/effecten van de activiteiten en anderzijds met het vertrouwen richting de toekomst.

Samenvatting VOORTGANG NPRZ

Thuisbasis op orde en Vrije Tijd

Taal en Schulden
De voortgang van de non-formele en formele taaltrajecten verloopt redelijk; door corona zijn er wel minder taaltrajecten gerealiseerd dan gepland. De taallessen vonden grotendeels digitaal plaats. Er zijn 3.763 taaltrajecten gestart in het NPRZ-gebied en dat is 49% van alle in 2021 gestarte taaltrajecten in Rotterdam. Ook de toename van het aantal mensen dat is bereikt met de schuldenaanpak is niet gerealiseerd. Helaas is in het NPRZ gebied zelfs een kleine daling te zien t.o.v. het Rotterdamse gemiddelde. Er was afgesproken dat 45% van alles stedelijke schuldtrajecten op Zuid zou plaatsvinden. Dit is 43% geworden.

Wijkteams
Ook het bereik van de wijkteams stond onder druk. Het aantal bereikte kinderen is gestegen, maar bleef nog onder het percentage dat is afgesproken, respectievelijk 17% en 25%. In 2020 was dit 12% en 25%.
De samenwerking tussen school en de zorg heeft een nieuwe impuls gekregen met tijdelijk geld uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Op scholen worden school-zorgteams ingericht met meer beschikbare capaciteit van schoolmaatschappelijk werk en het wijkteam. De samenwerking met de pijler Werk is niet verder verbeterd t.o.v. 2020.

Cultuur en Sport
In 2021 is verder gewerkt aan het opzetten van een projectorganisatie voor de Cultuur+Campus. Het doel is om in de periode 2022-2029 de Cultuurcampus te realiseren, een iconisch gebouw dat internationaal bezoekers trekt en de ambities van Rotterdam-Zuid markeert. Het Grote Culturele Evenement Zuid is vorig jaar uitgesteld naar 2023. Er is goede hoop dat het evenement, als onderdeel van Zomer op Zuid, in 2023 kan doorgaan.

Samenvatting VOORTGANG NPRZ

School

Children's Zone

Primair Onderwijs: de schooladviezen zijn in 2021 weer terug op 24,7% ingelopen t.o.v. het niveau van de G4. Het aanbieden van extra uren via dagprogrammering is weer grotendeels opgepakt. Het werken aan kwaliteit is nu het motto. Met de NPO-middelen is de inzet van tutoren en investeren in Zorg/School-teams mogelijk geworden. Dit was al langer een grote wens van schooldirecteuren.
De uitvoering en de ambities van de Children's Zone aanpak staat nog steeds onder druk omdat het lerarentekort op Zuid in 2021 is toegenomen (131 fte's in 2020 naar 210 fte's in 2021). Hierbij moet wel worden aangetekend dat het aandeel van Zuid in het stedelijke tekort is gedaald van 45% naar 40,5%.

Voortgezet Onderwijs: Het beschikbaar komen van de cijfers in het VO loopt achter in de tijd waardoor de terugval van het eerste coronajaar nu pas zichtbaar is geworden. Op alle fronten is een lichte daling te zien. Dus afstroom (lagere positie in 3e klas voortgezet onderwijs (vo) t.o.v. eindadvies basisschool) is iets toegenomen. Bij het percentage vo-leerlingen in 3e klas havo en vwo en bij het aantal gediplomeerden van havo en vwo is er een afname.
Op 8 scholen is gestart met een pilot Dagprogrammering.

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (lob)

In het algemeen zien we dat men bij de activiteiten lob veel last heeft van de coronapandemie en het lerarentekort. Dit geldt ook voor de met EU-subsidie gestarte pilot in het vo en Tech op Zuid. Desondanks is er op de basisscholen weer iets meer aandacht voor lob-activiteiten t.o.v. de terugval in 2020. Dit is ook terug te zien in de onderbouw van het voortgezet onderwijs. In de bovenbouw is er echter verdere terugval.

Het aantal leerlingen dat kiest voor een opleiding in de kansrijke sectoren (zorg, haven en techniek) is niet stabiel. Zo is bij het vmbo-techniek de instroom 3e klas en uitstroom aan het einde van de opleiding, weliswaar licht toegenomen maar in het mbo is zowel instroom als uitstroom techniek iets teruggelopen.

Samenvatting VOORTGANG NPRZ

Werk

AanDeBak - garanties

In 2021 hebben de werkgevers aangesloten bij het NPRZ in totaal 557 ADB-garanties in de zorg, haven en techniek beschikbaar gesteld. Daarbovenop komen nog eens 245 ADB-garanties van de partners in het primair onderwijs, van de kinderopvang en de politie. In totaal gaat het om 802 garanties.

Het aantal jongeren dat heeft gekozen voor een ADB-opleiding is in zijn totaal wederom gestegen. Het aantal mbo-studenten zorg, haven en techniek is gestegen van 632 naar 741 leerlingen. Het aantal studenten aan de pabo is gedaald van 64 naar 46 en kinderopvang van 94 naar 88). Bij de politie is het aantal toegenomen (van 1 naar 9). In totaal gaat het dus om 884 studenten.

Werkzoekenden met uitkering

Uitkeringsgerechtigden van Zuid profiteren in onvoldoende mate van het economisch herstel. De uitstroom naar werk is met 1.919 niet op het gewenste niveau van 2.200 per jaar. De instroom is ook hoger dan verwacht. Met de aanpak Samen voor Zuid is de beoogde verlaging van de caseload van de werkconsulenten gerealiseerd. De koppeling met hulpverlening in de thuissituatie is weliswaar verbeterd maar nog niet zoals gewenst.
Het aantal mensen van Zuid dat profiteert van SROI is veel te laag t.o.v. de rest van de stad en de regio. Hierdoor worden verschillen in de stad vergroot.

Samenvatting VOORTGANG NPRZ

Wonen

Zowel de aanpak van de corporatievoorraad als de basisverbetering particuliere voorraad liggen op schema.
De Regiodeal-ambitie ten aanzien van het samenvoegen en sloop/nieuwbouw particuliere voorraad is bijgesteld naar beneden (van 1400 naar 700 tot 900). Dit is gedaan vanwege de stijgende woningwaarde
We zien dat de druk op de woningmarkt aanhoudt. Het percentage eigenaar-bewoners is wederom gedaald. Om tegenwicht te geven is per 1-1-2022 in zes wijken op Zuid de Opkoopbescherming geïntroduceerd. Met de pilot verhuurdersvergunning Carnisse (per 1-1-21) wordt gekeken of de situatie kan verbeteren.

Nieuwe ontwikkelingen in 2021 waren er in Lombardijen. De gemeente Rotterdam, Havensteder en Synchroon hebben voor Lombardijen een gezamenlijk integraal ontwikkelperspectief gemaakt met aandacht voor vraagstukken op het terrein van school, werk, wonen, meedoen, welzijn en klimaatadaptatie. Bijvoorbeeld of in deze wijk op termijn meer differentiatie in de woningvoorraad mogelijk is. Maar ook welke sociaaleconomische aanpak nodig is om op korte- en middellange termijn de sociale problematiek en werkgelegenheidsproblemen te verhelpen. Er wordt nu gewerkt aan een uitwerking op buurtniveau (Homerusbuurt en Molièrebuurt) en de uitwerking van de eerste fysieke kansen (Kop van Homerus, Complex 206). Er is in het Actieplan Lombardijen en de pilot Veerkrachtige Wijken ook een link gelegd met de Ontwikkelvisie van de gemeente Rotterdam en de kansenkaart.

Feyenoord City: begin 2022 werd bekend dat de bouw van een nieuw stadion nu niet doorgaat.
Rotterdam heeft tot nu toe voor drie gebiedsontwikkelingen binnen het NPRZ een aanvraag ingediend bij de woningbouwimpuls (WBI) van het Rijk en toegekend gekregen: Feyenoord City, Noordrand Zuiderpark/Hart van Zuid en Codrico. Voor deze drie projecten is 57 miljoen euro aan woningbouwimpulsmiddelen toegekend.

De door het college aangevraagde rijksbijdrage van 40 miljoen euro vanuit het Volkshuivestingsfonds (Vhf) is toegekend. Dit geld wordt, samen met 17 miljoen euro co-inanciering vanuit de gemeente, ingezet voor de grondige aanpak van de particuliere woningvoorraad in Rotterdam-Zuid; meer specifiek in de wijken Oud-Charlois, Tarwewijk, Carnisse en Hillesluis en met name op locaties waar de stadsvernieuwing in de jaren ‘70 en ’80 aan is voorbijgegaan. Hierdoor krijgen de woningen en de wijken een upgrade op het gebied van leefbaarheid, kwaliteit en toekomstbestendigheid. De plannen worden samen met bewoners uitgewerkt, zoals in Stadsvernieuwing 2.0 is afgesproken.

Samenvatting VOORTGANG NPRZ

Ondermijning en Veiligheid

Vanuit het NPRZ is in 2021 met betrekking tot Veilig ingezet op het versterken van de ketensamenwerking om samen tot structurele oplossingen te komen om Rotterdam-Zuid veiliger te maken. De wijkrechtspraak is verder vorm gegeven waardoor de instroom hoger is geworden en er meer structuur is ontstaan voor een vast werkproces. Daarnaast heeft er een uitbreiding plaatsgevonden van het verzorgingsgebied. Ook de pilot rechtsbijstand is verder uitgebreid. Met het LVB-project is voor 20 personen vanaf het eerste moment en gedurende alle stappen in het strafproces, rekening gehouden met hun licht verstandelijke beperking en is gekomen tot een passende afdoening op een OM-hoorzitting. Complexe zaken vanuit Rotterdam-Zuid zijn besproken in het Veiligheidshuis.

De aanpak van ondermijning is in 2021 prioriteit geweest voor Rotterdam-Zuid. Dit betreft onder andere de aanpak van de Alliantie Hand in Hand op de Beijerlandselaan en Groene Hilledijk, maar ook de aanpak van de winkelboulevard Slinge. De ontwikkelde Toolbox interventies winkelstraten, die is ontwikkeld door het RIEC Zeeland-West Brabant, biedt handzame maatregelen voor de partners bij de aanpak van ondermijning in winkelgebieden. Deze toolbox zal het komend jaar een belangrijke leidraad zijn voor de partners bij de integrale aanpak.

Daarnaast is er een voortdurende focus op het afpakken van crimineel geld en wordt op Zuid gewerkt met maatregelen die nauw op elkaar aansluiten, zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk.

Samenvatting Organisatie en Financiën

Organisatie en Financiën

Het NPRZ is een samenwerkingsverband van alle partners die betrokken of actief zijn in Rotterdam-Zuid en belang hebben bij de vooruitgang van dit stadsdeel met ruim 207.000 inwoners. De partners zijn: het onderwijs, het bedrijfsleven, de zorg, de volkshuisvesting, het Rijk, de gemeente, het Openbaar Ministerie, de politie, Reclassering Nederland, de Rechtbank Rotterdam, de cultuur- en sportsector en de bewoners. Het NPRZ maakt de verbinding tussen de partners en investeert in afstemming, interactie en een effectieve samenwerking.

Bestuur NPRZ
In het bestuur van het NPRZ zijn de partners gelijkwaardig vertegenwoordigd. Zij zorgen voor mandaat en informeren hun achterban. Nieuw in het bestuur zijn Wietske Vrijland, lid Raad van Bestuur van het Maasstad Ziekenhuis namens de zorg en Chris Kuijpers, Directeur-Generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het Ministerie van BZK namens het Rijk. Namens de woningcorporaties heeft Hedy van den Berk, bestuursvoorzitter Havensteder, zitting.

Programmabureau
Het bureau, de directeur en een team van 13 medewerkers (11 fte), ondersteunen alle partijen die gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van het Nationaal Programma. In 2021 is door het bureau € 1.002.946 besteed, dit valt binnen het budget van € 1.040.000. In 2021 is de medewerker namens de veiligpartners opgevolgd door opgevolgd door drie partime medewerkers (politie, OM en Reclassering). Verder is de procedure opgestart en in 2022 afgerond voor het aantrekken van een nieuwe adviseur Wonen en voor twee nieuwe functies: een voor Onderzoek, Ontwikkeling van de Kennis- & Cultuurcampus en de samenwerkende HO- en WO-instellingen, Onderzoek. Ook is er een medewerker gestart voor interne partnercommunicatie en werkbezoeken.

Regiodeal en andere financiering
Rijk en gemeente hebben in 2018 de regiodeal Rotterdam-Zuid afgesloten. De Regiodeal vormde ook in 2021 een belangrijke financiële basis onder de NPRZ interventies.

Nationaal Programma
ROTTERDAM ZUID

Cijfers algemeen beeld Rotterdam Zuid

Wijkindelingen

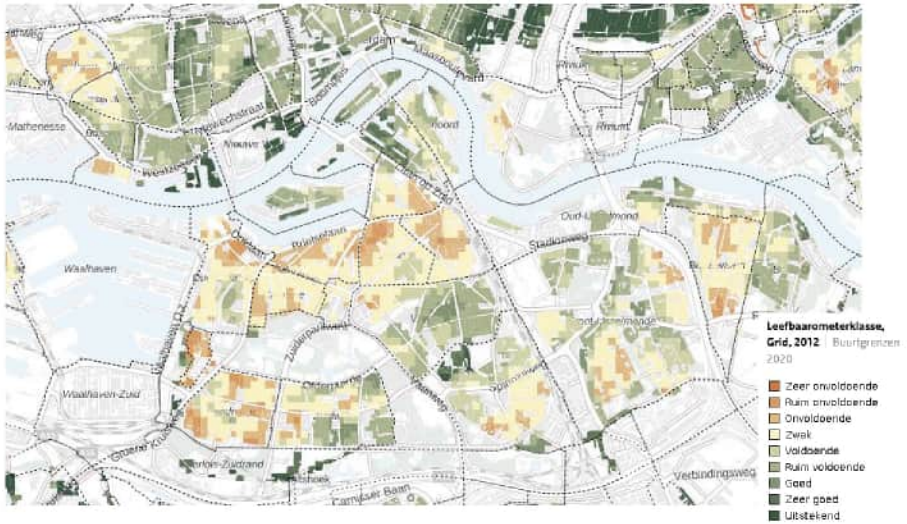
Er worden verschillende wijkindelingen gebruikt. Bij de uitvoeringspraktijk hanteert NPRZ dezelfde wijkindeling als de sociale wijkteams van Rotterdam. Het gaat daarbij om 17 teams, enkele kleine wijken zijn daarbij samengevoegd met grotere naastliggende wijken.

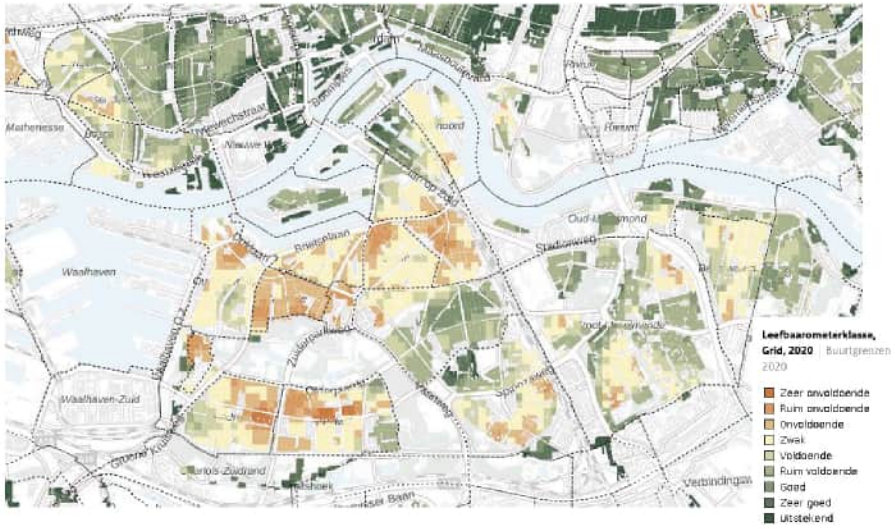
De Leefbaarometer gebruikt voor de wijken de CBS-buurtindeling, in totaal 23 wijken. Voor het wijkprofiel wordt ook gewerkt met de CBS-buurt indeling met een tweetal aanpassingen. Groot IJsselmonde is opgedeeld in noord en zuid. Zuidrand en Zuiderpark zijn samengevoegd. Hierdoor komt het totaal ook op 23 wijken.

Sinds 2022 kent het NPRZ gebied 15 wijkraden,

Leefbaarometer 2020 – Leefbaarheidsklassen

Wijk / Stad	2012	2014	2016	2018	2020	tov 2012
Feijenoord						
Kop van Zuid	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed	
Kop van Zuid - Entrepot	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	
Vreewijk	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Ruim voldoende	
Bloemhof	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	
Hillesluis	Zwak	Onvoldoende	Onvoldoende	Ruim onvoldoende	Onvoldoende	
Katendrecht	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Goed	
Afrikaanderwijk	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	Voldoende	
Feijenoord	Voldoende	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	
Noordereiland	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Goed	Ruim voldoende	Goed	
Ijsselmonde						
Oud IJsselmonde	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	
Lombardijen	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	
Beverwaard	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	
Groot IJsselmonde	Voldoende	Zwak	Voldoende	Voldoende	Voldoende	
Charlois						
Tarwewijk	Zwak	Ruim onvoldoende	Ruim onvoldoende	Onvoldoende	Zwak	
Carnisse	Zwak	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	
Zuidwijk	Voldoende	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	
Oud Charlois	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	Zwak	
Wielewaal	Onvoldoende	Ruim onvoldoende	Zeer onvoldoende	Ruim onvoldoende	Onvoldoende	
Zuidplein	Zwak	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	
Pendrecht	Zwak	Onvoldoende	Ruim onvoldoende	Onvoldoende	Zwak	
Zuiderpark	Ruim voldoende	Goed	Ruim voldoende	Voldoende	Ruim voldoende	
Charlois Zuidrand	Zeer goed	Uitstekend	Uitstekend	Zeer goed	Zeer goed	
Heijplaat	Zwak	Zwak	Voldoende	Voldoende	Ruim voldoende	
Rotterdam	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	
Amsterdam	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	
Den Haag	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	
Utrecht	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	

Kleur: Voor- of achteruit gang tov jaar ervoor.

Het model van de Leefbaarometer is vernieuwd (herijkt), waarbij rekening is gehouden met nieuwe ontwikkelingen en inzichten. In de Leefbaarometer, uitgegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn indicaoren op het gebied van fysieke omgeving, woningvoorraad, voorzieningen en overlast en onveiligheid meegenomen. Op sociaal vlak tav school en werk zijn geen indicatoren meegenomen. Er wordt gewerkt met een klassenindeling van zeer onvoldoende tot uitstekend.

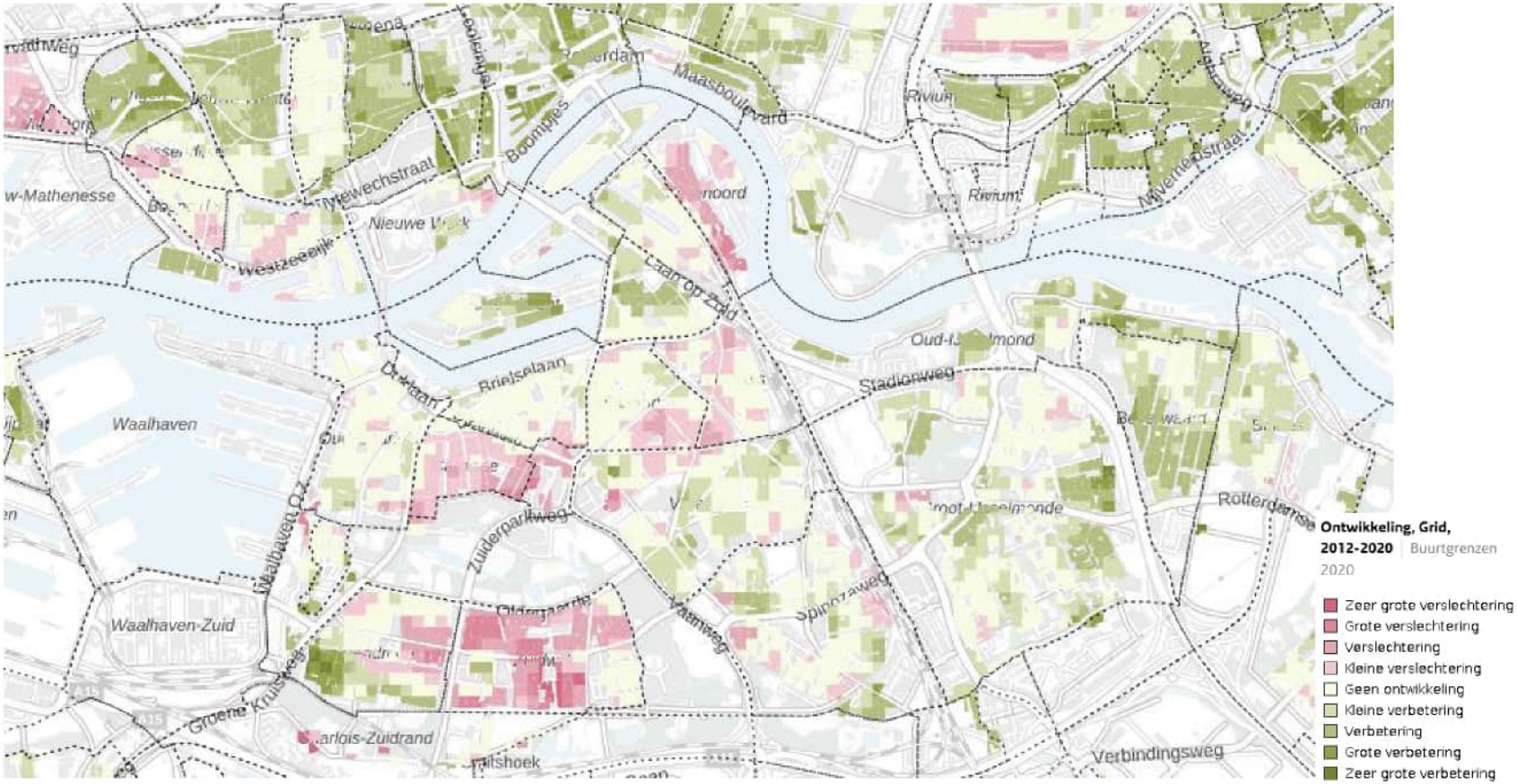
In de periode 2012-2020 zijn 5 wijken in een hogere klasse terecht gekomen. Het gaat om Vreewijk, Katendrecht, Afrikaanderwijk, Noordereiland en Heijplaat. Er zijn eveneens 5 wijken in een klasse lager uitgekomen Dit zijn Hillesluis, Feijenoord, Carnisse, Zuidwijk en Zuidplein.

Op de kaarten zijn de jaren 2012 en 2020 opgenomen in de tabel zijn ook de tussenliggende jaren 2014, 2016 en 2018 te zien.

Meer informatie is te vinden op: https://www.leefbaarometer.nl

NB:De Leefbaarometer is een instrument dat de verschillen in leefbaarheid tussen woongebieden registreert. Er worden geen causale verbanden gelegd en het is geen verklarend model. Verder zijn de cijfers over 2020 de meest recente en gepubliceerd 2022.

Leefbaarometer 2020 - Leefbaarheidsontwikkeling

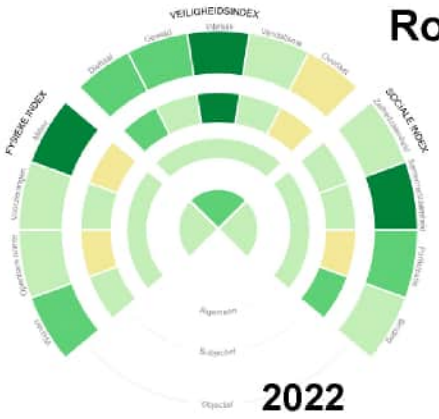

De ontwikkeling van de Leefbaarometerscore tussen twee peiljaren wordt op basis van het aantal standaardafwijkingen ingedeeld in een van negen klassen (variërend van 'Zeer grote verslechtering' tot 'Zeer grote verbetering'). Op de ontwikkelingskaart van de periode 2012 - 2020 kent alleen Zuidwijk een 'verslechtering'. Hillesluis, Feijenoord, Carnisse, Zuidplein en Zuiderpark zijn de 5 wijken die een 'kleine verslechtering' laten zien. Een 'kleine verbetering' is ook in 5 wijken te zien, Katendrecht, Afrikaanderwijk, Beverwaard. Een 'verbetering' is er in Oud IJsselmonde en Heijplaat. De overige wijken zijn stabiel gebleven.

Referentie G4: Zowel voor Rotterdam, Den Haag , Amsterdam als Utrecht is sprake van een kleine verbetering.

WIJKPROFIEL 2022

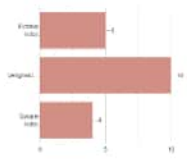
Rotterdam

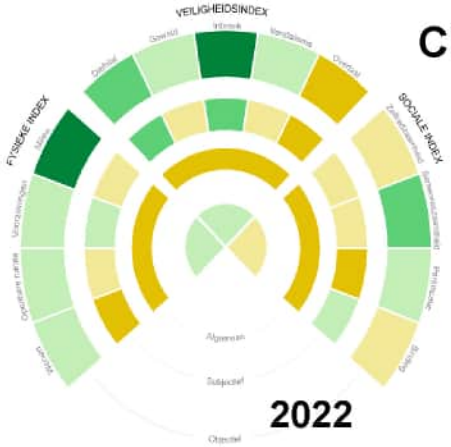
2022

2014

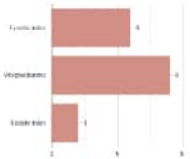
Charlois

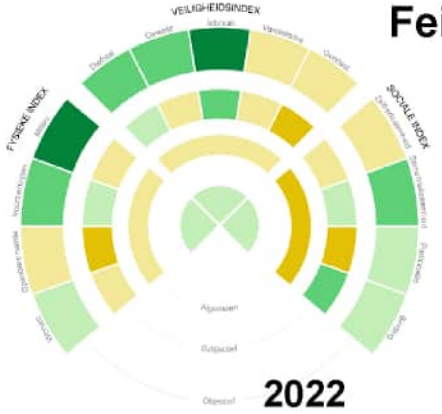
2022

2014

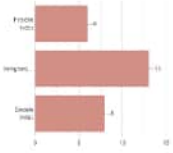
Feijenoord

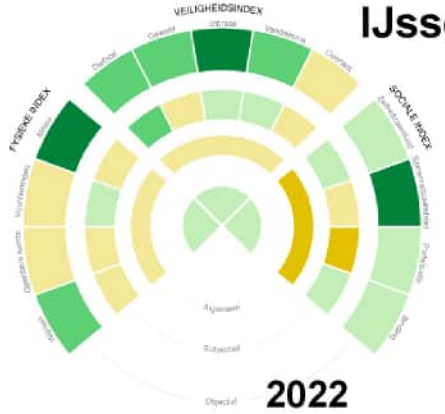
2022

2014

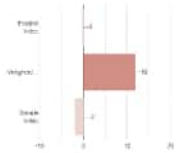
IJsselmonde

2022

2014

In het wijkprofiel wordt met een brede set indicatoren gewerkt waarbij in de sociale index gewerkt wordt met gegevens van volwassenen. Scores 2022 zijn geïndexeerd naar Rotterdam 2014, het eerste jaar waarvoor het wijkprofiel is opgesteld. Meer informatie is te vinden op: https://wijkprofiel.rotterdam.nl

Omdat het wijkprofiel geen NPRZ-categorie kent gebruiken we de hoefijzers van de 3 gebieden. In de periode 2014 tot 2022 hebben Charlois en Feijenoord zich licht verbeterd tov Rotterdam op de fysieke index, IJsselmonde is teruggevallen. Op de veiligheidsindex daarentegen hebben Feijenoord en IJsselmonde zich weer iets beter ontwikkeld dan Rotterdam en Charlois licht minder. Op de sociale index heeft Feijenoord een grotere positieve beweging gemaakt dan Rotterdam. Charlois minder en Ijsselmonde is ook hier teruggevallen tot zelfs onder het niveau van 2014.

WIJKPROFIEL 2022 Ontwikkelingen op wijkniveau sinds 2014

2014 is het vergelijkingsjaar omdat deze cijfers vanaf dat moment beschikbaar zijn.

Veiligheidsindex (was is tov 2020)

Van de 23 wijken zijn ten opzichte van 2014 4 (was 2 in 2020) wijken meer dan 2 punten achteruit gegaan en 12 (was 19 in 2020) meer dan 2 punten vooruit. Net als vorig jaar liggen Lombardijen (90) en Carnisse (85) onder het niveau van 2014. Daarnaast dit keer ook de Wielewaal (92) en het Zuidplein (86). Alle wijken zijn objectief vooruit gegaan.
Ten opzichte van 2020 zijn 5 wijken meer dan 2 punten gedaald en 11 gestegen. 3 wijken zijn zowel objectief als subjectief meer dan 2 punten achteruit gegaan (Hillesluis, Feijenoord en Wielewaal) en 5 wijken zijn zowel objectief als subjectief meer dan 2 punten vooruit gegaan (Vreewijk, Bloemhof, Beverwaard, Oud Charlois en Heijplaat). 7 wijken liggen boven het Rotterdams gemiddelde dat waren er vorig jaar 8.

Sociale index

Van de 23 wijken zijn ten opzichte van 2014 5 (was 6 in 2020) wijken meer dan 2 punten achteruit gegaan en 13 (was 13 in 2020) meer dan 2 punten vooruit. Net als vorig jaar liggen Carnisse (66), Zuidplein (81) en Zuiderpark+Zuidrand (99) onder het niveau van 2014. Daarnaast dit keer ook Lombardijen (85), Beverwaard (83), Groot IJsselmonde Zuid (89) . Alle wijken zijn objectief vooruit gegaan op 2 na Carnisse en Zuidplein.
Ten opzichte van 2020 zijn 7 wijken meer dan 2 punten gedaald en 11 gestegen. 1 wijk is zowel objectief als subjectief meer dan 2 punten achteruit gegaan (Carnisse) en 5 wijken zijn zowel objectief als subjectief meer dan 2 punten vooruit gegaan (Vreewijk, Bloemhof, Afrikaanderwijk, Feijenoord en Zuidwijk).6 wijken liggen boven het Rotterdams gemiddelde, dat waren er vorig jaar ook 6.

Fysieke index

Van de 23 wijken zijn ten opzichte van 2014 1 (was 2 in 2020) wijken meer dan 2 punten achteruit gegaan en 16 (was 13 in 2020) meer dan 2 punten vooruit. Dit keer ligt Lombarijen (91) onder het niveau van 2014. Alle wijken zijn objectief vooruit gegaan.
Ten opzichte van 2020 zijn 6 wijken meer dan 2 punten gedaald en 11 gestegen). 2 wijken zijn zowel objectief als subjectief meer dan 2 punten achteruit gegaan (Lombardijen, Pendrecht) en 7 wijken zijn zowel objectief als subjectief meer dan 2 punten vooruit gegaan (Kopvan Zuid en Kop van Zuid entrepot, Afrikaanderwijk, Noordereiland, Carnisse en Zuiderpark+Zuidrand).
5 wijken liggen boven het Rotterdams gemiddelde, dat waren er vorig jaar 4.

Totaal beeld

Bloemhof, Hillesluis, Tarwewijk en Carnisse behoren op alle 3 indexen nog steeds tot de slechts scorende 7 wijken. De wijk Feijenoord alleen op de fysieke index. De wijken Oud Charlois en de Afrikaanderwijk behoren nu tot de middenmoot op alle drie indexen.
Van de niet-focuswijken scoort Beverwaard op 2 indexen (SI en FI) evenals Lombardijen en Zuidplein (VI en SI) bij de laagste 7 scorende wijken. Deze wijken verdienen dus extra aandacht. Op 1 index behoren Pendrecht (FI) en Zuiderpark+Zuidrand (VI) bij de slechts scorende 7 wijken.
De Noordereiland, Katendrecht (op 3 indexen) en Kop van Zuid, Oud IJsselmonde en Heijplaat (op 2 indexen) behoren stabiel tot de best scorende wijken van Zuid.

Zie de tabel op de volgende bladzijde

WIJKPROFIEL 2022 Indexen tabel

	Veiligheidsindex								Sociale Index								Fysieke index							
	2014	2016	2018	2020	2022	2022 tov 2014	2022 tov 2014 Subjectief	2022 tov 2014 Objectief	2014	2016	2018	2020	2022	2022 tov 2014	2022 tov 2014 Subjectief	2022 tov 2014 Objectief	2014	2016	2018	2020	2022	2022 tov 2014	2022 tov 2014 Subjectief	2022 tov 2014 Objectief
Rotterdam	100	102	108	110	110		v	v	100	104	110	105	104	v	a	v	100	104	107	106	105	v	a	v
Feijenoord	86	86	93	98	99		v	v	85	92	95	89	93	v	v	v	89	96	99	93	95	v	a	v
Kop van Zuid	124	119	123	130	122		a	v	104	111	105	113	117	v	v	v	111	113	114	111	117	v	v	v
Kop van Zuid-Entrepot	98	106	107	114	119		v	v	111	112	114	111	115	v	a	v	107	111	115	107	115	v		v
Vreewijk	84	80	90	90	94		a	v	85	92	95	91	96	v	v	v	89	103	103	101	102	v	v	v
Bloemhof	82	76	84	83	91			v	76	80	88	69	77		a	v	81	90	89	81	82		a	v
Hillesluis	73	82	77	95	88			v	75	81	86	88	79	v	a	v	77	85	84	76	78		a	v
Katendrecht	125	113	121	131	130		a	v	103	114	121	120	118	v	v	v	106	118	127	115	113	v		v
Afrikaanderwijk	80	78	95	100	102		v	v	75	82	85	80	92	v	v	v	82	84	91	87	94	v	v	v
Feijenoord	88	86	100	107	100	v	a	v	73	89	83	77	86	v	v	v	81	87	93	87	90	v	v	v
Noordereiland	116	123	122	122	135	v	v	v	109	116	115	114	117	v	v	v	110	110	111	104	111			v
IJsselmonde	94	97	105	105	106	v	v	v	93	91	102	95	91		a	v	94	97	103	100	94		a	v
Oud IJsselmonde	119	112	132	130	129	v	v	v	115	114	119	121	117		a	v	97	97	104	98	103	v	a	v
Lombardijen	94	93	104	90	90	a	a	v	89	80	96	91	85	a	a	v	94	94	103	106	91	a	a	v
Beverwaard	92	98	101	98	105	v	a	v	86	90	98	85	83	a	a	v	80	89	95	85	80		a	v
Groot IJsselmonde-Noord	92	101	103	120	124	v	v	v	91	93	100	92	94	v		v	99	103	109	106	101			v
Groot IJsselmonde-Zuid	94	95	107	113	106	v	v	v	93	91	104	94	89	a	a	v	98	100	109	101	98		a	v
Charlois	86	84	87	88	95	v	v	v	83	86	89	88	85		a	v	84	87	89	91	90	v	a	v
Tarwewijk	81	84	73	85	89	v	v	v	70	84	83	91	84	v	v	v	75	81	79	82	80	v	a	v
Carnisse	90	81	86	81	85	a	a	v	82	79	77	77	66	a	a	a	82	84	83	81	87	v	a	v
Zuidwijk	92	94	95	98	98	v	a	v	89	89	85	84	90			v	93	96	98	104	98	v	a	v
Oud-Charlois	90	93	95	103	107	v	v	v	86	88	96	93	92	v	a	v	87	90	90	93	97	v	a	v
Wielewaal	104	111	106	106	92	a	a	v	85	87	103	90	93	v		v	89	98	87	90	92	v	a	v
Zuidplein	89	77	84	88	86	a	a	v	107	116	98	91	81	a	a	a	84	87	93	93	99	v	a	v
Pendrecht	90	78	95	90	106	v	v	v	79	83	95	89	87	v	v	v	87	92	104	99	89	v	a	v
Zuiderpark en Zuidrand	68	68	74	72	72	v	a	v	101	99	104	88	99	a	a	v	91	88	100	94	111	v	v	v
Heijplaat	129	137	155	143	151	v	v	v	117	99	94	115	117		a	v	91	88	78	88	95	v	a	v

Kleur: Voor- of achteruitgang met meer dan 2 punten. De grijs gearceerde wijken zijn focuswijken.

Laagste scores wijkprofiel 2022

Hieronder vind je een overzicht van wijken die op de drie indexen de laagste score hebben. Wijken in een donkergroen vakje komen drie keer voor en de groene wijken twee keer. Deze wijken hebben dus in meerdere opzichten een kwetsbare positie.

Veiligheidsindex		Sociale Index		Fysieke Index	
→ Zuiderpark en Zuidrand	72	→ Carnisse	66	→ Hillesluis	78
CS-kwartier	80	→ Bloemhof	77	→ Tarwewijk	80
Cool	80	→ Hillesluis	79	→ Beverwaard	80
→ Carnisse	85	Oud Mathenesse/Witte Dorp	80	→ Bloemhof	82
→ Zuidplein	86	→ Zuidplein	81	→ Carnisse	87
→ Hillesluis	88	→ Beverwaard	83	Oud Mathenesse/Witte Dorp	88
Tussendijken	89	Tussendijken	84	→ Pendrecht	89
→ Tarwewijk	89	Oud Crooswijk	84	→ Feijenoord	90
→ Lombardijen	90	→ Tarwewijk	84	→ Lombardijen	91
→ Bloemhof	91	→ Lombardijen	85	→ Vlelewaal	92

→ =wijk in Rotterdam Zuid

Wijken die drie keer voorkomen in de top 10 van de drie indexen (laagste scores)
Wijken die twee keer voorkomen in de top 10 van de drie indexen (laagste scores)
Wijken die één keer voorkomen in de top 10 van de drie indexen (laagste scores)

Tabel met een overzicht van de tien wijken die op de drie indexen de laagste score hebben.

Bewoners: Algemene indicatoren School, Werk en Wonen

Indicatoren	Nederland	Totaal G4	Amsterdam	Rotterdam[1]	Den Haag	Utrecht	Rotterdam[2]	Zuid	7 Focuswijken
Stand bevolking 1 januari (2021)	17.475.415	2.432.659	873.338	651.631	548.320	359.370	651.269	207.510	80.290
Aantal inwoners tot 27 jaar in % van totale bevolking (2021)	30,3%	32,4%	30,8%	32,7%	32,2%	36,2%	32,7%	33,8%	36,9%
% één-ouder huishouden met tenminste 1 thuiswonend kind, jonger dan 18 jaar op alle huishoudens met tenminste 1 thuiswonend kind, jonger dan 18 jaar (2021)	19,2%	27,0%	28,9%	25,4%	31,8%	16,8%	33,0%	39,6%	40,2%
% leerlingen basisonderwijs met laagopgeleide ouders (1 okt 2019)	9,4%	15,5%		17,7%			17,7%	23,2%	26,8%
Referentieniveaus: fundamenteel niveau (2018/2019)	96,1%	94,6%	94,5%	93,5%	95,0%	96,1%	93,5%	91,6%	90,1%
Referentieniveaus: streefniveau (2018/2019)	61,4%	59,0%	58,3%	56,6%	59,7%	63,6%	56,6%	51,3%	48,2%
% leerlingen in leerjaar 3 HAVO/VWO (2020/2021)[3]	50%	53%	57%	44%	51%	61%	44%	31%	30%
% leerlingen in het praktijkonderwijs (2020/2021)[3)]	3,2%	4,0%	3,4%	5,3%	4,4%	2,4%	5,3%	7,1%	7,9%
% geslaagden VWO van alle geslaagden (2020/2021)[3)]	21%	24%	27%	19%	22%	29%	19%	10%	9%
% geslaagden HAVO van alle geslaagden (2020/2021)[3)]	28%	25%	26%	21%	26%	26%	21%	17%	15%
% geslaagden VMBO van alle geslaagden (2020/2021)[3)]	52%	52%	46%	61%	52%	45%	61%	73%	76%
% nieuwe voortijdig schoolverlaters (schooljaar 2020/2021) 4)	1,9%	2,4%	2,4%	2,7%	2,4%	1,9%	2,7%	2,9%	3,0%
% jongeren met startkwalificatie, 18 t/m 22 jaar (1 oktober 2020)[3)]	69%	71%	72%	68%	66%	80%	68%	59%	61%
% middelbaar of hoger opgeleid, als % van de bevolking 15 tot 75 jaar (1 okt. 2020) [3)]	72%	74%	77%	69%	70%	81%	69%	62%	60%
Gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen, gestandaardiseerd (2019)	€ 32.300	€ 31.700	€ 33.600	€ 29.000	€ 31.000	€ 32.800	€ 29.000	€ 25.500	€ 22.600
% huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum (2020) [3)]	10,2%	16,2%	16,5%	18,5%	16,1%	11,2%	18,5%	22,2%	24,6%
Kinderen tot 18 jaar in een huishouden met inkomens tot 110% van het sociaal minimum in % van alle kinderen tot 18 jaar in een huishouden (2020)[3)]	7,9%	13,8%	14,2%	16,6%	13,7%	8,6%	16,6%	22,1%	23,5%
% Huishoudens met een WWB-AO- of WW-uitkering (2019)	8,1%	11,8%	11,3%	13,5%	12,4%	8,9%	13,5%	16,3%	18,9%
% Huishoudens met een WWB of WW-uitkering (2019)	4,6%	7,9%	7,5%	9,7%	8,1%	5,3%	9,7%	11,7%	13,5%
% huishoudens met een AO-uitkering (2019)	3,5%	3,9%	3,8%	3,8%	4,3%	3,6%	3,6%	4,6%	5,4%
Niet-werkende beroepsbevolking (als % van de leeftijdsgroep 15 tot 75 jaar) (1 okt 2020)[3)]	6,6%	11,0%	11,9%	12,2%	10,5%	7,6%	12,2%	15,0%	16,0%
% kwetsbare meergezinswoningen t.o.v. de woningvoorraad (2020)	x	x	x	x	x	x	23%	34%	49%
Gemiddelde WOZ-waarde van woningen (2020)[3]	€ 270.000	€ 321.000	€ 418.000	€ 222.000	€ 271.000	€ 327.000	€ 224.000	€ 169.500	€ 139.500

Bronnen: CBS, UWV en DUO bewerking OBI
1) Landelijke bron
2) Lokale bron, indien van toepassing
3) voorlopig cijfer
4) Landelijke bron voor NL en de 4GG

Verhuisbewegingen op Zuid

2021	verhuizing binnen de wijk	vestiging van overig Zuid naar de wijk	vestiging van rest Rotterdam naar de wijk	vestiging vanuit de regio	vestiging vanuit overig Zuid-Holland	vestiging vanuit rest nederland	vestiging vanuit buitenland	vestiging vanuit onbekend	totaal vestiging	vertrek van de wijk naar overig Zuid	vertrek van de wijk naar rest Rotterdam	vertrek naar de regio	vertrek naar overig Zuid-Holland	vertrek naar rest nederland	vertrek naar buitenland	vertrek naar onbekend	totaal vertrek	totaal bewegingen	saldo vestigers - vertrekkers	aantal inwoners 1 januari 2022	% totaal bewegingen t.o.v. bevolking 1 januari 2022
Feijenoord	**1052**	**2704**	**2448**	**944**	**970**	**1318**	**1687**	**245**	**10316**	**2934**	**2279**	**1250**	**923**	**1114**	**787**	**365**	**9652**	**21020**	**664**	**77909**	**27%**
Kop van Zuid	**69**	69	253	40	91	127	154	1	**735**	88	236	62	78	124	80	20	**688**	1492	47	**2759**	54%
Kop van Zuid - Entrepot	**80**	197	232	81	77	92	133	12	**824**	190	235	110	102	131	72	21	**861**	1765	-37	**8421**	21%
Vreewijk	**202**	624	340	207	157	241	262	37	**1868**	466	276	305	168	155	98	63	**1531**	3601	337	**14898**	24%
Bloemhof	**204**	496	380	142	129	204	396	82	**1829**	752	465	233	162	189	170	111	**2082**	4115	-253	**14095**	29%
Hillesluis	**167**	548	317	121	127	183	371	66	**1733**	582	323	215	136	167	138	74	**1635**	3535	98	**12272**	29%
Katendrecht	**161**	328	445	189	210	217	147	10	**1546**	142	183	68	80	92	69	11	**645**	2352	901	**6645**	35%
Afrikaanderwijk	**95**	209	152	59	61	87	84	21	**673**	434	209	121	84	103	61	35	**1047**	1815	-374	**7840**	23%
Feijenoord	**37**	169	153	52	52	84	74	9	**593**	195	180	87	41	72	49	22	**646**	1276	-53	**7554**	17%
Noordereiland	**37**	64	176	53	66	83	66	7	**515**	85	172	49	72	81	50	8	**517**	1069	-2	**3425**	31%
IJsselmonde	**857**	**2135**	**1261**	**846**	**582**	**672**	**1070**	**160**	**6726**	**1598**	**1041**	**1511**	**924**	**978**	**393**	**204**	**6649**	**14232**	**77**	**61172**	**23%**
Oud IJsselmonde	**26**	193	103	73	88	74	78	11	**620**	127	108	102	116	99	39	22	**613**	1259	7	**6097**	21%
Lombardijen	**166**	581	400	251	144	162	288	40	**1866**	509	239	423	219	190	125	52	**1757**	3789	109	**14414**	26%
Beverwaard	**118**	338	206	100	107	173	299	43	**1266**	339	299	341	209	421	83	56	**1748**	3132	-482	**11773**	27%
Groot IJsselmonde	**547**	1023	552	422	243	263	405	66	**2974**	623	395	645	380	268	146	74	**2531**	6052	443	**28888**	21%
Charlois	**966**	**2742**	**1966**	**1027**	**913**	**1181**	**2205**	**312**	**10346**	**3049**	**2071**	**1808**	**1053**	**1065**	**894**	**509**	**10449**	**21761**	**-103**	**69627**	**31%**
Tarwewijk	**156**	440	367	168	183	279	548	68	**2053**	731	477	319	227	209	203	131	**2297**	4506	-244	**12387**	36%
Carnisse	**217**	517	377	223	239	261	660	86	**2363**	690	421	366	251	296	273	143	**2440**	5020	-77	**11838**	42%
Zuidwijk	**113**	474	298	174	108	104	216	39	**1413**	428	241	334	177	112	107	66	**1465**	2991	-52	**13844**	22%
Oud Charlois	**207**	457	401	181	211	309	519	49	**2127**	559	472	392	205	264	184	79	**2155**	4489	-28	**13933**	32%
Wielewaal	**38**	79	81	32	11	26	12	6	**247**	52	52	20	12	10	0	12	**158**	443	89	**1088**	41%
Zuidplein	**3**	66	33	38	25	24	36	7	**229**	70	46	28	18	31	16	10	**219**	451	10	**1319**	34%
Pendrecht	**123**	488	275	148	100	148	197	41	**1397**	427	251	299	131	105	104	52	**1369**	2889	28	**12393**	23%
Zuiderpark	**26**	134	78	20	14	3	8	13	**270**	50	66	24	7	11	2	8	**168**	464	102	**559**	83%
Charlois Zuidrand	**68**	49	37	25	13	12	2	1	**139**	20	23	7	4	7	0	6	**67**	274	72	**524**	52%
Heijplaat	**15**	38	19	18	9	15	7	2	**108**	22	22	19	21	20	5	2	**111**	234	-3	**1742**	13%
totaal focuswijken	**1083**	**2836**	**2147**	**946**	**1002**	**1407**	**2652**	**381**	**11371**	**3943**	**2547**	**1733**	**1106**	**1300**	**1078**	**595**	**12302**	**24756**	**-931**	**79919**	**31%**
totaal Zuid	**2875**	**7581**	**5675**	**2817**	**2465**	**3171**	**4962**	**717**	**27388**	**7581**	**5391**	**4569**	**2900**	**3157**	**2074**	**1078**	**26750**	**57013**	**638**	**208708**	**27%**
Rotterdam	**10208**	12972	29202	8932	8859	11127	16109	2133	**89334**	13256	28918	13259	9729	11143	7620	3054	**86979**	186521	2355	**655106**	28%

Cijfers OBI

Nationaal Programma
ROTTERDAM ZUID

Effectrapportage (outcome)

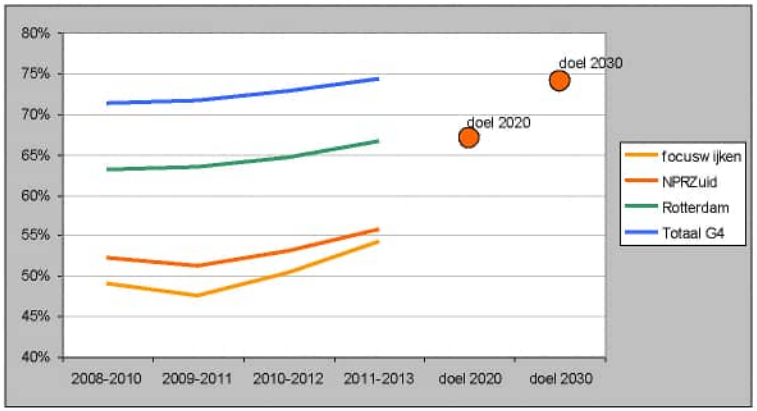
Effectrapportage SCHOOL WERK WONEN - toelichting

Algemeen:
In deze voortgangsrapportage wordt voor de drie pijlers (School, Werk, Wonen) van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) in beeld gebracht wat de stand van zaken is met betrekking tot de geformuleerde doelen en indicatoren. Tevens is een tabel toegevoegd die in beeld brengt in welke mate Zuid “het verschil” heeft verkleind ten opzichte van de G4. Op de doelstellingsindicatoren is in 2021 25% beoogd. Dit jaar is een tabel toegevoegd die de stand van alle indicatoren op deze 25% doelstelling in beeld brengt.

Indicatoren en bronnen
De rapportage presenteert indicatoren die betrekking hebben op de outcome (het maatschappelijk effect) van het NPRZ en derhalve op de SMART-doelen in het Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN). Van de inspanningen wordt verwacht dat deze op termijn een bijdrage leveren aan het geformuleerde doel. Er is geen aparte datavergaring uitgevoerd, er wordt gebruik gemaakt van bestaande bronnen.

SMART-doelen 2021/2031
Deze doelen zijn verbonden aan de geformuleerde ambitie per pijler. Voor deze hoofddoelen is vergelijking met de G4 noodzakelijk. Dit impliceert dat indicatoren beschikbaar moeten zijn vanuit een landelijk bron.
Het doel eind 2031 is op G4 niveau te zijn. Voor 2021 wordt gewerkt met ijkgebied op een kwart tot de helft van de gewenste verbetering in 2031. In de rapportage is opgenomen een overzichtstabel van de stand op de doelen en de ontwikkeling van de voortgang in de tijd per doel. In de grafieken is met doel 2021 het 25% punt aangegeven.
Naast de doelen houden we tevens extra indicatoren bij. Hoewel geen doel op zich houden we voor de vergelijkbaarheid het zelfde principe aan.

Schaalniveau
Deze rapportage presenteert de indicatorscores op het niveau van Rotterdam Zuid en het totaal van de 7 focuswijken in vergelijking met Rotterdam en het gemiddelde van de G4 aan de hand van figuren. Zie het voorbeeld hieronder.

Leeswijzer
De lijnen in de figuur geven de ontwikkeling van de indicator in de tijd weer van de 4 onderscheiden gebiedsniveaus. Door de doelen in de figuur te projecteren wordt duidelijk welke richting de indicator op moet gaan. Voor 2020 is alleen de minimum waarde van het ijkgebied weergegeven.

Op deze manier valt af te lezen hoe de scores voor het NPRZ-gebied en voor de focuswijken afwijken van Rotterdam en in hoeverre de doelstelling in bereik ligt.

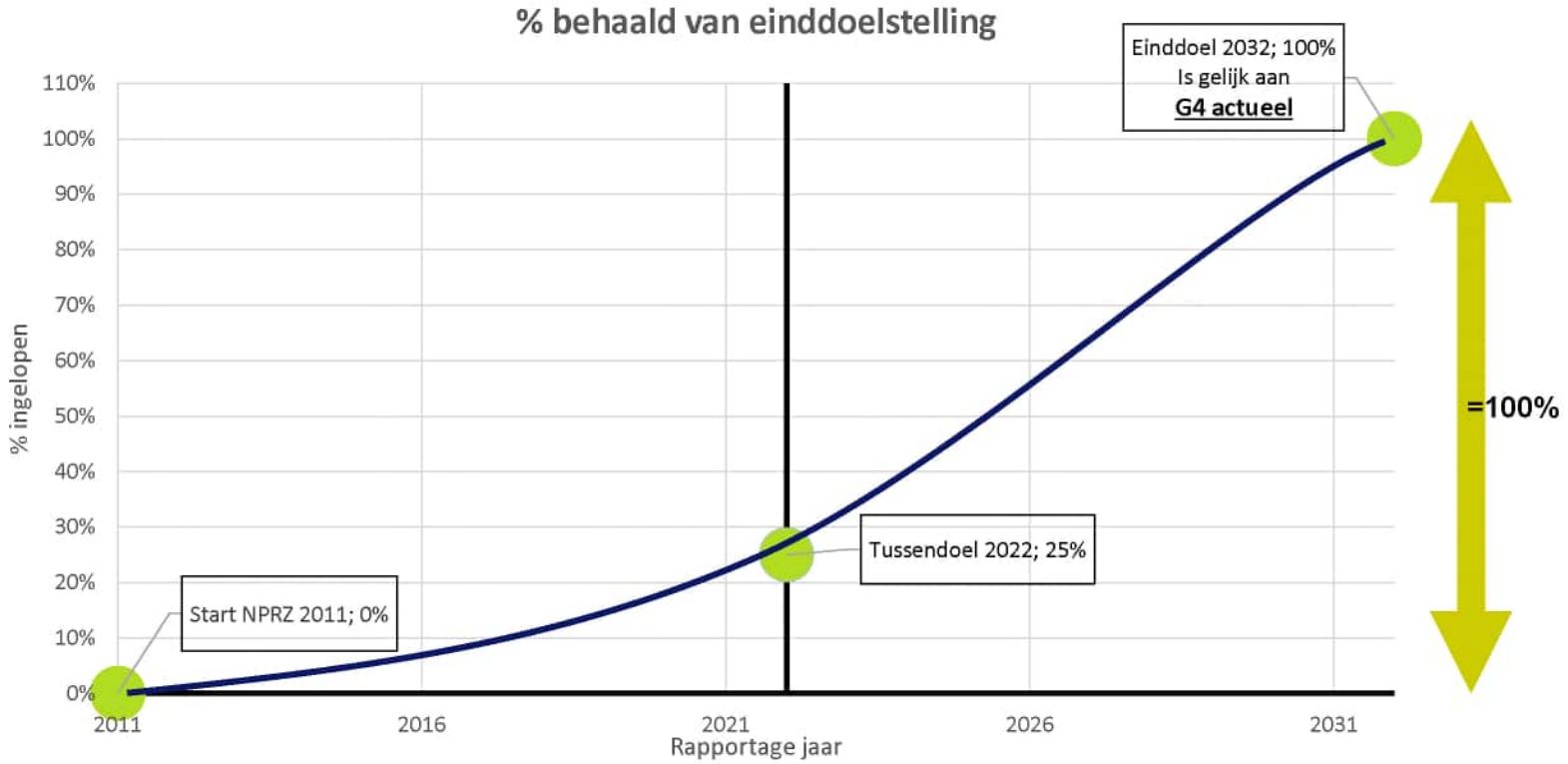
In een aantal gevallen is gekozen voor een staafdiagram.

Effectrapportage: Stand tav doelstelling 2021

Toelichting:
Doel is om in het jaar 2021 25% van "het verschil met de G4" te hebben verkleind. Omdat G4-niveau een bewegend doel is, verandert de doelstelling elk jaar mee. Met de volgende formule zijn de berekeningen uitgevoerd:

Doel 2021 (= 25% ingelopen): NPRZ 2011 + 0,25*(G4 actueel – NPRZ 2011)
% ingelopen: (NPRZ Actueel – Zuid 2011) / (G4 actueel – NPRZ 2011)

In grafiek vorm zit dit er als volgt uit

NB: deze rekenmethode houdt geen rekening met de relatieve stijging ten opzichte van de G4. Ofwel als de indicator waarde van de G4 even hard of zelfs sneller stijgt tov van de Zuid kan de relatieve afstand tot de G4 gelijk blijven of zelfs toenemen.

Effectrapportage: Stand tav doelstelling 2021

Doel of indicator	Onderwerpen	G4 2011 of later	G4 actueel	Rotterdam 2011 of later	Rotterdam actueel	Zuid 2011 of later	Zuid actueel	% ingelopen (stand vgr 2021)	% ingelopen (stand vgr 2020)	Doel / Indicatie 2021 (=25% ingelopen)	Doel / Indicatie 2031	Periode	Opmerkingen
Demografie	Stand bevolking 1 januari (2021)	2.196.644	2.432.659	610.412	651.631	193.982	207.510	nvt	nvt	nvt	nvt	2011 - 2021	CBS data
Demografie	Aantal inwoners tot 27 jaar in % van totale bevolking (2021)	33,8%	32,4%	33,8%	32,7%	35,2%	33,8%	nvt	nvt	nvt	nvt	2014 - 2021	CBS data
Demografie	% één-ouder huishouden met tenminste 1 thuiswonend kind, jonger dan 18 jaar op alle huishoudens met tenminste 1 thuiswonend kind, jonger dan 18 jaar (2021)	28,0%	27,0%	32,6%	33,0%	38,2%	39,6%	nvt	nvt	nvt	nvt	2011 - 2021	CBS data
Indicator School	% kinderen op de basisschool met laag opgeleide ouders (1 okt 2020)	28,0%	14,3%	33,0%	16,2%	41,0%	21,4%	73,4%	69,7%	0	0	2011 - 2019	DUO data
Doel School	Fundamenteel niveau en hoger (2019/20)	91,7%	nvt	91,1%	nvt	89,8%	nvt	nvt	nvt	91%	95%	2015/16 - 2019/20	Sinds 2015/16 zijn de referentieniveaus van leerlingen beschikbaar. In 2019/20 zijn ivm covid-19 geen eindtoetsen afgenomen. Ivm met herijking geen nieuwe data beschikbaar.
Doel School	Streefnviveau (2F en S) (2019/20)	55,2%	nvt	50,0%	nvt	48,1%	nvt	nvt	nvt	50,8%	59,0%	2015/16 - 2019/20	idem
Indicator School	% po adviezen tm vmbo kl (2020/21)	24%	18%	26%	21%	33%	28%	33,1%	6%	29,1%	18,4%	2011/12 – 2020/21	CBS data
Indicator School	% po adviezen havo en vwo (2020/21)	54,5%	63,1%	48,8%	54,6%	39,2%	45,1%	24,7%	-3%	45,2%	63,1%	2011/12 – 2020/21	CBS data
Indicator School	% afstroom tov school advies (2020/21)	16,4%	12,0%	18,3%	14,0%	21,0%	17,0%	44,4%	54%	19%	12%	2011/12 - 2020/21	CBS data - Basismonitor
Indicator School	% leerlingen in 3 HAVO/VWO (2020/21 voorlopig)	42,9%	52,6%	35,3%	43,7%	25,8%	31,3%	20,5%	29%	32,5%	52,6%	2011/12 - 2020/21	CBS data - tabel A SSB (exclusief praktijkonderwijs), havo/vwo inclusief alg (vmbo/havo/vwo) van hen gaat een groot deel naar havo/vwo in het 4de leerjaar (focuswijken uit de basismonitor)
Doel School	% gediplomeerden richting havo en vwo (2019/20)	43,0%	49,4%	36,9%	40,4%	25,2%	28,5%	13,6%	15,0%	31,3%	49,4%	2011/12 - 2018/19	CBS data - Basismonitor Ivm klein aantal gezakte leerlingen is voor schooljaar 2019/20 is gebruik gemaakt van % examenkadidaten voor Rotterdam en Rotterdam Zuid
Indicator School	% mbo studenten niveau mbo 3 en 4 van het totaal mbo (2020/21)	66,3%	73,0%	65,1%	75,0%	61,2%	72,0%	92%	97%	64,2%	73,0%	2011/12 - 2020/21	CBS data - Basismonitor
Indicator School	% gediplomeerde studenten mbo 3 en 4 van totaal mbo (2019/20)	55%	59%	55%	61%	52%	57%	73%	68%	53,5%	59,0%	2011/12 - 2019/20	CBS data - Basismonitor
Indicator School	% nieuwe voortijdig schoolverlaters (schooljaar 2020/21)	3,6%	2,4%	3,7%	2,7%	4,2%	3,0%	67%	84%	3,8%	2,4%	2012/13 - 2020/21	CBS data - tabel A
Indicator School	% niet-schoolgaande jongeren zonder startkwalificatie van 18-22 jaar (2021)			16,5%	8,1%	20,6%	10,4%	82%	78%	17,5%	8,1%	2012 - 2021	Gemeente data; tov Rotterdam , nieuw toegevoegd
Indicator School	% jongeren met startkwalificatie, 18 t/m 22 jaar (1 oktober 2020 voorlopig)	nb	71%	58%	68%	48%	59%	48%	51%	53,7%	70,9%	2011 - 2020	CBS data - tabel A

Groen = boven doelniveau 2021
Oranje = Positieve ontwikkeling maar nog niet op doelniveau 2021
Rood = Negatieve ontwikkeling

Effectrapportage: Stand tav doelstelling 2021

Indicator School	% geslaagden vmbo bl/kl met diploma techniek (2019/20 voorlopig)					20,1%	26,8%	45%	25%	23,8%	35,0%	2013/14 - 2019/20	CBS data
Indicator School	% geslaagden vmbo bl/kl met diploma zorg en welzijn (2019/20 voorlopig)					32,8%	37,8%	nvt	nvt	nvt	nvt	2013/14 - 2019/20	CBS data
Indicator School	% MBO-studenten in de richting Techniek (alle niveau's alle leerjaren) (2019/20)	25,1%	27,0%	26,3%	31,0%	24,5%	30,0%	52%	55%	27,1%	35%	2011/12 - 2019/20	CBS data - Basismonitor - Indicator voor Zuid doelstelling 35% Techniek studenten in het MBO
Indicator School	% MBO studenten in de richting Zorg (alle niveaus alle leerjaren) (2019/20)	7,6%	15,0%	8,1%	15,0%	8,1%	17,0%	129%	110%	9,8%	15%	2011/12 - 2019/20	CBS - Basismonitor - Indicator voor Zuid doelstelling 15% Zorg studenten in het MBO
Doel School	% uitstroom MBO met diploma in techniek (2019/20 voorlopig)					23,6%	29,3%	50%	72%	26,5%	35%	2012/13 - 2018/19	CBS data
Doel School	% uitstroom MBO met diploma in zorg niveau 3+4 (2019/20 voorlopig)					7,5%	11,9%	59%	55%	9,4%	15%	2012/13 - 2018/19	Indicator voor Zuid doeelstelling 15% Zorg studenten in het MBO
Doel School	% middelbaar of hoger opgeleid, als percentage van de bevolking 15-74 jaar (okt. 2020-voorlopig)	69%	74%	62%	69%	52%	62%	41%	36%	58%	74%	2013 - 2020	CBS data (Techniek is incl Vervoer, Transport en Logistiek)
Indicator Werk	Gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen, gestandaardiseerd (2019)	€ 23.100	€ 31.700	€ 21.800	€ 29.000	€ 19.300	€ 25.500	50%	46%	€22.400	€31.700	2011 - 2019	
Indicator Werk	% huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum (2020 voorlopig)	18,0%	16,2%	20,0%	18,5%	24,0%	22,2%	23%	9%	22%	16%	2014 - 2020	
Indicator Werk	Kinderen tot 18 jaar in een huishouden met inkomens tot 110% van het sociaal minimum in % van alle kinderen tot 18 jaar in een huishouden (2020 voorlopig)	19%	14%	23%	17%	29%	22%	45%	40%	25,2%	14%	2011 - 2020	Breuk in berekeningswijze in 2014
Indicator Werk	% Huishoudens met een WWB-AO- of WW-uitkering (2019)	13,0%	11,8%	14,0%	13,5%	17,0%	16,3%	13%	-11%	16%	12%	2011 - 2019	
Indicator Werk	% Huishoudens met een WWB of WW-uitkering (2019)	9,1%	7,9%	11,4%	9,7%	14,6%	11,7%	43%	26%	12,9%	7,9%	2011 - 2019	Breuk in berekeningswijze in 2014
Indicator Werk	% werkzamen in de potentiële beroepsbevolking (15 t/m 64 jaar) (2020 voorlopig)	67%	71%	64%	69%	60%	65%	47%	53%	62,7%	71%	2011 - 2020	
Doel Wonen	% midden en hoge inkomens (2019)	53%	53%	49%	48%	41%	39%	-17%	-17%	44,0%	53%	2011 - 2019	
Indicator Wonen	% kwetsbare meergezinswoningen t.o.v. de woningvoorraad (2021)			25,1%	22,8%	36,5%	33,7%	20%	19%	33,1%	22,8%	2011 - 2021	tov Rotterdam
Indicator Wonen	Gemiddelde WOZ-waarde van woningen (2021, G4 2020)	€ 215.103	€ 320.973	€ 162.861	€ 248.396	€ 126.434	€ 191.499	53%	44%	€ 156.925	€248.396	2011 - 2021	tov Rotterdam tussen jaar 2014 en 2015 is er een breuk in berekeningswijze
Indicator Wonen	% koopwoningen (2021)		35,4%	32,7%	32,5%	28,5%	26,4%	-52%	-33%	29,5%	32,5%	2011 - 2021	tov Rotterdam
Indicator Wonen	% (zeer) tevreden met de huidige woonsituatie (2021)			68,4%	67,0%	59,9%	56,3%	-51%	8%	61,7%	67%	2013 - 2021	tov Rotterdam
Indicator Wonen	% verhuisgeneigdheid naar een andere buurt (2021)			22,0%	21,8%	29,4%	30,1%	-9%	25%	27,5%	21,8%	2013 - 2021	tov Rotterdam

Groen = boven doelniveau 2021
Oranje = Positieve ontwikkeling maar nog niet op doelniveau 2021
Rood = Negatieve ontwikkeling

Effectrapportage: Stand tav doelstelling 2021

Na 10 jaar 25% ingelopen tov G4 2021

Aantal doelstelling / indicatoren met een % ingelopen tov van einddoelstelling in 2032	School	Werk	Wonen
Meer dan 25% (is boven doelstelling 2022)	**16** • 129% - % MBO studenten in de richting Zorg (alle niveaus alle leerjaren) • 91,5% - % mbo studenten niveau mbo 3 en 4 van het totaal mbo • 85,1% - % nieuwe voortijdig schoolverlaters • 73,4% - % kinderen op de basisschool met laag opgeleide ouders • 73% - % gediplomeerde studenten mbo 3 en 4 van totaal mbo • 67% - % nieuwe voortijdig schoolverlaters ◆ 58,7% - % uitstroom MBO met diploma in zorg niveau 3+4 • 52,4% - % MBO-studenten in de richting Techniek (alle niveaus alle leerjaren) ◆ 50% - % uitstroom MBO met diploma in techniek • 48% - % jongeren met startkwalificatie, 18 t/m 22 jaar • 48% - % jongeren met startkwalificatie, 18 t/m 22 jaar • 45% - % geslaagden vmbo bl/kl met diploma techniek • 44,4% - % afstroom tov school advies ◆ 41% - % middelbaar of hoger opgeleid, als percentage van de bevolking 15-74 jaar • 33,1% - % po adviezen tm vmbo kl	**4** • 50% - Gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen, gestandaardiseerd • 45,4% - % Kinderen tot 18 jaar in een huishouden met inkomens tot 110% van het sociaal minimum in % van alle kinderen tot 18 jaar in een huishouden • 46,8% - % werkzamen in de potentiële beroepsbevolking (15 t/m 64 jaar) • 43,3% - % Huishoudens met een WWB of WW-uitkering	**1** • 53,3% - Gemiddelde WOZ-waarde van woningen
Tussen 15% en 25%	**2** • 24,7% - % po adviezen havo en vwo • 20,5% - % leerlingen in 3 HAVO/VWO	**1** • 23,1% - % huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum	**1** • 20,4% - % kwetsbare meergezinswoningen t.o.v. de woningvoorraad
Tussen 5% en 15%	**1** ◆ 13,6% - % gediplomeerden richting havo en vwo	**1** • 13,5% - % Huishoudens met een WWB-AO- of WW-uitkering	**0**
Minder dan 5%	**0**	**0**	**4** • -9,2% - % verhuisgeneigdheid naar een andere buurt ◆ -16,7% - % midden en hoge inkomens • -50,7% - % (zeer) tevreden met de huidige woonsituatie • -52,7% - % koopwoningen
Niet beschikbaar	◆ Fundamenteel niveau en hoger ◆ Streefnviveau (2F en S)		

Vorm markering: ♦ doelstelling en • indicator

Doelstelling: School

Referentieniveaus.

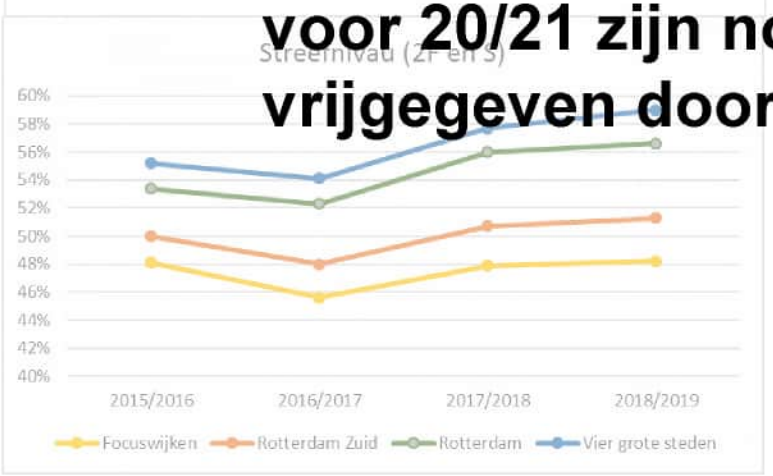

Fundamenteel niveau en hoger groep 8 stijgt naar het G4 gemiddelde in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige G4 niveau, 94,6%. Het doel voor 2021 is 91%, dit is 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2015/16 van 89,8%.

Zuid 2019: 91,6%
Reeds ingelopen Jaar 2015/16 t/m jaar 2018/19: **37,5%**
(boven streefniveau van 25% 2021)

Door Corona zijn in het schooljaar 19/20 geen eindtoetsen afgenomen en voor 20/21 zijn nog geen cijfers vrijgegeven door DUO

Streef Niveau groep 8 stijgt naar het G4 gemiddelde in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige G4 niveau, 59%. Het doel voor 2021 is 52,3%, dit is 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2015/16 van 50%.

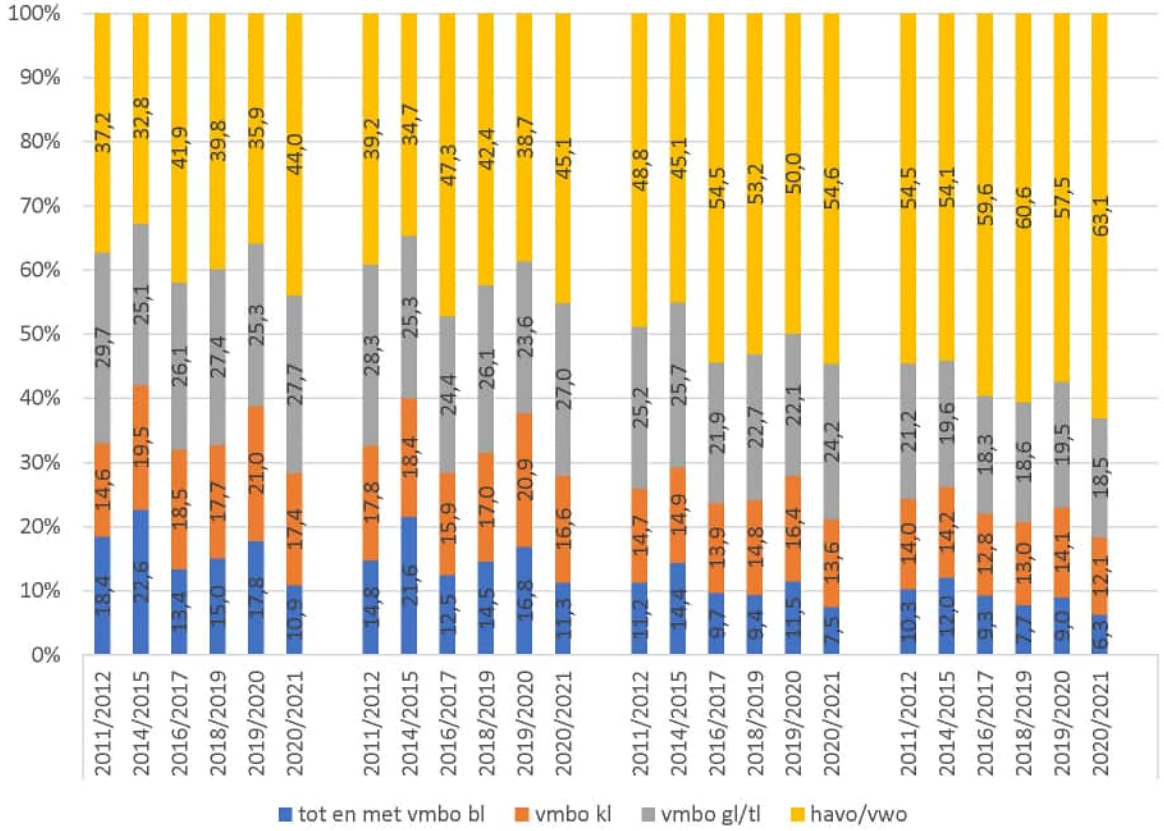
Zuid 2019: 51,3%
Reeds ingelopen Jaar 2015/16 t/m jaar 2018/19: **0,9%**
(onder streefniveau van 25% 2021)

Bron: CBS; bewerking OBI/RISBO

Doelredenatie: Investeren in het onderwijs leidt tot betere resultaten bij de leerlingen met als gevolg een hogere score op de eindtoets met kinderen op een hoger referentieniveau en eventueel het schooladvies.

Doelstelling: School

Eindadviezen groep 8

Aandeel havo/vwo adviezen stijgt naar het G4 gemiddelde in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige G4 niveau, 63,1%. Het doel voor 2021 is 45,2%, dit is 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011/12 van 39,2%.

Zuid 2020/21: 45,1%
Reeds ingelopen Jaar 2011/12 t/m jaar 2020/21: 24,7%

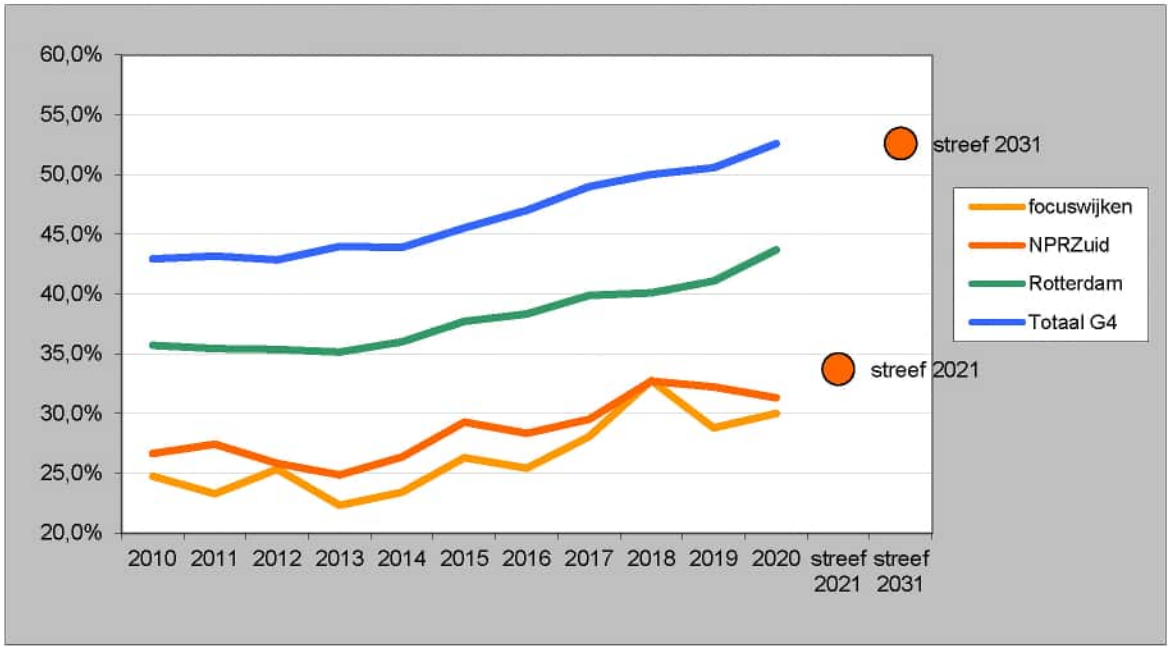
(onder streefniveau van 25% 2021)

Bron: CBS; bewerking OBI/RISBO

Doelredenatie: Investeren in het onderwijs leidt tot betere resultaten bij de leerlingen met als gevolg een hogere score op de eindtoets met kinderen op een hoger referentieniveau en eventueel het schooladvies.

Indicator: School

% leerlingen in HAVO/VWO in het 3e leerjaar van het VO

Bron: Sociaal Statistisch Bestand* (CBS); bewerking OBI.
Stand per 1 oktober van het genoemde jaar.

Het percentage leerlingen dat in het 3e en 4e leerjaar van het voortgezet onderwijs havo/vwo niveau volgt neemt toe.

Het actuele NPRZ-indicatieniveau voor 2031 is het huidige G4 niveau, 52,6%. Voor 2021 is dit 32,5%, 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011/12 van 25,8%.

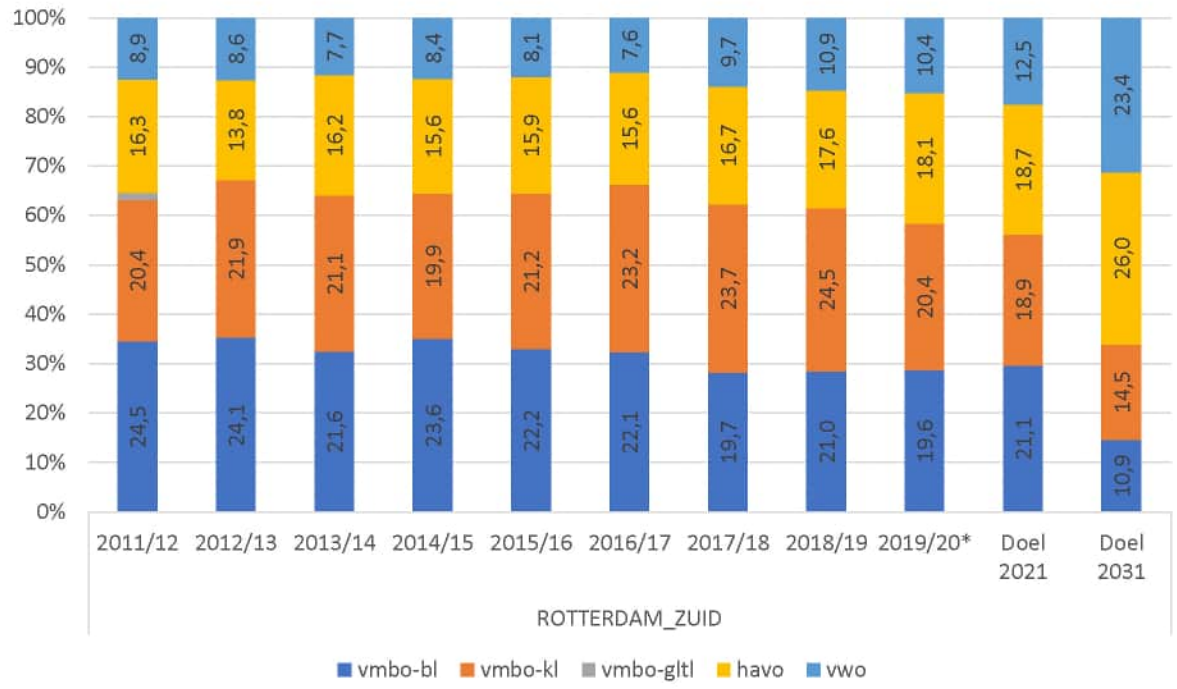
Zuid 2020/21: 31,3%

Reeds ingelopen
Jaar 2011/12 t/m jaar 2020/21:
20,5%
(onder streefniveau van 25% in 2021)

Doelredenatie:
Investeren in de prestaties in het primair onderwijs en in de overgang van primair naar voortgezet onderwijs leidt tot een hogere deelname in havo / vwo en daarmee tot een toename van het opleidingsniveau van de beroepsbevolking.

Doelstelling: School

% gediplomeerde leerlingen in het voortgezet onderwijs naar schooltype

Bron: CBS; bewerking OBI/RISBO
*** Omdat in het schooljaar 19/20 het aantal niet geslaagde leerlingen in een aantal categorieën in Rotterdam Zuid lager was dan 5 is ivm privacy wetgeving gekozen om % examendeelnemers te gebruiken.**

% gediplomeerden Havo en VWO neemt toe.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige G4 niveau, havo/vwo 49,4%. Het doel voor 2021 is 31,3%, dit is 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011 van 25,2%.

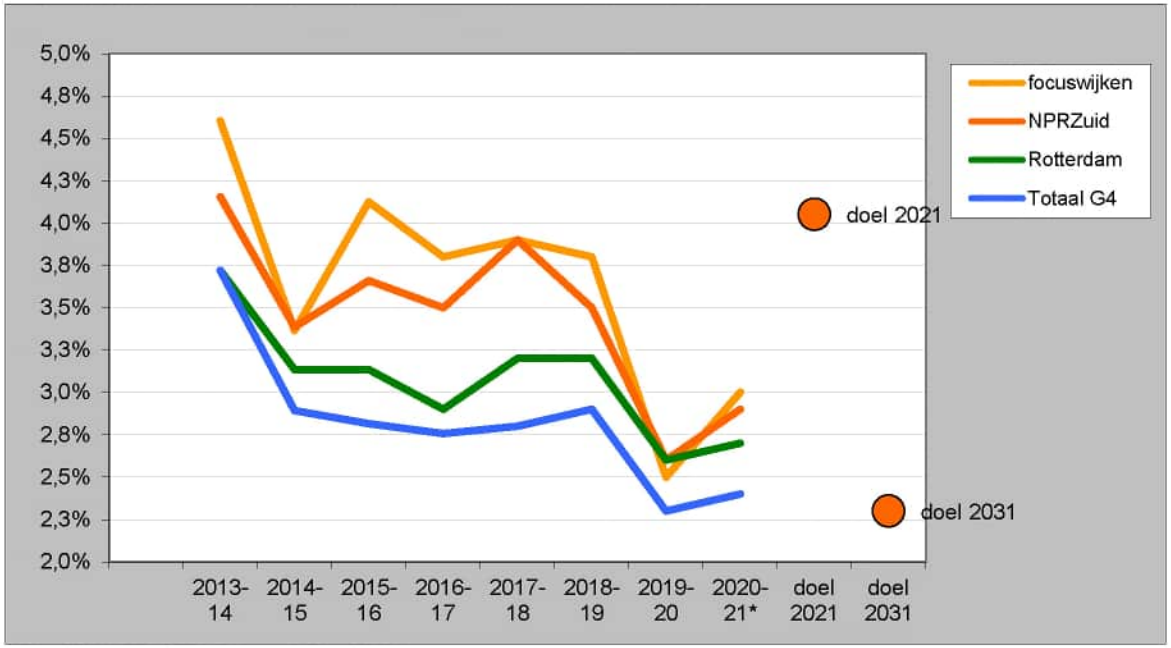
Zuid 2019/20: 28,5%

Reeds ingelopen
Jaar 2011/12 t/m jaar 2019/20: havo/vwo 13,6%
(onder streefniveau van 25% 2021)

Doelredenatie:
Investeren in leerprestaties leidt tot hogere behaalde opleidingsniveaus en daarmee tot een sterkere positie op de arbeidsmarkt.

Indicator: School

% nieuwe voortijdig schoolverlaters t/m 22 jaar

Bron: DUO (OCW); bewerking OBI

Een nieuwe voortijdig schoolverlater is een jongere, die op 1 oktober van jaar t jonger is dan 22 jaar, staat ingeschreven in het bekostigd vo, mbo of vavo en een jaar later (t+1) niet meer in het onderwijs staat ingeschreven en op dat moment geen startkwalificatie heeft.

Deze cijfers waren alleen op stedelijk niveau beschikbaar, maar zijn sinds schooljaar 2012/2013 ook beschikbaar op het niveau van NPRZ en focuswijken.

Doelredenatie:

Door zowel OCW als de gemeente Rotterdam wordt gestuurd op het verminderen van de jaarlijkse nieuwe instroom van voortijdig schoolverlaters. Leertijdverlenging, talentontwikkeling, leerplicht handhaving en thuisbasis op orde leidt tot minder uitval.

% nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd t/m 22 jaar daalt naar het G4 gemiddelde in 2031.

Het actuele NPRZ-indicatieniveau voor 2031 is het huidige G4 niveau, 2,4%. Voor 2021 is dit 3,8%, 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2013 van 4,2%.

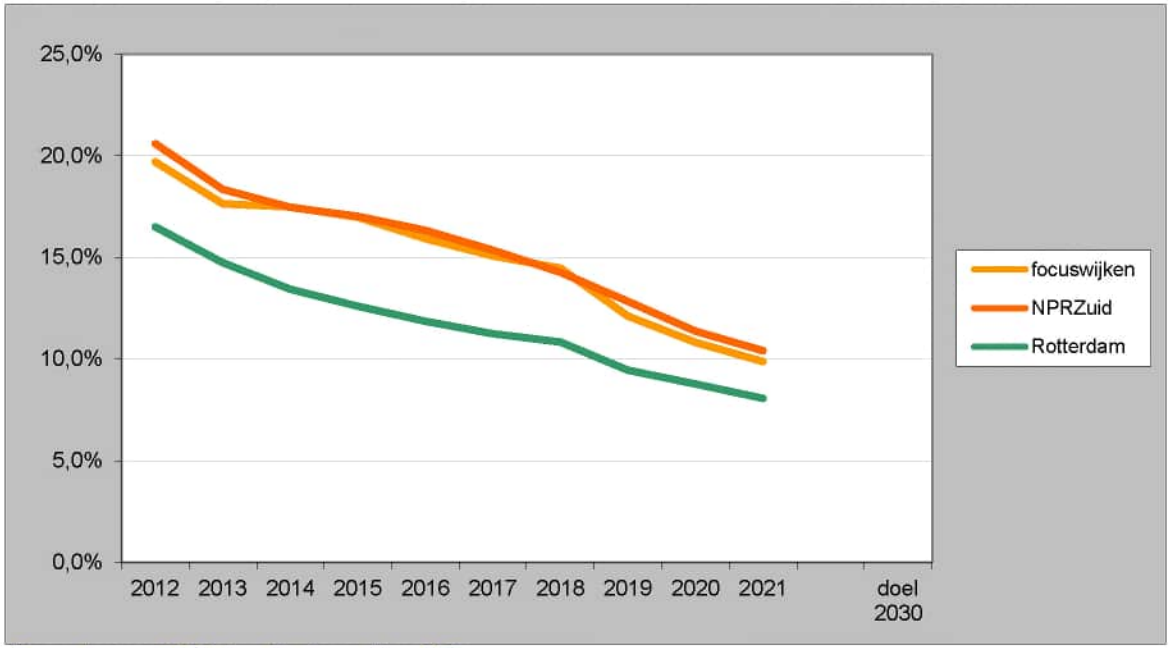
Zuid 2019/20*: 2,9%

Reeds ingelopen Jaar 2011/12 t/m jaar 2020/21: 72%

(boven streefniveau van 25% in 2021)

Indicator: School

% niet-schoolgaande jongeren zonder startkwalificatie van 18-22 jaar

Bron: cluster MO/Onderwijs; bewerking OBI
Dit gegeven is niet beschikbaar voor de G4

% niet-schoolgaande jongeren zonder startkwalificatie van 18-22 jaar daalt naar het Rotterdams gemiddelde in 2031.

Het actuele NPRZ-indicatieniveau voor 2031 is het huidige Rotterdamse niveau, 8,1%. Voor 2021 is dit 17,5%,dat is 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2013 van 20,6%.

Zuid 2021: 10,4%

Reeds ingelopen
Jaar 2011/12 t/m jaar 2019/20: 82%

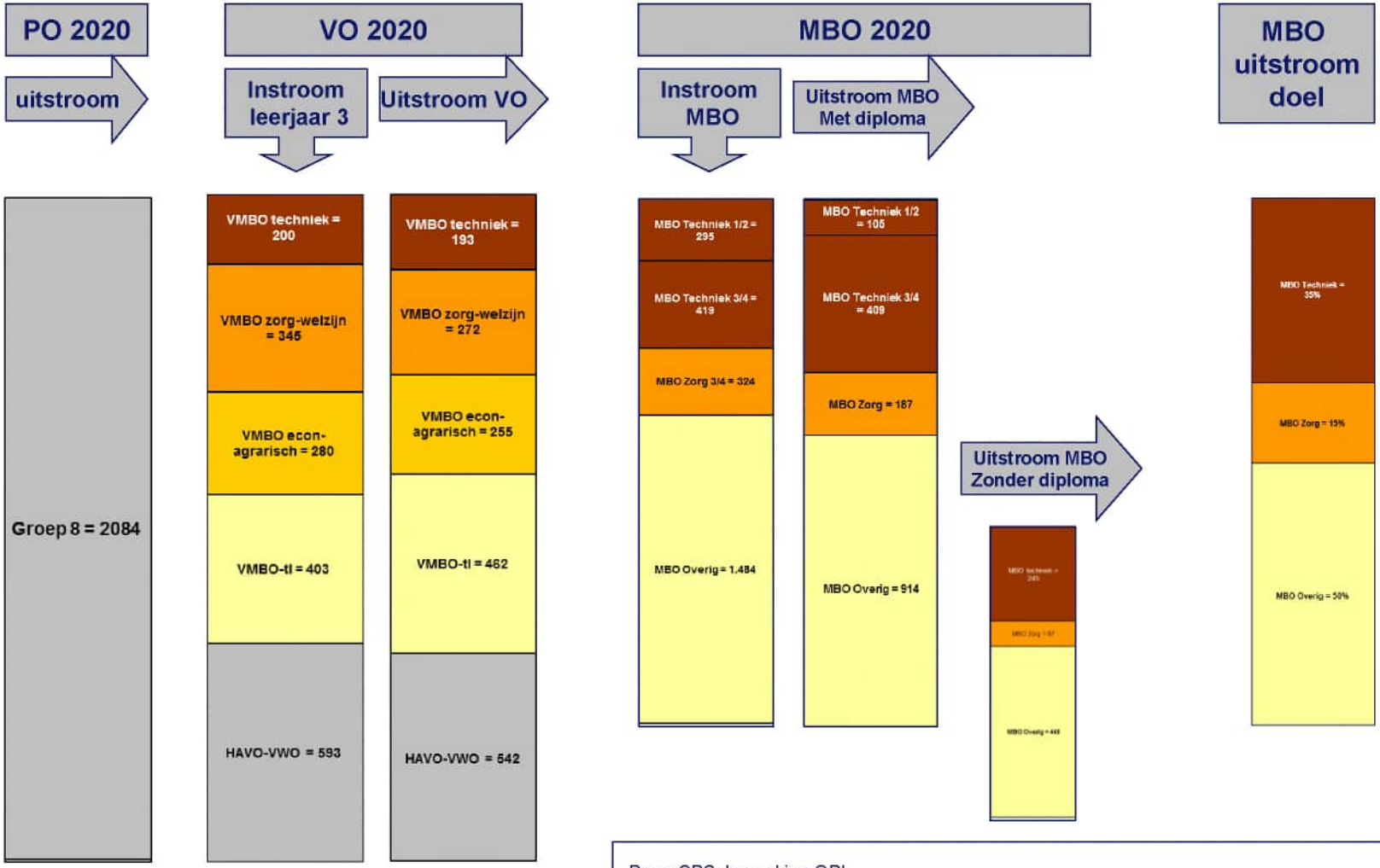
(boven streefniveau van 25% in 2021)

Doelredenatie:
Dagprogrammering, gerichte studiekeuze, leerplicht handhaving en thuisbasis op orde leidt tot minder uitval.

Door zowel OCW als de gemeente Rotterdam wordt gestuurd op het verminderen van voortijdig schoolverlaten. Naast de indicator 'nieuwe voortijdig schoolverlaters' is ook deze indicator 'niet-schoolgaande jongeren zonder startkwalificatie 18 t/m 22 jaar' opgenomen. Deze indicator geeft inzicht in de bredere opgave van Rotterdam Zuid, omdat hierin ook de al eerder uitgevallen vsv-ers zijn opgenomen.

Doelstelling: School

Stroomschema zorg en techniek

Bron: CBS; bewerking OBI
Gegevens op basis van 1-10-2019 en 1-10-2020. De vakken in een kolom zijn relatief weergegeven.
Het absolute aantal is steeds vermeld.

Indicator/Doelstelling: SCHOOL

Meerjarige doorstroming tav zorg en techniek

Instroom VO (klas 3)	2011/12	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	
VMBO techniek	15,8%	23,9%	25,8%	23,1%	24,2%	
VMBO Z&W	36,5%	37,1%	37,7%	40,2%	41,8%	
VMBO ec-agr	47,1%	39,0%	36,4%	36,7%	33,9%	
Uitstroom VO	**2011/12**	**2016/17**	**2017/18**	**2018/19**	**2019/20**	
VMBO techniek	20,1%	19,8%	27,8%	23,8%	26,8%	
VMBO Z&W	32,8%	37,4%	38,8%	40,0%	37,8%	
VMBO ec-agr	47,1%	42,7%	33,4%	36,2%	35,4%	
Instroom MBO	**2011/12**	**2016/17**	**2017/18**	**2018/19**	**2019/20**	
Techniek 1/2	13,0%	12,8%	13,1%	11,6%	11,7%	
Techniek 3/4	10,6%	18,1%	18,0%	18,6%	16,6%	
Totaal Techniek	23,6%	30,9%	31,1%	30,2%	28,3%	
Zorg	7,5%	12,4%	12,9%	11,6%	11,9%	
Overig	68,9%	56,7%	56,0%	56,6%	58,7%	
Uitstroom MBO	**2011/12**	**2016/17**	**2017/18**	**2018/19**	**2019/20**	**Doel 2031**
Techniek 1/2	13,0%	9,3%	6,6%	6,5%	6,2%	
Techniek 3/4	10,6%	23,1%	25,5%	25,3%	23,1%	
Totaal Techniek	23,6%	32,4%	32,1%	31,8%	29,3%	35%
Zorg	7,5%	10,0%	11,1%	11,6%	11,9%	15%
Overig	68,9%	57,6%	56,9%	56,6%	58,7%	50%

% uitstroom mbo richting zorg en techniek neemt toe naar 15% en respectievelijk 35%.

% van het verschil tot de doelstelling dat is ingelopen tussen 2011/12 t/m 2019/20:

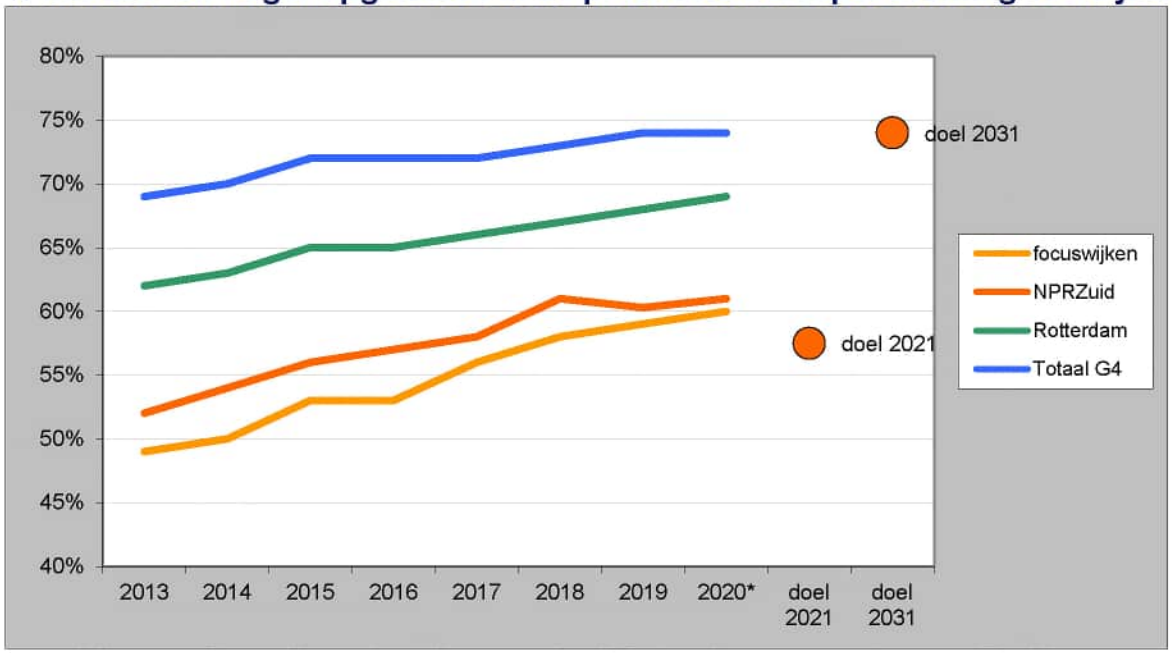
Techniek 50%
Zorg 59%

(boven streefniveau van 25%)

Tot schooljaar 2015/16 werd DUO data gebruikt, die wordt echter niet meer geleverd ivm AVG. Het NPRZ heeft met het uitvoeringsplan 2019-2022 ook de definitie van techniek aangepast naar de definitie van het Techniek Pact. Voortaan tellen vervoer, transport en logistiek ook mee. Vanaf schooljaar 2016/17 wordt gebruik gemaakt van CBS data. Schooljaar 2011/12 is voor de vergelijking als start jaar alsnog met CBS-data bepaald.
Cijfers 2018/19 en 2019/20 zijn voorlopig

Indicator: School

% midden- en hoger opgeleiden in de potentiële beroepsbevolking 15-75 jaar*

Bron: CBS, Sociaal Statistisch Bestand; bewerking OBI. Peildatum: 1 oktober van elk jaar
* 2020 is voorlopig
** de hoge leeftijdgrens van de potentiële beroepsbevolking is conform internationale afspraken opgeschoven naar 75 jaar

% middelbaar of hoger opgeleiden in de potentiële beroeps-bevolking (15-75 jaar) stijgt naar het G4 gemiddelde in 2031.

Het actuele NPRZ-indicatieniveau voor 2031 is het huidige G4 niveau, 74%. Voor 2021 is dit 58%, 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011 van 52%.

Zuid 2020: 61%

Reeds ingelopen
Jaar 2013 t/m jaar 2020: 41%

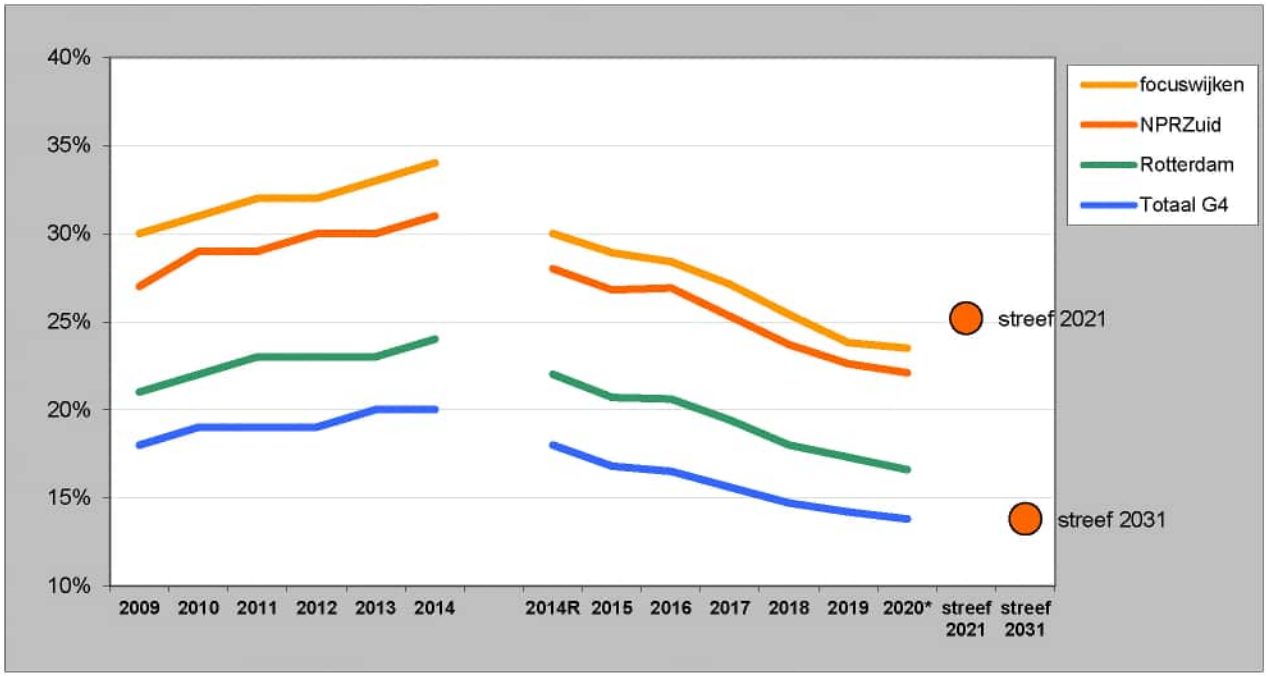
(boven streefniveau van 25% 2021)

<u>Doelredenatie</u>:
Verbetering van onderwijsprestaties leidt tot toename van het opleidingsniveau van de beroepsbevolking. Ook verandering van de woningvoorraad naar meer middeldure en dure woningen draagt bij aan het vasthouden en aantrekken van een beroepsbevolking met een hoger opleidingsniveau.

NB voorheen werd deze indicator afgeleid uit de landelijke Enquête Beroepsbevolking (EBB). Gezien de kleine steekproeffractie van Rotterdammers in de EBB kent deze indicator ruime betrouwbaarheidsmarges. Sinds 2016 kan deze indicator door koppeling met andere onderwijsregistraties met een hogere betrouwbaarheid worden afgeleid uit het SSB van het CBS

Indicator: Werk

% kinderen (tot 18 jaar) in huishoudens met inkomen tot 110% sociaal minimum

Bron: 2009-2014 CBS Regionaal Inkomensonderzoek (RIO); bewerking OBI
vanaf 2014R gereviseerde cijfers obv CBS Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV); bewerking OBI
2020 is een voorlopig cijfer

% kinderen tot 18 jaar in een huishouden met een laag inkomen (tot 110% van het sociaal minimum) ten opzichte van alle kinderen in een huishouden daalt naar het G4 gemiddelde in 2031.

Het actuele NPRZ-indicatieniveau voor 2031 is het huidige G4 niveau, 13,8%. Voor 2021 is dit 25,2%, 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011 van 29%.

Zuid 2020: 22,2%

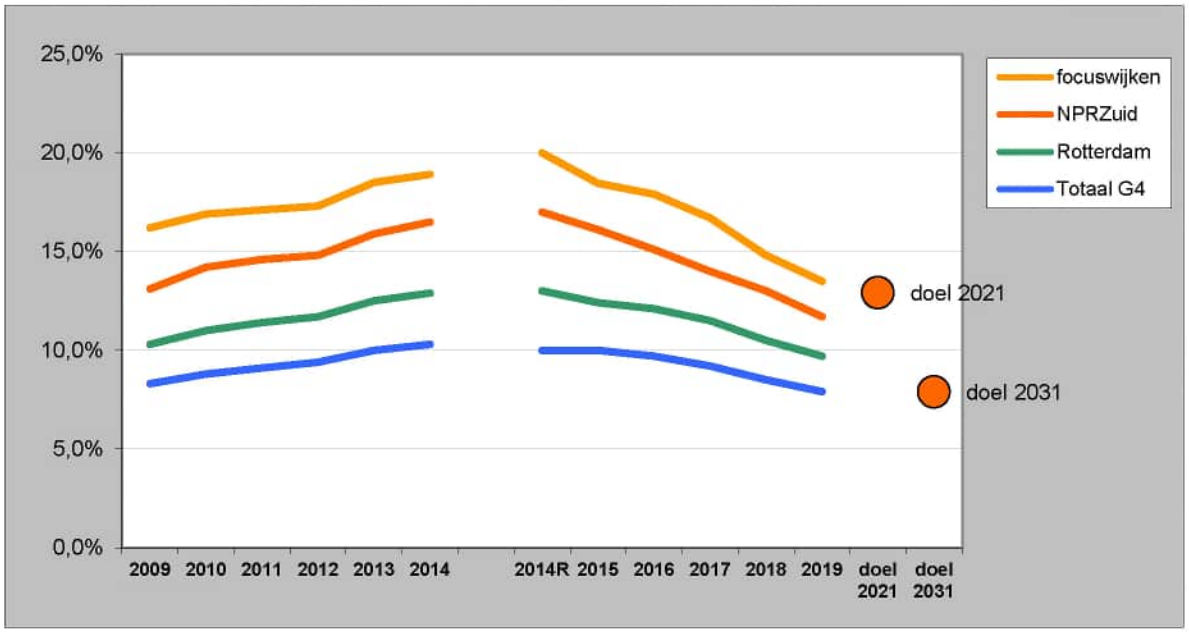
Reeds ingelopen
Jaar 2011 t/m jaar 2020:
45%

(boven streefniveau van 25% in 2021)

Doelredenatie:
Inspanningen gericht op het activeren van niet-werkende werkzoekenden leiden tot een daling van het aantal kinderen dat opgroeit in sociaaleconomisch kwetsbare gezinnen.

Indicator: Werk

% huishoudens met bijstands- of werkloosheidsuitkering

% huishoudens met een WWB of WW uitkering daalt naar het G4 gemiddelde in 2031.

Het actuele NPRZ-indicatieniveau voor 2031 is het huidige G4 niveau, 7,9%. Voor 2021 is dit 26,0%, 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011 van 14,6%.

Zuid 2019: 11,7%

Reeds ingelopen Jaar 2011 t/m jaar 2019: 43%

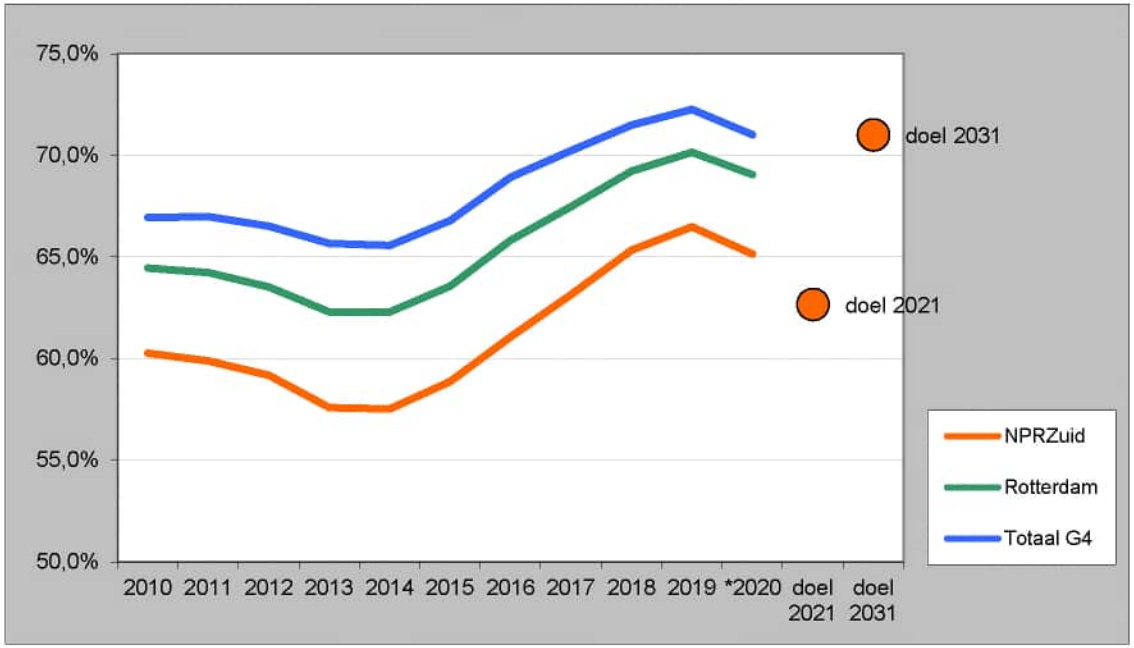
(boven streefniveau van 25% in 2021)

Bron: 2009-2014 CBS Regionaal Inkomensonderzoek (RIO); bewerking OBI
vanaf 2014R gereviseerde cijfers obv CBS Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV); bewerking OBI
De Participatiewet vervangt per 1 januari 2015 de WWB, de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en een deel van de Wet Wajong.
De Participatiewet komt vrijwel overeen met de WWB, maar nog sterker wordt de nadruk gelegd op participatie aan het arbeidsproces.

<u>Doelredenatie</u>:
Inspanningen gericht op het activeren van uitkeringsontvangers leiden tot een grotere economische zelfstandigheid.

Indicator: Werk

% werkzamen in de potentiële beroepsbevolking

Bron: SSB (CBS); bewerking OBI
2020 is een voorlopig cijfer

Het aantal werkzamen betreft personen in loondienst (inclusief directeur-grootaandeelhouders en stagiaires) en zelfstandigen. Deze worden door het CBS afgeleid uit respectievelijk de polisadministratie (UWV) en de gegevens van de Belastingdienst. Voor werkenden betreft het de situatie in oktober van elk jaar. Voor zelfstandigen betreft het een jaargegeven.

Doelredenatie:
Inspanningen gericht op het activeren van niet-werkende werkzoekenden leiden tot een toename van het aandeel werkenden in de potentiële beroepsbevolking.

% werkzamen in de potentiële beroepsbevolking (15 t/m 64 jaar) stijgt naar het G4 gemiddelde in 2031.

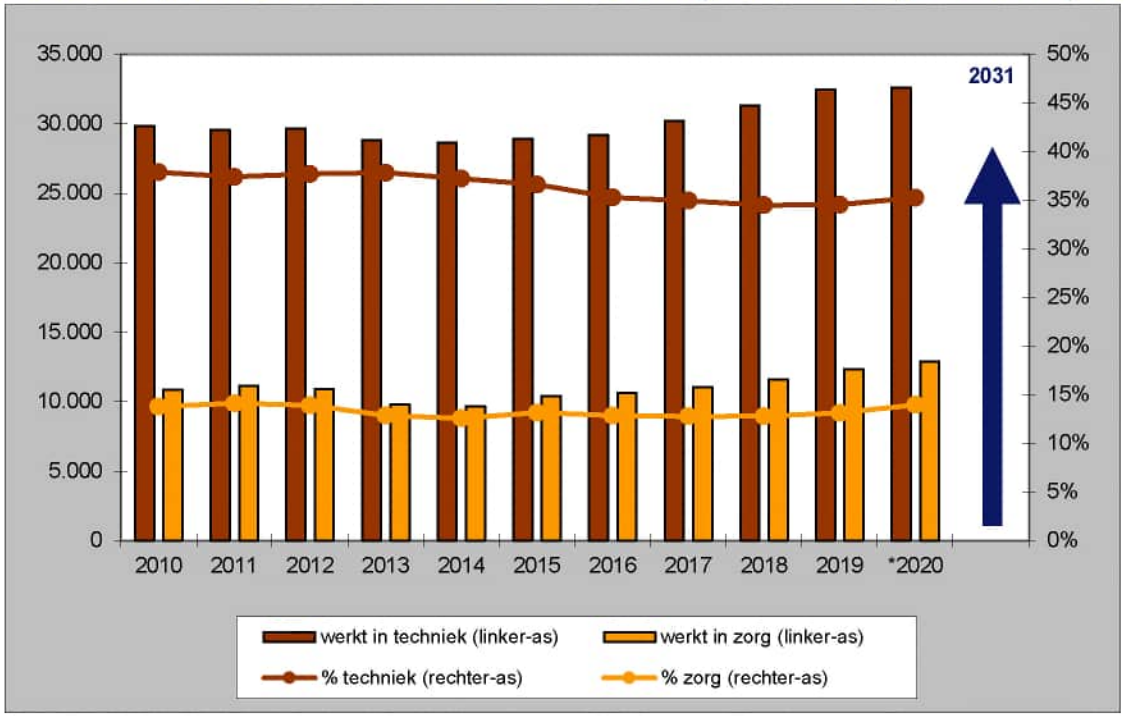
Het actuele NPRZ-indicatieniveau voor 2031 is het huidige G4 niveau, 71%. Voor 2021 is dit 62,7%, 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011 van 59,9%.

Zuid 2020: 65,1%

Reeds ingelopen
Jaar 2011 t/m jaar 2020:
47%
(boven streefniveau van 25% in 2021)

Indicator: Werk

aantal en % werkzamen in de techniek en zorg, woonachtig in NPRZ -gebied

Bron: SSB (CBS); bewerking OBI
2019 is een voorlopig cijfer

Het aantal werkenden betreft personen in loondienst (inclusief directeur-grootaandeelhouders en stagiaires) en zelfstandigen. Deze worden door het CBS afgeleid uit respectievelijk de polisadministratie (UWV) en de gegevens van de Belastingdienst. Voor werkenden betreft het de situatie in oktober van elk jaar. Voor zelfstandigen betreft het een jaargegeven.

Meer mensen werkzaam in techniek en zorg.

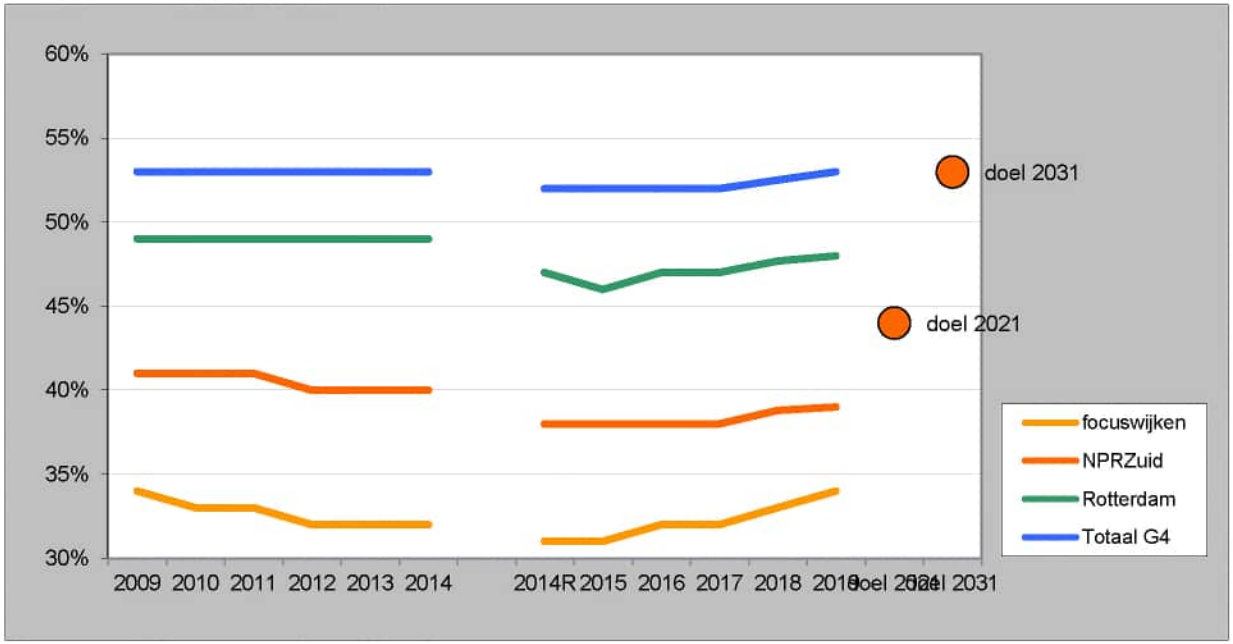
Doelstelling is een toename (niet nader gespecificeerd). Voor studiekeuze MBO wordt 35% techniek en 15% zorg aangehouden.

In 2020 was de verdeling 35,3% techniek en 13,9% zorg.

Doelredenatie:
De arbeidsmarkt in de omgeving van Zuid vraagt om vakmanschap in de techniek, zorg en haven. Bewoners van Zuid hebben meer kans op werk als ze zich op die sectoren richten.

Doelstellingen: Wonen

% midden- en hoge inkomens

% midden en hoge inkomens stijgt naar het G4 gemiddelde in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige G4 niveau, 53%. Het doel voor 2021 is 44%, dit is 25% van het verschil met de G4 tov van de beginwaarde in 2011 van 41%.

2018: 39%

Reeds ingelopen Jaar 2011 t/m jaar 2019: -17%

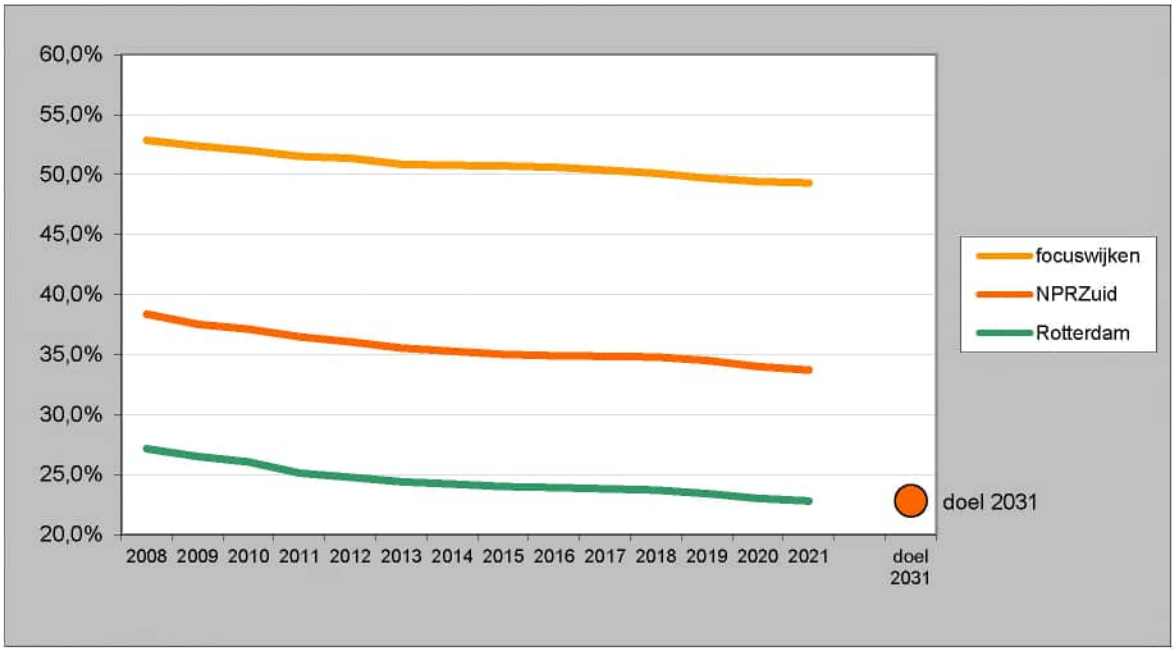
(onder streefniveau van 25% 2021)

Bron: 2009-2014 CBS Regionaal Inkomensonderzoek (RIO); bewerking OBI
vanaf 2014R gereviseerde cijfers obv CBS Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV); bewerking OBI
Midden- en hoge inkomens zijn bepaald aan de hand van de landelijke inkomensverdeling en bestaan uit respectievelijk het 3e-4e (midden) en 5e (hoge) quintiel van de inkomensverdeling.
Het betreft hier gestandaardiseerde huishoudinkomens.

Doelredenatie:
Inspanningen gericht op verbetering en herstructurering van de woningvoorraad, het realiseren van aantrekkelijke woonmilieus en het reguleren van de instroom op Zuid leidt tot een toename van het aandeel midden- en hoge inkomens (behoud van sociale stijgers voor Zuid).

Indicator: Wonen

% kwetsbare meergezinswoningen

Bron: OBI - WBOB

Definitie kwetsbare meergezinswoningen:
meergezinswoningen, gestapeld zonder lift, kleiner dan 75m² en een WOZ waarde tot 130.000 euro op 1-1-2007.

% kwetsbare meergezinswoningen in de woningvoorraad daalt naar het stedelijk gemiddelde in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige Rotterdams niveau, 22,8%. Het doel voor 2021 is 33,1%, dit is 25% van het verschil met Rotterdam tov van de beginwaarde in 2011 van 36,5%

Zuid 2021: 33,7%

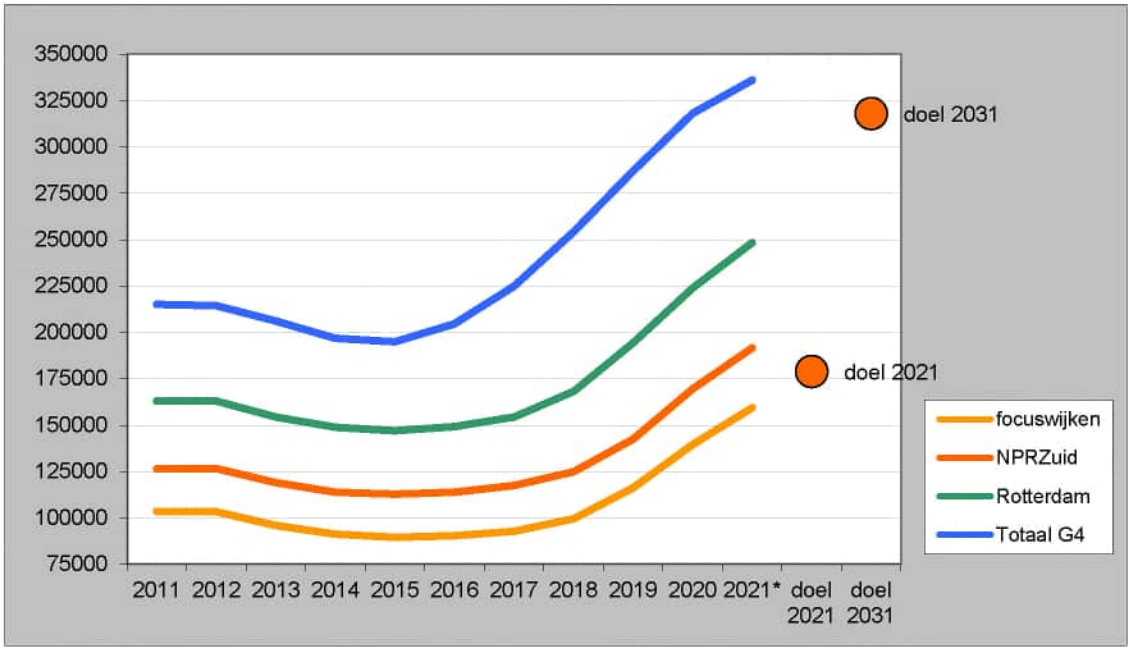
Reeds ingelopen Jaar 2011 t/m jaar 2021: 20%

(onder streefniveau van 25% 2021)

Doelredenatie:
Herstructurering van de woningvoorraad leidt tot een vermindering van het aandeel kwetsbare woningen en daarmee tot een sterkere vestigingsfactor voor, dan wel minder vertrek door midden en hoge inkomens (behoud van sociale stijgers voor Zuid).

Indicator: Wonen

Gemiddelde WOZ-waarde van woningen

Bron: CBS –Statline (G4) en WBOB (Rotterdam); bewerking OBI

Gemiddelde WOZ-waarde van de woning stijgt naar het stedelijk gemiddelde van Rotterdam in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige Rotterdams niveau, € 248.396. Het doel voor 2021 is € 156.925, dit is 25% van het verschil met Rotterdam tov van de beginwaarde in 2011 van €126.434 .

Zuid 2021: € 191.499

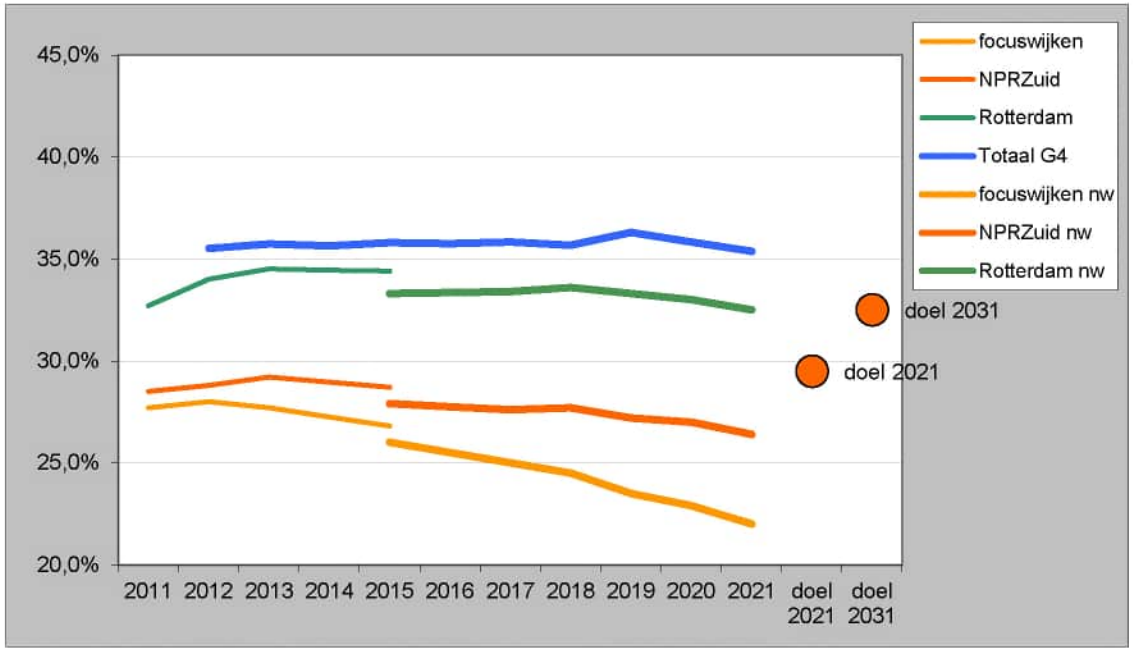
Reeds ingelopen Jaar 2011 t/m jaar 2021:
53%
(boven streefniveau van 25% 2021)

Doelredenatie:

Verbetering en herstructurering van de woningvoorraad leidt tot een hogere marktwaarde van woningen en daarmee tot een sterkere vestigingsfactor voor, dan wel minder vertrek door midden en hoge inkomens (behoud sociale stijgers voor Zuid).

Indicator: Wonen

% koopwoningen

% koopwoningen van Zuid stijgt naar het stedelijk gemiddelde in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige Rotterdams niveau, 32,5%. Het doel voor 2021 is 29,5%, dit is 25% van het verschil met Rotterdam tov van de beginwaarde in 2011 van 28,5%

Zuid 2020: 26,4%

Reeds ingelopen
Jaar 2011 t/m jaar 2021:
-52%
(onder streefniveau van 25% 2021)

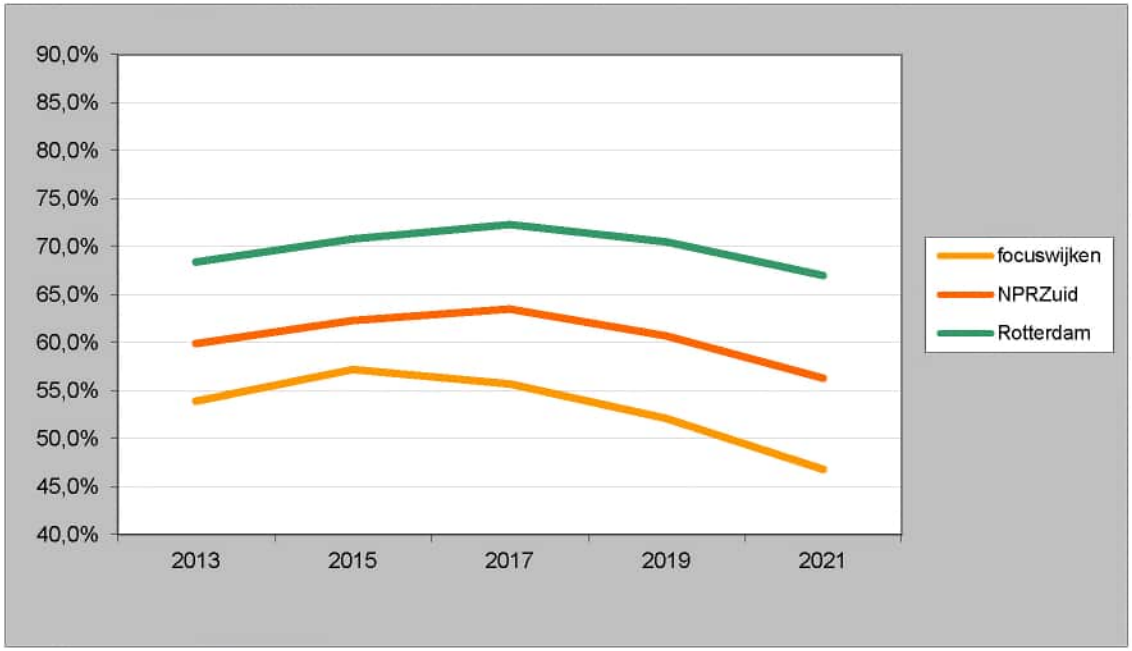
Bron: CBS –Statline (G4) en WBOB (Rotterdam); bewerking OBI
Als gevolg van een vernieuwde methode van afbakening van de woningvoorraad treedt een kleine trendbreuk op in 1-1-2015
De dunne lijnen geven de oude tijdreeks weer, de dikke lijnen de nieuwe vanaf 2015

Doelredenatie:

Herstructurering van de woningvoorraad leidt tot een toename van het aandeel koopwoningen en daarmee tot een sterkere vestigingsfactor voor, dan wel minder vertrek door midden en hoge inkomens (behoud van sociale stijgers voor Zuid).

Indicator: Wonen

% (zeer) tevreden met de huidige woonsituatie

Bron: Wijkprofiel (OBI)
Het Wijkprofiel is uitgekomen in 2014, 2016, 2018, 2020 en 2022
De jaartallen in de grafiek verwijzen naar het jaar waarin de enquête voor het wijkprofiel is afgenomen

Doelstelling:

% tevredenheid stijgt naar het stedelijk gemiddelde in 2031.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige Rotterdams niveau, 67%. Het doel voor 2021 is 61,7%, dit is 25% van het verschil met Rotterdam tov van de beginwaarde in 2013 van 59,9%

Zuid 2019: 56,3%

Reeds ingelopen
Jaar 2015 t/m jaar 2021:
-51%

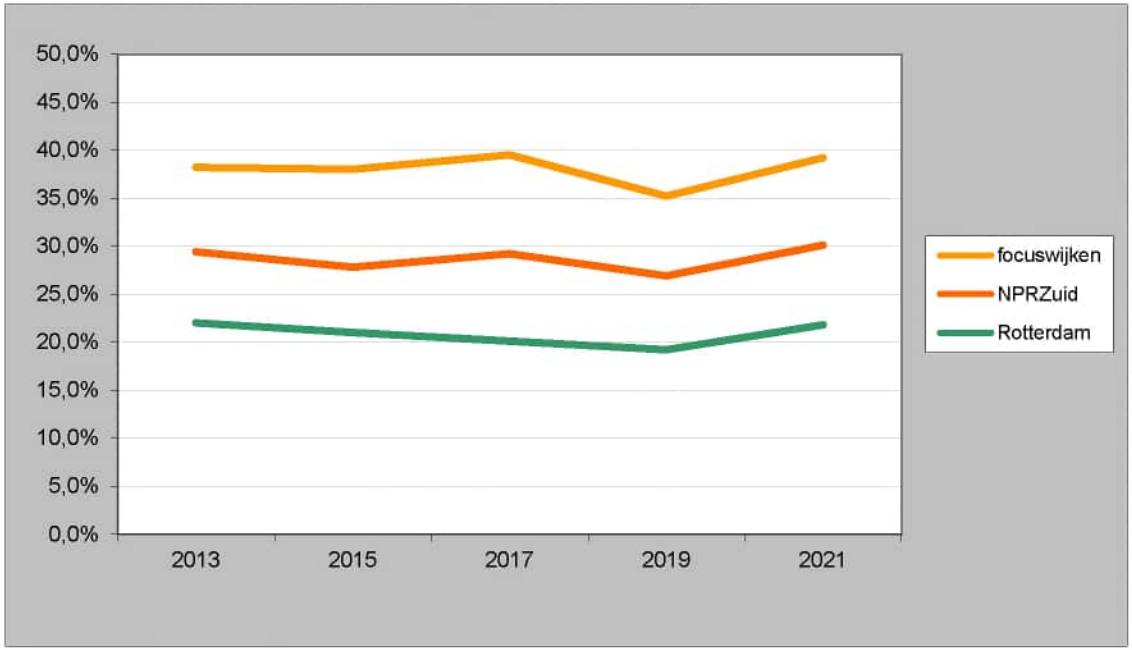
(onder streefniveau van 25% 2021)

Doelredenatie:

Herstructurering van de woningvoorraad leidt tot een toename van de tevredenheid met de huidige woonsituatie.

Indicator: Wonen

% verhuisgeneigdheid naar een andere buurt

Bron: Wijkprofiel (OBI)
Het Wijkprofiel is uitgekomen in 2014, 2016, 2018, 2020 en 2022
De jaartallen in de grafiek verwijzen naar het jaar waarin de enquête voor het wijkprofiel is afgenomen

Doelredenatie:

Herstructurering van de woningvoorraad leidt tot een afname van het aandeel I huishoudens dat het eens is met de stelling "*Als het kan, verhuis ik uit deze buurt*".

Doelstelling:

% potentiële vertrekkers neemt af naar het stedelijk gemiddelde.

De actuele NPRZ-doelstelling voor 2031 is het huidige Rotterdams niveau, 21,8%. Het doel voor 2021 is 27,5%, dit is 25% van het verschil met Rotterdam tov van de beginwaarde in 2013 van 29,4%

Zuid 2019: 30,1%

Reeds ingelopen
Jaar 2015 t/m jaar 2019:
-9%

(op streefniveau van 25% 2021)

Resultaten van de activiteiten (output)

Bij de beoordeling en kleurtoekenning aan de activiteiten van de voortgangsrapportage wordt enerzijds rekening gehouden met de in de afgelopen periode behaalde resultaten/effecten van de verschillende type activiteiten en anderzijds met het vertrouwen in het proces richting de toekomst. De volgende kleurcodering wordt gehanteerd:

- Resultaat zal worden of is gehaald, er zijn geen problemen in de uitvoering.
- Er zijn problemen in de uitvoering, maar er worden maatregelen getroffen die er voor zorgen dat de mijlpalen en/of eindresultaat worden gehaald.
- Er bestaat zorg over het behalen van het eindresultaat en/of de mijlpaal.
- Activiteit is (nog) niet gestart

SAMENVATTING VOORTGANG 2021

	Vooruit	Gelijk	Achteruit	SubTotaal	Totaal
Thuisbasis op Orde en Vrije Tijd	2	8		10	17
		6	1	7	
				0	
				0	
School	1	9		10	28
	1	8	3	12	
		2	1	3	
		3		3	
Werk	2	10		12	17
		5		5	
				0	
				0	
Wonen	1	20		21	27
		5		5	
		1		1	
				0	
Ondermijnig en Veiligheid	1	13		14	14
				0	
				0	
				0	
Totaal	**8**	**90**	**5**	**103**	103

<table>
<tr><th>kleur 2020</th><th>Naam Activiteit
Kleur 2021</th><th>Korte omschrijving Activiteit</th><th>RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks</th><th>Kwalitatieve Voortgang</th><th>Initiatiefnemer</th></tr>
<tr><td></td><td>THUISBASIS OP ORDE EN VRIJE TIJD</td><td>THUISBASIS OP ORDE</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Taal</td><td>Het stedelijk programma ‘De Taalspiraal’ wordt proportioneel naar problematiek uitgevoerd op Zuid. Bij de inkoop van het non-formele en formele taalaanbod van het beleidskader ‘De Taalspiraal’ is 55% beschikbaar gesteld aan de Zuidoever (NPRZ-gebied plus Pernis, Rozenburg en Hoogvliet), gebaseerd op het verdelingspercentage van laaggeletterde inwoners in Rotterdam. Het ingekochte non-formele taalaanbod (aanbesteding Toegankelijke taaltrajecten) is gestart in september 2019, het ingekochte formele taalaanbod (aanbesteding De beste taaltrajecten) is gestart in januari 2021.

Daarnaast worden specifiek voor Zuid medewerkers van de VraagWijzer en de wijkteamleden getraind in het herkennen van en omgaan met laaggeletterdheid.</td><td><u>Proportionele verdeling ingekocht taalaanbod</u>
<u>Non-formele taalaanbod</u>
In 2021 zijn 2.005 trajecten gestart in de gebieden Charlois, IJsselmonde en Feijenoord (aanbesteding Toegankelijke taaltrajecten non-formeel). Dit is 48,6% van het stedelijke aanbod van de toegankelijke taaltrajecten in Rotterdam. Van de toegankelijke taaltrajecten gestart in NPRZ-gebied zijn in 2021 1.171 trajecten afgerond (dat is 55,6% van het stedelijke aanbod).

<u>Formele taalaanbod</u>
Voor het formele aanbod geldt dat 49,5% van de gestarte trajecten in NPRZ-gebied plaatsvond (1.758 van de in totaal 3.546 gestarte trajecten in Rotterdam). Hiervan zijn in 2021 1.593 afgerond; dat is 48,5% van de in totaal 3.280 afgeronde formele trajecten in heel Rotterdam.

Voor de ingekochte non-formele en formele taaltrajecten in Rotterdam geldt dat in 2021 49% van de trajecten in Rotterdam gestart is in NPRZ-gebied en 51,3% van de trajecten in Rotterdam is afgerond in NPRZ-gebied.

<u>Totaaloverzicht</u>
Over heel 2021 (incl. de non-formele taaltrajecten van de subsidieregeling) zijn in totaal 7.668 taaltrajecten gestart in Rotterdam en 5.384 trajecten afgerond. Hiervan zijn 3.763 taaltrajecten gestart in het NPRZ-gebied (dat is 49% van alle in 2021 gestarte taaltrajecten in Rotterdam), waarvan 2.005 non-formele en 1.758 formele trajecten. In 2021 zijn in totaal 2.764 trajecten afgerond (1.171 non-formeel en 1.593 formeel) in NPRZ-gebied, dat is 51,3% van alle afgeronde trajecten in 2021 op stedelijk niveau. *

*De in deze tabel genoemde cijfers zijn gebaseerd op de huidige beschikbare gegevens (op 21 februari 2022). Dit zijn dan ook voorlopige cijfers. De aantallen worden nog gecontroleerd en afgestemd met de taalaanbieders. Daarnaast zijn er nog 24 subsidiedossiers uit 2021 die nog moeten worden vastgesteld.</td><td>De voortgang van de non-formele en formele taaltrajecten verloopt redelijk; door corona zijn er wel minder taaltrajecten gerealiseerd dan gepland. De taallessen vonden vanwege de coronamaatregelen grotendeels digitaal plaats.

Medewerkers Vraagwijzer en Wijkteamleden getraind in laaggeletterdheid
In 2021 zijn de trainingen, die in 2020 ontwikkeld zijn, acht keer gegeven aan VraagWijzer- en wijkteammedewerkers. In totaal hebben er 88 medewerkers deelgenomen aan de trainingen. De
trainingen vonden allemaal digitaal plaats. In deze training komen de onderstaande punten aan de orde:
• Zicht hebben op programma ’s die in de stad worden aangeboden voor laaggeletterden;
• Kennis hebben over taalniveaus en de consequentie daarvan op persoonlijk niveau;
• Inzicht hebben op de mate waarop laaggeletterdheid andere levenssferen beïnvloedt;
• Ideeën ontwikkelen over de wijze waarop je in de sociale wijkteams kunt omgaan met laaggeletterdheid; met andere woorden wat doe je/ hoe handel je bij vermoeden van laaggeletterdheid.
Op dit moment is het registreren van doorverwijzingen naar taaltrajecten vanuit het wijkteam of VraagWijzer medewerkers nog niet mogelijk.

Per 2022 is de ambitie om meer eerstelijnsmedewerkers van de gemeente te betrekken bij de trainingen en het trainingsaanbod te verbreden en verbeteren. Medewerkers kunnen zo een leerlijn omtrent laaggeletterdheid doorlopen.</td><td>Gemeente</td></tr>
<tr><td></td><td>Schulden</td><td>Het stedelijk programma “Reset Rotterdam” de Rotterdamse schuldenaanpak wordt proportioneel naar problematiek 45% uitgevoerd op Zuid. Reset Rotterdam kent 3 actielijnen: preventie, aanpak (problematische) schulden en innovatie.</td><td><table><tr><th>2021</th><th>ETF-Trajectplan</th><th>KBR-Beschikking</th><th>Totaal</th></tr><tr><td>Rotterdam</td><td>2899</td><td>1111</td><td>4010</td></tr><tr><td>NPRZ</td><td>1252</td><td>471</td><td>1723</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>43%</td><td>42%</td><td>43%</td></tr></table>
<table><tr><th>NPRZ-2021</th><th>ETF-Trajectplan</th><th>KBR-Beschikking</th><th>Totaal</th></tr><tr><td>Charlois</td><td>485</td><td>176</td><td>661</td></tr><tr><td>Feijenoord</td><td>454</td><td>168</td><td>622</td></tr><tr><td>IJsselmonde</td><td>313</td><td>127</td><td>440</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>1252</td><td>471</td><td>1723</td></tr></table></td><td>Door Corona werd niet de beoogde vergroting van de schuldenaanpak gerealiseerd. Dit geldt voor heel Nederland waarbij er gelukkig in Rotterdam toch nog een kleine groei was. Daar waar informele en formele banden sterk zijn mag je verwachten dat schuldhulpverlening beter door kan gaan tijdens de pandemie. Het is teleurstellend dat het NPRZ gebied zelfs een kleine daling liet zien t.o.v. het Rotterdamse gemiddelde.</td><td>Gemeente</td></tr>
<tr><td></td><td>Functioneren op niveau licht verstandelijk beperkten</td><td>Zuid krijgt een proportioneel aandeel in het nog op te stellen plan “Vroegsignalering LVB bij de gemeentelijke vindplaatsen en loketten”. Dit plan is vóór eind 2019 gereed.</td><td>In 2020 is het stedelijk plan van aanpak “Kijk op LVB” vastgesteld en in uitvoering gegaan.
Op 15 juli 2021 is de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van het plan van aanpak. Een kernteam met vertegenwoordigers vanuit diverse clusters (Werk en Inkomen, Dienstverlening, Directie Veiligheid en Maatschappelijke Ontwikkeling) monitort de ontwikkelingen en voortgang van de LVB-aanpak bij de verschillende clusters, directies en afdelingen. Het doel van het kernteam is om de verbetering van de positie van Rotterdammers met LVB te stimuleren.

Daarnaast is er een Projectgroep LVB-MO, die bestaat uit diverse directies vanuit het cluster Maatschappelijke Ontwikkeling (MO): de Vraagwijzer, Wijkteams, Prestatie010, Jongerenloket, Grip Op Geldzaken, Toegang & Indicatie, Herindicatie & BW Intramuraal en het Expertiseteam.
•</td><td>Om een passende dienstverlening aan Rotterdammers met een LVB te optimaliseren wordt het volgende ingezet: screening door middel van de SCIL (Screener voor Intelligentie en Licht verstandelijke beperking), scholing medewerkers, begrijpelijke brieven en het betrekken van de doelgroep bij de ontwikkelingen die het Plan Kijk op LVB.

Vanuit het (stedelijk inzetbare) Expertiseteam zijn er daarnaast Expertiseteam Medewerkers Toegang (EMT-medewerkers) actief. Deze EMT-medewerkers hebben vanaf 2018 een ontwikkelopdracht om het systeem van integrale toegang en wijkteams in Rotterdam beter te laten aansluiten op de hulpvragen van de doelgroep mensen met een beperking. Daarbij is de opzet dat de EMT-medewerkers op termijn de eigen kennis overdragen op wijkteammedewerkers en medewerkers van de integrale toegang. Zij hebben een outreachende werkwijze, waarbij ze professionals en cliënten ondersteunen bij de doorgeleiding naar de meest passende vorm van zorg of ondersteuning (binnen de domeinen van bijvoorbeeld de Wmo of de Wlz).
In Zuid is op de Vraagwijzers Charlois een experiment gestart over het gebruik van een QuickScan die de basis vormt voor het afnemen van de SCIL. Wanneer dit het geval is kan de medewerker van de (verbrede) Vraagwijzer contact opnemen met een Expertiseteam Medewerker Toegang (EMT’er). De EMT’er gaat vervolgens in gesprek met de cliënt en zet, afhankelijk van het verloop van het gesprek, de SCIL

Binnen de Rotterdamse wijkteams zijn LVB-experts actief. Het is een van de negen ‘taakaccenten’ binnen ieder wijkteam die worden ingekocht bij zogenoemde moederorganisaties. LVB-experts die deel uit maken van de wijkteams zijn zowel betrokken bij het aanmeld- en verdeeloverleg als bij de casuïstiekbesprekingen die per wijkteam/ gebied worden georgani-</td><td>Gemeente</td></tr>
</table>

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
				seerd. Vanuit de 43 wijkteams vindt eens per zes weken een wijkteamleiders overleg LVB plaats. In dit overleg worden ontwikkelingen rondom LVB besproken, waarbij ook de groep Combinatie Mensen met een Beperking (door vertegenwoordiging vanuit MEE) aanschuift. In 2021 is er door de wijkteams gewerkt aan (1) vroegsignalering, (2) scholing LVB en (3) gebiedsgericht LVB-overleg. In het subsidiekader jeugdpreventie 2022 is -net als in 2021- het thema 'Kinderen van ouders met een LVB' opgenomen. De subsidie is bedoeld voor interventies en innovaties die gericht zijn op het versterken van sociaal-emotionele vaardigheden van jeugdigen die opgroeien bij een ouder (of ouders) met een (licht) verstandelijke beperking en/of op het versterken van de opvoedvaardigheden van ouders met een (licht) verstandelijke beperking. Het doel is om het gezond, veilig en kansrijke opgroeien van deze kinderen te bevorderen en om problemen te voorkomen De subsidies voor de wijken in Zuid die in 2020 in dit kader zijn verleend en vanwege corona doorliepen in 2021 zijn afgerond, te weten: Hou je vast, De Buurtcirkel en de Toekomstcoach (zie voortgangsrapportage 2020). In het nieuwe bestek Inkoop Welzijn 2022 is de doelgroep mensen met een LVB expliciet beschreven. Welzijnsaanbieders gaanvoor de doelgroep Kwetsbare Rotterdammers, waarvan mensen met een LVB onderdeel uitmaken, een aandachtfunctionaris aan stellen. Deze functionaris is aanspreekpunt voor zowel de welzijnsmedewerkers als de vrijwilligers en heeft expertise op het gebied van LVB, GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg) en HGKM (Huiselijk Geweld en Kindermishandeling). En in de Huizen van de Wijk organiseert Welzijn een gericht aanbod voor kwetsbare Rotterdammers, waaronder mensen met een LVB. Deze inzet van welzijn is ook voor Zuid van toepassing.	
	Inzet van de wijkteams in NPRZ-gebied en extra capaciteit via studenten.	Het op orde brengen van de Thuisbasis is een belangrijk onderdeel in het Nationaal Programma. Naast reguliere inzet beschikken de wijkteams ten behoeve van de Children's Zone In de focuswijken en Vreewijk over extra capaciteit in de vorm van studententeams. Zij helpen met name bij preventieve casussen ofwel minder complexe en lichte opvoedvragen.	In de Children's Zone zijn in totaal 1.410 (was 1.093) basisschoolkinderen door de wijkteams bereikt. Dit is ongeveer 17 % (was 12%) van de kinderen die wonen in de Children's Zone wijken Hiermee is 68 % (was 48 %) van de doelstelling behaald. Van de 1.410 kinderen in de Children's Zone zijn 419 (was 511) kinderen preventief bereikt door de studententeams. Er zijn in 2021 minder kinderen door de studententeams bereikt. Dit is meer dan de doelstelling van 320 kinderen. Er waren 4.422 (was 4.954) aanmeldingen bij de wijkteams in Charlois, Feijenoord & IJsselmonde.	In het uitvoeringsplan NPRZ is opgenomen dat er jaarlijks 25% van de basisschoolkinderen wordt bereikt in de focuswijken: Afrikaanderwijk, Bloemhof, Carnisse, Hillesluis, Feijenoord, Oud Charlois, Tarwewijk en Vreewijk. In totaal gaat het om ongeveer 2.100 kinderen. Bij het bereiken van deze doelgroep zijn de wijkteams voor het overgrote deel afhankelijk van het aantal aanmeldingen. Om meer kinderen te bereiken, is een goede samenwerking met onder andere de scholen van belang. Alle wijkteams hebben een schoolcontactpersoon. Door de coronacrisis was het echter lastiger om veelvuldig op de scholen aanwezig te zijn. Met bereik van de wijkteams ten aanzien van basisschoolkinderen wordt bedoeld: het aantal uitgevoerde intakes in gezinnen met kind(eren) van 4-12 jaar. Daarna kan het opstellen en uitvoeren van een ondersteuningsplan volgen of een besluit dat verdere ondersteuning door het wijkteam niet nodig is met doorverwijzing naar taal, schulden, re-integratie of naar partners in het wijknetwerk.	Gemeente
	Verbeteren samenwerking zorg rondom de school	Gerichte inzet om de samenwerkende professionals op school te ondersteunen waarbij ook ruimte is voor aanpassen uren van de verschillende experts, om de onderwijzers te ontzorgen, de overdracht van zorg kinderen bij schoolwisselingen te organiseren en op kinderen met grensoverschrijdend gedrag.	**Door scholen aangemelde kinderen bij de wijkteams** In totaal zijn er 4.422 burgers aangemeld bij de wijkteams van het rayon Zuid Binnen. Dit zijn zowel kinderen als volwassenen. Er zijn 1750 jeugdigen aangemeld. In totaal zijn er 339 aanmeldingen gedaan waarbij de school als verwijzer staat geregistreerd. Dit is ruim 17 % van het aantal jeugdaanmeldingen. In 2019 was dit nog 11 %. Doordat de vindplaatsregistratie in 2020 pas laat in het jaar in het Gidso systeem is ingebouwd, waren er over 2020 geen cijfers beschikbaar. Wel kan op basis van deze groei in 2021 ten opzichte van 2019 voorzichtig geconcludeerd worden dat de scholen en het wijkteam elkaar steeds beter weten te vinden. Tegelijkertijd stelt het uitvoeringsplan dat zo'n 25% (circa 2.100 kinderen en 1.160 gezinnen) van de basisschoolkinderen in de focuswijken Afrikaanderwijk, Bloemhof, Carnisse, Hillesluis, Feijenoord, Oud Charlois, Tarwewijk (Children's Zone) en in de wijk Vreewijk, jaarlijks worden bereikt door het wijkteam. Het aandeel van de school hierin bleek veel kleiner dan verwacht. De inzichten dat er vanuit de scholen minder doorverwijzingen naar de zorg waren dan verwacht, en wijkteams niet pro-actief genoeg opereren, heeft mede bijgedragen aan de vorming van de pilots "schoolzorgteams" en ook is er meer aandacht besteed aan het op orde brengen van het (preventieve) aanbod rond de scholen, mede door een gerichte inzet van NPO (Nationaal Programma Onderwijs) middelen op SMW (schoolmaatschappelijk werk) en aanbod gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling. **Hulplijn voor acute knelpunten** De beschikbaarheid van de hulplijn is ook voortgezet in het schooljaar 2021-2022. We zien wel dat hiervan nog nauwelijks gebruik wordt gemaakt vanwege corona en omdat de contacten met de wijkteams beter worden. In 2022 is voor vijf cases hulp ingeroepen via de hulplijn en enkele keren om advies gevraagd. Omdat het bij de hulpvragen ging om zeer complexe problematiek, hebben we het instrumentarium voor de hulplijn uitgebreid met PRIO (Programma Rotterdammers Integraal ondersteunen en activeren). PRIO is een hulplijn om professionals die werken met kwetsbare Rotterdammers en tegen de grenzen van ons systeem aanlopen, verder te helpen, zodat ze integrale ondersteuning kunnen bieden en waar nodig maatwerk kunnen leveren. In de pilot PRIO is een breed mandaat neergelegd bij de wijkteamleider en wordt via de door-	Het project Schoolondersteunende Zorg is sinds Q3 2019 van start. De opgave is: • Het ontzorgen van scholen bij acute knelpunten in de zorg; • Het inventariseren van de zorgstructuur op scholen; • Een praktische aanpak per school. We zien dat de hulplijn voor scholen nog altijd van waarde is, al neemt het aantal keren dat gebruik wordt gemaakt van het aanbod af. De ontwikkeling van de schoolzorgteams is een mooie opvolging van het project, dat ook kan voorzien in een structurele borging van de schoolondersteunende zorg. Ook biedt de extra ruimte uit de NPO-middelen de scholen meer mogelijkheden en meer aanbod waardoor er sprake is van betere ontzorging. We zijn hiermee dus op koers voor wat betreft het ontzorgen en de versterking van zorgstructuur. De praktische aanpak per school levert tot nu toe enkele adviezen op, maar het is nog te vroeg om vast te stellen of dit tot voldoende resultaat leidt. Zoals gezegd krijgt de implementatie in 2022 een vervolg.	Gemeente in samenwerking met scholen en zorgpartners (CJG, SMW, PPO, KoersVO)

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
			braakmethode van het Instituut Publieke Waarden tot besluitvorming gekomen. Voor casuïstiek van de 'Dagprogrammeringscholen' kunnen we een beroep doen op PRIO. We hebben in 2021 drie keer een casus via PRIO van een passende oplossing kunnen voorzien. **Inventarisatie** • Voor het project 'schoolondersteunende zorg', waarin we op basis van inventarisaties heel precies per school (basisonderwijs, Dagprogrammering) in kaart brengen waar de zorgstructuur van de scholen hapert, is in Q3 van 2021 op twee scholen een scan uitgevoerd en vervolgens is op basis daarvan een advies uitgebracht door de beide scholen over de inzet die nodig is om de leerlingen en hun ouders te kunnen ondersteunen. In 2022 gaan we met dit advies aan de slag.		
	Werk is de beste Zorg: **Verbeteren samenwerking wijkteams en werkbemiddelaars**	Werk is de beste zorg: 7% (= circa 1000) van de uitkeringsgerechtigden wordt jaarlijks bereikt door het wijkteam en zodra het kan aangemeld bij de betreffende uitkeringsinstantie t.b.v. re-integratie naar werk. Waarbij • van wijkteam 100 naar W&I en 100 naar Prestatie 010 • 6% van de prematischinguitkeringsgerechtigden via de hand in hand aanpak (circa 234) 5% van de wijkteams aanmeldingen komt van W&I (circa 150)	Resultaten2021: • in totaal 1.339 (2020: 1.565) uitkeringsgerechtigden zijn door de wijkteams bereikt. Dit is 8 % van het totaal aantal van uitkeringsgerechtigden. • 10 cliënten zijn middels het wijkteam aangemeld bij Prestatie010. Dit zijn er veel minder dan de beoogde doelstelling van minimaal 100 cliënten in 2021. • 144 cliënten van de wijkteams uit Rotterdam Zuid ontvangen naast ondersteuning van het wijkteam ook ondersteuning bij actieve werkbemiddeling. 65 cliënten zijn via werk-activering/participatie aangemeld bij de wijkteams. Dit is 43% van de beoogde doelstelling van minimaal 150 cliënten.	De beoogde 7% uitkeringsgerechtigde is behaald. Er ontvangen relatief veel mensen ondersteuning van het wijkteam die ook ondersteund worden bij werkbemiddeling. Als het gaat om de aanmeldingen door wijkteams bij Prestatie010 dan kan gesteld worden dat deze in 2021 wederom achter zijn gebleven. Komend jaar worden de inspanning erop gericht om meer cliënten door te geleiden naar Prestatie010. Dit door binnen de wijkteams meer aandacht te geven aan de werkwijze van Prestatie010 en de noodzaak tot het hebben van een dagbesteding.	Gemeente
	Sociale inzet bij herhuisvesting bij herstructurering (grootschalige transformatie als vindplaats).	Onderzocht wordt of – aanvullend op het herhuisvestingsproces dat de corporaties uitvoeren – bewoners van te herstructureren woningen ondersteund kunnen worden door gemeentelijke diensten en zorg- en welzijnsorganisaties om problemen aan te pakken en hen een optimale start in hun nieuwe woonomgeving te laten maken.	In 2022 wordt een gezamenlijke werkwijze van zorgpartners, woningcorporaties en gemeente ontwikkeld, die we ook vastleggen in een convenant. Deze werkwijze wordt toegepast in toekomstige herstructureringsprojecten.	De aanpak van *Het Perspectief voor bewoners* bij herstructurering op Zuid voorziet in de ontwikkeling van een sociaal georiënteerde werkwijze voor bewoners in de herstructurering, zowel binnen de gemeente als in de samenwerking met partners in de wijk (corporaties en zorg- en welzijnsorganisaties, samen met gemeentelijke partners in de wijk). Binnen Het Perspectief worden drie onderdelen onderscheiden: 1. Situatieanalyse voor het betreffende herstructureringsproject met aandacht voor demografie, woontevredenheid, eigendomsverhouding, gezinssamenstelling, werksituatie en zorgconsumptie om vroegtijdig een passende (communicatie)aanpak te kunnen formuleren voor het betreffende project 2. Samen aan Zet: continuïteit van zorg en begeleiding en toegang van nieuwe zorgvragen. 3. Warm Welkom: bewoners krijgen in hun nieuwe woongebied passende ondersteuning en kunnen zo een goede start maken op het nieuwe adres. Belangrijk element van de te ontwikkelen werkwijze is dat deze moet passen binnen de kaders van de Algemene Verordening Gegevensverwerking. Om die reden wordt gezorgd voor het goed informeren over de herstructurering van de instanties die zorg en ondersteuning aan bewoners verlenen Het is essentieel is dat corporaties structureel actuele informatie verstrekken over de herstructurering aan de gemeente, maar ook dat er een goede samenwerking tot stand wordt gebracht tussen wijkteams, welzijn en sociaal beheerders van de corporaties. We werken toe naar een aparte afspraak over de sociale ondersteuning van bewoners (naast het sociaal statuut over het herhuisvestingsproces). O.a. wordt er in het voorjaar van 2022 een werkconferentie georganiseerd waar betrokken partijen sdeze aanpak gezamenlijk een stap verder zullen brengen. De introductie van de werkwijze zal via een groeiproces verlopen. Corporaties hebben herstructureringsprojecten genoemd, waar de werkwijze (gefaseerd) kan worden toegepast.	Gemeente
	THUISBASIS OP ORDE EN VRIJE TIJD	**CULTUUR**	•		
	Nulmeting cultuuraanbod en participatie op Zuid **Onderdeel regiodeal**	Uitvoeren van onderzoek naar cultuurdeelname en cultuuraanbod. Nulmeting juni 2019 is beschikbaar. In mei 2021 volgt een 1-meting.	Inzicht in aanbod en deelname ten opzichte van de rest van de stad, zowel absoluut als relatief. De geplande meting in 2021 is uitgesteld in verband met de lockdown van de cultuursector in zowel 2020 als 2021. De metingscyclus is bijgesteld i.v.m. COVID-maatregelen in de jaren 2020/2021/2022. Metingen vinden plaats in: mei 2019 (0-meting), mei 2022 (1-meting), mei 2024 (2-meting). Zichtbaar resultaat tussentijds: • Tussen 2018-2021 is het aandeel meerjarig gesubsidieerde instellingen/ initiatieven op Zuid gestegen/ verstevigd van 13 naar 21. Inclusief een groei in programmering. • Het Kunstenpand Zuidplein is in 2020 als Cultuuranker toegevoegd inclusief aanvullende programmering in 2020/2021. • Het nieuwe beeldbepalende instituut kennis- en cultuurcampus is in ontwikkeling tot circa 2029.	Het onderzoek van 2019 door het OBI dient als nulmeting en zal worden herhaald om de resultaten van de inspanningen binnen de Regio Deal te meten. De cultuurparticipatie zal zichtbaar zijn in de ontwikkeling van deze indicator over de jaren 2019 t/m 2024. De eerste cijfermatige onderbouwing van de impact kan pas in 2022 worden gegeven op basis van de 1-meting. De 1-meting zal de herstart van culturele participatie meten na de lockdown van de sector in 2020 en 2021 en het effect daarvan op de algehele cultuurparticipatie op Zuid. Voor de jaren 2020/2021/2022 zal een trendbreuk zichtbaar zijn. Naar verwachting zal 2023 weer een volledig meetbaar jaar zijn De 2-meting in 2024 vindt plaats met de huidige verwachting van weer een volledig jaar zonder maatregelen (2023) en de laatste impulsen vanuit de Regio Deal 2018-2025 waaronder ook het Evenement op Zuid en placemaking rondom Cultuur&Campus. Verhogen Cultuurparticipatie is een afgeleid resultaat van een impuls voor het verhogen van het voorzieningenniveau en het gebruik ervan voor Zuid. Het gaat hier om onder andere het faciliteren en activeren van initiatieven/ aanbod van programma en infrastructuur. Om de cultuurparticipatie en de impact van NPRZ op deze participatie te meten voor Rotterdam Zuid wordt uitgegaan van een samengestelde indicator, gebaseerd op: <u>Kwantitatief:</u> • Incidentele en structurele subsidieverstrekking voor Rotterdam Zuid	Gemeente

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
				• Cultuurbezoek bij culturele instellingen op Zuid gemeten via instellingen en Cultuur-monitoren • Cultuurparticipatie binnen de Wijkprofielen Rotterdam Zuid - in relatie tot Rotterdam totaal <u>Kwalitatief:</u> • Behoefteverkenningen op wijkniveau via intermediaire instellingen De ontwikkeling van Cultuur&Campus, van verkenning 2018-2021, placemaking 2022-2026 tot realisatie 2026-2030.	
	Versterken programmering Kunstenpand Hart van Zuid **Onderdeel regiodeal**	Het versterken van de programmering in en rond het nieuwe Kunstenpand dat onderdeel is van Hart van Zuid.	Het Kunstenpand (Theater Zuidplein en bibliotheek) is in de zomer van 2020 opgeleverd en geopend. Midden in de Corona-pandemie die voor een gedeeltelijk sluiting en afschalen programmering heeft geleid in 2020 en 2021. Resultaat van deze impulsmaatregel vanuit de RegioDeal is zichtbaar zodra volledige openstelling en programmering van de instellingen in het pand weer mogelijk is. <u>Culturele programmering Kunstenpand (en omgeving)</u> In 2021 is de ingezette versterking van de culturele infrastructuur voor Rotterdam Zuid, met nieuwe ankers en aansluitende programmering voortgezet. • Theater Zuidplein en de Bibliotheek Rotterdam zijn sinds september 2020 open voor publiek, makers en bewoners. Naast de theater- en bibliotheekfunctie in het Kunstenpand is met name in 2021 ingezet op het invullen van Zone-Z. Zone-Z is de plek waar ruimte is voor ontmoeting, kruisbestuivingen, aanvullende programmering in zowel de publieke ruimte als de directe omgeving. *1.* In 2021 is hieraan de Jongerenhub Theater Zuidplein en een Programmaraad Zuidplein toegevoegd. Programmering gericht op talentontwikkeling wordt binnen de hub vormgegeven middels jongerenparticipatie.	Het Kunstenpand draagt bij aan een sterker netwerk rondom Zuidplein door middel van het bieden van een ontmoetingsplek, leer- en ervaringsaanbod, een diverse programmeringen voor jong en oud op Zuid. Hiermee wordt bijgedragen aan inclusieve participatie en een betere cohesie. <u>Toelichting:</u> Theater Zuidplein heeft, als belangrijkste partner in het nieuwe Kunstenpand, een bijdrage ontvangen uit de RegioDeal voor het uitbreiden en professionaliseren van de faciliteiten, het verbreden van de programmering, bestaande doelgroepen uit te breiden en nieuwe doelgroepen aan te boren. Deze beoogde doelstellingen zijn gerealiseerd. Wegens de aanhoudende COVID-19 maatregelen in 2021 is het Kunstenpand echter beperkt open geweest. Programma is daardoor beperkt uitgevoerd en grotendeels afgeschaald of wederom verschoven naar 2022. Wel is er in 2021 verder gebouwd aan een netwerk op Zuid rondom Zuidplein waarin nieuwe doelgroepen worden verbonden en geactiveerd. Daarnaast participeert Theater Zuidplein, met Zone-Z, in de programmaraad Zuidplein waarin ook jongeren meebeslissen over (culturele) programmering op en om het plein. Met het project Zone-Z wordt op Zuid (Zuidplein) een plek gecreëerd waar de hele dag door ruimte is voor ontmoeting en waar kruisbestuivingen kunnen ontstaan. Deze inzet heeft in het najaar 2021 geleid tot het benoemen van Theater Zuidplein (locatie Kunstenpand) als Jongerenhub op Zuid. Tijdens de coronacrisis werd extra duidelijk hoe belangrijk het is voor jongeren om elkaar te kunnen ontmoeten en samen met leeftijdsgenoten activiteiten te ondernemen. De Jongerenhub maakt deel uit van een netwerk van jongerenvoorzieningen door de stad heen met, door en voor jongeren. Jongeren worden zelf nauw betrokken bij de inrichting, programmering en de uitvoering van de activiteiten. De effecten van deze impulsen zijn pas in 2022 zichtbaar, wanneer programmeren en openstelling weer volledig mogelijk is.	Gemeente
	Grootschalig evenement	Het toewerken naar een grootschalig evenement in 2022 dat aansluit bij de geschiedenis en het grootstedelijke profiel van Zuid.	In verband met de geldende COVID-maatregelen in 2021 (en gedeeltelijk 2022) is het grote evenement op Zuid wederom verplaatst. Voorbereidingen van het evenement hebben plaatsgevonden in 2021 en zullen worden voortgezet in 2022. De grote culturele manifestatie op Zuid zal plaatsvinden in de zomer van 2023.	Het festival heeft een meerledig doel. Enerzijds om de cultuurparticipatie te verhogen. Cultuur op Zuid, en Zuid als gebied, ook (inter)nationaal te profileren. Het festival maakt het aanbod en talent op Zuid zichtbaar, verbindt de netwerken, versterkt de communities die aanwezig zijn, en versnelt wat nog een zetje nodig heeft. Door de samenwerking van lokale en stedelijke partijen brengt het festival ook initiatiefnemers, talenten en stedelijke instellingen samen en wordt gebouwd aan een duurzaam netwerk op Zuid. Deze manifestatie dient als een eenmalige impuls voor Zuid en is onderdeel van de Regio Deal. Het festival laat zien wat Zuid is, de verschillende werelden, de talenten, de experimenten en nodigt uit om Zuid te verkennen en in cultuur te participeren. Rotterdam Festivals ontwikkelt samen met diverse partijen in de stad in 2023 een grootschalig evenement dat aansluit bij het diverse en grootstedelijke profiel van Rotterdam-Zuid. Aan de hand van thema's wordt de diversiteit en streekcultuur van Zuid zichtbaar. Zuid is vele werelden. Die werelden vertellen verhalen. De verhalen worden vertaald naar programma waarbij kruisbestuiving, ontdekking en ontmoeting centraal staat. Een belangrijk thema voor dit evenement zal zijn 'Reünie' waarbij voormalige bewoners van Zuid worden uitgenodigd terug te keren naar de plek waar ze zijn opgegroeid, naar school zijn gegaan, hebben gewoond en/of gewerkt. Waar mogelijk wordt dit evenement gekoppeld aan bestaande initiatieven, aan de bestaande culturele infrastructuur of een bepaald deelgebied op Zuid. In 2021 is gewerkt aan het concept, verkenning van behoeften en aanbod, verkenning van locaties en het verbinden van netwerken. In het voorjaar 2022 zal het concept worden gelanceerd en volgt een stadsbrede oproep en communicatie. De oproep is een uitnodiging om actief te participeren in het programma, de netwerken, ontwikkeling van de Zomer op Zuid 2023.	Gemeente
	Impuls goede initiatieven culturele programmering **Onderdeel regiodeal**	Geven van een extra impuls aan goede initiatieven voor culturele programmering die op andere plaatsen dan het Kunstenpand op Zuid plaatsvinden.	In verband met de in 2021 nog geldende COVID-maatregelen is het beoogde programma gedeeltelijk uitgevoerd. Waar mogelijk is het programma uitgesteld naar 2022. <u>Culturele programmering</u> In 2021 is de ingezette versterking van de culturele infrastructuur voor Rotterdam Zuid, met nieuwe ankers en aansluitende programmering voortgezet. • Nieuwe podia openden hun deuren op Zuid in 2021: waaronder Productiehuis FLOW, Kun-	Vanuit de RegioDeal wordt een impuls gegeven aan: • Het bevorderen van cultuurdeelname door culturele programmering • Het faciliteren van talent door talentontwikkelingsprogramma's Deze RegioDeal impuls is een plus op het reguliere cultuuraanbod. De inzet heeft tot doel om een duurzame ontwikkeling tot stand te brengen voor Zuid. Dit betekent dat succesvolle ontwikkelingen en interventies worden uitgebouwd en waar nodig versterkt met aanvul-	Gemeente

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
			stencentrum Charlois, Walhalla Metro. Plekken voor nieuwe makers, vernieuwend aanbod en met programmering in partnerschappen (Agenda zUIT). • In aanloop naar het Evenement op Zuid is in 2021 in samenwerking met het netwerk op Zuid gewerkt aan de contouren van een inclusieve programmering van en voor Rotterdam Zuid. *Het evenement is wederom uitgesteld in verband met de COVID-19 maatregelen (in 2021) en zal plaatsvinden in de zomer van 2023. Zie toelichting bij 'Grootschalig evenement'.* • IMPACT is in 2021 met 23 nieuwe makers gestart. Door middel van deze samenwerkingen zijn de nieuwe makers ondergebracht in de programmering van culturele instellingen en duurzaam ingebed. In verband met COVID-19 is een deel van het publieke programma uitgesteld of in alternatieve vorm uitgevoerd. • In 2021 heeft PitcherPerfect wederom tweemaal plaatsgevonden op Zuid. Tweemaal 20 makers mochten pitchen voor hun project. Tweemaal 10 makers kregen vervolgens de kans en hulp om deze projecten te realiseren.	lende programmering. Met deze intensivering en aanvullende programmering wordt aangesloten bij een nieuw publiek en bijgedragen aan een hogere cultuurparticipatie van Rotterdammers (op Zuid). Ook de uitbreiding en spreiding van cultuurplekken op Zuid draagt bij aan een hogere participatie. In 2021 is ingezet op: • Intensivering succesvolle ontwikkelingen en interventies • Stimuleren van nieuwe ontwikkelingen en spreiding van cultuurplekken op en voor Zuid • Versterken van de keten van talentontwikkeling op Zuid Wegens COVID-19 en de maatregelen daaromheen is het culturele programma stilgelegd in de stad en op Zuid. Waar mogelijk is geprobeerd binnen de regels programmering te creëren, digitaal of met afstand in de buitenruimte. De ambities om in 2021 al tot een intensivering van de programmering te komen zijn wederom door deze omstandigheden helaas niet gerealiseerd. De infrastructuur en het netwerk staan gereed om zodra het weer kan Zuid te activeren en laten participeren. <u>Talentontwikkeling</u> Binnen de Regio Deal is gestart met de extra inzet om talent op Zuid te ontsluiten en mogelijkheden te bieden zich verder te ontwikkelen. Met bestaande en nieuwe instrumenten wordt gewerkt aan een duurzaam en sterke keten om talent de ruimte te geven van jong tot oud. De ingezette lijnen om talent te ontsluiten zijn in 2021 voortgezet: • Het IMPACT-impulsprogramma heeft ondanks de COVID-19 maatregelen (creatieve, multidisciplinaire) makers de kans geboden zich te ontwikkelen en professionaliseren. Het programma richt zich op het verbinden van het jonge talent aan het netwerk op Zuid om hun kansen zich beroepsmatig te ontwikkelen te vergroten. • Vanuit de groeiende vraag naar ondersteuning van talent op Zuid wordt het programma IMPACT uitgebreid met 'IMPACT-Community'. Opgedane kennis binnen het programma en het netwerk worden toegankelijk gemaakt voor een breder segment creatief talent op Zuid. • PitcherPerfect010 (een laagdrempelige regeling, waarbij het verhaal en de impact centraal staat) versterkt en faciliteert het grassrootsklimaat, biedt makers met een positieve beoordeling een subsidie en begeleidingstrajectDeze laagdrempelige regeling heeft in 2021 gezorgd voor een grotere toestroom van talent uit Zuid, nieuw en vernieuwend aanbod uit Zuid; meer aanbod dat aansluit bij de belangstelling van Rotterdammers op Zuid specifiek. De regeling is in 2021 uitgebreid met de opbouw van PitcherPerfect Community voor het versterken van het netwerk, het bevorderen van uitwisseling en het bundelen van krachten tussen (nieuwe) makers. • De regeling PitcherPerfect010 is eind 2021 geëvalueerd. KWINK Groep beveelt een voortzetting van de subsidieregeling Pitcher Perfect aan gezien de positieve resultaten en ervaringen: de regeling bereikt andere, nieuwe doelgroepen en een verscheidenheid aan kunst- en cultuurprojecten. Het innovatieve format draagt bij aan de vernieuwing van de cultuursector in de stad. De opzet van de regeling is goed doordacht en de pitchavond vormt de kern van het succes van de regeling. Ter verbetering en versterking van de regeling worden aanbevelingen uit het onderzoek meegenomen in de volgende edities. Deze verbeterpunten zijn gericht op het vergroten van bereik (communicatie, inclusiviteit), verbinding met instellingen vergroten (bouwen aan de ketenverbinding) door gebruik te maken van bijvoorbeeld de community. Naast de ingezette lijnen zijn er in 2021 nieuwe initiatieven ontstaan vanuit Zuid. Zij bieden een alternatief platform voor ontwikkeling en inbedding van talent in een netwerk	
	Cultuur&Campus **Onderdeel van de regiodeal**	Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek incl. planvorming naar het versnellen van stedelijke ontwikkeling met een ambitieuze Cultuurcampus op Zuid.	De gemeente Rotterdam, Codarts, de Hogeschool Rotterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam hebben in juni 2020 een convenant gesloten. In het najaar 2020 is een cultuurverkenning gestart waarin de focus, het concept, het netwerk en de behoeften zijn verkend. In 2021 is dit cultuurconcept verder uitgewerkt als onderdeel van de verdere ontwikkeling en realisatie. Met het opstarten van het masterplan is een nieuwe fase ingegaan: de concrete vertaling naar een realiseerbaar plan. Vanaf 2022 krijgt ook de culturele invulling meer vorm in het uitwerken van het concept op lange termijn. Jaarlijks in de periode 2022-2028 wordt door middel van placemaking / interventies al toegewerkt naar deze realisatie. Korte termijn programmering start in 2022 vanuit bestaande netwerken en wenselijke impulsen. •	Met verschillende partijen (onderwijs en cultuur) binnen en buiten Rotterdam (waaronder het Rijk) is in 2019 en 2020 het idee van een nationaal cultureel wetenschappelijk instituut in Rotterdam uitgewerkt tot Cultuur&Campus. Hoger onderwijs, meer cultuur en toerisme op zuid zijn de doelen.. Cultuur&Campus wordt met deze partijen ontwikkeld als groeimodel. Onder de stuurgroep Cultuur&Campus (waarin ook NPRZ en Rijk vertegenwoordigd zijn) is in 2021 gewerkt aan locatie onderzoek, huisvesting hoger onderwijs en culturele invulling. De campus wordt een cultuurcampus doordat het culturele programma, als platform voor cultuuraanbieders en als ontmoetingsplek van studenten, bewoners, docenten, kunstenaars, toeristen en onderzoekers zal dienen. Cultuur&Campus zal onderdeel zijn van een grotere gebiedsontwikkeling met hoger en wetenschappelijk onderwijs, gecombineerd met bedrijvigheid en wonen, die Zuid een stevige impuls zal geven. Met het opstarten van het masterplan is een nieuwe fase ingegaan naar de concrete vertaling van een realiseerbaar plan. Placemaking voor de korte termijn (van 2022 tot realisatie) en de lange termijn uitwerking van de culturele programmering (vanaf realisatie) zijn gestart in 2021 en versnellen in 2022.	Gemeente

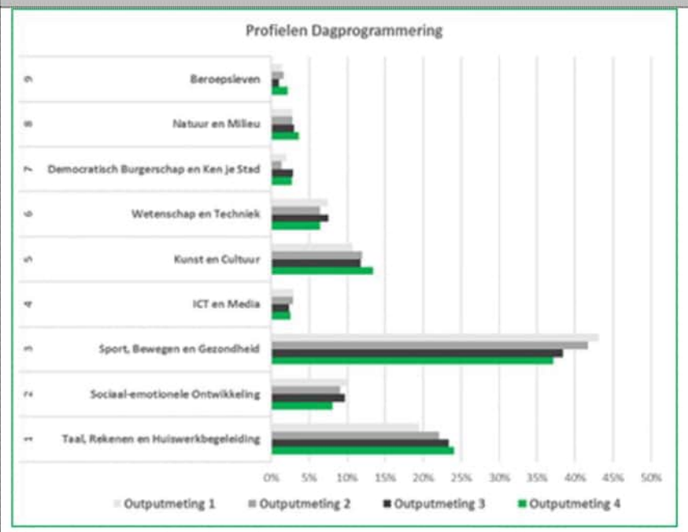
kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
	Cultuur als onderdeel van dagprogrammering Children's Zone	Cultuur als onderdeel van dagprogrammering Children's Zone. Zie Dagprogrammering Pijler School Children's Zone.	Het aandeel Cultuur in de Dagprogrammering is gestegen. In het schooljaar 2021 is 12% (was 9%) van de uren Dagprogrammering ingezet op cultuuronderwerpen. Zie ook Dagprogrammering onder CZ-pijler school.	Het grootste deel van de uren wordt ingevuld met het programma "Ieder Kind een instrument"(IKEI)	Gemeente en scholen
	THUISBASIS OP ORDE EN VRIJE TIJD	**SPORT**	•		
	Sport is onderdeel van dagprogrammering Children's Zone	Feyenoord organiseert met scholen in Rotterdam Zuid aanvullend tot totaal 5 uur sport en beweging.	Het schoolsportprogramma is uitgebreid tot zes scholen waarbij de activiteiten plaatsvinden op verschillende locaties: schoolpleinen en clubhuis Afrikaanderwijk. Het gaat daarbij dagelijks om ruim 1.500 kinderen.	De resultaatambities in het Sociaal Economisch Programma van Feyenoord City worden door NPRZ ondersteund. Ditzal definitief gaan lopen op het moment dat er een definitief go is voor de bouw van een nieuw stadion en herijkt SEP. Vooruitlopend daarop zet Feyenoord zich wel al in op de diverse SEP-onderdelen. Er is in 2021 vertraging ontstaan rondom het nieuwe stadion, besluitvorming hierover is doorgeschoven naar 2022. Via de Dagprogrammering op de CZ-scholen wordt invulling gegeven aan de doelstelling om 5 uur sporten en bewegen op alle scholen op Zuid op te plussen. Invulling van de Dagprogrammering is binnen het NPRZ een zaak van de scholen. Scholen kunnen ook gebruik maken van delen van het schoolsportprogramma van Feyenoord, zoals pauzesport.	Feyenoord
	Feyenoord City en Schoolsport plus programma	Feyenoord werkt samen met een aantal scholen om het sporten volledig in het curriculum te verweven.	Zie hierboven	Het schoolsportprogramma bestaat uit dagelijkse activiteiten voor de gehele school waarbij de nadruk ligt op het inzetten van sport als middel om een gezonde leefstijl te promoten maar ook om de sociaal-emotionele ontwikkeling te vergroten.	Feyenoord
	Feyenoord City en werkgelegenheid	Benutten van jaarlijks 310 fte gemiddeld over een periode van 12 jaar) voor laag en ongeschoolde inwoners van Zuid (als onderdeel van de 1500 duurzame banen in Feyenoord City)	Stichting Gebiedsontwikkeling aan de Maas (STIGAM) heeft in eerste bestekken Social Return On Investment (SROI) verplichtingen opgenomen. Daarnaast heeft STIGAM afstemming gehad met Werkgevers Servicepunt over initiatieven in tijdelijke ruimte om inzichtelijk te maken wat en hoe deze bijdragen aan de werkgelegenheidsdoelstellingen. •	Door het uitstel van de besluitvorming over het nieuwe stadion worden de doelstellingen op het gebied van werk in tijd naar achteren geschoven. Feyenoord heeft haar activiteiten tijdelijk op een lager pitje gezet. STIGAM heeft nu tijdelijk de regie op dit onderdeel.	Feyenoord, Gemeente, Werkgeversservicepunt
	Feyenoord City en stage en leerwerkplekken	Realiseren van 100 AanDeBakgaranties binnen de 500 structurele stages en leerwerkplekken voor jongeren met een focus op mbo 1 en 2 opgenomen in het SEP van Feyenoord City	• Feyenoord heeft haar stagebeleid verder geïntensiveerd en geprofessionaliseerd met meer aandacht voor begeleiding en ontwikkeling van de studenten, die zo breed mogelijk worden ingezet. Er zijn in 2021 ongeveer **400** stageplekken ingevuld vanuit verschillende opleidingen en verdeeld over MBO en HBO. • Afspraken en planning over de 100 AanDeBakgaranties worden ingevuld na besluit over het nieuwe stadion. De STIGAM kijkt of het in de lopende en aanstaande bouwprojecten in het kader van de gebiedsontwikkeling enkele AanDeBakGaranties kan realiseren.	De resultaatambities in het Sociaal Economisch Programma van Feyenoord City worden door NPRZ ondersteund en zal definitief gaan lopen op het moment dat er een definitief go is voor de bouw van een nieuw stadion.	Feyenoord en Gemeente

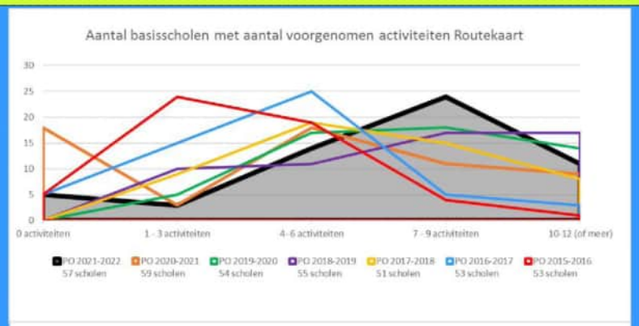
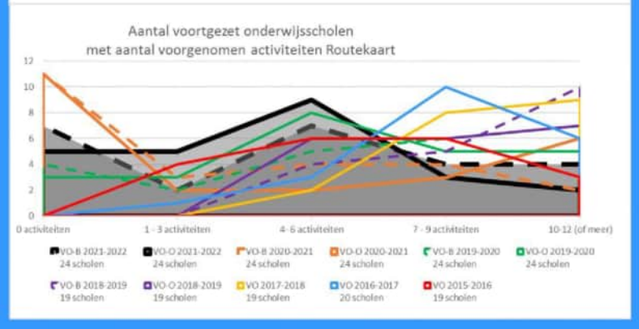
kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
	PIJLER SCHOOL	**CHILDREN'S ZONE in de 7 focuswijken**	Totaal aantal primair onderwijs (po) scholen in de Children's Zone is 29 waarvan 3 speciaal basisonderwijs scholen (SBO) (er is in het gebied nog 1 regionaal georiënteerde po- school) en 22 voscholen.		
	KWALITEIT OP SCHOOL: BETER ONDERWIJS				
	Profilering vo-scholen van Zuid **Onderdeel regiodeal**		• Stadionpark: inmiddels is het bouwteam compleet, samen met de aannemer en het ontwerpteam wordt het definitief ontwerp nu uitgewerkt. Start bouw is gepland begin 2023 en oplevering januari 2025. • Onderwijslocatie Laan op Zuid (voorheen Plot Z): businesscase is goedgekeurd. Op dit moment loopt de dialoogfase voor de architecten selectie die het ontwerp uitwerken. Deze fase wordt in juli 2022 afgrond waarna het voorlopig ontwerp gestart kan worden. Start bouw wordt verwacht 1 juli 2024 en oplevering medio 2026. • Renovatie van het Zuidergymnasium ligt op schema. Oplevering 16 februari 2022, in gebruik name per 7 maart 2022. Opening uitbreiding YBSR was op 17 februari 2020	Het stedenbouwkundig plan voor het Stadionpark wordt ontwikkeld (gemeente) en in gezamenlijkheid met de schoolbesturen is gewerkt aan het programma van eisen en de businesscase. Door de verschillende betrokken scholen en schoolbesturen wordt gewerkt aan de inhoudelijke ontwikkeling van het sportprofiel. De Onderwijslocatie Laan op Zuid (voorheen Plot Z) wordt tot één nieuwe onderwijslocatie ontwikkeld. Hierin worden het instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie (CMI) van de Hogeschool Rotterdam en de nieuwe Hugo de Groot (voortgezet onderwijs) van stichting BOOR gehuisvest. Op 3 februari 2022 hebben de gemeente, de Hogeschool Rotterdam en stichting BOOR hiervoor een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Het CMI gaat zich in het gebouw de Onderwijslocatie Laan op Zuid vestigen met circa 3.000 studenten en Hugo de Groot met circa 800 havo- en vwo-leerlingen. Op dit moment wordt nagedacht over wat de profilering van de nieuwe Hugo de Groot wordt. De renovatie van het Zuidergymnasium is afgerond, de oplevering heeft op 16 februari 2022 plaatsgevonden, vanaf 7 maart 2022 zal de school definitief in gebruik genomen worden. De Young Businessschool is uitgebreid met vrijeschoolonderwijs, Vrije school De Kaap (meer keuze voor ouders en leerlingen) en het gebouw is uitgebreid en in gebruik genomen. Officiele opening door wethouder was 17 februari 2020.	Gemeente, BOOR, CVO en LMC
	Profilering po-scholen van Zuid	Herontwerp-document voor het einde 2019, op basis van gebiedsontwikkeling en leidend tot minder kleine en meer grote scholen met een sterk profiel. De uitvoering daarvan start vanaf 2020. .	• Integraal Huisvestingsplan 2020-2023: vastgesteld door de raad op 28 mei 2020 • In het NPRZ-gebied zijn 56 hoofdlocaties primair onderwijs en 26 dislocaties	In het kader van het Integraal Huisvestingsplan 2020-2023 (IHP) deel 2 zijn per gebied (voormalige deelgemeente) beknopte analyses gemaakt van alle po scholen, met kenmerken als omvang, populatie, instroom- en uitstroom van leerlingen, gebouwen (beschikbare ruimte in relatie tot aantal leerlingen in gebied en kwaliteit van de gebouwen). Ook groei en	Gemeente en po-besturen

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
				krimp van het aantal leerlingen in het gebied zijn hierin meegenomen. Per gebied zijn er verschillende oplossingen om te komen tot optimalisering van de scholen in verhouding tot de capaciteitsbehoefte. Het IHP 2020-2023 deel 2 is in mei 2020 door de gemeenteraad unaniem vastgesteld. Aan de hand van de prognoses en voorgenomen ingrepen in de huisvesting wordt tevens gekeken naar mogelijke samenvoegen van scholen (met name hoofd- en dislocaties) en profilering, dit mede in het licht van het veranderen van de populatie. Op Zuid is momenteel een aantal plannen om scholen of schoolgebouwen samen te voegen in voorbereiding of in uitvoering. In de wijk Bloemhof wordt gewerkt aan een plan om de Bloemhofschool samen met OBS de Pantarijn in één gebouw te huisvesten. Sinds vorig jaar is CBS De Sleutel gehuisvest in één nieuwe locatie in Bloemhof. Ook de Nelson Mandelaschool verhuist van twee naar één nieuwe locatie in de Afrikaanderwijk. Onder andere in de Tarwewijk, Oud-Charlois, Pendrecht en Hillesluis wordt het samenvoegen van scholen en/of schoolgebouwen als opgave verkend. In IJsselmonde is onlangs het Kind Centrum IJsselmonde opgeleverd. Daarmee zijn drie kleinere en verouderde schoollocaties van stichting BOOR buiten gebruik gesteld.	
	Aanpak Lerarentekort **Onderdeel regiodeal**	Zuid loopt mee in het stedelijk programma Beste Leraren. Hierbij is voor Zuid extra inzet/aandacht op de volgende punten: 1. Ontzorgen onderwijzend personeel door extra inzet op zorg gerelateerde expertise in het onderwijs 2. Voor het verhogen van de instroom is aandacht voor LOB en AandeBak-garanties, aantrekkelijker maken stageplekken op Zuid en toewijzing van woningen. 3. Extra financiële ruimte voor anders organiseren 4. Opleidingsaanbod gericht op Zuid 5. Benutten Ruimte cao	**Ontwikkeling Lerarentekort – 2021** In de Children's Zone was het lerarentekort met de oktobertelling 2021 112 fte, dit is 18,4 % van het totaal fte dat op dat moment in dienst is. In oktober 2020 bedroeg het lerarentekort in de Children's zone nog 70 fte, dus in een jaar tijd was er sprake van een stijging van het lerarentekort. De gegevens van oktober 2021, gemeten aan het begin van het schooljaar, zijn vergeleken met de gegevens van een jaar geleden (oktober 2020). Een vergelijking met de februari-meting geeft een vertekend beeld omdat gedurende het schooljaar extra leerlingen instromen (met name in de kleutergroepen) waardoor de vraag naar leraren toeneemt. In februari 2022 zal er geen meting van het tekort plaatsvinden. De meting loopt voortaan via OCW en er zijn zorgen over de betrouwbaarheid van die meting, omdat de verwachting is dat er een lagere response behaald wordt door de druk op scholen als gevolg van de corona(maatregelen). Het totale tekort op Zuid is bij de oktobertelling 210 fte (18,4%). Ook voor het totale gebied is het tekort in een jaar gestegen, in oktober 2020 was het tekort 131 fte (12,0 %) voor Zuid. Voor heel Rotterdam is het tekort toegenomen van 339 fte (9,0%) per oktober 2020 naar 518 fte (13,0%) per oktober 2021. Dit betekent dat voor Zuid het aandeel in het tekort verder is gedaald van 45%. in feb 2021 naar 40.5%. De lopende inzet van het programma Beste Leraren heeft de volgende resultaten voor Zuid opgeleverd: 1. **Ontzorgen onderwijzend personeel** Vanuit de subsidieregeling ontzorgen personeel voor scholen in de Children's Zone hebben alle zes po schoolbesturen met scholen in het CZ gebied én negen speciaal onderwijs besturen aanvragen ingediend en gehonoreerd gekregen. 2. **Verhogen instroom** • In schooljaar 2020-2021 waren 165 zijinstromers werkzaam bij Rotterdamse besturen, die zitten in verschillende fases van hun opleiding. In september 2021 zijn nog eens 53 zijinstromers gestart. Zij-instromers vinden hun plek op scholen verdeeld over de stad. De instroom van zij-instromers voor het speciaal onderwijs staat nog in de kinderschoenen. Er zijn in september 2021 829 nieuwe studenten begonnen op de 3 Rotterdamse pabo's, dat zijn er minder dan in 2020. 46 van hen konen op Zuid. • Eind 2019 zijn er AandeBak-garanties ontwikkeld voor de sector Kinderopvang. Tien Rotterdamse kinderopvangorganisaties bieden jaarlijks 100 baangaranties. 9 van 94 in 2020 gestarte studenten van Zuid van de opleiding Pedagogisch werk hebben zich daadwerkelijk aangemeld voor een baangarantie. Op het moment dat deze 94 – over drie jaar – hun diploma hebben behaald kunnen zij hun baangarantie verzilveren. In 2021 zijn 88 nieuwe studenten van Zuid gestart. Met corporaties zijn afspraken gemaakt over voorrang voor leraren op de woningmarkt. Hiervoor lopen pilots o.a. in Bloemhof en Lombardijen. Hiervan wordt gebruik gemaakt, zo zijn er in 2021 32 woningen in Bloemhof en Hillesluis met voorrang toegewezen aan maatschappelijke beroepsgroepen.	Het lerarenkort is in de tweede helft van 2021 gestegen ten opzichte van een jaar geleden. Corona zorgde eind 2020 voor een kleine daling van het tekort, maar inmiddels nemen in heel Nederland de tekorten weer toe. Er is in 2021 sprake van een effect van uitgestelde mobiliteit, de uitstroom was in 2020 lager omdat mensen kozen voor de zekerheid van hun vaste baan in het onderwijs in de onzekere eerste periode van Covid-19. Hoewel de activiteiten grotendeels zijn uitgevoerd zoals zijn afgesproken en de aanpak om die reden ook groen gelabeld is, leidt de gekozen aanpak niet tot voldoende positief effect terwijl het lerarentekort een grote invloed op het behalen van de NPRZ doelen op het gebied van onderwijs. De extra middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs hebben verschillende effecten op de inzet van leraren in de stad. Enerzijds is er de tijdelijke salaristoelage voor leraren op scholen met een hoge schoolweging. Deze toelage maakt het werken voor leraren in de stad aantrekkelijker, maar er zijn signalen dat door de tijdelijkheid die aantrekkelijkheid beperkt is . Aan de andere kant is er tijdelijk meer geld voor scholen om extra personeel in te zetten. Dit laatste kan ervoor zorgen dat personeel uit Rotterdam kiest voor een functie in de randgemeenten waar de grootstedelijke problematiek minder speelt. In de cijfers voor het po zien we dat er inderdaad meer vacatures (zowel openbaar als verborgen) ontstaan zijn in Rotterdam. Ook landelijk en in de steden rondom Rotterdam gebeurt dit op grote schaal. Schoolbesturen geven aan dat een deel van de leraren vertrekt door deze extra vacatures. In de kwetsbare gebieden (met relatief veel scholen met een hoge schoolweging) zijn de tekorten het grootst. Op Zuid zit 91% van de scholen in de categorie hoog en zeer hoge schoolweging. Dit betekent ook dat deze scholen extra middelen krijgen voor kleinere klassen en dat hier percentueel meer leraren nodig zijn. Dit jaar heeft Onderzoeksbureau CentERdata voor het eerst grootschalig onderzoek gedaan naar de tekorten in de G5 én in Nederland. Daaruit blijkt dat er een verband is tussen schoolweging en het lerarentekort. Het onderzoek geeft ook aan dat dit maar een deel van het tekort verklaart en er nog andere belangrijke verklarende factoren zijn. Denk aan het type school, de verzuimpercentages en hoe de organisatie van de school is ingericht (lerarenteams en schoolleider). Verder blijkt ook dat kleine scholen een iets hoger tekort hebben dan grotere scholen. Met de extra investering in NPRZ, de Children's zone en het speciaal onderwijs (€ 3,4 miljoen) wordt o.a. gezorgd dat zittende leraren worden behouden en nieuwe leraren worden geworven. Alle besturen met scholen in Children's zone en speciaal onderwijs hebben van de subsidie gebruik gemaakt. De aanvragen hebben betrekking op onderstaande thema's: **1 Ontzorgen onderwijzend personeel** Schoolbesturen konden subsidie aanvragen voor het ontzorgen personeel en verminderen werkdruk. Voorbeelden van de aanvragen zijn extra uren SMW, deskundigheidsbevordering op gedragscomponenten en gedragscoaches, voor meer maatwerk zodat de leerkracht zich (meer) kan richten op lesgeven. Een ander voorbeeld is de doorontwikkeling van interne begeleiding en de inzet van onderwijsassistenten. Veel van de aanvragen zijn een vervolg op maatregelen die begin 2020 zijn gestart en ook al in schooljaar 2020-2021 uitgevoerd zijn.	Gemeente en schoolbesturen

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
			3. Extra financiële ruimte voor anders organiseren Vanuit de subsidieregeling anders organiseren, innoveren en ruimte directies voor scholen in de Children's Zone hebben alle zes po schoolbesturen met scholen in het CZ gebied én zeven speciaal onderwijs besturen aanvragen ingediend en gehonoreerd gekregen. **4. Opleidingsaanbod gericht op Zuid** Er zijn in totaal 210 aanvragen van de lerarenbeurs gehonoreerd in NPRZ, waarvan 100 in CZ en 17 bij scholen van het so/vso. In heel Rotterdam zijn 663 beurzen toegekend. Het aandeel NPRZ is 31%.	**2 Verhogen instroom** Er zijn extra middelen vrijgekomen voor het intensiever begeleiden van stagiaires en starters op Zuid en in het speciaal onderwijs, evenals extra stimuleringsmiddelen voor het opscholen van onderwijsassistenten. Er is een stedelijk programma LOB-talentscouting waarbij alle vo locaties op Zuid worden bezocht en snuffelstages plaatsvinden op scholen in Zuid. Ook is talentscouting voor Onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers voortgezet met daaraan gekoppeld de Aan-de- Bak garantie. De activiteiten rond talentscouting en snuffelstages hebben last gehad van de corona maatregelen. Er zijn minder activiteiten geweest dan beoogd. **3 Extra financiële ruimte voor anders organiseren** We zetten in op onderwijs anders en duurzaam organiseren en stimuleren nieuwe vormen van opleiden. In 2020 zijn we erin geslaagd om rijksmiddelen vrij te maken voor het plan 'slim organiseren'. De gemeente en schoolbesturen dragen via cofinanciering bij aan de uitvoering. Deze middelen komen rechtstreeks bij besturen binnen. In Rotterdam is afgesproken dat dit vooral terecht komt bij de scholen waar de tekorten het grootste zijn, waaronder dus ook scholen op Zuid. Dit geeft schoolbesturen en scholen meer ruimte in hun aanpak van het lerarentekort. Alle scholen op Zuid hebben in het kader van Slim organiseren een aanvraag gedaan. Zo zijn er scholen op Zuid die andere onderwijsvormen ontwikkelen. Niet alleen om het lerarentekort te bestrijden, maar ook om meer maatwerk te bieden en meer gepersonaliseerd onderwijs te geven. Ook het (anders organiseren van) coachen van startende leraren is een manier hoe scholen de middelen inzetten. Veel van de aanvragen zijn een vervolg op maatregelen die begin 2020 zijn gestart en ook al in schooljaar 2020-2021 uitgevoerd zijn. **4 Opleidingsaanbod gericht op Zuid** Vanuit de aanpak Beste Leraren wordt er extra geïnvesteerd in individuele leraren in het kader van behoud en professionalisering. De lerarenbeurs is een individuele beurs aan te vragen door leraren voor persoonlijke professionalisering. Door corona is een aantal opleidingen vertraagd of in aangepaste vorm plaatsgevonden. **5 Benutten ruimte cao** De Rotterdamse schoolbesturen hebben boven-bestuurlijke afspraken ten aanzien van de ruimte in de cao. Hierin zijn afspraken gemaakt over het bieden van arbeidsvoorwaarden, zoals inschaling, werving, reiskostenvergoedingen, kosten vergoeden parkeren en vitaliteit. Belangrijk hierin is dat er geen oneerlijke concurrentie is tussen besturen. Alle besturen hebben hun eigen beloningssystematiek. De besturen hebben onderling afspraken gemaakt over de arbeidsvoorwaarde en hoe zij een aantrekkelijke werkgever zijn voor het Rotterdamse onderwijs. Dit is ook opgenomen in de G5 noodplannen aanpak lerarentekort plannen die landelijk zijn ingediend.	
	Opleidingsplek herkennen van hoogbegaafdheid en onderwijs voor hoogbegaafden	Het gestarte initiatief Zuider gymnasiumbasisschool zal groeien naar minimaal 70% leerlingen van Zuid en daarbij opleidingsplekken bieden voor leraren uit het vo en po van andere scholen.	• In 2020-2021 was 55% van de leerlingen (72 leerlingen op 1-10-2020) op de Zuider gymnasiumbasisschool afkomstig van Zuid. Doordat er in de instroomgroep 5 steeds meer leerlingen van Zuid arriveren, zal dat percentage blijven stijgen. • In 2020-2021 zijn er twee informatieve bijeenkomsten georganiseerd waarbij 35 ouders en 15 deelnemende interne begeleiders en Plusklasleerkrachten aanwezig waren, via Teams. In coronatijd was het lastig om deze bijeenkomsten vaker en/of grootschaliger te organiseren. • Telefoontjes en collegiale consultaties om mee te denken met een leerling op een basisschool vinden met grote regelmaat, zeker eens per week, plaats net als overleg met het samenwerkingsverband PPO (Passend Primair Onderwijs) Rotterdam. Door PPO Rotterdam worden ook leerlingen doorverwezen naar de Zuider gymnasiumbasisschool.	De Zuider gymnasiumbasisschool is in 2018-2019 geopend met alleen een bovenbouw (groep 6 t/m 8). De groepen 6, 7 en 8 zitten vol. Voor de groep 5 is nog instroom mogelijk. Er is een toename van leerlingen van Zuid. Het inspectiebezoek rondom de pilot 10-14 jaar - scholen heeft in oktober 2020 plaatsgevonden. De inspectie was zeer lovend en heeft de school als het voorbeeld van 10-14-scholen in Nederland genoemd. Ten aanzien van de ambities van de opleidingsplek is er vanuit de omliggende basisscholen vooral gebruik gemaakt van 1 of meerdaags meelopen. Langdurige stages zijn niet van de grond gekomen. Het lijkt erop dat de doelgroep te ingewikkeld is voor een beginnende leerkracht. Het een dag meelopen door collega's uit het onderwijs heeft na maart 2020 niet meer plaatsgevonden door corona (richtlijn: zo min mogelijk externen in de school). .	CVO en PCBO
	Afstroom in het voortgezet onderwijs (onder en bovenbouw)	Inzet op de vo-scholen is gericht op het gelijk trekken van op- en afstroom van leerlingen van Zuid in het vo ten opzichte van het G4 gemiddelden (afstroom 3e klas t.o.v. advies basisschool 30,3% op Zuid in 2016/17 en 17,1% G4)	Er zijn geen Zuid specifieke afspraken gemaakt, maar met ingang van schooljaar 2021-2022 zijn 8 scholen voor voortgezet onderwijs (vo) gestart met de pilot Dagprogrammering waarbij er extra aandacht is om brugklasleerlingen een goeie start op het VO te geven (zie ook Dagprogrammering).	Om verbetering in de overgang tussen het primair en voortgezet onderwijs in Rotterdam te realiseren is er in 2021 een Professionele Leergang (PLG) ingericht en is voor de duur van twee jaar een programmanager PO-VO in opdracht van het onderwijs en gemeente aangesteld. Deze maatregelen zijn voortgekomen uit de afspraken die gemeente en schoolbesturen in december 2020 hebben gemaakt n.a.v. de aanbevelingen uit het Oberon onderzoek *De povo-overgang in Rotterdam* en het afgeleide advies dat een bestuuroverstijgende werkgroep po-vo heeft opgesteld. In de PLG zitten de kwaliteitsmedewerkers van de verschillende po en vo besturen, de gemeente en De OverstapRoute van Koers VO. Het doel van de PLG is het realiseren van een passend advies en een passende school voor iedere leerling in Rotterdam aan de hand van een passend proces. Hiervoor zijn vier thema's gedestilleerd die van belang zijn voor het verbeteren van advisering door po en plaatsing in het vo: 1) data, 2) overdacht, 3) informatie-uitwisseling en 4) ouders en leerlingen. Per thema wordt gekeken wat al gebeurt en welke kwaliteitsslag gemaakt kan worden. De effecten van het wegvallen van de eindtoets in 2020 en het landelijke advies van het Rijk om kansrijk te adviseren in 2020 en 2021 zijn nog niet zichtbaar. De gemeente en schoolbe-	Gemeente en schoolbesturen

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
				sturen hebben daarom afgesproken om de komende jaren de impact van corona op de op- en afstroom van leerling te monitoren.	
	Ouderbetrokkenheid	Alle Children's Zone scholen geven vorm aan ouderbetrokkenheid overeenkomstig de afspraken die in de menukaart zijn gemaakt. (zie volgende activiteit)	Alle scholen geven invulling aan ouderbetrokkenheid; de breedte van de inhoud ervan verschilt daarbij van school tot school.	De scholen worden in het vergroten van ouderbetrokkenheid gestimuleerd en ondersteund door de gemeente, met als belangrijkste instrument de subsidieregeling voor medewerkers ouderbetrokkenheid. Ook bevordering van onderwijsondersteunend gedrag van ouders hoort bij hun taken. Basisscholen met een groep nul zetten de medewerkers in om de ouders in groep nul te ondersteunen bij de uitvoering van de oudercomponent van het programma van groep nul. Vrijwel alle scholen in de Children's Zone maken gebruik van deze regeling. De gemeente Rotterdam heeft de scholen en het opgaveteam Dagprogrammering gevraagd de betrokkenheid van ouders bij de extra uren te bevorderen. Door de aanhoudende corona en druk die dat voor het dagdagelijks draaiende houden van scholen is er geen ruimte geweest hier invulling aan te geven.	Schoolbesturen
	Menukaart Children's Zone	Duidelijk en toegankelijke informatie voor scholen zodat zij inzicht krijgen welke afspraken er zijn gemaakt en wat de mogelijkheden zijn om deze in te vullen. Hieraan is een monitorapplicatie gekoppeld.	De menukaart CZ is nog niet opgesteld.	De menukaart bevat vanuit de CZ-school bezien alle faciliteiten die worden ingezet door CZ - scholen. Hoofonderdelen zijn: Dagprogrammering, school ondersteunde zorg en ouderbetrokkenheid thuis. LOB heeft al een eigen menukaart. De menukaart heeft tot doel scholen te ondersteunen keuzes te maken. Het afgelopen jaar is het initiatief Meesterlab Children's Zone ontstaan. Deze ontwikkeling heeft de potentie de menukaart op te stellen. Door de aanhoudende corona is er geen ruimte geweest om in deze activiteit te investeren. Meesterlab CZ is een netwerk van schoolleiders uit verschillende besturen. Zij hebben twee doelen: • *Denkwerk in uitvoering* Binden en boeien van leerkrachten in CZ. Doorontwikkelen én onderzoeken met partners hoe je kansengelijkheid zo effectief mogelijk en vanuit ieders expertise en verantwoordelijkheid kunt creëren. Doorbreken van eilandcultuur. Toegevoegde waarde van het onderwijs in CZ. • *Werk in uitvoering* Inzetten van bewezen effectieve interventies die bijdragen aan het verkleinen van leerachterstanden in relatie tot vakmanschap en kansengelijkheid. Maatwerk per school. Door samen te werken en in gesprek te zijn ontstaan nieuwe dingen die bijdragen aan gezamenlijke missie in CZ.	Schoolbesturen
	KWANTITEIT OP SCHOOL: MEER GOEDE UREN OP SCHOOL EN IN DE VRIJE TIJD				
	Extra les en Dagprogrammering **Onderdeel van de regiodeal**	Op alle basisscholen in de focuswijken en een aantal in de overige wijken van Zuid wordt 10 uur extra onderwijstijd voor de kinderen ingevuld. Deze uren zijn gericht op het verhogen van de onderwijsresultaten en op sociaal emotionele ontwikkeling Daarnaast is er ruimte voor een beperkt aantal scholen buiten de focuswijken.	De 27 reguliere basisscholen boden in de 2e helft schooljaar 2020-2021 vanaf 8 februari 2021 tot einde van het schooljaar het volgende aan: • 20 scholen een rooster met 10+ uren, • 7 scholen een rooster van 8 tot 10 uur De uiteindelijke deelname door de leerlingen lag net iets lager: • 20 (was 14) scholen met 10+ deelname-uren, 6 (was 11) scholen van 8 tot 10 uur en 1 (was 8) school 6-8 uur. • De drie scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO) in het NPRZ gebied hebben 4 – 6 uur Dagprogrammering gedraaid. Met de SBO-scholen zijn geen afspraken gemaakt m.b.t minimumaantal uren Dagprogrammering. Uitval vanwege corona zijn in deze cijfers buiten beschouwing gelaten. In onderstaand figuur is aangeven op welke onderwerpen de uren zijn ingezet. De periode van rapportage is te zien bij outputmeting 4.	De Dagprogrammering wordt vanaf schooljaar 2019-2020 bekostigd voor 4 jaar vanuit de regiodeal middelen, waarbij rijk en gemeente elk de helft inleggen. Schooljaar 2020-2021 stond in het teken van het verhogen van het aantal uren van 6 naar 10 uur, het verhogen van de kwaliteit en omgang met uitval door corona. De inzet is om het schooljaar 2021-2022 opnieuw te gebruiken voor het verder verhogen van de kwaliteit. Onder andere door het uitvoeren van een schouw naar de opbrengsten van Dagprogrammering. Met die ambitie waren we goed op weg. Vanaf eind 2020 en begin 2021 was er een tweede schoolsluiting door corona. Sommige scholen boden tijdens de schoolsluiting nog wel een online Dagprogrammeringsaanbod aan en buitenactiviteiten op de schoolpleinen. Aanbieders van Dagprogrammering hielpen vooral tijdens de eerste schoolsluiting, maar in mindere mate ook tijdens de tweede schoolsluiting, in de coronanoodopvang. Ook werden medewerkers van de Dagprogrammering ingezet om schoolteams te ontlasten toen de scholen weer open gingen. Alle scholen deden een beroep op de tijdelijke corona-coulanceregeling van de gemeente. Na de heropening is de Dagprogrammering afhankelijk van de situatie op de school niet, deels of grotendeels weer opgestart. De uiteindelijke deelname-uren ligt in de gewone situatie altijd lager dan de rooster-uren. Dat komt mede doordat een aantal scholen extra roosteruren aanbiedt en vervolgens kinderen keuzes geeft (bijvoorbeeld tussen sporten, schaken of huiswerkklas) en scholen verlenen ook vrijstellingen aan leerlingen die op de geprogrammeerde tijden eigen buitenschoolse activiteiten volgen (bijvoorbeeld voetbaltraining). In het schooljaar 2021-2022 zijn de scholen weer goed opgestart, maar vanaf begin november was er weer sprake van uitval door corona. Binnen de Children's Zone bieden nu alle 30 po-scholen Dagprogrammering aan, waaronder drie scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo). Buiten het focusgebied doen zes scholen mee. Dat zijn twee scholen meer dan in 2020. Daarnaast hebben we de Dagprogrammering vanaf schooljaar 2021-2022 uitgebreid naar het voortgezet onderwijs op 8 scholen op Rotterdam-Zuid. Daar wordt voor een derde van de leerlingen 6 uur per week Dagprogrammering aangeboden. In 2021 zijn in totaal 8.479 po leerlingen en 1.340 vo leerlingen met Dagprogrammering	Schoolbesturen en gemeente

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
			 NB 1. *De uren zijn afgeronde urenaantallen. Dus 10+ begint bij 9,5.* 2. *Roosteruren: het aantal uren Dagprogrammering (DP) per leerling per week dat wordt aangeboden in het lesrooster. Roosteruren geeft antwoord op de vraag: biedt het lesrooster in de praktijk ook minimaal tien uur per week DP aan de leerlingen?* 3. *Deelname-uren: de gemiddelde deelname in uren aan DP per leerling per week. Deelname-uren geeft antwoord op de vraag: hoeveel uren DP volgen de leerlingen gemiddeld per week*	bereikt.	
	Meer driejarige doelgroepkinderen bezoeken de voor- en vroegschoolse educatie (vve)	Gelijktrekken van vve-deelname 3-jarige doelgroepkinderen van Zuid aan het stedelijk gemiddelde in 2022. Het bereik was 86% in 2017. Daarnaast wordt er naar landelijk beleid het aantal uren uitgebreid van 12 naar 16 uur.	• In het NPRZ-gebied zijn in 2022 105 (2020: 100) kinderopvang- en peuteropvanglocaties die voorschoolse educatie (ve) aanbieden. Al deze locaties bieden het nieuwe uitgebreide aanbod van 16 uur ve per week voor doelgroeppeuters. • Percentage bereik van 3-jarige doelgroeppeuters met de indicatie Extra spelen en leren **1-10-2018 / 1-10-2019 / 1-10-2020 / 1-10-2021** **Stedelijk** 80% / 81% / 80% / 79% **Charlois** 76% / 78% / 77% / 76% **Feijenoord** 85% / 82% / 80% / 80% **IJsselmonde** 77% / 78% / 76% / 73%	Het procentuele bereik van 3-jarige doelgroeppeuters met de indicatie Extra spelen en leren van het CJG in het gebied Feijenoord is gelijk gebleven en iets hoger dan het stedelijk gemiddelde. Het procentuele bereik van 3-jarige doelgroeppeuters met de indicatie Extra spelen en leren is tussen 2020 en 2021 in Charlois met 1 procentpunt gedaald en in IJsselmonde is het met 3 procentpunt gedaald. In de Children's Zone wijken zien we een wisselend beeld voor het bereik van 3-jarige doelgroeppeuters met de indicatie Extra spelen en leren. T.o.v. vorig jaar een stijging van het bereik in de 3 focuswijken in Charlois: Tarwewijk (2019: 68%; 2020: 70%; 2021: 79%), Carnisse (76% > 75% > 79%), Oud-Charlois (87% > 79% > 82%). Voor de focuswijken in het gebied Feijenoord zien we enerzijds een stijging van het bereik t.o.v. vorig jaar in Afrikaanderwijk (93% > 80% > 88%) en de wijk Feijenoord (82% > 82% > 88%). Anderzijds een daling van het bereik in Hillesluis (88% > 89% > 79%) en Bloemhof (83% > 79% > 77%). Om het bereik van de voorschool te vergroten is onder andere de subsidieregeling ve in 2020 aangepast voor peuters die opgroeien in gezinnen met schulden. Zij kunnen vanaf 1-1-2020 gratis gebruik maken van de voorschool. Op 1-10-2021 maakten 116 (2020: 74) 2- en 3-jarige peuters met de indicatie Gelijke kansen gebruik van ve van wie 66 (2020: 45) woonachtig in NPRZ-gebied. Overige acties die op dit moment lopen om het bereik van de voorschool te vergroten, zijn: • Een informatiecampagne om ouders van peuters beter te bereiken (met o.a. een ansichtkaart die gestuurd wordt naar ouders waarvan het kind 2 jaar wordt). Een campagne om de drempel voor deelname ter verlagen: doelgroeppeuters kunnen gedurende 4 weken gratis en vrijblijvend kennis maken met de peutergroep. Deze actie loopt tot aan de zomervakantie 2022. Voorjaar 2022 wordt de actie geëvalueerd.	VVE, schoolbesturen en gemeente
	SCHOOLCARRIERE				
	Voor elk kind 1 ambitie 1 plan	Experiment uitvoeren waarbij ouders, school -en zorgprofessionals als partners voor elk kind 1 plan opstellen waarin ambitie en taakverdeling is opgenomen.	n.v.t.	Nog niet gestart Aandacht gaat uit naar het invoeren van schoolzorgteams met gebruikmaking NPO-middelen	
	Signaleren LVB en HB op Zuid	Proef/Onderzoek waarbij onderzocht wordt of kinderen die functioneren op het niveau van LVB of HB in de huidige schoolpraktijk voldoende herkend worden	n.v.t.	Nog niet gestart. Aandacht gaat uit naar invoeren van schoolzorgteams met gebruikmaking van NPO-middelen	

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
	Mentoren op Zuid	Studenten van de Hogeschool Rotterdam zijn mentor van met name middelbare school leerlingen. Het gaat om 1200 mentees en 1200 mentoren per jaar	Kalenderjaar 2021: • 28 deelnemende scholen • 18 deelnemende opleidingen • 77 gematchte groepen-klassen • 1439 leerlingen 1373 studentmentoren	Het programma heeft als doel het verbeteren van de leerprestaties en het bijdragen aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en talentontwikkeling van kinderen, jongeren en jongvolwassenen in Rotterdam door middel van een-op-een begeleiding van een hogeschool- of een middelbaarberoepsstudent. In het afgelopen jaar zijn belangrijke stappen gezet om de kwaliteit van de methodiek van het programma beter in beeld te krijgen. Per doelgroep worden geautomatiseerde rapportages gemaakt om de inzichten uit deze monitoring te delen. In samenwerking met experts is een gestandaardiseerde vragenset ontwikkeld voor docenten, studenten en leerlingen voor het vastleggen en meten van de kwaliteit en effectiviteit van de mentoring. In het kader van de behoefte aan evidence based werken is er naast de ontwikkeling van dit kwaliteitsinstrument gewerkt aan een samenwerking met lectoraten van de betrokken Hogescholen. De data kunnen later gebruikt worden om een aanvraag voor erkenning van het Nederlands Jeugdinstituut te onderbouwen. Op het SSR (Stichting Studentmentoren Rotterdam) event van 5 oktober hebben hoger- en middelbaarberoepsonderwijs instellingen en de Erasmus Universiteit zich achter het belang van studentmentoring voor de stad geschaard.	Mentoren van Hogeschool Rotterdam Thomas More Pabo Albeda Onderwijsassistent Mentees/ leerlingen van schoolbesturen vo en po
	PIJLER SCHOOL	**KIEZEN VOOR VAKMANSCHAP**			
	LOB-PROGRAMMA OP DE SCHOLEN	Scholen voeren van af sept 2019 een compleet Loopbaan Oriëntatie en -Begeleiding programma uit (zie www.gaanvooreenbaan.nu voor het gezamenlijke Bridgeprogramma van NPRZ) Het lob-programma kan onderdeel zijn van de extra uren Dagprogrammering.	 NB: aantal scholen fluctueert door de jaren doordat scholen gesloten/gefuseerd worden en doordat in scholen van een aantal kleine schoolbesturen later zijn ingestapt. In het vo gaat het ook om een school uit Barendrecht en Ridderkerk met veel leerlingen van Zuid.	De Coronacrisis heeft ook in het schooljaar 2021-2022 een grote impact gehad op het onderwijs en de mogelijkheden van scholen en partners om de voorgenomen LOB-interventies daadwerkelijk uit te voeren. Voor het invullen van het LOB-jaarplan voor schooljaar 2021/22 zien we daarentegen weer een licht optimisme onder, met name de basisscholen. We zien een lichte verbetering t.o.v. de voorgenomen activiteiten in het voorgaande jaar. De basisscholen in Rotterdam Zuid hebben gemiddeld 6,70 LOB-activiteiten ingepland, het jaar ervoor was dit 4,7. Maar voor de pandemie was dit gemiddeld 7.5 activiteiten. Voor het voortgezet onderwijs zien we de impact van de Coronacrisis op de LOB-activiteiten per school duidelijker. Voor de onderbouw zien we wel een lichte verbetering, gemiddeld 4,41 (was 3,5 vorig jaar) activiteiten maar dit was gemiddeld 6 activiteiten voor de pandemie. Voor de bovenbouw zien we helaas een lichte daling t.o.v. vorig jaar 4.7916 (was 5). Het LOB-aanbod is in het afgelopen jaar weliswaar meer wendbaar gemaakt; aanbieders hebben de activiteiten deels digitaal ontwikkeld en hebben additioneel lesmateriaal voor in de klas ontwikkeld. Ook is er een digitaal LOB lessenserie ontwikkeld door BRIDGE voor het vo. Werkbezoeken bij een aantal werkgevers kunnen binnenkort ook met Virtual reality in het klaslokaal worden uitgevoerd. Toch blijft LOB het meeste van waarde als het fysiek, op locatie, kan worden uitgevoerd. En ook als de locatie het klaslokaal (soms noodgedwongen) moet zijn, dan ligt daar in tijden van crisis niet de prioriteit bij LOB. De impact van de Corona maatregelen, op het onderwijs, de leerkrachten, de leerlingen en ook de aanbieders van LOB-activiteiten, hebben het LOB-landschap enigszins veranderd. Veel scholen willen LOB-activiteiten uitvoeren, maar hebben er simpelweg vaak de tijd, focus en ruimte niet voor. Prioriteit ligt na 2 jaar Corona bij het welzijn van de leerlingen en de onderwijs vertraging of achterstanden die zijn opgelopen. En ook het welzijn van de leerkrachten is een aandachtspunt in deze. Nu Corona enigszins op de achtergrond speelt is het een goede tijd om deze balans op te maken. Sommige scholen geven duidelijk aan verdergaande ondersteuning/uitvoeringscapaciteit nodig te hebben voor het uitvoeren van en lesgeven in LOB, zodat de leerkrachten ontzorgt kunnen worden en de leerlingen de volle aandacht kunnen hebben voor LOB.	
	Wat niet – lijst	Opstellen en toepassen van een lijst met activiteiten en onderwerpen (landelijk, gemeentelijk en schoolbesturen) waarover gezamenlijk wordt afgesproken dat hieraan niet of met minder prioriteit gewerkt hoeft te worden door de scholen.	n.v.t.	Deze activiteit wordt in overleg met de schoolbesturen en het Meesterlab opgepakt indien blijkt dat andere activiteiten en onderwerpen ten koste gaan van NPRZ-afspraken . Dit is nog niet aan de orde.	Schoolbesturen en Meesterlab
	Ontdekken en ervaren	Als onderdeel van het LOB-programma voeren scholen (po, vo en mbo) activiteiten uit op het gebied van ontdekken en ervaren. Via de website www.gaanvooreenbaan.nu geven de scholen jaarlijks de activiteiten aan routekaart-activiteiten die onder ontdekken en ervaren vallen.	<u>Voorgenomen activiteiten schooljaar 2021/22 (was 20/21)</u> • EIC Port Rangers: 47 (was 37) basisscholen; Havenprogramma: 14 (was 7) vo-o scholen, 7 (was 3) vo-b scholen • JINC Bliksemstages: 42 (was 32) basisscholen, 18 (was 13) vmbo-o scholen, 9 (was 7) vo-b scholen • Techniekles sen/workshops: 17 (was 27) basisscholen, 4 (was 11) vo-o scholen, 3 (was 1) vo-b scholen • DiscoveryLab: 40 (was 32) basisscholen • Evenementen: zie toelichting bij de evenementen Techmission en Gaan voor een Baan • Lessenserie LOB: 29 (was 20) basisscholen; 6(was 5) vo-o scholen Maatschappelijke stage: 1 (was 0) vo-o scholen; 0 (was 3) vo-b scholen • Proef studeren: 8 (was 6) vo-b scholen • Techmission010: 12 (was 9) vo-o scholen	Van de verschillend activiteiten nemen we er een aantal op ter illustratie van de voortgang. Over het algemeen kun je vaststellen dat de scholen voor het schooljaar 2021/2022 het LOB-jaarplan enigszins positief hebben ingevuld. Het aantal voorgenomen activiteiten is hoger dan het aantal voorgenomen activiteiten in 2020/21. Covid-19 heeft ervoor gezorgd dat ook 2020/21 geen regulier schooljaar is geworden. Behalve een lockdown van een aantal maanden tussen dec 2020 en maart 2021, zorgen de maatregelen ervoor dat veel scholen activiteiten annuleren. Ook kwamen er geen externen de scholen in om activiteiten uit te voeren. Daarnaast ligt de focus met name op het onderwijs en het welzijn van de leerlingen. De Bliksemstages die aan het begin van het schooljaar 2020/21 waren ingepland werden in de loop van het schooljaar veelal geannuleerd. Er was al een kickstart gemaakt met het ontwikkelen, testen en toetsen van corona-proof varianten – zoals de semi-digitale Sollicitatietrainingen en Bliksemstages-in-de-Klas. Deze waren vanaf sept 2020 operationeel. De	Schoolbesturen en gemeente

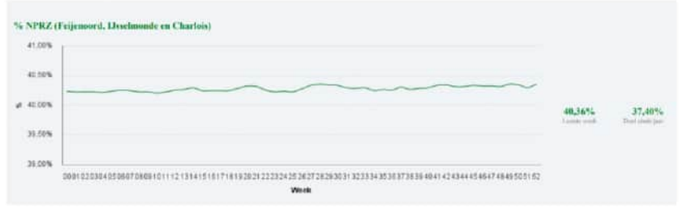
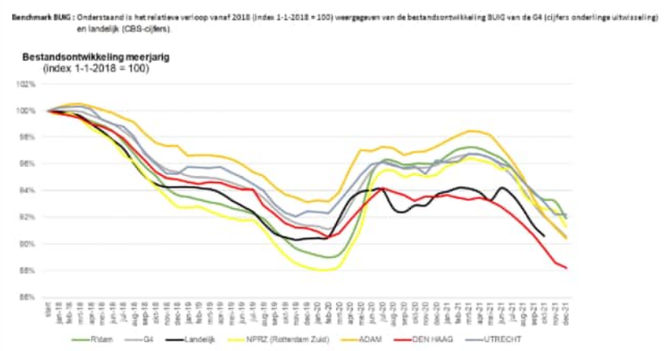
kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
			Uitgevoerde activiteiten schooljaar 2020/21 (was 2019/20) • Bliksemstages: 14 (was 40) basisscholen, 6 (was 14) vo-o en vo-b scholen • DiscoveryLab: 19 (was 17) basisscholen • EIC Port Rangers: 26 (was 28) basisscholen • Havenprogramma vo: 1 excursie op locatie, 16 haven les box op school (was 5) vo-scholen • Techmission: n.v.t. i.v.m. annulering (was 5 vo-o scholen, 291 leerlingen in 2020) • MC Port event: n.v.t i.v.m. corona (was 3 vo-b scholen, 167 leerlingen in 2020) • Week van de procestechniek: online editie 500 leerlingen uit de regio Rijnmond (was 3 vo-o scholen, 148 leerlingen)	bliksemstages-in-de-klas werden echter ook geannuleerd. De sollicitatietrainingen (semi digitaal) hebben merendeels doorgang kunnen vinden. Het havenprogramma, met excursies naar de haven, werd grotendeels geannuleerd. Als alternatief werden er haven les boxen naar de scholen verstuurd om tijdens de LOB-lessen uit te voeren. Techmission010 is een ervaringsgericht event waar jongeren ontdekken of techniek bij hen past, hoe leuk dit is en wat dit voor hun persoonlijke profielkeuze betekent. De laatste editie vond plaats in maart 2020, vlak voor de eerste lockdown. In 2021 is het event geannuleerd wegens Covid-19 en verzet naar 2022. In februari 2022 is de gemiste Techmission ervaring ruimschoots ingehaald. Er hebben ruim 900 leerlingen van Rotterdam Zuid, gedurende 4 dagen, deel kunnen nemen aan dit event.	
	Reflecteren en kiezen	Als onderdeel van het LOB-programma voeren scholen (po, vo en mbo) activiteiten uit op het gebied van reflecteren en kiezen. Via de website www.gaanvooreenbaan.nu geven de scholen jaarlijks de activiteiten aan routekaart-activiteiten die onder Reflecteren en kiezen vallen.	Voorgenomen activiteiten schooljaar 2021/22 (was 20/21) • Digitaal talent portfolio: n.v.t. (was 3) basisscholen, n.v.t (was 5) vo-o scholen, n.v.t. (was 6) vo-b scholen • Loopbaangesprekken leerling-leraar-ouder: 15 (was 9) basisscholen, 9 (was 5) vo-o scholen, 9 (was 6) vo-b scholen • Rotterdamse Leerroutekaart: 39 (was 26) basisscholen, 6 (was 6) vo-o scholen, 5 (was 5) vo-b scholen • Mentoren op Zuid: 5 (was 6) basisscholen,8 (was 8) vo-o scholen, 4 (was 7) vo-b scholen Uitgevoerde activiteiten schooljaar 2020/21 (was 2019/20): Mentoren op Zuid: 12 (was 15) basisscholen, 16 (was 12) vo-scholen	Van de verschillende activiteiten nemen we er een aantal op ter illustratie van de voortgang. Het digitaal talent portfolio voor het po is als pilot gestart in 2020. Deze pilot was onderhevig aan Covid-19 en de bevindingen en ervaringen van de pilot school waren tot dusver niet overwegend positief. In het vo werkt het merendeel van de scholen al met een digitaal loopbaandossier van verschillende marktpartijen. Door de diversiteit aan digitale dossiers is het aansluiten bij het po met een digitaal dossier relatief lastig. Hierdoor is het realiseren van een doorlopend digitaal LOB-dossier van po naar vo moeilijk te realiseren. Over het algemeen kun je vaststellen dat de scholen voor het schooljaar 2021/2022 het LOB-jaarplan enigszins positief hebben ingevuld. Het aantal voorgenomen activiteiten is hoger dan het aantal voorgenomen activiteiten in 2020/21.	Schoolbesturen en gemeente
	Training en scholing leerkrachten	Als onderdeel van het LOB-programma voeren scholen (po, vo en mbo) activiteiten uit op het gebied van training en scholing leerkrachten. Via de website www.gaanvooreenbaan.nu geven de scholen jaarlijks de activiteiten aan routekaart-activiteiten die onder training en scholing leerkrachten vallen.	Voorgenomen activiteiten schooljaar 2021/22 (was 20/21) • Extra ondersteuning LOB: 5 (was 6) basisscholen, 3 (was 3) vo-o scholen, 2 (was 3) vo-b scholen • Training loopbaangespreksvoering:2 (was 0) basisscholen, 6 (was 3) vo-o scholen, 4 (was 4) vo-b scholen • Kennismaking beroepen voor leerkrachten: 5 (was 2) basisscholen, 7 (was 1) vo-o scholen, 7 (was 4) vo-b scholen • W&T koppelen aan LOB: Geen actieve begeleiding in het aanbod • Ouders en LOB: 8 (was 9) basisscholen, 4 (was 5) vo-o scholen, 3 (was 5) vo-b scholen NB: het is goed te bedenken dat in tegenstelling tot de activiteiten voor de leerlingen de activiteiten voor leerkrachten niet elk jaar hoeven te worden gevolgd. Tenzij er door bijvoorbeeld verloop te weinig kennis is overgebleven. Uitgevoerde activiteiten schooljaar 2020/21 (was 2019/20) • Training loopbaangespreksvoering: 5 (was 2) basisscholen, 4 vo-scholen • W&T koppelen aan LOB: geen actieve begeleiding • Ouders en LOB: 9 (was 3) basisscholen, 3 (was 5) vo-scholen LOB-expert po bijeenkomst voor professionals: i.v.m. corona niet uitgevoerd in schooljaar 2020/21	Van de verschillende activiteiten nemen we er een aantal op ter illustratie van de voortgang. Over het algemeen kun je vaststellen dat de scholen voor het schooljaar 2021/2022 het LOB-jaarplan enigszins positief hebben ingevuld. Het aantal voorgenomen activiteiten is hoger dan het aantal voorgenomen activiteiten in 2020/21 Voor het koppelen van W&T aan LOB is geen specifieke begeleiding meer in het aanbod van NPRZ, de aanbieder EMI is gestopt met deze activiteit. Scholen kunnen nog wel via Gaan voor een Baan kiezen uit een palet van workshops en lessen van verschillende organisaties voor advies bij het invullen van W&T in het curriculum. Voor ondersteuning bij LOB was er behoefte onder de scholen, maar ook deze begeleiding werd veelal geannuleerd of niet meer aangevraagd mede als gevolg met de druk op de organisatie als gevolg van corona. De LOB-expert bijeenkomst was een live event in 2019/20 voor de po. Voor schooljaar 2020/21 was de ambitie om deze digitaal te organiseren. Er is i.o.m. de werkgroep LOB met vertegenwoordigers van de scholen in Rotterdam Zuid om deze editie te verplaatsen naar een moment met minder werkdruk op de scholen. Voorkeur gaat uit naar een fysieke bijeenkomst.	Schoolbesturen en gemeente
	Aansluiting arbeidsmarkt	Als onderdeel van het LOB-programma voeren scholen (po, vo en mbo) activiteiten uit op het gebied van aansluiting arbeidsmarkt. Via de website www.gaanvooreenbaan.nu geven de scholen jaarlijks de activiteiten aan routekaart-activiteiten die onder aansluiting arbeidsmarkt vallen.	Voorgenomen activiteiten schooljaar 2021/22 (was 20/21) • Sollicitatietraining: 12 (15) vo-b scholen • Evenement Gaan voor een Baan: i.v.m. corona niet uitgevoerd in schooljaar 2020/21 • Uitgevoerde activiteiten schooljaar 2020/21 (was 2019/2020) • Sollicitatietraining: 17(was 16) vo-scholen • Gaan voor een baan: n.v.t., was gepland voor november 2020, is gecanceld i.v.m. Covid-19, zie hierboven (was 9 vo-scholen; 1500 leerlingen in 2019)	Van de verschillende activiteiten nemen we er een aantal op ter illustratie van de voortgang. Vanwege Covid-19 is er besloten af te zien af te zien van het geplande live-event Gaan voor een baan in november 2020. Het programmateam heeft na deze beslissing een alternatief ontwikkeld voor de vmbo-scholen in Rotterdam Zuid. Het doel is om verschillende elementen uit het programma samen te brengen gedurende een heel schooljaar. Het oorspronkelijke fysieke evenement is herschreven in een doorlopende ervaring gedurende het hele schooljaar dat bestaat uit verschillende onderdelen. Op deze wijze wordt meer samenhang tot stand gebracht, een van de ambities en doelstellingen van deze uitvoeringsperiode is het LOB-programma meer samenhangend en structureel ingebed te krijgen op de scholen. Digitalisering van activiteiten is een belangrijk component. De pilot is in september 2021 van start gegaan.	Schoolbesturen en gemeente
	Schoolprofielen	De VMBO-scholen op Zuid gaan gezamenlijk substantieel invulling geven opdat aandeel 50% van de mbo-studenten van Zuid kiest voor een mbo opleiding met een profiel in zorg, haven en techniek mogelijk is.	Op de 14 vmbo b/k/g locaties van zuid kunnen leerlingen kiezen voor het profiel: - Economie en ondernemen (E&O) 11 - Horeca, bakkerij en recreatie (HBR) 1 - Zorg en welzijn (Z&W) 11 - Groen 1 - Dienstverlening en producten (D&P) 5 - Bouwen, wonen en interieur (BWI) 3 - Produceren, installeren en energie (PIE) 6 - Mobiliteit en transport (M&T) 1 - Media, vormgeving en ICT (MVI) 1 - Maritiem en techniek (MT) 1 • Een nader onderzoek naar de mogelijkheden en bijbehorende kosten om op alle scholen	Een profiel bestaat uit een set van verplichte vakken en keuzevakken waarmee het vmbo-diploma wordt behaald. Op liefst 5 van de 14 vmbo scholen van Zuid wordt geen techniek profiel aangeboden. De nieuwe ingerichte stuurgroep Vakmanschap (omvat ook het programma Tech op Zuid) zal zich buigen over wat de benodigde inzet zal moeten zijn opdat de doelstelling 50% van de mbo studenten van Zuid kiest voor een opleiding in zorg haven en techniek te ondersteunen.	Schoolbesturen

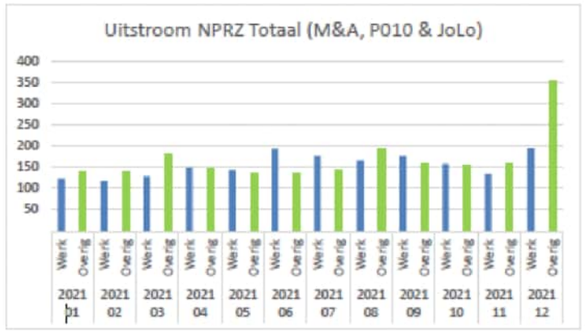
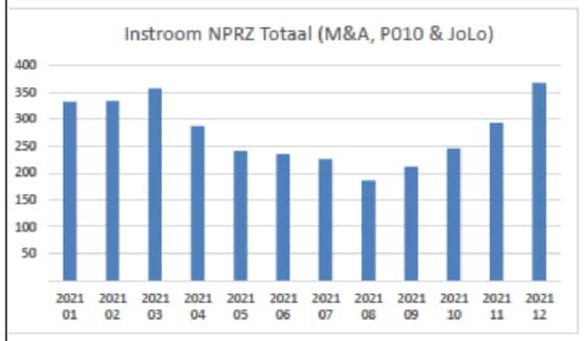
kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
			een techniekprofiel aan te bieden zal in 2022 worden gestart met hulp van externe onderzoekers		
	PROGRAMMA TECH OP ZUID	Vanaf januari 2020 krijgt de regio Rotterdam Zuid geld van de overheid om te werken aan sterk, aantrekkelijk en innovatief techniekonderwijs, dat leerlingen goed voorbereidt op een opleiding en werk in de regio. In een regio werken vmbo-scholen, mbo-instellingen en het regionaal bedrijfsleven samen aan realisatie van de plannen. Het programma **Tech op Zuid** is een uitvoering van deze landelijke regeling voor de regio. Op basis van een gezamenlijk opgesteld regioplan hebben de volgende scholen zich gecommitteerd om actief mee te werken de doelstellingen te realiseren: **Vmbo:** Wartburgcollege, Avicenna College, Zuiderpark College, RVC de Hef, STC, Schreuder College **Mbo:** TCR, Hoornbeeck college, STC **Bedrijven:** 16 bedrijven hebben toezeggingen gedaan om gezamenlijk 10% van het budget als cofinanciering in te brengen	De hoofddoelen van Tech op Zuid zijn: 1. Jongeren enthousiasmeren en stimuleren om te kiezen voor een beroepsopleiding en een baan in de techniek. 2. De kwaliteit en de aantrekkelijkheid van het voorbereidend beroepsonderwijs verbeteren. 3. De doorstroom tussen techniekopleidingen verbeteren. 4. De inhoud van het technisch onderwijs laten aansluiten op de vraag vanuit het bedrijfsleven. Dit is vertaald naar de volgende subdoelen: • Versterken van technisch onderwijs op de basisscholen op Zuid en daarmee het verbeteren van de aansluiting tussen het primair onderwijs en voortgezet onderwijs op het gebied van techniek. • Het verhogen van de instroom naar vmbo-techniek, van 26% naar 32%. Dat betekent dat van alle vmbo-leerlingen in Rotterdam Zuid er 32% in de bovenbouw kiest voor een techniekprofiel (PIE, BWI, M&T, MaT, MVI). • Het verhogen van de doorstroom van leerlingen naar mbo-techniek naar 35%. Hiermee sluiten we aan op de doelstelling van BRIDGE – Gaan voor een baan). • De technische faciliteiten en 'hardware' van de techniekopleidingen zijn up-to date en sluiten aan bij de behoeften van het regionale bedrijfsleven. • Versterken van doorlopende leerroutes tussen vmbo en mbo. • Vergroten van de inzet op vakken die te maken hebben met energietransitie, moderne techniek in de haven maar ook in de zorg, de grote bouwambitie van de gemeente Rotterdam en ICT. • Versterken van de docententeams voor techniek, zowel kwalitatief als kwantitatief. De samenwerking tussen het bedrijfsleven en het technisch beroepsonderwijs (vmbo-mbo) duurzaam verankeren, zodat de gemaakte plannen en afspraken ook na de subsidieperiode gecontinueerd worden.	De eerste helft van de vier jaar Tech op Zuid zit erop. Het tweede Coronajaar. Tech op Zuid heeft gezocht naar een andere aanpak waardoor de projectdoelen alsnog konden worden gerealiseerd, maar met minder fysieke afstemming en samenwerking. Sommigen projecten zijn qua aanpak verschoven van bovenschools naar de individuele scholen. Het gaat dan om de besteden voor nieuwe technische faciliteiten, professionaliseren, ontwikkelen moderne keuzevakken en versterken techniek in de onderbouw. Door de coronamaatregelen en het personeelstekort in algemene zin, is het lastig voldoende docenten vrij te maken voor uitvoering van projectwerkzaamheden. Het tempo is dus ook lager dan gepland, wat betekent dat in 2022 opnieuw wordt gekeken naar de haalbaarheid van de doelstellingen. De groei van het aantal leerlingen op de partnerscholen dat kiest voor een techniekprofiel zet door. Sinds 1-10-2018 zien we een groei met bijna 12%	
	Aansluiting po-vo versterken	Tech op Zuid ondersteunt basisscholen (PO) in Rotterdam Zuid met lesprogramma's en materialen. Leerlingen maken spelenderwijs kennis met techniek en ontwikkelen hun talenten. Zo krijgen ze een breed beeld van wat techniek inhoudt en of het bij hen past.	• Het afgelopen jaar zijn er nauwelijks nieuwe basisscholen bijgekomen die W&T onderwijs zijn gaan aanbieden. • Mede door ziekte van de projectleider en de lockdownmaatregelen op de scholen, zagen basisscholen geen mogelijkheden om extra inspanningen te plegen op dit terrein. • Samen met Maakotheek is nieuwe aanpak ontwikkeld om scholen vanaf schooljaar 22/23 te betrekken	Resultaatambitie is dat in 2024: • alle basisscholen op Zuid minimaal vanaf groep 7 techniekonderwijs aanbieden; 60% van de basisscholen al vanaf groep 5 en 25% van de basisscholen al vanaf groep 3; • dat leerlingen vanaf groep 7 op een structurele manier kennis maken met de verschillende profielen op het vmbo dat de onderbouw van het technisch vmbo inhoudelijk goed aansluit op het vak 'wetenschap & technologie' in het primair onderwijs	Tech op Zuid
	Techniekfaciliteiten (leerfaciliteiten) op de vmbo/vso scholen up-to-date maken	Informatietechnologie, machines, materialen en leslocaties van technische vmbo-scholen in Rotterdam Zuid worden vernieuwd en geactualiseerd. Zo kunnen zij onderscheidend en up-to-date beroepsonderwijs bieden, dat aansluit bij wat bedrijven in de regio nodig hebben.	Er is 1,4 miljoen uitgetrokken voor afschrijvingskosten. 1. De eerste doelstelling is gerealiseerd. De basis is op orde. 2. De gelden voor nieuwe keuzevakken zijn verdeeld. Groot deel van de aanschaf is inmiddels gerealiseerd. 3. Er worden geen uitgaven verwacht op dit punt door de doorlopende leerroutes 4. Het onderzoek naar eventuele centrale techniekhub is nog steeds niet afgerond. Uiterlijk 1-5-2022 wordt besluit genomen. 1. Er is extra geld uitgetrokken om technische faciliteiten aan te schaffen voor techniekonderwijs in de onderbouw. De gelden zijn verdeeld, de plannen per school gemaakt. De realisatie is in volle gang.	Resultaatambitie per 2024 is dat de vmbo scholen met een techniekprofiel goed geoutilleerde technische faciliteiten hebben, dat modern techniekonderwijs ondersteunt: 1. Alle vmbo-scholen met een techniekprofiel hebben voldoende technische faciliteiten voor het verzorgen van het profieldeel techniek, inclusief bijpassend lesmateriaal om mee te werken; 2. De meest relevante keuzemodules hebben voldoende, moderne en relevante technische faciliteiten; 3. Nieuwe leerroutes zijn voldoende ondersteund 4. Zolang er budget is worden techniekhubs (samenwerkingsvormen onderwijs-bedrijfsleven) voldoende gefaciliteerd met leermiddelen met technische faciliteiten zonder belemmering om ermee aan de slag te gaan	Tech op Zuid
	Uitbreiden aanbod techniek opleidingen	We verbreden, verdiepen en actualiseren de technische vmbo-beroepsopleidingen op Zuid, zodat er een hoogwaardig en toekomstgericht onderwijsaanbod beschikbaar is, dat optimaal aansluit bij de technische beroepenvraag in de regio.	Inzet is het onderwijs in de techniek op de vmbo scholen te moderniseren en verbeteren. Naast aanschaf van moderne apparatuur (zie activieit hierboven) : • Wordt momenteel moderne, aantrekkelijke praktijklessen techniek ontwikkeld • Loopt de ontwikkeling van moderne keuzevakken die in het curriculum zullen worden opgenomen. De keuzevakken sluiten aan bij de nieuwe ontwikkelingen in de techniek, Is de voorbereiding gestart om de nieuwe leerweg zoveel mogelijk een technisch profiel te geven	Resultaatambitie per 2024: • Alle partnerscholen in onderbouw starten met praktisch techniekonderwijs; • Alle techniek-gerelateerde keuzevakken die aansluiten bij regionaal bedrijfsleven, worden in Rotterdam Zuid aangeboden en kunnen door alle vmbo-leerlingen worden gevolgd. • Iedere vmbo-school met een techniekprofiel heeft of ontwikkelt een gemengde technische leerweg-opleiding, die mogelijkheden biedt voor doorstroom naar mbo-niveau 4 of de havo. Ontwikkelen van een nieuwe leerweg met het profiel media, vormgeving & ict.	Tech op Zuid
	Geïntegreerde leerroutes vmbo-mbo (op alle niveaus)	Tech op Zuid ondersteunt scholen bij het realiseren van doorlopende vmbo-mbo leerroutes, zodat de opleidingen beter op elkaar aansluiten en leerlingen soepel kunnen doorstromen. Dit verhoogt de instroom in mbo, behoudt leerlingen voor techniek en vergroot hun slagingskans	• In 2021 is een enorme slag gemaakt in de samenwerking tussen de Hef, Zuiderpark, Comenius in Capelle en TCR in de ontwikkeling van doorlopende leerroutes PIE. Er zijn 3 leerroutes gestart conform het model dat de nieuwe wetgeving mogelijk maakt. Leerlingen die hiervoor kiezen hebben een inhoudelijk sterker onderwijstraject, dat in veel gevallen ook sneller zal leiden tot een startkwalificatie. • De ontwikkelingen met een doorlopende leerroute in het profiel BWI is tijdelijk stop gezet. Begin 2022 wordt opnieuw bekeken of en op welke manier dit wordt opgepakt. Het STC heeft de opleidingen vmbo en mbo op elkaar afgestemd, zodat leerlingen afgehandelde onderdelen in het vmbo kan benutten op het mbo, waardoor er een inhoudelijk aansluiting is ontstaan en de route aantrekkelijker en beter is geworden.	Resultaatambitie per 2024: • Iedere partnerschool biedt leerlingen de mogelijkheid mee te doen in een doorlopende leerroute vmbo-mbo. • Er komen minimaal 3 trajecten: ○ Wartburg + Hoornbeeck ○ STC-vmbo + STC mbo ○ Avicenna/Hef/Zuiderpark/Schreuder + TCR (3 opleidingen)	Tech op Zuid
	Professionaliseren techniek docenten	Tech op Zuid stimuleert de werving van geschoolde techniekdocenten en hybride docenten voor vmbo in Rotterdam Zuid. Ook is er een platform om verdere professionalisering van docenten te faciliteren. Zo krijgen we de beste mensen voor de klas.	• In 2021 hebben veel docenten concrete trainingen gevolgd op het beleid van het kunnen werken met moderne faciliteiten. Drie docenten volgen bij de Hogeschool de opleiding voor PIE-bevoegdheid. • Er is een plan ontwikkeld om 2 x per jaar vanuit de HR een professionalisering dag voor techniekdocenten in de regio te organiseren. In samenwerking met de STO regio's Rdam	Resultaatambitie per 2024: • Is er geen tekort aan techniekdocenten op Zuid; • Alle vmbo-techniekdocenten op Zuid hebben de juiste bevoegdheden; • Iedere vmbo-partnerschool biedt plek voor een hybride docent; • Er is een digitaal platform voor duurzame professionalisering van techniekonderwijs	Tech op Zuid

kleur 2020	Naam Activiteit Kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
			Noord en Capelle/Oostland • Momenteel zijn er voldoende techniek docenten beschikbaar. •	waarmee docenten nieuwe ontwikkelingen kunnen volgen, docenten zich kunnen inschrijven voor cursussen, peer-to-peer communicatie mogelijk is. Alle vmbo-docenten hebben een vorm van bijscholing gevolgd gericht op moderne technologie.	
	Verbeteren beeldvorming techniek en de aansluiting PO-vmbo	Tech op Zuid werkt aan het promoten van de sector techniek, samen met Gaan voor een Baan (BRIDGE) en partners. We zetten in op een goede beeldvorming in het primair onderwijs en loopbaanoriëntatie en -begeleiding voor het vmbo en mbo.	• Grotendeels is dit onderdeel uitbesteed aan het programma Bridge. • Naast Bridge is gewerkt aan het opnieuw realiseren van een Techniekhuis in de Damstraat (Feijenoord). Door verschillende omstandigheden heeft dit vertraging opgelopen. Met de nieuwe vmbo directeur bij STC is er een nieuwe start gemaakt begin 2022. Me Maritiem museum is start gemaakt met een lesprogramma voor basisscholen om kennis te maken met Maritieme techniek met een bezoek aan het nieuwe paviljoen aan de Leuvenhaven.	Resultaatambitie per 2024 : • De leerkrachten op de basisscholen hebben een adequaat beeld van techniek (onderwijs en beroepen); • 90% van de basisscholen gebruikt het lesprogramma LOB; • Leerlingen maken langdurig kennis met techniekonderwijs (minimaal vanaf groep 5 • Ouders hebben adequater beeld van techniek als baan / studieperspectief 90% van de scholen doet actief mee met LOB-programma van NPRZ	Tech op Zuid
	Show Your Talent	Onder het motto 'Show your talent' faciliteren en enthousiasmeren we vmbo-scholen op Zuid, om hun leerlingen deel te laten nemen aan challenges, wedstrijden en evenementen. Hierdoor krijgt hun enthousiasme en talent voor techniek ruim baan.	• In juni 2022 worden de eerste wedstrijden georganiseerd voor leerlingen onderbouw en bovenbouw. Gekozen is voor het programma Young Solar Challenge. Bedrijven worden betrokken en er is een samenwerking met het LWA Bouw&techniek en energietransitie.	Resultaatambitie per 2024 : • Alle vmbo-scholen met een techniekprofiel op Zuid doen mee aan wedstrijden; • Bedrijven doen actief mee: ze brengen actuele challenges en cases in, fungeren als jurylid et cetera • Goede communicatie over de evenementen in de pers, op social media en de website, vooral gericht op primair onderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs	Tech op Zuid
	Inrichten TechniekHub Rotterdam Zuid	Het verstevigen en borgen van de samenwerking tussen vmbo- en mbo-scholen, bedrijven en andere partners, creëert een TechniekHub; een gestructureerde, duurzame samenwerking, gericht op inhoudelijke aansluiting binnen het technische beroepenveld.	• In 2021 zijn veel gesprekken gevoerd, bezoeken gebracht aan vergelijkbare ontwikkelingen in het land. Eind 2021 is een rapport opgesteld met de weergave van de gesprekken en bezoeken, dat begin 2022 is aangeboden aan de stuurgroep Tech op Zuid. • • Begin 2022 was er nog onvoldoende draagvlak voor het realiseren van een gemeenschappelijke, centrale techniekhub.	Resultaatambitie per 2024: • Het beroepsonderwijs is verrijkt met de input vanuit het bedrijfsleven. • Het onderwijs zal gedeeltelijk ook kunnen plaatsvinden bij de bedrijven. • Er zijn langdurige afspraken gemaakt over stageplekken, gastlessen, bedrijfsbezoeken en andere gezamenlijke activiteiten.	Tech op Zuid
	PIJLER SCHOOL	**MONITOREN**			
	Basismonitor en aanvullende analyses	Jaarlijks opstellen en door ontwikkelen van de basismonitor Onderwijs aangevuld met jaarlijkse cohortanalyses. Verklarende analyses worden naar gelang behoefte ingevuld. Hierbij zullen HBO en WO meer aandacht krijgen	• In 2021 is de 6e basismonitor onderwijs (2020) opgeleverd, en de 4e (school)loopbanen monitor. • Verder is er een niet openbaar onderzoek naar LOB en AanDeBAk-garanties opgeleverd.	De basismonitor is oa gebruikt voor het verkrijgen van de effectcijfers in deze voortgangsrapportage. Kenmerkend is dat gestart wordt vanuit de woonplaats van kinderen i.p.v. de locatie van de scholen. De onderzochte onderwerpen starten bij groep 8 en lopen door tot 1 jaar (of meer) na behalen beroepsopleidingen waarbij NPRZ vergeleken wordt met (overig) Rotterdam, de G4 en Nederland. De (school)loopbanenmonitor is een cohortonderzoek met als eerste startjaar 2010-2011. Er zijn vier (deel)cohorten, namelijk: - deelcohort met als startpunt groep 8 van het reguliere basisonderwijs - deelcohort leerlingen met als startpunt het derde leerjaar van het voortgezet on-derwijs - deelcohort leerlingen die uitstromen uit het praktijkonderwijs en WEC Cluster 3-4 - deelcohort gediplomeerden van het mbo.	Schoolbesturen en gemeente
	Data-gedreven werken op scholen	Pilotonderzoek naar praktische invulling en meerwaarde van data-gedreven werken op en voor scholen van Rotterdam Zuid. Waarbij gebruik van CBS-data en/of schooldata mogelijk is.	n.v.t.	De actie wordt aangehouden tot hiervoor oplossingen danwel een passende onderzoeksvraag ontstaat.	Schoolbesturen en gemeente

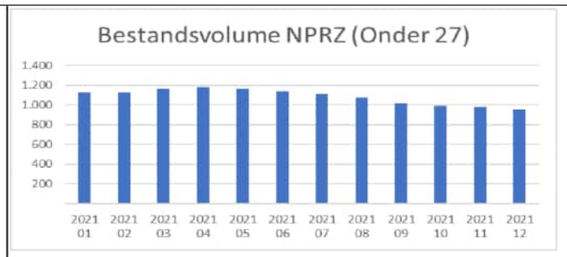
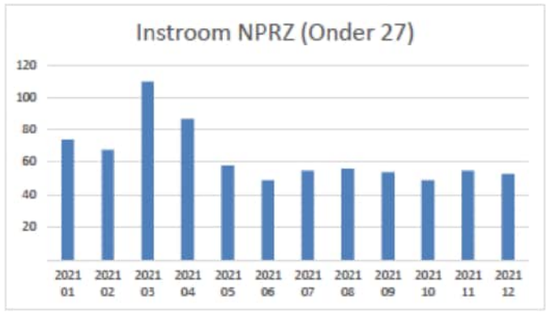
Kleur 2020	Naam Activiteit kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) 2020	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer / Eigenaar/contactpersoon uitvoering/monitoring/Gremia
	PIJLER WERK	**JONGEREN OP WEG NAAR EEN DIPLOMA**			
	AanDeBak-GARANTIES voor jongeren van Zuid	Werkgevers en werkgeversverenigingen stellen jaarlijks ADB-garanties beschikbaar voor jongeren in het NPRZ-gebied. Doelstelling is om voor jaarlijks 600 jongeren van Zuid, een ADB-garantie te hebben op niveaus 2, 3 en 4.	Het totaal aantal beschikbare ADB-garanties geschikt voor vmbo-scholieren is gestegen van 557 in schooljaar 2019/2020 naar 702 in 2021/2022 en verder. Naast de bekende sectoren haven, zorg en techniek, gaat het ook om ADB-garanties bij de NPRZ partners in de Kinderopvang en de politie eenheid Rotterdam. Daarnaast zijn er voor MBO-4 studenten en havo-vwo leerlingen nog eens 100 garanties door po-schoolbesturen beschikbaar gesteld, als leerlingen kiezen voor een vervolgopleiding aan een van de Rotterdamse pabo's.	Met de uitbreiding van het aantal ADB-garanties bij partners (politie, kinderopvang en po-schoolbesturen) zijn er steeds meer mogelijkheden voor leerlingen en studenten van Zuid om aansluiting te vinden bij een sector die bij ze past.	Programmabureau NPRZ NB: monitoring gebeurt obv van de crebonummers die horen bij de door de werkgever gekozen opleidingen.
	AanDeBak-garanties Haven, Techniek, Bouw &Infra, Food, Transport en Logistiek en Zorg	De werkgevers in het haven- en industrieel complex verenigd in Deltalinqs bieden voor zes technische opleidingsrichtingen op mbo-niveau (2), 3 en 4 van Techniek College Rotterdam en de STC Group, **100** ADB-garanties aan. Het Ministerie van Defensie **(100)**, Stadsbeheer Rotterdam **(22)** en Installatiewerk Zuid-Holland in combinatie met Metalent **(40)** stellen voor diverse techniekopleidingen bij	• Totaal aantal beschikbare ADB-garanties haven, techniek, bouw, infra, food, transport, logistiek en zorg is in schooljaar 2021/2022: 557 per jaar. • Totaal aantal nieuwe inschrijvingen per werkgever in het lopend schooljaar (2021-2022) in de opleidingen met een ADB-garantie voor Haven, Techniek, Bouw &Infra, Food, Transport en Logistiek en Zorg:820, (2020/2021: 727), waarvan: - Deltalinqs : 27 (31*) - Ministerie van Defensie: 403 (390)	**Inschrijvingen** Het aantal inschrijvingen op een opleiding met een ADB-garantie voor haven, techniek, bouw&infra, food, transport en logistiek en zorg is gestegen ten opzichte van schooljaar 2020/2021: van 632 inschrijvingen naar 741 aanmeldingen in schooljaar 2021/2022. Dit is het gevolg van een stijging van het aantal aanmeldingen uit Rotterdam Zuid op mbo-opleidingen in de techniek en de zorg. De stijging is het grootst in de zorg: van 198 naar 234 personen. De opleidingen gevraagd in de installatiebranche en logistiek laten een lichte daling zien. De opleidingsbedrijven Rijnmond Bouw, SPG Infra, Metalent en IW Zuid-Holland, Sectorinstituut	Data over de inschrijvingen worden aangeleverd door de betreffende mbo instellingen: **STC Group** **Techniek College Rotterdam** **Zadkine**

		Techniek College Rotterdam, ADB-garanties beschikbaar voor jongeren van Zuid. Werkgevers in de levensmiddelenindustrie verenigd in de Food Innovation Academy (FIA) bieden **30** ADB-garanties aan leerlingen van Rotterdam Zuid, die kiezen voor een beroepsopleiding in de richtingen 'voeding en kwaliteit' en 'voeding en technologie' op niveau 2,3 of 4 aan Lentiz LIFE College. Rijnmond Bouw en SPG Infra bieden gezamenlijk **50** ADB-garanties aan leerlingen van Zuid zodra ze aan het eind van het tweede leerjaar vmbo (basis, kader en GL) kiezen voor het profiel Bouwen, Wonen en Interieur (BWI). Na het behalen van het vmbo diploma kunnen ze gelijk starten op een BBL plek in bouw en infra. Aangesloten zorginstellingen verenigd in deRotterdamseZorg (dRZ) bieden **180** leerlingen van Rotterdam Zuid die kiezen voor een beroepsopleiding op mbo 3/4 -niveau na afronding van hun opleiding de gelegenheid om bij een van de aangesloten instellingen hun loopbaan te beginnen. Voor de verpleegkundigen (niveau 4) geldt een harde startgarantie. Voor de verzorgende (niveau 3) geldt een inspanningsverplichting voor de zorginstellingen om de jongeren hun eerste werkplek te bezorgen. Sectorinstituut Transport en Logistiek (STL) biedt een ADB-garantie aan **25** leerlingen van Zuid die kiezen voor een van de vijf opleidingen in de Transport en Logistiek aan de STC group, Zadkine en Albeda. De RET biedt **10** ADB-garanties aan leerlingen van Zuid die kiezen voor de opleiding Railvoertuigonderhoudsmonteur aan Zadkine. Deze opleiding start eens in de twee jaar. Leerlingen van Zuid van 18 jaar en ouder die in het bezit zijn van een rijbewijs en kiezen voor de opleiding buschauffeur die de RET aanbiedt in samenwerking met STC, kunnen instromen in de opleiding tot buschauffeur.	- Food Innovation Academy: 1 (1) - deRotterdamseZorg: 234 (198) - RET : 3 (5) - Stadsbeheer:64 (38) - Rijnmond Bouw en SPG Infra: 12 (15) - IW Zuid-Holland en Metalent: 63 (43) - Sectorinstituut Transport & Logistiek: 13 (28) NB: de aantallen tussen haakjes zijn de inschrijvingen van schooljaar 2020/2021. *Dit cijfer is gewijzigd t.o.v. de Voortgangsrapportage 2020 (10 studenten). Vanwege een verkeerde selectie van de leerwegen (bol/bbl) bij het tellen zijn 21 studenten niet meegeteld bij Deltalinqs. Het correcte aantal instromende studenten was in schooljaar 2020/2021: 31. Het eindtotaal in schooljaar 2020 blijft ongewijzigd omdat deze studenten ook in aanmerking komen voor de AanDeBak-garantie van Ministerie van Defensie en zodoende al zijn meegeteld in het eindtotaal van schooljaar 2020/2021. • Enkele technische opleidingen geven recht op twee of meerdere ADB-garanties van Deltalinqs, Defensie, Stadsbeheer, Metalent en/of Rijnmond Bouw/SPG-Infra.79 studenten hebben recht op twee of meerdere AanDeBak-garanties, waarmee het totale aantal unieke studenten met AanDeBak-garantie in bovengenoemde sectoren komt op 820 - 79 = 741 studenten (632 in 2020-2021). Voorlopig totale aantal tweedejaars vmbo-leerlingen van Zuid dat in schooljaar 2021/2022 gekozen heeft voor het BWI profiel: - RVC de Hef: 4 (was 7) - Zuiderpark College: 18 (was 19) - Totaal: 22 leerlingen (2020/2021: 26) Voorlopig totale aantal tweedejaars vmbo-leerlingen van Zuid dat in schooljaar 2021/2022 gekozen heeft voor het PIE/techniek profiel: - RVC de Hef: 19 (was 19) - Zuiderpark College: 30 (was 12) - Avicenna College: 72 (was 27) - Totaal: 121 leerlingen (2020/2021: 58) Toelichting: dit zijn de voorlopige cijfers van de profielkeuzes in 2021/2022, bedoeld om een inschatting te geven van het aantal vmbo-leerlingen dat in schooljaar 2022/2023 een vmbo-profiel zal volgen waarmee zij in aanmerking komen voor een AanDeBak-garantie bij de opleidingsbedrijven IW Zuid-Holland, Metalent, Rijnmond Bouw en SPG Infra. Er is sprake van een forse stijging van het aantal leerlingen met een PIE profiel, en sprake van een vergelijkbaar aantal leerlingen dat een BWI profiel volgt ten opzichte van schooljaar 2020/2021.	Transport & Logistiek en een onderdeel van Stadsbeheer (afd. Vervoer en Materieel) bieden de garantie aan in de vorm van een bbl-plek. Voor studenten met een ADB-garantie van een van de opleidingsbedrijven geldt dat ze al direct, gedurende de opleiding, aan het werk gaan met een bijpassend salaris. De ADB-garantie wordt dus direct verzilverd en niet pas na afronding van de mbo-opleiding. **Profielen met ADB-garantie** Leerlingen in Rotterdam Zuid kunnen op 2 scholen kiezen voor een BWI en PIE profiel: RVC De Hef en Zuiderpark College. Daarnaast kunnen leerlingen op Avicenna College kiezen voor het PIE profiel. Met name PIE lijkt door fors meer leerlingen gekozen te gaan worden.	**Albeda** **Lentiz LIFE College**
	AanDeBak-garanties bij partners NPRZ	De schoolbesturen op Zuid stellen als partner van het NPRZ **100** ADB-garanties beschikbaar voor leerlingen van Zuid. De kinderopvangorganisaties KindeRdam, Kiddoozz, Kinder Service Hotels, Groeibriljant, Bij De Hand, Mundo, Rotterdamse Peuterschool, Kind van Zuid, Zus en Zo en De Droomplaats bieden vanaf 1 september 2020 **100** AanDeBak-garanties aan per jaar bij de opleidingen Pedagogisch medewerker kinderopvang en Gespecialiseerd pedagogisch werk. De politie eenheid Rotterdam biedt vanaf 1 januari 2020 jaarlijks **45** plekken aan jongeren uit Rotterdam Zuid, verdeeld over drie instroommomenten per jaar. Daarmee zijn er 15 plekken per instroommoment. Wanneer een instroommoment vol is terwijl de kandidaat is goedgekeurd dan wordt voor deze kandidaat een plek gereserveerd in het volgende instroommoment.	• Het totale aantal jongeren van Zuid dat zich in het lopend schooljaar nieuw heeft ingeschreven voor de opleiding voor een van de ADB-garanties bij de partners is als volgt: • De Rotterdamse Pabo's – 46 inschrijvingen in schooljaar 2021-2022 (64 in 2020/2021). Waarvan: ○ Hogeschool Rotterdam: 24 ○ Inholland: 14 ○ Thomas Moore: 8 • Kinderopvang: 2021/2022 – 88 inschrijvingen (2020/2021: 94) • Politie eenheid Rotterdam: 2020: 22 sollicitanten voor de N4 (agent) en N5 (inspecteur) functies waarvan uiteindelijk 1 kandidaat de procedures positief heeft afgerond. 2021: in de VGR 2020 werden 98 sollicitanten gemeld voor 2021. Dit was het voorlopige aantal sollicitanten. Definitief zijn er in 2021 vanuit Rotterdam Zuid 106 sollicitanten voor de functie van Agent (N4), waarvan er 9 zijn aangenomen. Dit komt erop neer dat ongeveer 1 op de 12 kandidaten uit Rotterdam Zuid wordt aangenomen voor de functie van agent. Landelijk is dit gemiddeld ongeveer 1 op de 8.	**Schoolbesturen** De daling van pabo studenten van Zuid is 28%. Dit is minimaal groter dan de totale daling van de instroom op de drie pabo's. Die is namelijk 27% bij een daling van 1132 naar 829 studenten. In 2021 is nog geen communicatie aanpak voorgelegd aan Stuurgroep CZ die aanvullend is op de Beste Leraren aanpak van Gemeente Rotterdam, dit is verplaatst naar 2022. De aanpak wordt vervolgens voorgelegd aan Stuurgroep MHBO. **Kinderopvang** Het aantal inschrijvingen in de opleidingen tot pedagogisch medewerker is in 2020/2021 vergelijkbaar met 2020/2021. **Politie eenheid Rotterdam** Het aantal afvallers voor een ADB-garantie bij de politie, is op het eerste gezicht hoog te noemen. De reden hiervoor echter, is de zeer strenge selectie die gepaard gaat met de procedure vanwege de benodigde geschiktheid van de kandidaten bij dit type werk..	NB.: monitoring gebeurt obv de inschrijving bij een van de drie Rotterdamse Pabo's: **Hogeschool Rotterdam** **InHolland** **Thomas Morecollege** Monitoring gebeurt bij kinderopvang organisaties op basis van de inschrijving bij: **Zadkine** **Albeda** Monitoring gebeurt bij Politie op basis van de inschrijving bij: **Politie eenheid Rotterdam**
	JONGEREN ZONDER WERK				
	Entree Werk	Entree Werk biedt jongeren die zonder diploma of startkwalificatie de schoolbanken verlaten de kans om deze alsnog te behalen op niveau 1 en aan het werk te gaan of als het lukt door te stromen naar mbo niveau 2. Leren gebeurt in de praktijk bij de bij het Entree Werk aangesloten werkgevers en bedrijven.	• Aantal studenten in het Entree Werk (schooljaar 2020/2021): onbekend (2019/2020 was 50)	**Entreewerk is doorontwikkeld naar de Zadkine Startacademie, waarin werkend leren centraal staat. Het leren gebeurt na een oriëntatiefase op locatie van de aangesloten werkgevers. Samenwerkende partijen zijn Beroepentuin/Haagbouw op Zuid en de dependance van Museum Boijmans van Beuningen in de Hillevliet.** **Corona en het niet kunnen bieden van onderwijs op locatie heeft een grote invloed gehad op het kunnen deelnemen aan de opleiding.**	Het Entreewerkcollege is onderdeel van **Zadkine.**
	Leerwerkakkoord (van school naar werk) **Onderdeel Regiodeal**	De gemeente Rotterdam sluit sectorale Leerwerkakkoorden met onderwijs en bedrijfsleven voor een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en om te waarborgen dat mensen duurzaam aan het werk gaan. Onderdeel hiervan is	• **Verbeteragenda Entree** Eind 2021 is de Verbeteragenda Entree opgeleverd; te weten een structurele samenwerkings- en verbeteragenda t.b.v. de studenten Entree opleidingen (mbo-1).	Het LWA is een set integrale afspraken tussen onderwijs, bedrijfsleven en de gemeente in de arbeidsmarktregio Rijnmond gericht op een betere afstemming tussen vraag en aanbod én een duurzame en inclusieve arbeidsmarkt.	**Gemeente Rotterdam en LWA partners**

		waarborgen dat jongeren van school naar werk gaan. Langs drie pijlers: •Van school naar werk: geen jongeren meer van school zonder baan; •Van werk naar werk: door meer inzet op duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen van werkenden, minder instroom in ww/bijstand; •(Weer) aan het werk: meer werk voor werkzoekenden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie	• **LWA Haven** Er zijn jongeren die zich hebben gemeld voor aanvullende bemiddeling.	**BRIDGE / LOB en aan de bak garanties** Een deel van het LWA budget , te weten € 230.000 in 2021 is ingezet voor de voortzetting van het Loopbaanoriëntatie-programma BRIDGE. **Rotterdamse aanpak Jeugdwerkgelegenheid** Vanuit het LWA is aangesloten op de Rotterdamse aanpak Jeugdwerkgelegenheid; deze eigenstandige aanpak bestond uit meerdere acties om op korte termijn de effecten van corona op jongeren i.r.t. werk en scholing te dempen (een vorm van crisis dienstverlening). Inmiddels is deze aanpak afgerond en worden enkele acties ondergebracht in de regionale aanpak jeugdwerkgelegenheid, omdat de extra Rijksmiddelen i.h.k.v. het steun- en herstelpakket hiervoor aan de arbeidsmarktregio's zijn toegekend.	
	PIJLER WERK	**WERKZOEKENDEN MET EEN UITKERING: SAMEN VOOR ZUID**			
	VERSTERKING AANBODKANT				
	Verlagen aandeel BUIG-uitkeringen **Onderdeel Regiodeal**	**Verlagen van het aandeel BUIG-uitkeringen door:** **BUIG UITKERINGEN** De absolute daling van het aantal mensen met een BUIG-uitkeringen op Zuid van 15.200 (maart 2018), naar 11.200 (31-12-2021) **% AANDEEL IN BIJSTAND** Aandeel BUIG-uitkeringen NPRZ-gebied: 37,4% (31-12-2022)	**BUIG UITKERINGEN** Het absoluut aantal BUIG-uitkeringen op Zuid bedraagt op: 31 dec 2021: 13.973 (daling tov 2020: 4,1%) 31 dec 2020: 14.567 (stijging tov 2019: 7,8% 31 dec 2019: 13.507 Een bestandsanalyse gericht op de focuswijken op Zuid in vergelijking met overeenkomstige wijken op Noord laat zien dat het bestand in de periode 2012 – 2021 gedaald is in beide gebieden. Op Zuid echter harder (-12,5%) dan in de 6 wijken op Noord (-8,4%). **% AANDEEL IN BIJSTAND (NPRZ vs rest Rotterdam)** Het procentueel aandeel van Zuid in het BUIG-volume t.o.v. Rotterdam als geheel is: 31 dec 2021: 40,36 % 31 dec 2020: 40,24% 31 dec 2019: 40,12% 	In het NPRZ-gebied is het bijstandsvolume in absolute aantallen, na een stijging in het eerste tertaal 2021, in tertaal 2 en 3 gedaald naar 13.973. Het bestand in NPRZ-gebied is daarmee in 2021 gedaald met 594 uitkeringen. Dat is een afname van het bestand t.o.v. het jaar ervoor van 4,1%. De afname van het bijstandsvolume heeft in NPRZ vrijwel gelijke tred gehouden met de rest van Rotterdam.Ten opzichte van Amsterdam en Den Haag raken we weer wat verder acherop. Tov Utrecht lopen we weer iets in. **Toelichting M&A** In 2021 is er fors ingezet op: • opleiden • meer contactmomenten • aanmeldingen bij HalloWerk (+16% t.o.v. RR). • screening op LKS (+20 % t.o.v. RR) • inzet MijnWerkKompas (+14% t.o.v. RR) Instroom In 2021 zijn er 3346 mensen uit NPRZ ingestroomd. Dat is 40,5% van de totale instroom van geheel Rotterdam	Gemeente Rotterdam W&I
	Matching op werk	Matching van jaarlijks 2.200 werkzoekenden naar werk	UITSTROOM WERK Uitstroom naar Werk in NPRZ-gebied is: 2021: 1.919 (41,3% van het totaal in Rotterdam) 2020: 1.423 (42,3% van het totaal in Rotterdam) 2019: 1.854 (41,8% van het totaal in Rotterdam) UITSTROOM OVERIG Uitstroom Overig in NPRZ-gebied is: 2021: 2.052 (39,51% van het totaal in Rotterdam) 2020: 1.698 (38,43% van het totaal in Rotterdam) 2019: 1.604 (38,91% van het totaal in Rotterdam)	Uitstroom werk De uitstroom uit de uitkering naar Werk in NPRZ-gebied is 1.919. De blijvende aandacht voor uitstroom naar werk in NPRZ-gebied resulteerde in meer uitstroom naar werk in 2021 dan in 2020. Het aandeel van NPRZ in de uitstroom naar werk in de gehele stad was 41,4%. Het aandeel van NPRZ in het bijstandsvolume 40,36%. Uitstroom overig (zie ook hieronder bij activiteit Handhaving): Na afloop van de Tozo regeling konden zelfstandigen een beroep doen op het tijdelijk aangepast Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Deze regeling liep van 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2021. Door het aflopen van de regeling zijn de mensen die hiervan gebruik maakten uitgestroomd met als reden 'uitstroom overig'. Doordat er in NPRZ minder onderne-	Gemeente Rotterdam W&I

			 	mers wonen dan in de rest van de Rotterdam is de uitstroom overig in 2021 relatief laag uitgekomen. 39,5% van uitstroom 'overig' in de stad is woonachtig in NPRZ. Wel betekent de afloop van de Bbz regeling dat een (groot) aantal van deze mensen in januari 2022 opnieuw een beroep zal doen op een Bbz-uitkering of een bijstandsuitkering. Dit effect zal in 2022 zichtbaar worden. In 2021 zijn er 3346 mensen uit NPRZ ingestroomd. Dat is 40,5% van de totale instroom van geheel Rotterdam	
	Meer persoonlijke aandacht voor werkzoekenden **Onderdeel Regiodeal**	Meer persoonlijke aandacht voor werkzoekenden door. **Capaciteit:** Toevoeging extra capaciteit: jaarlijks 62 fte op Zuid **Caseloadhoogte:** Verlagen caseload M&A naar 80 werkzoekenden per fte **Contactmomenten:** Meer contactmomenten per werkzoekende in NPRZ-gebied	**Toevoeging <u>extra</u> capaciteit op Zuid:** 2021: 73,8 fte 2020: 41 fte 2019: 68 fte **Caseloadhoogte M&A in NPRZ-gebied vs Rest Rotterdam (RR)** 2021: 65,1 NPRZ / 98,1 RR 2020: 95 NPRZ / 125 RR 2019: onbekend **Contactmomenten bij M&A in NPRZ-gebied vs rest Rotterdam** **2021:** Lagere caseload resulteert in meer contactmomenten met de werkzoekenden. Hieronder contactmomenten in NPRZ-gebied vergeleken met de rest van Rotterdam met als onderwerp van het contact: arbeidsmotivatie en scholing. **Contacten arbeidsmotivatie** NPRZ 52.000 53% RR 46.000 47% **Contacten scholing** NPRZ 2.800 45% RR 3.400 55%	**Caseload** RR: Werkzoekenden 9.945, fte 101,42, caseloadhoogte 98,1 NPRZ: Werkzoekenden 7.214, fte 110,75, caseloadhoogte 65,1 De caseload in bovenstaande tabel is de caseload bij M&A per december 2021. In de loop van het jaar zijn er met de middelen uit het steun- en herstelpakket Corona steeds mensen aangenomen om de caseload te verlagen. (Bij het bepalen van de caseload is geen rekening gehouden met verzuim of mensen die ingezet worden op andere taken) Bij het Jongerenloket is de caseloadhoogte maximaal 47 per consulent, hierin is geen verschil tussen NPRZ en rest van Rotterdam.	Gemeente Rotterdam W&I en MO
	Aanboren arbeidspotentieel **Onderdeel Regiodeal**	**De scheidslijn W&I en MO vloeiender op aanpalende terreinen** **WERK** • Van eenieder met een BUIG-uitkering met arbeidspotentieel wordt een actueel profiel opgesteld. • Voor eenieder is een passend vervolgtraject gestart. • 8 fte <u>extra</u> jobhunters op Zuid tvv niet ingezette fte team Solide (besluit april 2021, start oktober 2021) **PRESTATIE010** • Het klantenbestand in NPRZ-gebieden daalt van 8.200 naar 6.500 in 2022 • 50% van werkzoekenden in NPRZ-gebieden levert een	**WERK** **Aantal opgestelde profielen van werkzoekenden van Zuid in HalloWerk** 2021: 3328 kandidaten HalloWerk profielen waarvan 1503 uit NPRZ (45%) 2020: 5.969 HalloWerk profielen waarvan 2.626 uit NPRZ (44%) 2019: 4100 HalloWerk profielen waarvan 1.919 uit NPRZ (47%) **Jobhunters** Aantal jobhunters Zuid: 11 waarvan 2 voor statushouders Aantal jobhunters RR: 3 waarvan 1 voor statushouders Resultaten periode okt t/m dec 2021 35 plaatsingen: 27 in NPRZ en 8 in RR **PRESTATIE010** **Aantal BUIG uitkeringen P010 :** Het absoluut aantal BUIG-uitkeringen bij P010 op Zuid is in 2021 met	Als gevolg van het besef bij het NPRZ en haar partners dat er meer nodig is dan werknemersvaardigheden, het matschappelijk debat over de maatschappelijke effecten van de coronacrisis, maar ook de Toeslagenaffaire is onder de noemer 'de menselijke maat' de oriëntatie van de gemeentelijke organisatie ten opzichte van de burger verschoven. Er is daardoor minder focus komen te liggen op overdrachten tussen afdelingen Er wordt gestuurd op een doorlopende ontwikkeling van de werkzoekende, met een frictieloze inzet van de noodzakelijke interventies, met 1 consulent als regisseur /aanspreekpunt, en een goede verbinding met wijkteams voor niet werknemerschap-gerelateerde hulpvragen. **Toelichting Prestatie010**	Gemeente Rotterdam W&I en MO

		'tegenprestatie voor een derde' • Uitstroom naar werk: 150 werkzoekenden • Jaarlijkse doorstroom van P010 naar Werk: 550	400 uitkeringen gedaald 2021: 6.084 2020: 6.499 2019: 6.708 **Tegenprestatie P010 :** Aantal werkzoekenden van Zuid dat vanuit Prestatie010 een tegenprestatie heeft gedaan is 2021: 2.392 2020: 1.773 2019: 2.670 **Uitstroom van P010 naar werk** 2021:53 2020: 66 2019: 96 **Doorstroom van P010 naar M&A** 2021: 145 2020: 268 2019: 369 **Instrumenten en projecten P010:** Aantal werkzoekenden van Zuid vanuit prestatie010 waarbij een instrument of een passende opleiding is ingezet: 2021: 349 2020: 312 2019: 114	**Tegenprestatie** Op dit moment doen 2.392 werkzoekenden in Zuid een tegenprestatie. Een werkzoekende kan meerdere tegenprestaties doen. In het najaar van 2021 hebben we het project 're-start vrijwilligerswerk' opgezet. Samen met welzijnsorganisaties helpen we werkzoekenden die geen vrijwilligerswerk meer deden als gevolg van corona, weer te reactiveren. Daartoe werden er bijeenkomsten georganiseerd, maar door de corona-maatregelen waren dit er veel minder dan gepland. Zodra de maatregelen dit toelaten, pakken we dit weer op. **Toelichting op Uitstroom van P010 naar werk én Doorstroom van P010 naar M&A** In het uitvoeringsplan 'Iedere stap telt' is de doelstelling opgenomen dat jaarlijks 1000 werkzoekenden uitstromen naar re-integratie of betaald werk, waarvan tenminste 550 op Zuid. Dit jaar is de doelstelling aangepast, omdat het aantal werkzoekenden in de doelgroep P010 afgelopen jaren met 15% daalde. De complexiteit van het bestand is daardoor toegenomen, waardoor het aantal werkzoekenden dat de stap kan maken naar re-integratie of uitstroom naar werk afnam. Bestuurlijk is de KPI daarom vastgesteld op door- en uitstroom van 850 werkzoekenden per jaar. Eind 2021 stond de teller in Zuid op 198 werkzoekenden. Deze resultaten laten zien dat onze werkzoekenden hard zijn getroffen door de coronacrisis. Zo was er lange tijd weinig tot geen vrijwilligerswerk en waren veel welzijnsvoorzieningen dicht of beperkt open. Daarnaast was en is er sprake van terughoudendheid bij werkzoekenden uit angst voor besmetting. We zetten alternatieve vormen van dienstverlening in om zoveel mogelijk werkzoekenden wel een stap te laten zetten. **Instrumenten P010** De afdeling Prestatie010 heeft niet alleen als doel werkzoekenden te activeren, maar blijkt ook steeds meer een vindplaats voor andere thema's. Niet zo gek als je bedenkt dat een groot deel van onze werkzoekenden kampt met multi-problematiek. Het takenpakket van de activeringscoaches is de afgelopen jaren dan ook behoorlijk verbreed. Er zijn nieuwe activiteiten ontwikkeld om zo integraler te werken en een breder bereik te behalen. Hieronder lichten we enkele instrumenten toe en gaan we in op andere ontwikkelingen in de dienstverlening. <u>Toeleiding P010 naar Rotterdam Inclusief</u> De toeleiding naar Rotterdam Inclusief is versimpeld door Team Exit uit de keten te halen en deze expertise zelf te organiseren. Voor de zomer is er extra gescreend op loonkostensubsidie (LKS) in Feijenoord via een pilot. In oktober is Charlois gestart en vanaf december volgde IJsselmonde. In 2021 zijn er meer dan 106 aanmeldingen van werkzoekenden uit Zuid gedaan bij RI. Stadsbreed deden we 171 aanmeldingen. Dat waren er in april nog maar 26. De pilot heeft dus effect. <u>Toeleiding vanuit P010 naar ETF (schulden)</u> Op dit moment hebben we in de NPRZ-gebieden via de reguliere dienstverlening 233 werkzoekenden naar ETF toegeleid. Begin dit jaar is de Taskforce Schulden opgericht om alle uitvoerende afdeling extra te ondersteunen. Deze taskforce is vanaf juni echter ingezet voor de Toeslagenaffaire. Daarom zetten we binnen Prestatie010 extra in op toeleiding ETF. Zo zijn er recent extra activeringscoaches met het aandachtgebied schulden gestart die werkzoekenden met vermoedelijke betalingsproblemen benaderen. <u>Klanttevredenheid P010 Rotterdam</u> Recent heeft OBI een tevredenheidsonderzoek gedaan naar Prestatie010. Het onderzoek toont aan dat vrijwilligerswerk en mantelzorg de meest voorkomende tegenprestaties zijn. De meeste vrijwilligers bevalt het werk goed. Zo geeft stadsbreed 86% aan trots te zijn op hun tegenprestatie. Daarnaast geven de werkzoekenden aan dat het doen van een tegenprestatie hen goed doet: men voelt zich beter, heeft een positiever zelfbeeld, meer sociale contacten, doet ervaring op en leert soms de taal beter spreken. Aandachtspunt is de gezondheid van werkzoekenden: 28% van de werkzoekenden vindt zichzelf niet gezond en fit genoeg voor een tegenprestatie. Initiatieven van prestatie 010 in de wijken op Zuid • De pilot betaalde mantelzorg in Feijenoord. We geven perspectief aan mantelzorgers in samenwerking met Informeles, een bedrijf dat mantelzorgers begeleidt naar 'thuiszorgmedewerker' via het PGB. • Het leernetwerk Zuid is opgezet, zodat collega's vanuit verschillende clusters elkaars disciplines beter leren kennen. Onder andere inkomens- en werkcoaches, het wijkteam, activeringscoaches van Prestatie010 komen elke zes weken samen om aan de hand van casussen integrale dienstverlening aan de werkzoekende aan te bieden • Pilot intensieve samenwerking Tarwewijk. In deze gebiedsgerichte pilot werken collega's van M&A en Prestatie010 samen. Op casusniveau wordt samen bekeken hoe de werkzoekende het beste begeleid wordt en welke samenwerking daarvoor nodig is. • Het herkennen van de doelgroep LVB wordt steeds meer onderdeel van reguliere dienstverlening. Met Stichting MEE (expert op dit gebied) wordt hierop samengewerkt. Medewerkers van Stichting MEE sluiten bijvoorbeeld aan tijdens gesprekken. • Familieaanpak/netwerkberaad in Feijenoord: Dit najaar startte een pilot, waarbij de	
		JONGERENLOKET • Het Jongerenloket sluit aan in Q4 2018 met wijk gestuurd werken in Feijenoord en Charlois. Jongerenloket breidt in 2018 het aantal jongerencoaches uit met 30 formatieplaatsen voor Rotterdam als geheel.	**JONGERENLOKET** • Het bestand NPRZ-gebied laat in 2021, een daling zien van 1130 naar 957 jongeren in de bijstand. (-173, daling van ruim 15%. In de rest van Rotterdam is het bestand minder hard gedaald.		

			 	familie en omgeving wordt betrokken bij de activering van de werkzoekenden. Hiervoor met behulp van een vaste methodiek bijeenkomsten georganiseerd. • We zijn recent gestart met de pilot scholingsvoucher in IJsselmonde. • Charlois heeft dit najaar succesvol geëxperimenteerd met actieweken. Tijdens deze weken stond steeds een thema centraal, waarbij door de activeringscoaches belacties op deze thema's werden gehouden. Verschillende teams zijn geïnspireerd en nemen de werkwijze over. **JONGERENLOKET** • Bij het jongerenloket zijn in NPRZ 31 fte's werkzaam. In de rest van Rotterdam is dat 43 fte • De totale caseloadhoogte is maximaal 47 per consulent, hierin is geen verschil tussen NPRZ en rest van Rotterdam. • Jongerenloket is steeds meer in de wijk aan het werk, gaan aan de slag met een dedicated jobhunter en Hallo Werk.	
	Handhaving	Om correct gebruik van voorzieningen te bevorderen vindt onderzoek plaats op basis van verkregen signalen, evenals proactieve heronderzoeken van lopende uitkeringen. Het aantal heronderzoeken in 2021 bedraagt in totaal 2930 (48.8% van totaal).	• Aantal geplande heronderzoeken 2021 heel Rotterdam: 6.650 • Aantal geplande heronderzoeken 2021 NPRZ inclusief correctie van te weinig uitgevoerde onderzoeken in 2020: 3767 (56,6% van totaal) • Aantal afgeronde heronderzoeken 2021 heel Rotterdam: 4.478 • Aantal afgeronde heronderzoeken 2021 NPRZ: 1.606 (35.6% van het totaal – dit was in 2020 40%) • • Aantal beëindigde uitkeringen n.a.v. afgeronde heronderzoeken in heel Rotterdam: 102 (was 243 in 2020). • Aantal beëindigde uitkeringen n.a.v. afgeronde heronderzoeken in NPRZ-gebied: 41 (was 113 in 2020)	De gemeente Rotterdam heeft afgesproken dat er gedurende deze collegeperiode (2018-2022) jaarlijks in heel Rotterdam 6000 werkzoekenden worden gesproken in het kader van heronderzoeken. Hierbij wordt een werkzoekende opgeroepen voor een gesprek om de rechtmatigheid van de uitkering te toetsen. Die gesprekken worden ook gebruikt om een breder beeld te krijgen van de situatie van de werkzoekende, zodat re-integratie of hulpverlening kan worden ingeschakeld. Vanwege de beperkingen door Corona zou er voor 2020 een correctie hebben plaatsgevonden waarmee voor de hele stad een totaal van 6500 heronderzoeken zouden plaatsvinden. Door Coronamaatregelen, maar ook door bovenbeschreven herziening van de werkwijze en processen en de invoering van de menselijke maat is de planning in 2021 niet gehaald. Voor 2022 is daarom een nieuwe planning gemaakt, waarmee het aantal in 2021 niet uitgevoerde heronderzoeken slechts deels wordt ingelopen, maar de verhouding Zuid rest Rotterdadam wordt hersteld. In heel Rotterdam gaat het in totaal om 6.400 in 2022. In de doorontwikkeling van Heronderzoeken, en met het wegvallen van de meeste beperkingen als gevolg van de Covid-pandemie, is een ontwikkelklas gestart waarin, in een periode van 6 maanden nieuwe medewerkers zijn opgeleid tot volwaardig inkomensconsulenten. Daarnaast wordt gewerkt aan het indelen van het team Heronderzoeken in 2 separate teams. Naar de toekomst toe willen we deze teams, in het kader van "wijkgericht werken", meer "dedicated" op een gebied inzetten, waardoor structurele inzet tbv het NPRZ-gebied beter gewaarborgd wordt.	Gemeente Rotterdam W&I en MO
	Inkomenszekerheid	Voorstel mogelijkheden voor het waarborgen van inkomenszekerheid bij het verrekenen van inkomsten bij (partieel) werk.	• Met de inrichting van de nieuwe organisatiestructuur van de portefeuille Inkomen bij de gemeente zijn de "oude" Beheerteams, eind 2020, omgevormd naar dedicated teams op Zuid (3 teams) en op Noord (3 teams). • Het oorspronkelijke team 20 is verdeeld over de 3 Zuid teams, waardoor de extra inzet op NPRZ-gebied gewaarborgd is en de caseload verdeeld wordt over alle medewerkers binnen deze Zuid-teams. In totaal zijn ongeveer 70 (senior-) inkomensconsulenten actief binnen de 3 teams op Zuid.	Ook voor 2022 zijn binnen de afdelingsplannen Inkomen prestatie indicatoren (kpi's) afgesproken op o.a. de volgende activiteiten: - Inkomstenverrekening Parttime-inkomsten; - werkaanvaarding beoordelen - beëindigen uitkering. Zowel over 2021 als voor het eerste kwartaal 2022 worden de afgesproken kpi's gerealiseerd. Onzekerheid over het tijdig ontvangen van inkomsten is echter nog steeds een belangrijke belemmering om zorgeloos te werken aan re-integratie op de arbeidsmarkt. Een uitgewerkt voorstel voor een doorbraak op dit gebied, gericht op het wegnemen van stress door onzekerheid over wisselend inkomen is naar verwachting in 2022 gereed.	Gemeente Rotterdam W&I Inkomen/beheer
	Preventie en oplossen van belemmeringen (zie ook Thuisbasis op Orde UP' Werk is de beste zorg') **Onderdeel Regiodeal**	Actief bereik/intakes van 7% (= circa 1000 huishoudens) van huishoudens met een uitkering door uitkeringsinstanties en wijkteam zodat aan het credo "Werk is de beste zorg" vulling wordt gegeven. Waarvan: A. Het cluster Werk en Inkomen meldt met ingang van 2018	Aantal huishoudens van Zuid met een uitkering dat op de peildatum van de rapportage gezamenlijk wordt ondersteund vanuit wijkteams en werkconsulenten en/of activeringscoaches: • In december 2021 zijn op Zuid in totaal 1.336 (2019: 1565) uitkeringsgerechtigden door het Wijkteam bereikt. Dit is 7,9 % van het totaalaantal van 16.869 uitkeringsgerechtigden in 2020 (2020: 16.532 - 2020: 9,7%). **Waarvan** **A.**	De beoogde 7% uitkeringsgerechtigden is behaald. Er ontvangen relatief veel mensen ondersteuning van het wijkteam en bij actieve werkbemiddeling. Het aantal aanmeldingen bij Prestatie 010 is in 2021 achtergebleven. Voor het volgende uitvoeringsprogramma NPRZ wordt voorgesteld om de inspanning om doorgeleiding naar prestatie en vice versa 010 verder te verhogen. Het dashboard is gerepareerd.	Gemeente MO en W&I

		jaarlijks zoveel bijstandsgerechtigden aan voor hulp door het wijkteam, dat 5% van alle wijkteamaanmeldingen hiervan afkomstig is: minimaal 150 per jaar. B. In 2019 en verder melden de 16 wijkteams jaarlijks minimaal 100 cliënten aan voor actieve werkbemiddeling bij pre-matching en 100 cliënten bij prestatie010. C. Minimaal 6% van de werkzoekenden (= ongeveer 234) van pre-matching krijgen daarenboven jaarlijks via de aanpak hand-in-hand zorg van de wijkteams.	65 cliënten van Zuid aangemeld zijn bij het wijkteam via cluster W&I 43% van de beoogde doelstelling van minimaal 150 In 2020 was het aantal onbekend (nieuw dashboard nog niet gereed) en in 2019 zijn 99 uitkeringsgerechtigden aangemeld bij het wijkteam). **B.** 144 (was 297) cliënten van de wijkteams uit Rotterdam Zuid ontvangen naast ondersteuning van het wijkteam ook ondersteuning bij actieve werkbemiddeling. Aantal door wijkteams aangemelde cliënten die zijn aangemeld bij prestatie010: Er zijn in 2021, 10 cliënten door het wijkteam aangemeld bij Prestatie010 (2020: 29; 2019: 127). Dit zijn er veel minder dan de beoogde doelstelling van minimaal 100 cliënten. **C.** HAND-IN-HAND 2021: 14 aanmeldingen 2020: 0 wegens beëindiging pilot 2019: 45 werkzoekenden opgenomen in de H-i-H aanpak op Zuid.	**HAND-IN-HAND** Inzet van een zorgtraject bij het wijkteam als middel om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Enerzijds met het wijkteam aan de slag om de zelfredzaamheid te vergroten en anderzijds met de werkcoach aan de slag om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Vanwege de drukte bij de wijkteams als gevolg van de toeslagenaffaire is de planning van de uitrol aangepast.	
	EXTRA INZET OP DE VRAAGKANT				
	Social Return via aanbesteding van de gemeente en andere projecten op Zuid **Onderdeel Regiodeal**	Het jaarlijks geschikt maken van 750 vacatures in branche/regio combinaties, duale leer-werktrajecten en opstapbanen. Hierbij wordt het accent gelegd op haven (incl. transport en logistiek), techniek/bouw en zorg. Hiervoor worden onder andere de SR-clausules bij inkoop en aanbesteding van de gemeente en SR- partners van de gemeente benut. Tijdig inzicht in de te verwachten overheidsopdrachten en aanbestedingen door een regionale Aanbestedingskalender. De SR op de woonopgave van de corporaties op Zuid biedt jaarlijks kansen op werkervaringsplekken en stages voor 250 mensen woonachtig op Zuid. Benutten van SR en vervullen van vacatures o.a. d.m.v. grote projecten: Feyenoord City Hart van Zuid Metro aan Zee Eiland van Brienenoord ORC de Haselaar Maastunnel Stadsewerken (voorwerk:2020) DCMR (voorwerk:2020)	• Aantal beschikbaar gekomen Rotterdamse SR-plekken op basis van een achteraf berekening van het lopende jaar (2021): 1928 **Cumulatief (Uniek)** / **Aantal kandidaten** **Totaal Rotterdam** 1928 Rotterdam-Overig 1216 NPRZ 712 Dit betreft unieke inzet van kandidaten op basis van contracten bij het concern Rotterdam, partners van de gemeente Rotterdam en de regiogemeenten. • Verdeling kandidaten per doelgroep over **heel Rotterdam**: **Doelgroepen** / **2020 totaal R'dammers** / **2020 NPRZ** / **2020 % NPRZ-totaal R'dam** / **2021 totaal R'dammers** / **2021 NPRZ** / **2021 % NPRZ-totaal R'dam** Participatiewet 442 165 37% 448 175 39% WW 278 93 33% 380 149 39% BBL 198 62 31% 317 111 35% Wet Banenafspraak 134 28 21% 154 51 33% Overig 454 152 33% 629 226 36% Totaal 1506 500 33% 1928 712 37% Tabel 1: Aantal geregistreerde SR-kandidaten in 2020 en 2021 (inkoopcontracten gemeente Rotterdam, regiogemeenten en partners) • Op basis van de ingezette personen voor social return is het percentage personen uit de NPRZ-wijken: 36.9% (712 van 1928 personen). Dit was vorig jaar 33,2%. Als alleen naar de kandidaten met een Participatiewet-uitkering gekeken wordt, is het percentage uit de NPRZ wijken: 39%. **Resultaat woningcorporaties 2021** In 2021 zijn in totaal via SR van de vier corporaties op Zuid 409 werkervarings- en stageplekken vervuld. Hiervan zijn er slechts 54 benut door kandidaten uit de NPRZ-wijken. Van die 54 personen komen er 16 uit de Participatiewet en 18 uit de WW. **Woningcorporaties** / **Kandidaten Totaal** / **Kandidaten uit Rotterdam** / **Kandidaten uit NPRZ-wijken** Totaal 2020 253 83 36 Totaal 2021 409 131 54 In het algemeen kunnen we concluderen dat Vestia het minst bijdraagt t.o.v. de andere drie woningcorporaties. Zij dragen per woningcorporatie ongeveer drie keer meer bij dan Vestia.	**Nieuwe ontwikkelingen in 2021** **Samenwerking woningcorporaties** De samenwerking met de woningcorporaties is in 2020 geïntensiveerd d.m.v. de nieuwe intentieverklaring voor de komende twee jaar. De intentie is dat de samenwerking tussen de afzonderlijke woningcorporaties en de Gemeente Rotterdam resulteert in het jaarlijks bieden van een stage of werkplek aan minimaal 250 mensen, bij voorkeur wonend in Rotterdam-Zuid. Daarnaast is de samenwerking verder gestimuleerd door de nieuwe SR-spelregels die meer bij de woningcorporaties passen en de levering van een uitvoeringsplan dat de minimale garantie geeft van 250 kandidaten op jaarbasis. In 2021 is de 250 menen ruimschoots gehaald. Bij voorkeur van Zuid echter bij lange na niet. **Coulance maatregelen corona** Om opdrachtnemers van de gemeente met een social return-verplichting in de coronacrisis te ondersteunen, verruimen de gemeenten in arbeidsregio Rijnmond de mogelijkheden om de social return-verplichting in te vullen door onder meer verbreding van maatschappelijke activiteiten; het langer inzetten van social return-kandidaten en coulance richting opdrachtnemers met een SR-verplichting. Deze coulance maatregelen zijn ook in 2021 van kracht geweest. **Vooruitblik naar aanbestedingen met kansen voor NPRZ-kandidaten** Voor de komende jaren wordt in het kader van de Rotterdamse Werkgelegenheidsparagraaf een vroegtijdig stadium aangehaakt bij een aantal specifieke investeringen/aanbestedingen die met name voor werkzoekenden uit Rotterdam-Zuid interessant zijn ten einde op tijd klaar te staan om werkzoekenden van Zuid aan te bieden voor het vervullen van werkervaringsplekken die hiermee ontstaan. De aandacht voor Hart van Zuid blijft maar er is ook aandacht voor de 7 Stadsprojecten De projecten maken deel uit van 'Rotterdam sterker door' om Rotterdam uit de crisis te helpen. In deze zeven projecten komen verstedelijking, vergroening, klimaatadaptie, recreatie, cultuur, stadseconomie, mobiliteit, werkgelegenheid en wonen samen. Het gaat om de volgende projecten: Alexanderplein, Rijnhavenpark, de Hofbogen, Maashavenpark, Hofplein & Blaak, Schouwburgplein en Getijdepark Feyenoord. **Stadse Werken** Bij de vervanging van de riolering in Rotterdam is een sociale contractafspraak opgenomen waarbij 10 partijen hebben afgesproken via een gezamenlijke proeftuin, ieder 5% van de opdrachtwaarde in te zetten voor social return. Het project is in eerste plaats gericht op de NPRZ-kandidaten en is bedoeld om kandidaten duurzaam in te zetten. De totale verplichting ligt op ongeveer 1,2 miljoen. Een intentieverklaring hiervoor is januari 2021 getekend. **DCMR** Deze regionale aanbesteding met een looptijd van meerdere jaren en een waarde van 54 miljoen euro, behelst diverse werkzaamheden waaronder aanbrengen van isolatie, geluiddempende voorzieningen en beglazing bij ca. 7000 woningen. Het biedt vanwege haar omvang en SR-percentage van 5%, veel kansen voor NPRZ-kandidaten. Ook is door de looptijd van het project tijdige werving, selectie en scholing van gemotiveerde kandidaten mogelijk. **Feyenoord City** Feyenoord City biedt in de bouw en exploitatie duurzame banen voor Zuid. Voor wat betreft de gebiedsontwikkeling worden hierover afspraken gemaakt met STIGAM (stichting gebiedsontwikkeling aan de Maas). Gezien het debat over de ontwikkeling van het nieuwe stadion lag daar in 2021 het zwaartepunt.	Gemeente Rotterdam, W&I monitor SVZ onderdeel SR (WSPR/team SR) Kernafspraak Regiodeal Sluit aan bij gemeentelijk beleid SR Samenhang met pijler Wonen NPRZ
	Leerwerkakkoord (pijler weer aan het werk) **Onderdeel Regiodeal**	Via de deelLeerwerkakkoorden (LWA) de uitstroom naar werk van de bijstandspopulatie bevorderen. Het LWA is een set integrale afspraken tussen onderwijs, bedrijfsleven en de gemeente in de arbeidsmarktregio Rijnmond gericht op een betere afstemming tussen vraag	• In de periode vanaf de ondertekening van het LWA MKB (februari 2019 tot heden), zijn in totaal zijn 367 kandidaten vanuit het MKB Werkoffensief benaderd/voorgesteld voor de openstaande vacatures. Hiervan hebben 218 werkzoekenden inmiddels via het LWA MKB / HalloWerk een baan gevonden bij het MKB in de regio. Het betreft 90 kandidaten uit Rotterdam-Zuid, 87 kandidaten uit overig Rotterdam en 41 kandidaten vanuit overige gemeenten.	In de gemeentelijke begroting is voor 2021 € 3 mln. gereserveerd voor het LWA., waarvan de helft komt uit de Regiodeal Rotterdam Zuid. De overall begroting van het LWA bedraagt circa € 8 mln. Daarin is de inzet van ondernemers / werkgevers en onderwijs in cash en in kind opgenomen (en verdisconteerd in geval van inzet in kind). De deel LWA dragen bij aan het behalen van de doelstellingen op werk van NPRZ: door het vergroten van de arbeidsparticipatie van	Gemeente Rotterdam

		en aanbod én een duurzame en inclusieve arbeidsmarkt. Langs drie pijlers: • Van school naar werk • Van werk naar werk • (Weer) aan het werk:	Via WSPR wordt ook voor het LWA de inzet op c.q. uitstroom uit op de bijstandspopulatie gemonitord. De systemen zijn hier niet op ingericht (qua inzet LWA) dus dit verloopt handmatig en moeizaam. Niet alle aangesloten werkgevers houden deze data bij. Er wordt aan gewerkt om deze aantallen beter te monitoren. Vanuit het WSPR is aangegeven per 15 maart 2022 het eerste dashboard met plaatsingen gereed te hebben en erna met een maandelijkse frequentie. Tevens de splitsing tussen Noord en Zuid.	werkzoekenden van Zuid en structurele afhankelijkheid van uitkeringen te verminderen. In 2019 is het LWA gestart en sindsdien zijn er deel Leerwerkakkoorden afgesloten voor kansrijke sectoren: Haven, MKB, Energie-transitie (gebouwde omgeving), Bouw en Techniek, Facilitaire dienstverlening, Zorg; en Transport & Logistiek, Personenvervoer en Binnenvaart. Het LWA heeft de scope van de arbeidsmarktregio Rotterdam-Rijnmond. Informatie over de afgesloten LWA en de algemene voortgang hiervan komen beschikbaar via de Voortgangsrapportage LWA 2021 en via de LWA portal in Rijnmond InZicht (arbeidsmarkt data dashboard), die eind Q1 2022 start. De oorspronkelijke ambitie van het LWA was het doorbreken van de mismatch tussen vraag en aanbod en het werken aan een toekomstbestendige en duurzame arbeidsmarkt.	
	PIJLER WERK	**ECONNOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING OP ZUID**	•		
	Een aantal sectoren staat garant voor veel werkgelegenheid. Doel is de groeipotentie ervan te versterken, en werk dat geschikt is voor laag – en ongeschoolden, en voor mensen met een opleiding in Zorg, Haven en Techniek aan te bieden.	Agro logistiek en bouw	• Ontwikkeling Nieuw Reijerwaard tot bedrijventerrein voor AGF. Het eerste bedrijf dat zich in 2021 op de nieuwe locatie heeft gevestigd is AGF distributeur Van Gelder. • Binnen het samenwerkingsverband Dutch Fresh Port is in 2021 de basis gelegd voor het opzetten van een poot 'Werk'. Het gaat hierbij om enerzijds inzet op 'een leven lang ontwikkelen' voor mensen die aan het werk zijn, en anderszins om werkzoekenden vanuit een uitkeringssituatie aan het werk te krijgen in de AGF sector. Voor deze groep wordt het mogelijk gemaakt om via het behalen van relevante certificaten een startkwalificatie te krijgen waardoor het mogelijk wordt om in dit cluster aan het werk te gaan. . • Het aardgasvrij maken van de wijken op Zuid, kent ook een sociaaleconomisch spoor. Afgelopen jaar heeft TNO de opdracht 'Banen in Beeld' uitgevoerd waarin de werkgelegenheid voor 3 opgaven is bepaald: isoleren van woningen; plaatsen van zonnepanelen en plaatsen van laadinfrastructuur. Hierbij is specifiek gekeken naar de soorten banen en vereiste kwalificaties en vaardigheden. Hierdoor is het beter mogelijk tijdig kandidaten van uitkering naar werk te begeleiden en onderwijsprogramma's aan te passen. In 2022 wordt een vervolgopdracht uitgevoerd voor banen bij aanleg en beheer van warmtenetten.	Op Nieuw Reijerwaard wordt momenteel volop nieuw gebouwd en wordt ook nog grond verkocht aan nieuwe bedrijven. Via het samenwerkingsorgaan Dutch Fresh Port (DFP), een samenwerkingsorgaan van ondernemers in de AgroVersFood logistiek en de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam, worden afspraken gemaakt over de onderwerpen mobiliteit, werkgelegenheid, innovatie en duurzaamheid. Vanuit deze bouwsteen wordt met HR-managers van grote bedrijven in DFP overlegd, om te horen waar hun behoeften liggen en aansluiting te verbeteren. Tevens vindt een verkenning plaats voor de ontwikkeling van een campus op Nieuw Reijerwaard in samenwerking met o.m. Lentiz Life College om jong talent te interesseren voor opleidingen en werk in de Agrosector. Het Rijk heeft in 2018 een budget van € 6 mln. toegekend voor de Proeftuin Aardgasvrij Pendrecht. De gemeente Rotterdam zal voor de periode 2019-2021 nieuwe proposities ontwikkelen voor het aardgasvrij maken van (delen van) wijken van Rotterdam Zuid. Hiervoor is een bijdrage van €18 miljoen gevraagd uit de klimaatenveloppe, waarover in april 2021 positieve besluitvorming heeft plaatsgevonden. Bij het aardgasvrij maken zal een koppeling worden gelegd met de verbetering van de woon- en leefomgeving en de sociale opgaven in het gebied. De gemeente Rotterdam werkt aan een Routekaart Rotterdam Zuid Aardgasvrij. Er liggen NPRZ-breed kansen voor het jaarlijks enkele tientallen fte's laag- en ongeschoold werk en jaarlijks enkele tientallen AanDeBak-garanties voor vmbo'ers om een passende technische mbo-opleiding te kiezen.	Gemeente Rotterdam SO economie Proeftuin aardgasvrij
	Stimuleren van bedrijvigheid in de wijk: versterken van werklocaties.	Aantrekkelijke locaties creëren voor ondernemers die zich in Rotterdam Zuid willen vestigen of hier al gevestigd zijn.	• Op de winkelboulevard Beijerlandselaan zijn 6 panden ingevuld met ondernemers die passen in het brancheringsplan Hand in Hand Boulevard Zuid.	De Alliantie Hand in Hand werkt samen met de Gemeente Rotterdam aan het opknappen en verhuren van winkelpanden op de Boulevard Zuid. Rotterdam heeft bijna 60 winkelpanden aangekocht op de Beijerlandselaan en de Groene Hilledijk. Van deze 60 panden worden de leegstaande netjes opgeknapt en in de verhuur aangeboden.	Gemeente Rotterdam SO Economie, Programma Ruimtelijke economie
	Stimuleren van bedrijvigheid in de wijk: versterking detailhandel.	De detailhandel op Zuid komt kwalitatief te kort en heeft een overmaat aan vierkante meters. Het winkelaanbod in de focuswijken heeft een tekort aan vitaal en gevarieerd aanbod.	• Er is een overkoepelende aanpak Vitale Kerngebieden door het college geformuleerd. Boulevard Zuid is ook onderdeel van die aanpak en fungeert als belangrijke voorbeeldcasus voor andere winkelstraten. • Op de Groene Hilledijk is 7200 m2 winkelareaal afgestoten om te transformeren naar wonen en woonwerkcombinatie of een andere economische functie. • De transformatiepilot 'Tegengaan verspreide bewinkeling t.b.v. het kernwinkelgebied' heeft geleid tot de transformatie van in totaal 68 winkelpanden: 60 rondom de Boulevard Zuid en 8 op de Groene Hilledijk. Hiermee komt het totaal op 68 panden in 2019 en 2020. Samen met de andere 2 pilotgebieden is de college indicator van 90 panden met een resultaat van 160 panden ruimschoots behaald. • Ten behoeve van de verbetering van de branchering Beijerlandselaan en Groene Hilledijk heeft een 0-meting plaatsgevonden zoals aangekondigd in de vorige voortgangsrapportage. De brancheringsvisie is vastgesteld en er is een brancheringscommissie bestaande uit o.m. vertegenwoordigers van ondernemers, vastgoedeigenaren, wijkraad en gemeente. De eerstvolgende meting volgt halverwege 2022. • De vijf bouwblokken van de Groene Hilledijk (vanaf het Sandelingplein tot aan Hendrick Croesinckstraat en Heer Arnoldstraat) worden getransformeerd naar een mix-zone: een levendige stadsstraat met combinaties van wonen en werken, kleinschalige bedrijvigheid, specialistische detailhandel en horeca. Inmiddels zijn er 9 panden getransformeerd naar wonen, waarvan 2 door particuliere eigenaren	In de (economische) gebiedskoers Feijenoord, onderdeel van de detailhandelsnota, wordt ingezet op compactere kernwinkelgebieden. Voor de Groene Hilledijk wordt ingezet op een transformatie van winkelstraat naar mix-zone: een levendige stadsstraat met een aantrekkelijke en gemengde programmering (een combinatie van specialistische detailhandel, kleinschalige bedrijvigheid, voorzieningen, dienstverlening en combinaties van wonen en werken). Sinds maart 2019 is deze transformatie-opgave onderdeel van de integrale gebiedsaanpak Hand in Hand.	Gemeente Rotterdam, Feyenoord City, Alliantieteam Hand in Hand Boulevard Zuid, Programma Werklocaties EU investeringsfonds Sofie
	Vestiging nieuwe bedrijven in zorg, haven en techniek.	Rotterdam Partners, de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid Holland zullen belangstellenden werven en deze bewegen hun nieuwe vestigingen in en rond Rotterdam Zuid te realiseren.	• In opdracht van Stadsontwikkeling gemeente Rotterdam hebben onderzoeksbureaus Roots Beleidsadvies en Ecorys een verkenning gedaan voor een Economische Visie voor Zuid. Deze visie vormt de basis voor de ontwikkeling van Rotterdam Zuid tot 2040. Energietransitie, circulariteit en digitalisering worden gezien als kansen voor de ontwikkeling van Zuid.	De Economische Visie voor Zuid biedt aanknopingspunten om in de tweede helft van de uitvoeringsperiode NPRZ richtinggevende keuzes te maken voor de inzet op dit onderdeel van de pijler Werk. Deze moeten bijdragen aan de realisatie van voldoend beschikbare arbeidsplaatsen zijn voor laaggeschoolden als voor jongeren met een AanDeBak-garantie. Hierbij blijft wel het devies om eerst geschikte en reeds beschikbare vacatures te benutten voor werkzoekenden van Zuid.	**Rotterdam Partners, gemeente Rotterdam en provincie Zuid-Holland, UP!Rotterdam**

Kleur	Naam Activiteit	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer /Eigenaar

2020	Kleur 2021				
	PIJLER WONEN	**WONINGVOORRAAD**			
	BASISBEHEER PARTICULIERE VOORRAAD				
	Programma basisverbetering particuliere woningvoorraad 13.000 woningen	Twee hoofdarrangementen: nazorg (gericht op versterking van beheer en handhaving) en projectmatige aanpak VVE010 (gericht op versterken beheer en wegwerken achterstallig onderhoud). Ambitie 3000 woningen in de aanpak in de periode 2018-2022. Waarvan 1900 in de focuswijken.	Het Uitvoeringsplan Steigers op Zuid 2.0 (2019 – 2022) is in uitvoering. Inmiddels zijn de eigenaren waarvan de woning is aangewezen in de 1e en 2e ronde benaderd. In totaal zijn de eigenaren van 1956 woning (1654 PA – 302 nazorg) benaderd. De aanbestedingsprocedure voor de uitvoer van de 3e ronde is met een beperkte uitloop naar 2022 afgerond. Hierdoor kan gestart worden met het benaderen van de eigenaren van 864 woningen. Eind 2021 heeft de gemeente de aanwijzing van 778 woningen vastgesteld. De voorbereidingen op de aanbesteding en uitvoer van deze 4e ronde zijn inmiddels gestart. De 4e ronde start in 2022. Het uitvoeringsprogramma Steigers op Zuid 1 (2015-2018) is in afronding. Binnen het programma zijn 3.132 woningen aangewezen: 1.947 woningen via de projectmatige aanpak en 1.185 in een nazorg traject. Inmiddels hebben 1.420 woningen het PA-traject doorlopen en 1.155 woningen het nazorg traject. Deze woningen zijn weer minstens op basiskwaliteitsniveau conform woningwet gebracht. Momenteel zijn er 66 woningen, verdeeld over 3 VvE, in een handhavingstraject. Hiermee is ruim 80% van de doelstelling voor SOZ1 behaald	Vernieuwingen in de komende periode zijn: • De verdere koppeling van onderhoud en verduurzaming binnen Steigers op Zuid is een stap verder gebracht door de inzet van rijksmiddelen voor het stimuleren van het aardgasvrij/gereed maken van wijken in de projecten van Steigers op Zuid. Door middel van Steigers op Zuid wordt invulling gegeven aan het spoor VvE's binnen het overkoepelende programma gericht op aardgasvrije wijken. VvE's worden in de Steigers op Zuid projecten op laagdrempelige wijze gestimuleerd om maatregelen toe te passen en voor de langere termijn door middel van een 'groen MJOP' te sparen voor grotere ingrepen. Als stimulans is voor de VvE's met concrete ambities tot verduurzaming maximaal € 3.000,- subsidie beschikbaar bovenop de reguliere arrangementen binnen het programma. • Het onderzoeken van de mogelijkheden om VvE's op blokniveau te bundelen tot grotere VvE's (Koepel VvE). Hiervoor zijn twee pilots in uitvoering in Pendrecht en Carnisse en wordt gekeken naar de mogelijkheden in de in ontwikkeling zijnde ingrijpende aanpakken; • Door middel van pilots is de campagne 'Jouw huis is goud waard' in 2021 gestart. Door de beperkende maatregelen in verband met Corona is gekozen voor een kleinschaliger startmoment. Hierdoor is het mogelijk om ervaring op te doen met het nieuwe instrument. Het doel van de campagne is om eigenaren buiten projectgebieden bewust te maken van de noodzaak van woningonderhoud, te adviseren over woningverbetering en verduurzaming en te ondersteunen bij de uitvoering. • In september 2021 is het VVE Netwerk Rotterdam officieel van start gegaan. Een actieve groep VvE bestuurders heeft zich verenigd en het initiatief genomen een platform op te richten voor kennisdeling, informatie-uitwisseling, belangenbehartiging en om VvE's met elkaar in contact te brengen. Komend jaar wordt de ontwikkeling van het Netwerk verder opgebouwd in samenspraak met de gemeente en VVE010.	Gemeente Mbt VVE-010: samenwerkings verband gemeente en Havensteder, Woonstad, Woonbron en Vestia
	GRONDIGE AANPAK PARTICULIERE VOORRAAD				
	Grondige aanpak van de particuliere woningvoorraad **Onderdeel van de Regiodeal** **Geen kleur i.v.m. dubbelingen met categorieën hieronder.**	In deze uitvoeringsplanperiode worden 1400 nieuwe bestaande particuliere woningen aangepakt. De in de vorige periode gestarte projecten lopen in deze periode door.	In 2021 is ten behoeve van deze ambitie onder andere het volgende gebeurd: - De targets voor de grondige aanpak van de particuliere voorraad voor deze Uitvoeringsplanperiode zijn vanwege de gestegen vastgoedprijzen en bouwkosten na overleg tussen gemeente en rijksoverheid bijgesteld van 1400 naar 700-900. - In de Mijnkintbuurt en 2e Carnissestraat is gestart met de sloop van in totaal 194 woningen in particulier eigendom. - Er is door de gemeenteraad een onteigeningsbesluit genomen voor de projecten Carnisse Poort (52), Groningerstraat (18) en Tweebosbuurt (28 particuliere woningen) - Er is een Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) gevestigd voor samenvoeging en vernieuwbouw in Oud Carnisse. In de Frans Bekkerstraat heeft de gemeente een voorlopige Wvg gevestigd ten behoeve van deze doelstelling. - In de Fazantstraat zijn ca. 30 woningen aangekocht t.b.v. samenvoeging en vernieuwbouw en wordt met Woonbron gewerkt aan een verbeterplan - De gemeente heeft Stadsvernieuwing 2.0 aangekondigd: In pilotgebieden Carnisse en Hillesluis is samen met betrokken bewoners gestart met een nieuwe vorm van participatie om een toekomstvisie voor de wijk te creëren; - Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting (Volkshuisvestingsfonds) In 2021 is extra financiering voor de grondige aanpak (sloop nieuwbouw en/of samenvoegen) beschikbaar gekomen voor Rotterdam Zuid. Dit betreft 40 miljoen euro van het rijk en 17 miljoen euro van de gemeente en wordt ingezet voor grondige aanpak van de particuliere woningvoorraad in Rotterdam Zuid; meer specifiek in de wijken Oud-Charlois, Tarwewijk, Carnisse en Hillesluis (zie regel financiering grondige aanpak na 2022)	In april 2019 heeft de gemeente het Werkprogramma NPRZ Wonen vastgesteld. Hiermee zijn de kaders voor de pijler wonen zoals vastgelegd in het Uitvoeringsplan NPRZ 2019-2022 door de gemeente bevestigd. Naast de kwantitatieve opgave, is een onderdeel van deze opgave om een zo groot mogelijke hefboom aan investeringen te weeg te brengen, ook bij marktpartijen. Nieuwe instrumenten en financieringsarrangementen inzetten om de plannen kostenefficiënt uit te voeren en nieuwe methoden te beproeven om de doelstelling te bereiken. Zowel voor sloop/nieuwbouw als voor samenvoegen geldt dat de doorlooptijd van projecten lang is vanwege de tijd die het verwerven van de woningen vraagt. Het eigendom in de wijken is versnipperd en eigenaren hebben vaak geen belang bij verkoop. Ondanks de verschillende uitgerolde instrumenten, zoals de subsidieregeling voor Samenvoegen en Vergroten, blijft het tempo van de samenvoegaanpak net als in 2020, een punt van zorg. Maar wel van mindere zorg. In 2021 zijn namelijk extra inspanningen verricht waardoor het de aanpak op stoom is gekomen en zijn door de gemeente en partners 280 woningen ten behoeve van de samenvoeg- en vernieuwbouwaanpak aangekocht. Tevens zijn er voor 110 woningen subsidies voor deze doelstelling verleend.	Gemeente, Rijksoverheid, Woningcorporaties, Particuliere woningeigenaren, marktpartijen
	Grondige aanpak van de particuliere voorraad vorige uitvoeringsplanperiodes	Sloop nieuwbouw vorige UP Lopende grondige aanpak van 700 woningen sloop/nieuwbouw uit eerdere UP periodes (2012-2018)	Voortgang op projectniveau; **Vreewijk Veldstraat** Havensteder heeft alle 5 de panden weten aan te kopen waarmee een onteigeningsprocedure niet meer nodig is. In kwartaal 1 van 2022 zal Havensteder de aanbesteding voor het selecteren van een ontwikkelende partij opstarten waarna de opdracht in kwartaal 2 gegund wordt. In kwartaal 3 van 2022 worden de aangekochte panden gesloopt. Start bouw in kwartaal 4 2023, oplevering nieuwbouw in kwartaal 4, 2024. **Kopblok Dordtse straatweg** Havensteder heeft 3 van de 7 panden in bezit, reeds aangekocht. Met 3 overige eigenaren wordt onderhandeld. Een nieuwe SOK van gemeente en Havensteder incl. NvU en Grex-afspraken over deze case is eind 2021 afgesloten. In kwartaal 1 en 2 wordt het projectbestemmingsplan opgesteld. **Oud Charlois Boergoensehof**	Deze sloop betreft 0,7% van de totale woningvoorraad van Zuid. Bijna alle woningen zijn inmiddels in aanpak genomen. De ervaring leert dat na een minnelijke verwervingsfase bijna altijd nog voor enkele panden een onteigeningsprocedure dient te worden gestart. Dit is in de planning ingerekend, en zorgt ervoor dat doorlooptijden vanaf een start besluit voordat sloop gerealiseerd is en nieuwbouw kan plaatsvinden zo'n 8 jaar in beslag nemen. In 2020 en 2021 zijn diverse onteigeningsbesluiten van de kroon voor deze aanpak genomen, is een aantal onteigeningstrajecten afgerond en is een aantal blokken gesloopt. Voor 2021 was de verwachting dat de eerste nieuwbouwwoningen uit de grondige aanpak sinds de start van het Nationaal Programma zouden worden opgeleverd. Daarin is wat vertraging opgelopen, maar voor 2022 is nieuwbouw van de eerste projecten voorzien, zoals de Mijnkintbuurt en de 2e Carnissestraat. Dat is, gezien de doorlooptijd van zo'n 8 jaar en het feit dat de eerste middelen voor de grondige aanpak in 2016 beschikbaar kwamen, een mijlpaal.	Gemeente, Rijksoverheid, Woningcorporaties, Particuliere woningeigenaren, marktpartijen

			5 van de 8 woningen zijn verworven. **Tarwewijk Pleinweg Astoria** Eind 2019 zijn de woningen gesloopt. Q2 2020 is de bouw gestart en duurt nog voort. Planning van de nieuwbouw, genaamd Lometi, is oplevering in Q2 2022 **Carnisse 2e Carnissestraat** De 26 woningen (16 panden) en een samengevoegde bedrijfsruimte zijn gesloopt in 2020. De geplande nieuwbouw betreft 15 grondgebonden woningen. <u>Behaalde resultaten:</u> 1. In 2016 is het bestemmingsplan vastgesteld. 2. B&W-besluit onteigening 18 oktober 2018 4. 2019 zienswijze onteigeningsdossier door RWS/Corporate Dienst 5. Geen zienswijze ingediend 6. Onderzoeken tbv sloop uitgevoerd (geen consequenties Flora & Fauna) 7. Koninklijk besluit op onteigening – 20 april 2020 genomen 8. Juli 2020 dagvaarding laatste eigenaar 9. 23 september 2020 vonnis 10. 26 oktober 2020 start sloop 12. 14 december 2020 akkoord wethouder voor gunning gronduitgifte 13. April 2021 oplevering sloop en inrichting tijdelijk perceel ten behoeve van buurtactiviteiten en speelplaats 14. December 2021 omgevingsvergunning onherroepelijk nieuwbouw 15. 31 december 2021 juridische overdracht grond aan ontwikkellaar 16. April 2022 start bouw 17. Q 2023 verwachting oplevering nieuwbouw **Tarwewijk Mijnkint 1 +2** Project in uitvoering (Woonstad en gemeente Rotterdam). Onteigening is in december 2020 afgerond. Augustus 2021 zijn de woningen gesloopt. Start bouw in juni 2022. **Tarwewijk; Mijnkintbuurt 3** Project in uitvoering (Woonstad en gemeente Rotterdam), 132 woningen, sloop-nieuwbouw. In 2019 is de samenwerkingsovereenkomst afgesloten en gestart met verwerving, 115 woningen zijn reeds verworven. Vaststelling bestemmingsplan staat gepland voor 21 april 2022 en raadsbesluit onteigening 3e kwartaal 2022. **Bloemhof Dahliablok** De gemeente heeft 48 oude en kleine woningen en 3 bedrijfsruimtes verworven. Laatste koopovereenkomst is in 2020 getekend. Hiermee is het gehele blok in eigendom van de gemeente. Huurders zijn per mei 2022 allen vertrokken. Definitieve selectie ontwikkelaar vindt in februari 2022 plaats. Start sloop gepland vanaf Q4 2022, planning start bouw Q3 2023 **Carnisse Urkersingel** Start project: september 2017. Planning is sloop in 2026 en nieuwbouw in 2027 In december 2021 is het nieuwe Bestemmingsplan door de gemeenteraad goedgekeurd, alsmede de financiële onderbouwing daarvan via de Grex. Tevens is Addendum op SOK met Woonbron eind 2021 ondertekend. Daarmee is afgesproken dat gemeente de verwerving overneemt, terwijl Woonbron de herhuisvesting blijft regelen. Voortgang wordt bewaakt via kwartaalrapportages vanuit verwerving, besproken met Woonbron en in de Stuurgroep Carnisse Plus. Eind 2021 waren er van de 164 woningen 75 woningen aangekocht en geleverd. Besluit tot toepassing WVG was al genomen (febr. 2019); idem. activeren GREX (dec. 2019). **Afrikaanderwijk Tweebosstraat** De SOK is afgesloten in 2018. In 2019 is de minnelijke verwerving opgestart, verloopt stroef. Dec 2021 heet Raad besluit genomen om onteigening te starten. Het betreft 28 wooneenheden, in 13 panden met 10 verschillende eigenaren. **Oud Charlois Zegenstraat** Samenvoeging van 12 naar 6 woningen. <u>Behaalde resultaten:</u> 1. Recentelijk 3 bewonersavonden geweest. 2. Overlast woningen is afgenomen. 3. Programma samenwerking bewoners Zegenstraat e.o. is opgestart 4. Projectbesluit is genomen + erfpacht aangekocht 5. Laatste huurder is vertrokken 6. Aanbesteding funderingsherstel en start uitvoering maart 2020 7. Oplevering funderingsherstel juli 2020 8. Inschrijvingen verkoop juli 2020 9. December 2020 juridisch overdracht		

			10. Zegenstraat 8 aanvullend verworven en direct uitvoering funderingsherstel 11. Zegenstraat 8 verkocht en opgeknapt door ontwikkelaar 12. Q1 2022 overdracht eerste woning aan particuliere bewoners 13. Q3 2022 overdracht resterende woningen aan particuliere bewoners		
	Grondige aanpak particuliere voorraad sloop-nieuwbouw **Onderdeel van de Regiodeal**	Start grondige aanpak sloop nieuwbouw van 300 woningen	**Voortgang op projectniveau;** **Hillesluis: Groningerstraat** Sloop-nieuwbouw 18 woningen. Sinds 2020 zijn onderhandelingen gevoerd met eigenaren van panden om deze te kunnen aankopen. Ook huurders zijn benaderd om te komen tot een huurbeëindigingsovereenkomst. Er zijn 4 woningen en 2 winkels aangekocht. In 2021 zijn geen woningen in het gebied aangekocht via minnelijke weg. De gemeenteraad heeft om die reden in 2021 ingestemd met het starten van het onteigeningstraject. De hoorzitting m.b.t. het ontwerp Koninklijk Besluit 'onteigening Groningerstraat' was in het vierde kwartaal 2021. Het Koninklijk Besluit wordt medio 2022 verwacht (6 maanden nadien) **Carnisse: Carnisse Poort** Sloop 52 woningen en nieuwbouw 52 tot 57 woningen. De verwerving is gestart sinds juni 2019 door de gemeente. Aantal woningen aangekocht t/m 2021: 44. Het bestemmingsplan is 17-12-2020 vastgesteld door de Raad en onherroepelijk met ingang van 27 februari 2021. Op 30 september 2021 heeft de Raad ingestemd met het verzoek om onteigening in te dienen bij de Kroon. Eind 2021 is het onteigeningsplan ingediend. Vogelbuurt Carnisse De gemeenteraad heeft 17 december 2020 een aangepast besluit genomen voor de combinatieaanpak van de Fazantstraat. Zo is sloop/nieuwbouw uit het voorstel gehaald en daarmee feitelijk een nieuwplan proces met de bewoners ingezet. De Wvg is wel gevestigd voor het gebied. Daarom is voor deze VGR dit project verplaatst naar de volgende regel (samenvoegen en vernieuwbouw)	De in het uitvoeringsplan omschreven ambitie omvat sloop van 300 particuliere verouderde kleine woningen. dit met het oog op het beschikbaar krijgen van voorraad op Zuid voor sociale stijgers en differentiatie van woonmilieus. In 2019 zijn 70 woningen in aanpak genomen. Er is door de gemeente in 2020 gewerkt aan een voorstel voor de Vogelbuurt, maar de gemeente heeft besloten daar geen sloop te willen laten plaatsvinden. Daarmee is op dit moment niet duidelijk of de voorgenomen sloop van 300 woningen uit het uitvoeringsplan haalbaar is. Sloop is voor NPRZ geen doel op zich, maar het realiseren van geschikte woningen en woonmilieus voor middengroepen en sociale stijgers van Zuid is dat wel, net als afname van de selectieve migratie van krachtige huishoudens het gebied uit veroorzaakt door de eenzijdige en kwalitatief verouderde weinig duurzame woningvoorraad. Daarvoor is in de beginjaren van NPRZ de inschatting gemaakt dat ca. 4000 particuliere woningen dienen te worden gesloopt. Sloop is daarmee met de wijziging van de plannen voor de Fazantstraat nog altijd een van de geschikte opties voor het realiseren van deze doelstellingen. **Beschikbaarheid geschikte woningen** De in eerdere voortgangsrapportages geuite zorgpunten rondom prijsklasse en woning typologieën zijn (zie onder) nog altijd actueel. "Het NPRZ heeft mede naar aanleiding van de motie Slim Bouwen uit 2019 van de gemeenteraad richting de gemeente de zorg geuit dat het aandeel grondgebonden woningen dat wordt geprogrammeerd in deze aanpak te ver terugloopt ten opzichte van vorige uitvoeringsplanperiodes. De keuze van het type nieuw te bouwen woning is sterk locatieafhankelijk. Op sommige plekken is verdichten een goede keuze. Er is echter in de volgebouwde focuswijken ook behoefte aan verdunnen en het creëren van nieuwe, nog zeldzame, woonmilieus met luwe binnengebieden. Het type woningen wordt gevolgd in de jaarlijkse monitor. Tevens wordt jaarlijks bekeken of sociale stijgers nog voldoende terecht komen in de nieuwbouwwoningen die worden gerealiseerd op Zuid. Daarnaast is een algeheel risico voor de nieuwbouw in de grondige aanpak van de particuliere voorraad de betaalbaarheid van de nieuw te bouwen woningvoorraad voor sociale stijgers en andere middenklasse. Of er nu appartementen of eengezinswoningen worden gerealiseerd; middenklasse woningen dreigen te duur te worden voor de middenklasse. Uit onderzoeken weten we dat de inkomens van sociale stijgers op Rotterdam Zuid lager zijn dan sociale stijgers elders in de stad. Prijsklasse van woningen is daarom belangrijk. "	Gemeente, Rijksoverheid, Woningcorporaties, Particuliere woningeigenaren, marktpartijen
	Grondige aanpak van de particuliere voorraad samenvoegen en vernieuwbouw vanaf 2019 **Onderdeel van de Regiodeal**	In deze uitvoeringsplanperiode worden 1000 woningen samengevoegd en 100 woningen door middel van vernieuwbouw verbeterd	**A. Subsidieregeling eigenaar-bewoners voor samenvoeging of vergroting van hun woning tot >85m2 resp >75 m2.** Totaal 46 subsidieaanvragen in 2020 (147 sinds de start van de subsidie); Het samenvoegen van woningen, en ook het vergroten van de eigen woning, is een intensief en ingewikkeld en langdurig proces waar ook de VvE een juridisch complexe rol in speelt. Subsidietrajecten duren daarom enige tijd. Er wordt steeds meer geopteerd voor vergroten van woningen door middel van uitbouw of optoppen dan voor samenvoegen. Redenen hiervoor zijn blijvend stijgende woningprijzen en bouwkostenstijging . **Marktinitiatieven** 1. Getekende SOK met projectontwikkelaar Steenvlinder. Voor 2 blokken in de Frans Bekkerstraat (Oud-Charlois). In totaal 76 woningen. Gemeente ondersteunt het proces door wvg te vestigen B&W heeft in 2021 besloten tot voorlopige vestiging wvg. Ligt voor aan gemeenteraad om te bestendigen in begin 2022. 2. Stichting wijkverbetering Rotterdam Zuid. Initiatief van de Brink Groep. In de gesloten overeenkomst is een doelstelling van ca. 200 op te pakken woningen geformuleerd. SWRZ heeft eind 2020 een eerste pakket met 23 woningen aangekocht van de gemeente Rotterdam, (die dit heeft verworven van een belegger) slechte en deels verhuurde woningen. In 2021 is een 2e pakket aangekocht van de gemeente Rotterdam. Deze woningen worden vooral ingezet om na een opknapbeurt in te zetten voor herhuisvesting van bewoners uit 1e pakket. Ook hier speelt prijsstijging van woningprijzen en bouwkosten een rol. Onderzocht wordt wat e voor nodig is en wat het kost om plannen te realiseren. 3. Woningcorporatie Woonbron Eilandenbuurt; Afspraak gemeente en Woonbron: Uit de bespaarde middelen van de voor het NPRZ ingerichte aftrek verhuurderheffing investeert Woonbron 3 miljoen onrendabel in verwerving, beheer en samenvoegen; 99 te verwerven woningen. Start project maart 2019. Woonbron koopt aan van particulieren en koopt MGE verkochte woningen terug. Begin 2021 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het vestigen van de wvg. Er zijn ca. 10 particuliere woningen verkocht middels de wvg en ca. 5 teruggekocht van	Het samenvoegprogramma bevat meerdere maatregelen en de inzet van instrumenten die veelal nog onbeproefd zijn en daarom een mate van onzekerheid met zich meedragen. De gemiddelde doorlooptijd van een samenvoegproject zal 7 jaar zijn. Dat is de periode die nodig is om voldoende woningen minnelijk te verwerven om 60% van de woningen samen te voegen. Daar waar de uitvoering is gestart is het tempo van verwervingen wisselend, ca. 150 woningen en 53 winkels zijn verworven (en daarnaast 100 subsidieaanvragen voor vergroten en samenvoegen). In sommige projecten, zoals de Boulevard Zuid en op de van Swietenlaan- Goereesestraat (Swiego) gaat het heel goed met het tempo, andere projecten hebben een magerder resultaat. Een intensief contact met eigenaren blijkt een belangrijke voorwaarde voor resultaten bij verwerven, daarnaast zijn er in sommige projecten portefeuilles van particuliere verhuurders overgenomen waardoor in een keer een groter aantal woningen kon worden verworven. De marktsituatie speelt momenteel een grote rol hierin. Veel eigenaren worden door beleggers benaderd om (zonder voorbehoud financiering) de woning aan te kopen. Voor een aantal projecten is een wet voorkeursrecht gemeente (WVG) gevestigd om dit voor te zijn maar de gemeente tracht ook het minnelijk contact te houden. Het persoonlijk contact is enorm van belang om draagvlak te genereren voor deze opgave. Dit blijft vanwege Corona momenteel achterwege. Derhalve is de ambitie om een groot deel van de huidige koers aan te houden. De stichting wijkverbetering Rotterdam Zuid is opgericht en de eerste 23 woningen zijn verworven. De voorbereidingsfase van nieuwe samenvoegprojecten is intensief. Door middel van accupunctuur wordt geïnventariseerd op welke locaties de meest optimale inzet kan plaatsvinden. Komende periode is van belang om de voorziene projecten in uitvoering te nemen en medio 2021 de koers te herijken. In de huidige situatie is het de verwachting dat binnen de beschikbare regiodealmiddelen in totaal 900 woningen worden samengevoegd (PM aantal check) Dat is 200 minder dan de ambitie uit de regiodeal, waar ook is opgenomen dat het precieze aantal dat kan worden gerealiseerd afhankelijk is van marktontwikkelingen.	Gemeente, Rijksoverheid, Woningcorporaties, Particuliere woningeigenaren, marktpartijen

			MGE-eigenaren. Woonbron heeft een architect opdracht gegeven om een plan uit te werken voor enkele naast elkaar gelegen woningen 4. Tarwewijk, Mijnkint 4+5: Ook hier wordt de gevolgen van hogere huizenprijzen en bouwkosten nader bestudeerd. De betrokken marktpartij heeft aangegeven dat zij deze stijging moeilijk kunnen opvangen. **C. Projectmatig Transformeren, vergroten en samenvoegen door de gemeente** 0. Van Swieten-, Goereesestraat; ambitie 92 samenvoegingen/vergrotingen in het blok; inmiddels zijn ruim 45 woningen aangekocht. De eerste uitbouwen en dakopbouwen zijn gerealiseerd en wordt de realisatie va samengevoegde modelwoningen voorbereid 1. Samenvoegen Vogelbuurt; De gemeente heeft in 2021 op verschillende manieren met de bewoners gesproken; via een bewonersgroep, enquête en diverse activiteiten. Op basis daarvan worden twee plannen nader uitgewerkt; enerzijds renovatie en samenvoegen en vergoten (grondige renovatie), anderzijds een plan voor de buitenruimte. Eén van de blokken in de Fazantstraat zal onder regie van Woonbron waar deze corporatie al bezit heeft worden aangepakt. 2. Boulevard Zuid: ambitie 50 panden verwervingen t.b.v. samenvoegen. Reeds 54 winkels en 88 woningen verworven. Eerste opzet voor transformatie en samenvoegen in uitvoering. 3. In historisch Carnisse(gebied Carnisselaan en Ebenhaezerstraat) is door de gemeenteraad een wvg gevestigd voor een 1e fase van het project met als doel beneden-boven woningen samen te voegen tot eengezinswoningen. Veel eigenaar-bewoners hebben dit in het verleden zelf al gedaan en vallen buiten de wvg. Met deze groep bewoners wordt onderzocht of de woningen opgeknapt en verduurzaamd kunnen worden m.b.v. subsidie. In Hillesluis is haalbaarheidsonderzoek gestart om in de Utrechtsestraat om iom bewoners te onderzoeken of verbetering en samenvoeging mogelijk is.		
	Aanpak Carnisse Eiland Heette in 2019: aanpak Vogelbuurt	Samenwerking gemeente en marktpartijen aan Carnisse-eiland* Heette in 2019: samenwerking 5 grote marktpartijen aan de Vogelbuurt	In de eerste helft van 2021 zijn de volgende producten opgeleverd: intentieovereenkomst, samenwerkingsovereenkomst en GREX in uitvoering. Het streven is om de voorgenoemde producten na het zomerreces bestuurlijk te laten vaststellen door de gemeente. Op 24 feb 2022 heeft de gemeenteraad een startbesluit genomen voor de herontwikkeling van Carnisse Eiland. Dit betekent dat het project zich in de voorbereiding van uitvoeringsfase bevindt Het voorziene nieuwe woonprogramma bestaat uit 502 woningen waarvan: - 39% in het sociale segment (zorgwoningen en woningen Woonbron) - 33% in het middensegment - 25% in het hoger segment - 37% in het topsegment In de indicatieve verkaveling zijn dit 167 eengezinswoningen, 29 maisonnettes, 146 appartementen en 160 zorgeenheden	In 2018 boden 5 grote marktpartijen aan dat zij een bijdrage wilden leveren aan de grondige aanpak van de particuliere voorraad in Rotterdam Zuid. Zij hebben toen een intensieve studie uitgevoerd naar hun bijdrage daarin en een propositie voorbereid. Medio 2019 bleek er geen overeenstemming mogelijk over de propositie van het consortium voor de aanpak van de Vogelbuurt. Er bleken onvoldoende verwervingsmogelijkheden en te veel interne rendements- en integriteitseisen voor marktpartijen om rendabel particuliere woningen te herstructureren. Gemeente en consortium hebben in 2020 afgesproken dat partijen aan de slag gaat met de ontwikkeling van Carnisse-eiland en de gemeente een voorstel ontwikkelt voor rest van de Vogelbuurt. In 2020 heeft het Rijk in het kader van de woningbouwimpuls aan de gemeente een bedrag van 25 miljoen euro toegekend voor de gebiedsontwikkeling Noordrand van het Zuiderpark, waar Carnisse-eiland onderdeel van uitmaakt. De gemeente zet daartegenover een cofinanciering van eveneens 25 miljoen euro. De samenwerking met het consortium van marktpartijen (is vanaf 2021) een nieuwe fase ingegaan. Gemeente en consortium hebben afgesproken om hun publieke private samenwerking in een bouwclaimmodel incl. gemeentelijke grondexploitatie te gieten. Dit zorgt voor commitment en financiële risicoverdeling bij partijen. Momenteel wordt er hard gewerkt aan een intentieovereenkomst en een samenwerkingsovereenkomst met het consortium. Daarnaast zal de gemeente in 2021 de GREX in uitvoering brengen. De planvorming voor Carnisse Eiland is nu in volle gang. De benodigde procedures/onderzoeken zullen worden opgestart.	Gemeente, woningcorporaties, Dura Vermeer, Era Contour, Heijmans, Amvest, Syntrus Achmea
	Strategisch verwerven	Verwerving ten behoeve van toekomstige aanpakken	In 2021 is voor 29 mln. euro aan vastgoed verworven ten behoeve van de grondige aanpak van de particulier voorraad. Dat is exclusief de lopende grondexploitaties. Er staan 104 woningen die strategisch zijn aangekocht op de gemeentelijke balans en nog niet gekoppeld zijn aan uitvoeringsprojecten. Voor meeste geldt dat de verwachting is dat in 2022 een aantal projecten in uitvoering genomen zullen worden zodat het overgrote deel van het strategisch bezit omgezet wordt naar de uitvoeringsprojecten.	In 2020 heeft de gemeente besloten tot bundeling en ophoging van de beschikbare kredieten, waaronder die van strategische verwerving. In totaal is er nu 104,2 mln. Beschikbaar om vastgoed aan te kopen ingeval dit geen grondexploitatie betreft. Tot op heden is dit krediet voor € 84,4 mln. euro benut.	Gemeente
	Financiering grondige aanpak particuliere voorraad na 2022	Voor de realisatie van de ambitie van de grondige aanpak van de particuliere voorraad is financiële dekking nodig vanaf 2022.	**2020** In maart 2020 heeft minister Knops een voortgangsbrief van het programma leefbaarheid en veiligheid naar de Kamer gestuurd, waarin ook een lijst met gebieden staat. Rotterdam Zuid is er één de gebieden. In de kamerbrief staat: "Voor ieder van deze 16 stedelijk vernieuwingsgebieden wordt -geïnspireerd op de NPRZ-aanpak van Rotterdam-Zuid- samen met de betrokken gemeente en hun maatschappelijke partners, zoals scholen, bedrijven, politie en woningcorporaties, (een actualisering van) een integrale analyse van de opgaven in het gebied gemaakt. Daarnaast is een brede ex ante impactanalyse van de maatschappelijke kosten en baten van een integrale aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in deze gebieden gemaakt, inclusief een mogelijke rijksinzet. De impactanalyse voor Rotterdam Zuid wijst uit dat de maatschappelijke baten de maatschappelijke kosten voor de aanpak in Rotterdam Zuid overstijgen. Zelfs met toegenomen prijzen op de woningmarkt die de investeringen in de grondige aanpak van de woningvoorraad duurder maakt. In juni 2020 hebben 15 burgemeesters het manifest 'Kom op voor kwetsbare gebieden' overhandigd aan het kabinet. Zij vragen om extra aandacht voor de meest kwetsbare gebieden in	Er is voor de grondige aanpak van de particuliere voorraad afgelopen 8 jaren financiering van rijkszijde en gemeentezijde gevonden voor 2.100 woningen van de totaalambitie van 10.000. Dat betekent dat de zoektocht naar toekomstige financiering van de inhaalslag en continuering een constante activiteit is van programmabureau en NPRZ-partners. Het NPRZ ziet sinds de start van het programma mede vanuit het advies van Deetman en Mans de rijksoverheid, de corporatiesector en de gemeente als belangrijkste financiers voor deze opgave, die relatief grote onrendabele toppen kent, maar anderzijds een essentieel onderdeel is van het totale NPRZ, dat een positieve MKBA kent. Richting de verkiezingsperiode en in aanloop naar een nieuw kabinet zet het NPRZ zich in 2020 en 2021 in voor toekomstige financiering voor Rotterdam Zuid, waaronder financiering van de inhaalslag op de grondige aanpak van de particuliere voorraad. De impactanalyse uit 2021 onderschrijft opnieuw de maatschappelijke impact van deze investeringen in Rotterdam Zuid.	Gemeente, Rijksover- heid, Woningcorporaties, Particuliere woningeigenaren, marktpartijen

			Nederlandse steden. De coronacrisis zorgt in deze gebieden, waaronder Rotterdam Zuid, voor een exponentiële toename van deze problematiek. De burgmeesters roepen het kabinet op om juist nu te investeren in deze gebieden Eind 2020 heeft het kabinet besloten om 450 miljoen euro beschikbaar te stellen om te investeren in leefbaarheid en verduurzaming van de woningvoorraad in de meest kwetsbare gebieden. Aanvragen kunnen in mei 2021 worden ingediend. Alle gemeenten kunnen hierop inschrijven, waarbij in het bijzonder wordt gekeken naar de zestien stedelijke vernieuwingsgebieden (waaronder Rotterdam Zuid) en de dertien grens- en krimpregio's waar leefbaarheid onder druk staat 2021 Begin 2021 heeft de Rebelgroup een Impactanalyse afgerond voor Rotterdam Zuid. Dit bevat een analyse van de met de NPRZ interventies gemoeide kosten voor de komende jaren. In alle 16 Leefbaarheids- en veiligheidsgebieden is een dergelijke impactanalyse gemaakt. Daarnaast hebben de burgemeesters van deze 16 gebieden eind mei 2021 de oproep 'Dicht de Kloof' aan de fractievoorzitters en informateur voor het nieuwe kabinet overhandigd. In het Coalitieakkoord dat eind 2021 verscheen is op sommige plekken aandacht voor de specifieke problematiek in achterstandswijken (Volkshuisvestingsfonds, Rijke Schooldag, criminaliteitspreventie, afschaffen Verhuurderheffing, regiodealmiddelen, schuldenaanpak, werkgelegenheid, kinderopvang). Begin 2022 werd bekend dat de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening tevens coördinerend minister is voor het nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid. Naar aanleiding van afspraken uit de begrotingsbehandeling 2020 werd in maart 2021 de 'Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting' in de Staatscourant gepubliceerd. Met deze uitkering beoogt het rijk te investeren in de verbetering van woonkwaliteit, leefomgeving en verduurzaming in kwetsbare gebieden. Het Rotterdamse college heeft deze kans aangegrepen om een aanvraag voor Rotterdam Zuid bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties in te dienen. De aangevraagde rijksbijdrage van 40 miljoen euro is door het rijk toegekend. Dit geld wordt, samen met 17 miljoen euro cofinanciering vanuit de gemeente, ingezet voor grondige aanpak van de particuliere woningvoorraad in Rotterdam Zuid; meer specifiek in de wijken Oud-Charlois, Tarwewijk, Carnisse en Hillesluis; met name op locaties waar de stadsvernieuwing in de jaren '70 en '80 aan voorbijgegaan is. Hierdoor krijgen de woningen en de wijken een upgrade op het gebied van leefbaarheid, kwaliteit en toekomstbestendigheid. De plannen worden samen met bewoners uitgewerkt. Eerste gesprekken hiertoe hebben op enkele locaties reeds plaatsgevonden.	Financiering vanuit rijksmiddelen Met het Volkshuisvestingsfonds heeft het kabinet voor de korte termijn middelen ter beschikking gesteld waar een aanvraag kan worden ingediend voor de grondige aanpak van de woningvoorraad in Rotterdam Zuid. Voor een nieuw kabinet is het ook van belang dat er middelen ter beschikking worden gesteld. Hiervoor wordt gelobbyd vanuit NPRZ. De afschaffing van de Verhuurderheffing biedt de Rotterdamse corporaties nieuwe mogelijkheden. Financiering vanuit de corporaties Corporaties kunnen binnen de grenzen van de Woningwet bijdragen aan wijkherstructurering, inclusief het opkopen van particulier bezit en het vergroten van de diversiteit aan woningtypen in een wijk. Dat blijkt uit de uitspraak van minister Ollongren (BZK) in een geschil dat de gemeente Rotterdam aan haar heeft voorgelegd. Corporaties, in dit geval Woonbron, kunnen echter niet worden gedwongen om investeringen onder elke conditie te doen als zij al voldoende investeren. In de huidige Woningwet is volgens de commissie in dat geval geen mogelijkheid voor een gemeente om een corporatie te dwingen. Financiering vanuit gemeentemiddelen Met het in 2020 opnemen van Rotterdam Zuid als 1 van de drie prioriteiten voor de lobby richting een nieuw kabinet, inclusief de grondige opgave van de particuliere voorraad, is er vertrouwen in de toekomstige financiering voor deze opgave vanuit de gemeente als één van de co financiers. Door de lange kabinetsformatie en de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 zal toekomstige financiering van de opgave waarschijnlijk met het volgende college van B&W worden besproken. 2019 In juni 2019 is de Woondeal Zuidelijke Randstad afgesloten tussen Minister van BZK, Provincie Zuid Holland en gemeenten in de regio waaronder Rotterdam. De Woondeal bevat afspraken en intenties om de woningbouwproductie te versnellen, de leefbaarheid in zwakkere wijken te verbeteren en excessen zoals malafide huisjesmelkerij aan te pakken. De Woondeal bevat een aantal onderdelen specifiek voor NPRZ-gebied. Voor het financieringsvraagstuk na 2021 is afgesproken dat partijen een financiële bijdrage van het Rijk aan de gewenste transformatie van de bestaande woningvoorraad van Rotterdam Zuid zullen verkennen.	
	VERBETERING EN TRANSFORMATIE CORPORATIEWONINGEN				
	Verbetering van 12.000 corporatiewoningen in de looptijd van NPRZ, waarvan 4.200 in deze uitvoeringsplanperiode	Komende periode renoveren of (her)bouwen de corporaties 4.200 woningen in Rotterdam Zuid.	In 2021 zijn in totaal 1.853 woningen aangepakt, 449 sloop-nieuwbouw en 1.404 renovaties. Daarmee komen we eind 2021 uit op 3.944 gestarte eenheden, dit is 94% van de totale afgesproken 4.200 eenheden. De prognose per januari 2022 is dat het totaal uitkomt op 4.981 woningen, 1389 sloop-nieuwbouw en 3.592 renovaties. Hiermee komen we ruim boven de doelstelling van 4.200 uit. Zie onder de aantallen uitgewerkt in een overzicht per project, wijk en aantallen: • De Nieuwe Wielewaal fase 3, wielewaal, 77 • Papendrecht/Halsteren fase 2, Pendrecht, 43 • Zinkerblok, Feijenoord, 32 • Smeetsland app en egw, Lombardijen, 50 • Toermalijn/ Wildenburg,, Zuidwijk, 110 • Tweebos Nieuwbouw blok S, Afrikaanderwijk, 137 • Sint Janshaven fase 2, Oud- charlois, 200 • Fase 2 - 3 (Voorde Midden), Vreewijk , 42 • Fase 2 - 3 (Voorde Midden - monumenten), Vreewijk, 4 • Fase 2 - 4 (Voorde Zuid), Vreewijk, 44 • Fase 2 - 5 (Lede Zuid), Vreewijk, 43 • Fase 3 - 2 (Rozegaard Zuid), Vreewijk, 42 • Fase 3 - 4 (Wilgeweerd Noord), Vreewijk 35 • Fase 3 - 4 (Wilgeweerd Noord), Vreewijk, 32 • Fase 3 - 9 (Meiland Zuid), Vreewijk, 35 • Hoge Kampen, Zuidwijk, 360 • Beverwaard APP Twinckel/Genhoeserf eo. VVE088, beverwaard, 44 • Beverwaard EGW Genhoeserf eo., beverwaard,	De monitoring betreft projecten waarvan de nieuwbouw of de renovatie is gestart in 2020. In werkelijkheid gebeurt er meer in Zuid, omdat er projecten in uitvoering zijn waarvan de start voor 2019 lag. NB; In de Voortgangsrapportages in de periode tot en met 2018 telden ook renovaties met investeringsbedragen tussen 25.000 en 37.500 euro per woning mee. Vanaf de voortgangsrapportage 2019 tellen alleen woningen met een investeringsbedrag boven 37.500 euro mee als renovatie. De aanpak van de corporatievoorraad als onderdeel van NPRZ Wonen kent twee hoofddoelen: Investering in 12.000 woningen om de kwaliteit van de corporatievoorraad te verbeteren en bijdrage in de portefeuillestrategie van corporaties om te zorgen dat de balans tussen de prijssegmenten in de wijken op Zuid beter wordt (zie hiervoor de volgende rij in dit document). Voor de periode 2019-2022 is de kwantitatieve afspraak nieuwbouw van 1.100 woningen (voornamelijk herstructureringslocaties) en 3.100 renovaties van woningen (met een minimaal investeringsbedrag van 37.500 euro). Van deze woningen liggen er 1.200 in de focuswijken.	Woningcorporaties, gemeente (prestatieafspraken onderdeel NPRZ)

			• De Kreek – Corridorflat, Ijsselmonde, 276 • EGW Cannenburghsingel e.o., nu VVE065 Entreegebied, Beverwaard, 26 • Schuilburg, Ijsselmonde, 92		
	Verminderen disbalans in de wijken	In Rotterdam Zuid en ook in de focuswijken zal het aandeel middelduur en duur segment stijgen in zowel de particuliere als de corporatievoorraad	De prestatieafspraken over disbalans worden gemonitord in Sommige wijken laten al een lichte verbetering van de balans zien, andere wijken laten nog nauwelijks een ontwikkeling zien, een achteruitgang is nergens aan de orde. Een belangrijke notie bij deze monitor is dat een deel van de groei van het middensegment icm krimp van het hoger-top-segment is te verklaren uit het feit dat in de betreffende periode de tussenliggende prijsgrenzen zijn aangepast. Ook wordt met deze monitor de bijdrage gemeten van de 4 grote corporaties aan de afgesproken koers in de Bestuurlijke overeenkomst. Aandachtspunten uit de monitor voor de 4 corporaties: • De uitkomsten van deze monitor geven nog geen aanleiding tot bijsturings-acties, daarvoor is de termijn te kort op het startjaar; • Gezamenlijk focus houden op afname sociaal basis in de juiste wijken en mogelijkheden zoeken om sterker bij te dragen aan beschikbaarheid in wijken waar dat kan. Algemene uitkomsten op wijkniveau: • De ontwikkeling van BOK-wijken die vooral leunen op prijsbeleid gaat goed. • De ontwikkeling van BOK-wijken die vooral leunen op fysiek ingrijpen moeten nog resultaten opleveren over ca 2 jaar. • Er liggen in sommige wijken meer mogelijkheden om bij te dragen aan beschikbaarheid vanuit prijsbeleid	In de prestatieafspraken 2019 hebben de gemeente en de vier grote corporaties afgesproken om samen te werken aan het verbeteren van de balans in een aantal Rotterdamse wijken en hierover bestuurlijke overeenkomsten te sluiten. In oktober 2019 zijn deze Bestuurlijke overeenkomsten (BOK) gesloten. De overeenkomsten zijn ter uitwerking van de beleidsdoelen uit de Woonvisie 2030 en de Gebiedsatlas Ontwikkeling Woningvoorraad en bevatten: • Afspraken met de woningcorporaties over hoe hun portefeuillestrategie bijdraagt aan meer ruimte voor middeldure en dure woningen in de wijken met een overmaat aan sociale woningen en anderzijds aan minder afname van sociale woningen in de wijken waar het aandeel sociaal (te) laag is • Afspraken dat de corporaties op andere plekken in de stad ruimte krijgen voor sociale nieuwbouw. De ruimte voor nieuwbouw legt de gemeente voor deze corporaties vooraf vast als compensatie voor de afname van woningbezit in de wijken die nu in disbalans zijn.Met de inspanningen behorend tot het eerste punt hebben de corporaties zich – in lijn met de ambities van Zuid Werkt! en het NPRZ Uitvoeringsplan 2019-2022 - feitelijk langjarig gecommitteerd op het beter in balans brengen van de wijken op Zuid. Het mooie van de bestuurlijke overeenkomst is dat de wijk centraal staat en afspraken tussen verschillende in die wijken actieve corporaties zijn afgestemd. Voor de focuswijken in het NPRZ bestaat de bijdrage aan de woningbalans uit een afname van de sociale basisvoorraad ten gunste van het middeldure segment. De tweede monitoring van de Gebiedsatlas voor het jaar 2021, wordt eind Q1 2022 opgeleverd. Deze cijfers zullen inzicht geven in hoeverre prijsontwikkeling, nieuwbouw en fysieke aanpak bijdragen aan de beoogde ontwikkeling van de wijken of dat bijsturing nodig is. De gebiedsatlas 2.0 is medio 2020 vastgesteld. Deze heeft hetzelfde startjaar, namelijk 2017. Hierin wordt zowel de koers uit de eerdere gebiedsatlas vastgehouden als een extra koers uitgezet voor het middensegment. Voor de focuswijken Bloemhof, Hillesluis, Tarwewijk, Carnisse en Feijenoord geldt een ontwikkeling van de balans van sociaal basis naar 55-70% (2017 nog 70-100%), voor de Afrikaanderwijk naar 30-55%. De eerste monitoring, voor het jaar 2019, is eind Q1 2021 opgeleverd. Hierin wordt bijgehouden per cbs-buurt wat de ontwikkeling is van de segmenten: Sociaal basis; Sociaal; Middelduur en Hoger plus top.	Gemeente, woningcorporaties
	Bredere inzet van de corporaties op het verbeteren van de leefbaarheid van de wijk	De corporaties zetten zich in voor de leefbaarheid in de woonomgeving waar zij woningbezit hebben.	**<u>Havensteder</u>** • Focusbuurt Landbouwbuurt: mede door de fysieke ingrepen van Havensteder in de Landbouwbuurt is de uitstraling en sfeer in de wijk is verbeterd. De fysieke ingrepen zijn: 1 renovatie panden Disselstraat en Sikkelstraat (2) 31 nieuwbouw eengezinswoningen Landbouwbuurt (3) de sloop en aankoop van panden aan de Dordsetstraatweg en (4) start bouw van nieuwe woningen aan Dordtsestraatweg. Bovendien is door de leden van het intensiefbeheer team contact met bewoners gelegd. Met de bewoners voert het team twee buitenruimteprojecten uit. Daarnaast heeft Humanitas een 'huis van de wijk'-light in de Landbouwbuurt geopend. • (Lange termijn) perspectief Lombardijen: De gemeente, Havensteder en Synchroon hebben voor Lombardijen een gezamenlijk integraal ontwikkelperspectief gemaakt met aandacht voor vraagstukken op het terrein van wonen, werken, scholing, meedoen, welzijn en klimaatadaptatie. Bijvoorbeeld of in deze wijk op termijn meer differentiatie in woningvoorraad mogelijk is. Maar, ook welke sociaaleconomische aanpak nodig is om op korte- en middellange termijn de sociale problematiek en werkgelegenheidsproblemen te verhelpen. Er wordt nu gewerkt aan een uitwerking op buurtniveau (Homerusbuurt en Molierebuurt) en de uitwerking van de eerste fysieke kansen (Kop van Homerus, Complex 206). Er is in het Actieplan Lombardijen en de pilot Veerkrachtige Wijken ook een link met de Ontwikkelvisie en kansenkaart gelegd. **<u>Vestia</u>** • Corona heeft forse impact op het welzijn van huurders en de leefbaarheid in wijken. De dienstverlening door corporaties en andere instanties is aangepast en beperkt. Maar Corona heeft ook mooie initiatieven opgeleverd. Samen met Stichting Humanitas zijn een aantal "BalkonParades" georganiseerd op Rotterdam-Zuid. Lokale artiesten en sportdocenten uit de wijk verzorgen een programma met optredens en laagdrempelige beweegactiviteiten. In een complex in Zuidwijk heeft een betrokken bewoonster voor een langere periode een partytent geplaatst om de samenkomst tussen de bewoners te blijven onderhouden tijdens de coronatijd. In deze tent werden verschillende activiteiten georganiseerd (o.a. bingo, koffiemomenten). Ook zijn er activiteiten georganiseerd in samenwerking met Dock, zoals ouderengym en een schoonmaakactie op het parkeerterrein. • **Buurtkamers** Vestia ondersteunt op verschillende manieren in een aantal wijken buurtkamers en –groepen. De belangrijkste voorbeelden hiervan zijn 't Ootje in Charlois, de Bewonersorganisatie Zuidwijk (BOZ) en Dames van Nu in Hoogvliet. De BOZ stopte be-	Het overzicht in de kolom hier links is niet uitputtend, maar geeft wel een beeld van de intensieve inzet op het gebied van leefbaarheid van de corporaties in Zuid. Deels is dit extra, deels is dit inzet die corporaties ook in wijken buiten NPRZ-gebied plegen, zoals de inzet van wijkmeesters of buurtmeesters. Deels betreft het specifieke inzet m.b.v. aftrek op de verhuurderheffing t.b.v. andere NPRZ opgaven, zoals het strategisch inkopen in VVE's van Woonbron in Carnisse,	Woningcorporaties, Gemeente (prestatieafspraken)

			gin 2021. Vestia nam deze locatie over en richtte deze in als wijkkantoor om dichtbij huurders in Zuidwijk te zijn. Vanuit het wijkkantoor bieden we onze dienstverlening aan in Zuidwijk, waar diverse projecten spelen (renovatie, sociaal en beheer). • **Intensief beheer Bloemhof** In 2020 hebben gemeente en Vestia een vervolg gegeven aan het intensief beheer in Bloemhof, specifiek op onrechtmatige bewoning. Ook in 2021 konden we door Corona niet het aantal huisbezoeken afleggen dat wenselijk was. Toch zijn een aantal woonfraude zaken aan het licht gekomen en opgepakt. • **Intensief beheer Zuidwijk** De intensief beheer aanpak Zuidwijk richt zich met name op de Horsten. Veiligheid, schoon/heel en sociale problematiek overlappen en versterken elkaar in deze buurt. Er zijn vier 'sporen' uitgewerkt en hieraan zijn acties verbonden. De vier sporen richten zich op woonoverlast, zichtbaarheid in de wijk, overlast/sociale problematiek en wetgeving. Resultaten zijn o.a. enkele burgemeester sluitingen vanwege structurele overlast en criminele activiteiten, meer afstemming rondom de plaatsing van bijzondere doelgroepen en aanpak van rattenoverlast. Met de gemeente wordt afgestemd in hoeverre en op welke wijze de openbare ruimte bij de Horsten aangepakt kan worden. • In de Kampen wordt ingezet op een combinatie met een pro-actieve aanpak van onveiligheid, woonoverlast en woonfraude. Er wordt meteen onderzocht hoe de instroom van nieuwe inwoners meer kan worden beïnvloed dan voorheen. • **Leefbaarheid** De servicedienst van Vestia is ingezet op schilderacties in diverse algemene ruimten en bergingsgangen. Dit heeft bijgedragen aan de leefbaarheid en veiligheidsbeleving in deze complexen. Sindsdien houden huurders zelf deze ruimten ook netter. In de Peperklip is samen met bewoners de langste geveltuin van Nederland aangelegd en onderhoud uitgevoerd aan de tuinen. Met bewoners en werkloze jongeren uit de wijk zijn geveltuinen in de Afrikaanderwijk opgeknapt. Met ondersteuning vanuit het Veiligheidsfonds van de gemeente zijn veiligheidsmaatregelen in verschillende complexen getroffen zoals het vervangen van hang- en sluitwerk, aanbrengen van veiligheidstrips en overklimbeveiliging. Daarnaast is in algemene ruimten van een aantal woongebouwen camerabewaking aangebracht of vernieuwd om overlast en onveiligheid tegen te gaan. • **Samenwerking Frontlijn/wijkteam** Bij de herhuisvesting in de Tweebosbuurt heeft Vestia een intensieve samenwerking met Frontlijn en het wijkteam. Bewoners met een zorgvraag worden begeleid bij de herhuisvesting en ondersteund bij een goede start in een andere woning door o.a. een goede overdracht naar instanties. • **Samenwerking Dames van Nu** We wisselen relevante informatie uit en benutten waar mogelijk koppelkansen. Zo'n koppelkans is de ontwikkeling van leefbaarheidspictogrammen die (juist) voor laaggeletterden een extra toelichting vormen op de geldende (leef)regels in en om het woongebouw. • **Renovatie en gebiedsontwikkeling** Bij alle investeringsprojecten gaat Vestia met de bewoners in gesprek. Er wordt een medewerker voor vrijgemaakt om bewoners tijdens het hele proces te begeleiden. Van de eerste informatiebijeenkomst, het vormen van een klankbordgroep, het samen opstellen van een Sociaal plan, tot en met het eventueel verhuizen naar een andere/tijdelijke woning of verblijf in een logeerwoning tot en met de nazorg na afloop van een project, hebben de bewoners 1 aanspreekpunt <u>Woonstad</u> • **Inzet buurt/huismeesters,** waaronder 8,5 fte in de focuswijken Feijenoord, Bloemhof, Hillesluis, Carnisse, Oud-Charlois • **Bloemhof & Hillesluis: instroom en intensief beheer:** In de samenwerking tussen gemeente, politie en Woonstad Rotterdam is ervoor gezorgd dat in 2021 in Bloemhof en Hillesluis 321 woningen werden verhuurd via een instroommodel. Sinds de ondertekening van het convenant in september 2016 zijn 1405 woningen met voorrang toegewezen aan woningzoekenden met een maatschappelijk beroep, werk, vrijwilligerswerk of studie. Van deze huurders heeft 66% inkomen uit werk en slechts 15% een uitkering. Vóór de start van dit project in 2015 had slechts 40% inkomen uit werk en bijna 40% een uitkering. Per 1 september is het instroommodel ook uitgebreid naar Tarwewijk, waar een nieuwe gebiedsaanwijzing voor toepassing van de Rotterdamwet van kracht is. In de Tarwewijk zijn 18 straten door de minister aangewezen om artikel 9 WBMGP toe te passen, het voorrang geven aan woningzoekenden met een maatschappelijk beroep, overig werk, vrijwilligerswerk of studie. De maatregel geldt hiermee nu voor ca. 1500 woningen van Woonstad Rotterdam en 700 woningen met een particuliere eigenaar/verhuurder. Er zijn in Tarwewijk sinds 1 september 12 woningen via het instroommodel verhuurd (11 werkenden, 1 studerend). Het rayonberaad 'Zuid binnen de ring' heeft besloten om het convenant Sturen op instroom en intensief beheer per 1 januari 2022 uit te breiden naar de Tarwewijk. In 2021 is de Intensief beheer-samenwerking voor Bloemhof en Hillesluis wel voortgezet, maar vanwege een (inmiddels afgesloten) onderzoek binnen de gemeente naar de privacyregels mbt het delen van gegevens in deze samenwerking in dit project zijn er voor 2021 geen data beschikbaar. • **Pendrecht: samenwerking met Instituut Publieke Waarden in PRIO: De** pilot Sociale Verduurzaming van 40 huishoudens in Pendrecht is in 2021 afgerond en is -na overleg met MO- omgezet in de door MO en Instituut voor Publieke Waarden ontwikkelde methodiek van PRIO (Programma integraal ondersteunen en activeren). Woonstad sloot in		

			2021 aan op de PRIO-werkwijze voor Rotterdam-Zuid, volgend op het initiatief van MO om deze werkwijze stadsbreed in te gaan voeren. • **Oud-Charlois:** In 2021 leverde Woonstad de laatste woningen op aan het initiatief W1555, een wooncoöperatie die in zelfbeheer van 45 woningen en 5 bedrijfsruimten de verhuur en een aantal beheertaken op zich neemt. De initiatiefnemers van deze wooncoöperatie, met veelal creatieve beroepen, zetten zich al jarenlang in voor de leefbaarheid van Oud-Charlois, dat hiermee de status van 'kunstenzone' heeft gekregen. **Wielewaal:** In de Wielewaal startte Woonstad samen met BPD, Van Wijnen en Learn2Work het Wielewaal Bouwcollege. Dit is een mobiele leer-bouwplaats in de Wielewaal waarin onderwijs en bedrijfsleven samen, leerlingen met een afstand tot de arbeidsmarkt, opleiden; Zij krijgen les in een school op de bouwplaats, in de werkomgeving. De lessen komen van docenten, maar juist ook van vakmensen uit de branche. Na hun vooropleiding kunnen leerlingen stagelopen bij deelnemende bedrijven op de bouwplaats in een leermeester-gezel constructie. Het Wielewaal Bouwcollege levert een vakgericht lesprogramma op maat gemaakt, samen met de werkgevers speciaal voor dit type jongere		
	SROI-woningcorporaties	Zie pijler werk	Zie pijler werk	Zie pijler werk	Woningcorporaties, gemeente
	VERDICHTING OP ZUID				
	Op Zuid vindt tussen 2018 en 2030 per saldo verdichting plaats van ongeveer 8500 woningen, waardoor er in 2030 ongeveer 103.350 woningen op Zuid staan.	Op sommige locaties in de wijken vindt verdunning plaats. Netto is er echter sprake van verdichting op Zuid. Tussen 2019 en 2022 wordt begonnen met de bouw van 5.500 woningen. Dit betreft nieuwbouwlocaties, maar soms ook transformaties van gemeentelijk vastgoed Tot woningen.	Tot eind 2020 zijn er 2.160 woningen gestart. In 2021 is de bouw gestart van 1.528 woningen. Dat betekent een 67 % realisatie ten opzichte van de totaalambitie in deze Uitvoeringsplanperiode 2019-2022. Naast de inzet om zoveel mogelijk woningen te starten met de bouw wordt ook hard gewerkt aan het beschikbaar krijgen van voldoende bouwlocaties voor de komende jaren. De eerste werkzaamheden in de Rijnhaven, de start van Feyenoord City met het eerste deelproject Imagine, waren hierbij noemenswaardige gebeurtenissen in 2021.	Er zijn goede stappen gezet naar een meer gedifferentieerde woningvoorraad op Zuid. In Zuid is de ambitie om meer woningen toe te voegen in het middeldure en dure segment, om zo de eenzijdigheid van de woningvoorraad te doorbreken i.c.m. het realiseren van aantrekkelijke woonmilieus. De woningen die worden ontwikkeld dragen daarmee in sterke mate bij aan het vasthouden van bewoners op zuid en aan de doorstroming vanuit het sociale huursegment. Aandachtspunt is de realisatie van middeldure koop, deze categorie blijft achter in de productie. Met het Actieplan middenkoop zal in de komende jaren dit segment in de productie moeten toenemen. Daarnaast zijn er gebiedsontwikkelingen als Feyenoord City waar ook sociaal segment wordt toegevoegd, conform de Gebiedsatlas.	
	SOCIALE STIJGERS, OMGANG MET HUISVERSTING EN TE BEHUISVESTEN HUISHOUDENS				
	Er is woningvoorraad beschik- baar voor sociale stijgers	Monitoring en instrumentarium met betrekking tot sociale stijgers wordt uitgebreid	**Onderzoek middengroepen EUR** In de periode 2010-2019 heeft een toename van middengroepen in Rotterdam Zuid plaatsgevonden. Dit blijkt uit onderzoek van socioloog Gijs Custers van de Erasmus Universiteit Rotterdam dat in opdracht van NPRZ is uitgevoerd in samenwerking met Kenniswerkplaats Leefbare Wijken. Wel is het aandeel middengroepen in de rest van Rotterdam sterker gestegen dan op Zuid. De zgn. opkomende middengroep steeg sneller op Zuid dan in de rest van de stad. De zgn. culturele middengroep steeg juist harder in de rest van de stad. Het aandeel zgn. stabiele middengroepen daalde op Zuid harder dan in de rest van de stad. In Zuid steeg daarnaast het aandeel precariaat sterker dan in de rest van Rotterdam Onderzoek In 2021 is een aanvullende onderzoeksopdracht uitgezet bij Spring-Co en de Rebel Group, om de huidige en toekomstige (mis)match tussen vraag en aanbod door sociale stijgers, gezinnen en ouderen te duiden. Daarbij rekening houdend met demografische ontwikkelingen als de invloed van investeringen in de pijlers school en werk op (toekomstige) woonwensen. Doel is om een breed scala aan instrumenten te beschrijven, waarmee de mismatch kan worden aangepakt. Niet alleen via nieuwbouw, maar ook in de bestaande woningvoorraad. De uitkomsten van het onderzoek worden verwacht in het eerste kwartaal van 2022, op tijd voor de mid term review en opname in het nieuwe werkprogramma. Per 1 januari 2022 geldt in 16 Rotterdamse wijken, waaronder de focuswijken van het NPRZ, een opkoopbescherming van koopwoningen tot 355.000 euro (prijspeil 2022). Deze maatregel vermindert de concurrentie door beleggers. Het is echter geen waarborg, dat de woningen naar sociale stijgers gaan. In de nabije toekomst (waarschijnlijk vanaf 1 januari 2023) wordt de Woningwet verruimd met de mogelijkheid om een deel van de middeldure koopwoningen lokaal en met voorrang toe te wijzen aan middeninkomens. Daarvan gaan wij gebruikmaken, om sociale stijgers uit Zuid meer kans op doorstroming te bieden in Zuid. Medio 2021 is een starterslening ingevoerd voor koopwoningen tot 355.000 euro (prijspeil 2022). Meer aanbod voor sociale stijgers en betere doorstroming vanuit sociale huurwoningen zijn daarbij belangrijke (beoogde) doelen. Kopers kunnen een lening aanvragen tot 20% van de koopsom, met een maximumbedrag van 30.000 euro. Ook loopt in 2021 een aantal pilots met voorrang van woningtoewijzing (in sociale en middeldure huur) aan personeel in dienst bij onderwijs, zorg of politie. Hoewel niet als zodanig afgebakend voor de pilots, bevinden onder deze huishoudens zeer zeker ook sociale stijgers **Monitoring OBI** Uit de monitor van OBI blijkt dat van alle gebouwde nieuwbouwwoningen in de periode 2014-2018 in Rotterdam Zuid de grootste groep van de eerste bewoners van de nieuw-	Over de uitkomsten van deze onderzoeken is in 2020 door de gemeente gerapporteerd aan de gemeenteraad. Er is gecommuniceerd dat het percentage sociale stijgers op Zuid ongeveer gelijk is aan het Rotterdams gemiddelde, hoewel het gemiddelde inkomen van deze groep lager is dan het Rotterdams gemiddelde. Dit omdat het doorgaans stijgers met MBO-scholing betreft en dit in de rest van de stad relatief vaker studenten met HBO of universitaire scholing betreft. Dat onderschrijft hoe belangrijk het is om ook op zuid voldoende woningen te creëren voor middeninkomens, en te zorgen dat ze niet worden overboden. Met ingang van 2021 brengt OBI elk jaar een beknopte rapportage uit over selectieve migratie en de herkomst van de eerste bewoners in opgeleverde (ver)nieuwbouwwoningen. Uit de rapportage 2021 blijkt, dat bij nieuwbouw meer bewoners van buiten Zuid (en Rotterdam) komen dan in voorgaande jaren. In hoeverre dit trendmatig is, valt nog niet te zeggen. Onverwacht is het echter niet, gezien de recente prijsstijgingen en de lagere gemiddelde inkomens van de middengroepen op Zuid. De noodzaak om (nieuwe) gemeentelijke en rijks-instrumenten in te zetten, om sociale stijgers uit Zuid toegang te laten houden tot de woningvoorraad, is groot. Het door de minister van Volkshuisvesting aangekondigde programma Betaalbaar Wonen komt als geroepen. Ondanks de goede afspraken omtrent monitoring is met de huidige prijsstijgingen op de woningmarkt en de lagere gemiddelde inkomens van de middengroepen op Zuid de verwachting dat deze percentages bij een volgende monitor zullen zijn gedaald. Het is met het oog op deze verwachting van groot belang om nu, en niet in afwachting van een volgende monitor, al na te denken over benodigde aanvullende instrumenten om de middengroepen op Zuid vast te kunnen houden. Een inventarisatie van de bestaande mogelijkheden en analyse of deze al voldoende worden ingezet zal daarom plaatsvinden. Naar verwachting is daarnaast experimenteerruimte of aanpassing van wet- en regelgeving voor het rijk voor noodzakelijk, omdat de mogelijkheden in de bestaande koop- en huurvoorraad om te sturen op woningtoewijzing te beperkt zijn	Gemeente

			bouwprojecten uit het eigen gebied komt (resp Charlois, IJsselmonde of Feijenoord) (41%). Verder komt bijna tweederde van alle nieuwbouwbewoners uit Rotterdam-Zuid plus Hoogvliet en minder dan 20% komt uit Rotterdam-Noord. De nieuwbouwprojecten in het gebied Feijenoord rekruteren, vergeleken met Charlois, veel meer nieuwe bewoners vanuit Rotterdam Noord (respectievelijk 24% vs. 10%) en dus minder vanuit Zuid (inclusief Hoogvliet) (respectievelijk 50% en 74%).		
	Voorrang geven in woningtoewijzing aan bepaalde bewonersdoelgroepen, zoals verpleegkundigen, leraren, agenten en brandweerlieden etc.	De gemeente Rotterdam wil bepaalde groepen voorrang geven bij woningtoewijzing. De partners van NPRZ zijn in elk geval in Zuid op basis van signalen van scholen begonnen met de doelgroep onderwijzers, gezien het belang van het aantrekken en behouden van goede leer- krachten.	Vanuit het gemeentelijke Actieplan middenhuur, zoals vastgesteld in 2019, wordt ook in Rotterdam Zuid gewerkt aan pilots: • Sinds 1-1-2020 is er een voorrangsregeling in de sociale sector voor maatschappelijke beroepen. Hierdoor is het mogelijk in de Rotterdamwet artikel 9 wijken Bloemhof en Hillesluis met voorrang een woning te krijgen. Daarnaast is het aantal straten waar de Rotterdamwet artikel 9 wordt toegepast per 1/9/2021 uitgebreid. Ook wordt de voorrangsregel nu toegepast bij particuliere huurders in de Tarwewijk. Het totaal aantal woningen dat daadwerkelijk bij de maatschappelijke beroepen terecht komt groeit naar meer dan 50 in 2021. • Gemeente en Havensteder verkennen sinds 2019 de mogelijkheden om Lombardijen in te zetten als opstapwijk voor beroepsgroepen NPRZ met een baangarantie. De inspanning richt zich op maatschappelijke beroepen. Daarvoor werd de mogelijkheid onderzocht om in alle woningmarktsegmenten (sociaal, middeninkomens, vrije sector) woningen met voorrang toe te wijzen aan deze doelgroep. De uitkomst van deze verkenning gaf dat vooral aan middenhuur moet worden toegewezen. Havensteder werkt momenteel uit wat dit vraagt aan een aanpassing in de toewijzingsprocessen om dit mogelijk te maken.	De partners van NPRZ willen in elk geval in Zuid de doelgroep onderwijzers bedienen, gezien het belang van het aantrekken en behouden van goede leerkrachten. De geboden mogelijkheden zijn positief, maar leiden nog maar tot weinig match tussen vraag en aanbod. Ondanks de goede inzet van partners met bovenstaande instrumenten, is het resultaat op het gebied van aantallen gemaakte matches nog beperkt. Hoe de match wel tot stand kan komen inclusief het nemen van daartoe passende instrumenten wordt daarom in samenwerking tussen bovenstaande partijen en de scholen, politie, brandweer en Rotterdamse Zorg, onderzocht. Dit heeft geleid tot de activiteiten in linkerkolom en 50 extra woningen die bij deze beroepen zijn terecht gekomen. In de huidige woningmarkt is dat ondanks dat het een bescheiden aantal is het hoogst haalbare gebleken.	Gemeente, woningcorporaties
	Zorgvuldige omgang met de herhuisvesting en de te herhuisvesten huishoudens	Herhuisvesting heeft een grote impact op bewoners en is een gevoelig onderdeel van herstructurering. Ondersteuning van bewoners en het bieden van zoveel mogelijk passende oplossingen is gewenst. Dit betreft ook ruimte in woningtoewijzing.	Verhuisstromen als gevolg herhuisvestingskandidaten zijn in 2020 en 2021 behapbaar gebleken, inclusief de forse herhuisvesting als gevolg van de Tweebosbuurt en de Mijnkintbuurt (particulier bezit). Wel worden er afspraken gemaakt met tussen de corporaties, gemeente en huurdersorganisaties over Stadsvernieuwing 2.0 en het Sociaal Statuut. Hierin worden basisafspraken gemaakt over herhuisvesting in Rotterdam. De gemeente en corporaties zijn in 2021 het gesprek gestart om te bezien hoe de bewonersbegeleiding bij herstructurering kan worden verbeterd. Dit heeft geresulteerd in een uitgangspuntenovereenkomst voor een sociaal statuut.	Gemeente en corporaties zijn in 2019 gestart met een inventarisatie of gezamenlijk projecten slim gefaseerd kunnen worden in verband met gezamenlijke herhuisvestingsstromen. In de prestatieafspraken 2020 – 2021 is tussen gemeente en corporaties afspraken gemaakt over het onderling afstemmen van de herhuisvestingsopgave. In de prestatieafspraken 2022-2023 is de afspraak vastgelegd dat corporaties, huurders en gemeente zich samen inzetten om te komen tot een sociaal statuut omtrent herhuisvesting. De herhuisvestingsopgave concentreerde zich vooral rond de Tweebosbuurt. In kleinere aantallen speelde er ook een herhuisvestingsopgave in Vreewijk (tijdelijke herhuisvesting), in de Mijnkintbuurt (deels ook particulier), Wielewaal, Oud-Charlois, Pendrecht en IJsselmonde.	Gemeente, woning- corporaties
	VERDUURZAMING				
	Proeftuinen Aardgasvrije wijken Rotterdam Zuid **Onderdeel van de Regiodeal**	Voortgang van de bestaande proeftuinen Pendrecht en Reyerdijk en nieuwe aanvragen voor proeftuinen op Rotterdam Zuid	**Voortgang proeftuin Pendrecht-Zuid** • In april 2021 hebben B&W de gebieds-buca vastgesteld • Alle particuliere woningeigenaren hebben een aanbod ontvangen. • Van de 1900 particulier eigenaar-bewoners hebben eind 2021 al 650 de intentieovereenkomst voor aansluiting op het warmtenet getekend • Ook Woonstad heeft de intentie om haar 580 woningen aan te sluiten. De animo onder particuliere verhuurders is helaas gering. • In Pendrecht-Nord zijn ca. 1900 woningen. Zo'n 70% van deze woningen is in bezit van woningcorporatie Woonstad Rotterdam. Analoog aan de aanpak in Pendrecht-Zuid is gestart met een gebiedsstudie. Deze is afgerond. De businesscase-fase is opgestart maar onhold gezet in verband met de ontwikkelingen bij het Warmtebedrijf Rotterdam. • In heel Pendrecht geldt een brede aanpak. Er is onder meer een energiebesparingsactie voor alle bewoners en er is gestart met een haalbaarheidsstudie voor Zonnig Pendrecht. • Proeftuin Heindijk (met 450 corporatiewoningen en 183 particuliere woningen) is de eerste bestaande wijk in Rotterdam die aardgasvrij wordt. De uitvoering is in september 2021 gestart. Woonbron en circa 70% van de particuliere woningeigenaren sluiten nu aan. Vestia zal haar woningen in 2027 aansluiten. • De wijk Reyeroord bestaat uit 3100 woningen, waarvan er 500 in bezit van een corporatie. Ook in de gebiedsaanpak van Reyeroord is in 2021 belangrijke voortgang geboekt: de businesscase is vastgesteld en in september 2021 hebben de inwoners van Reyeroord-West een aanbod gehad. • In oktober zijn voor elk cluster (buurt) aparte informatiebijeenkomsten georganiseerd voor bewoners. Tijdens deze buurtbijeenkomsten waren ook mensen van Vattenfall en VvE010 aanwezig om specifieke vragen op het vlak van de techniek of de VvE te beantwoorden. • In september 2021 is een fysieke locatie in de wijk geopend, het Energiehuis, waar verschillende initiatieven op het gebied van duurzaamheid samenkomen. Hier kunnen mensen terecht voor meer informatie over de overstap op stadsverwarming en andere duurzaamheidsthema's. • Buiten de gebiedsaanpakken vinden een aantal pilots plaats waarbij de verduurzamingsopgave wordt gekoppeld aan andere opgaven: ❖ Bij Steigers-op-Zuid is de bestaande aanpak uitgebreid en worden VVE's gestimuleerd om naast achterstallig onderhoud ook maatregelen te treffen om aardgasvrij-gereed te zijn.	Het Rijk heeft in 2018 een budget van € 6 mln. toegekend voor de Proeftuin Aardgasvrij Pendrecht. De gemeente Rotterdam zal voor de periode 2019-2021 nieuwe proposities ontwikkelen voor het aardgasvrij maken van (delen van) wijken van Rotterdam Zuid. Hiervoor is een bijdrage van €18 miljoen gevraagd uit de klimaatenveloppe, waarover in april 2021 positieve besluitvorming heeft plaatsgevonden Bij het aardgasvrij maken zal een koppeling worden gelegd met de verbetering van de woon- en leefomgeving en de sociale opgaven in het gebied. De gemeente Rotterdam werkt aan een Routekaart Rotterdam Zuid Aardgasvrij. Er liggen kansen voor het aan het werk helpen van enkele tientallen tot honderden mensen met een uitkering en voor AanDeBakgaranties voor vmbo'ers om een passende technische mbo-opleiding te kiezen **Pendrecht** Particuliere verhuurders ervaren weinig urgentie en vinden het aanbod onvoldoende aantrekkelijk. Ook bij de eigenaren van de 50 winkel units is de animo vooralsnog gering. Zonder verplichting tot verduurzamen verwachten we niet dat deze groepen volop mee gaan doen. **Reyeroord** Om goed te kunnen aansluiten bij wat er leeft in de wijk zijn we in Reyeroord een 'social design' aanpak (= ontwerp aanpak) gestart. Deze aanpak is erop gericht in kaart te brengen hoe bewoners naar de energietransitie en aardgasvrij kijken, wat hen daarin motiveert of juist blokkeert. **Buiten de gebiedsaanpakken** Het is heel belangrijk dat verduurzaming hier geen zelfstandige opgave meer is, maar als integraal onderdeel van de aanpak van de particuliere woningvoorraad wordt opgepakt.	Rijksoverheid, gemeente, woningcorporaties, woningeigenaren, energiebedrijven

			❖ In december 2021 hebben B&W hiervoor een wijziging op de nadere regels Particuliere Woningverbetering vastgesteld zodat een aanvullende subsidie voor verduurzamingsmaatregelen beschikbaar is. ❖ Binnen het programma 'Samenvoegen en Vergroten' wordt voor de projecten Van Swietenlaan- Goereesestraat (Swiego) en Steenvlinder onderzocht hoe op complexniveau verduurzaming integraal onderdeel van de opgave kan worden. ❖ In de gewijzigde opgave voor de Fazantstraat, is verduurzaming/ aardgasvrij-gereed een integraal onderdeel van de opgave geworden.		
	PIJLER WONEN	**WOONOMGEVING**			
	KWALITEIT BUITENRUIMTE				
	Aanpak buitenruimte **Onderdeel van de Regiodeal**	De buitenruimte wordt in samenhang met de aanpak van woningvoorraad verbeterd. Daarnaast vergroening, verbindingen en bewonersinitiatieven, voor maximaal 23 miljoen van de totale regiomiddelen voor de komende 4 jaar	**Buitenruimte rond nieuwbouw en renovatieprojecten** Door woningbouw te combineren met de buitenruimte, wordt direct een aantrekkelijke-woonomgeving gecreëerd. • Op het Binnenterreinen Simonsblokken is in februari 2020 een traject gestart om samen met bewoners op te knappen. De uitvoering is voorzien in Q3 2022. • In de Nijverheidsstraat (naast Zinkerblok kluswoningen) wordt gewerkt aan de buitenruimte: planvorming gestart, uitvoering vindt plaats vanaf 1 april 2023 (in samenhang met rioolvervanging). • In de Malieklos buitenruimte zijn door capaciteit in nabijgelegen parkeergarage de stoepen extra breed. De bouw is gestart in december 2019. Verwachte oplevering buitenruimte in Q1 2022. • De bouw van de scholen van kindercampus Bloemhof is gestart en de nieuwe buitenruimte wordt aangelegd. Oplevering van de tweede fase van de buitenruimte is voorzien in november 2022. De overdracht naar stadsbeheer en het gebied is eveneens voorzien nov 2022. • In het Van Haeftenblok & Walravenstraat wordt de planvorming voor de bouw en buitenruimte afgerond in Q2 2022. De uitvoering start in Q3 2022. • Het Binnenterrein van de Zwederstraat 16 kon in navolging van verkoop schoolgebouw heringericht worden. Dit is in 2021 uitgevoerd. • Voor de Buitenruimte Carnisse wordt een wijk-breed plan opgesteld, dat in lijn is met het ontwikkelperspectief. • De planvorming voor de buitenruimte Mijnkintbuurt 1 en 2 is opgestart. Het ontwerp wordt in september 2022 afgerond. Start uitvoering is na oplevering van de bouw (ca. juni 2023). De oplevering van de buitenruimte staat gepland in Q4 2023. • Het voorlopig ontwerp van het inrichtingsplan buitenruimte, voor de Linker-Halve-Vlieger en Buurt 9, is in september 2021 aan de wijk gepresteerd. Dit jaar (2022) wordt gewerkt aan het Definitief Ontwerp dat ook weer aan de omgeving gepresenteerd wordt. In 2023 worden de werkzaamheden aan de buitenruimte uitgevoerd. • Voor wat betreft de aanpak buitenruimte Tiengemetenbuurt Pendrecht is er in 2020 een IP-procedure doorlopen. In april 2021 is het definitief ontwerp voor de buitenruimte vastgesteld. De uitvoering van de aanleg van de buitenruimte vindt gefaseerd plaats tot 2024. Woonstad heeft de helft van de woningen inmiddels gerenoveerd. De start van uitvoering is 21 juni 2021 gestart en loopt tot Q2 2024. • Het vaststellen van de DO van de Dukdalf staat gepland in Q1 2023. De start van uitvoering buitenruimte van de Dukdalf staat gepland in q1 2024. • De start van de uitvoering Stampioenstraat staat gepland in november 2022. De oplevering van de buitenruimte wordt in april 2023 verwacht. • In de Vogelbuurt start in de Fazantstraat s de uitvoering in Q3 van 2022. In Q3 2023 wordt de buitenruimte opgeleverd • De uitvoering van de buitenruimte Goereesestraat start in Q4 2023. **Vergroening in de woonwijken** Door straten en pleinen te vergroenen, maken we de buitenruimte aantrekkelijker om te verblijven, ontmoeten, bewegen en spelen. Dat draagt ook bij een aantrekkelijk woonmilieu. • Voor de Campus Tarwewijk fase 2 en plein Zwartewaalschool. is in samenwerking met bewoners en de Veldacademie (door hulp van een prijsvraag) gewerkt aan een ontwerp. Op dit moment wordt gewerkt aan de uitwerking. In Q1 2022 wordt het VO uitgezonden en in Q2 2022 de DO vastgesteld. • In samenwerking met het gemeentelijk programma 'Rotterdam gaat voor Groen', worden de Kokerstraat en het Ericaplein vergroend. Voor het Ericaplein wordt DO in Q1 2022 vastgesteld. In Q4 2022 start uitvoering. De oplevering staat gepland in Q3 2022. • In maart 2021 is een tijdelijke opstelling op het Mijnsherenplein geplaatst, vooruitlopend op de definitieve inrichting. De uitvoering van definitieve herinrichting vindt plaats in Q4 2022.	Een aantrekkelijke buitenruimte met voldoende ruimte voor voetgangers, fietsers, groen en spelende kinderen draagt actief bij aan een aantrekkelijk woonmilieu voor huidig bewoners, sociale stijgers en nieuwe bewoners. De eerste resultaten zijn onder andere zichtbaar op de Pleinweg, rond de Kokerstraat en op de Kindercampus Bloemhof (fase 1). Maar we zijn er nog niet. In 2022 worden enkele projecten opgeleverd die bijdragen aan groenere wijken waarin het prettiger is om te bewegen en wonen (Kindercampus Bloemhof fase 2), Malieklos, Stampioenstraat en Slotboomplein). Voor de komende jaren ligt er naast de doelstellingen van de buitenruimte ook een opgave om het beheer van de openbare ruimte op orde te houden. Het gaat niet alleen om de investeringen, maar ook om het beheer in de jaren daarna.	Gemeente

			Verbindingen Zuid kent veel barrières. Verbindingen tussen woonwijken en tussen woonwijken en recreatiegebieden worden waar mogelijk verbeterd (zoals Zuiderpark en de rivier met havenbekkens) en tussen de wijken. • Voor de Groene Hilledijk is onderzocht n of gewenste kwaliteitsambitie (ruimte voor groen, fietsers) komende jaren wel gerealiseerd kan worden. In Q1 en Q2 2022 wordt de PvE vastgesteld en de VO uitgezonden. Daarnaast wordt de DO vastgesteld in Q4 van 2022. In 2024 start de uitvoering van de buitenruimte en wordt het in Q4 2024 opgeleverd. • De Pleinweg is in 2020 op twee plekken beter oversteekbaar gemaakt. De rijbanen zijn versmald en de middenberm verbreed. Daarmee wordt de barrièrewerking van de Pleinweg verminderd. Inmiddels is het verminderen van de barrièrewerking van de Pleinweg gerealiseerd. • De entree naar Hart van Zuid (kruising Pleinweg-Mijnsherenlaan-Goereesestraat) wordt in twee fases aangepakt. Begin 2023 wordt de kruising heringericht en vervolgens wordt de aansluiting op de Gooilandsingel via Zuidplein gerealiseerd. De uitvoering staat gepland in Q1 2023. De oplevering wordt 1 september 2023 verwacht. • In samenwerking met het gemeentelijk programma 'Fietskoers' nog drie andere fietsknelpunten in de focuswijken aangepakt, waaronder een fietsbrug over de Boergoensevliet, ter hoogte van de Voornsevliet en Gruttostraat. Dit project is tijdelijk stilgelegd in verband met overleg met de RET. **Bewonersinitiatieven** De gemeente stimuleert dat bewoners zich een deel van buitenruimte toe-eigenen door zelfinrichting en beheer te verzorgen bijvoorbeeld door Droomstraten of Buurtbeheer. • In 2021 is met bewoners in de Bloemhof gewerkt aan de Oostendamstraat en de Grote Lindtstraat. De uitvoering hiervan is voorzien in 2022. • In Hillesluis wordt gewerkt aan de plannen voor verschillende bewonersinitiatieven, onder andere Teyl-blok en omgeving Polderstraat. De uitvoering is voorzien in 2022. • In de Landbouwbuurt is de inrichting buitenruimte van de Disselstraat in samenwerking met bewoners uitgevoerd. Het tweede deel bevindt zich in de planvormingsfase. • In de Afrikaanderwijk wordt met de bewoners van de Herman Costerstraat gewerkt aan een nieuwe inrichting van een deel van hun straat. Met vrijwilligers uit de wijk wordt gewerkt aan een fleuriger omgeving van het theehuis in het park. • In Oud-Charlois hebben bewoners in 2021 extra beplanting aangebracht aan de Boergoensevliet. Verder is gestart met een visie voor Zuidhoekpark. **Parkeerstrategie** De openbare ruimte is in sommige wijken niet in balans. Daar is nauwelijks ruimte voor trottoir en groen, omdat de auto ruimte in neemt. Om die balans te herstellen, wordt als volgt gewerkt aan een parkeerstrategie: • Simpel en snel; Daar waar de parkeerdruk het toestaat, voegt de gemeente bomen en groen toe of wordt het trottoir verbreedt ten koste van parkeerplekken. Dit is in 2021 uitgevoerd in de Paul Krugerstraat. • Onderzoek: In 2021 is een parkeerstrategie opgesteld voor de Tarwewijk. Deze strategie is nog geen uitvoeringsprogramma, maar helpt bij de gedachtevorming hoe een gebiedsgerichte parkeerstrategie op wijkniveau vorm kan krijgen. Het gebruik van private voorzieningen is daar onderdeel van. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt. **Overig** • In samenwerking met gemeentelijk programma Rotterdam is een uitvoeringsprogramma opgesteld om kleine en fijne verbeteringen voor de voetganger in de wijken te realiseren. De planvorming is in 2021 opgestart, maar dient in 2022 verder uitgewerkt te worden. • Drie van de zeven stadsprojecten worden rond de focuswijken gerealiseerd: Rivieroeverpark Feyenoord, Rijnhavenpark en Park Maashaven. De realisatie van deze parken vergroot de recreatiemogelijkheden van de bewoners op Zuid. Vanuit NPRZ is een bijdrage geleverd voor park Maashaven.		
	Aanpak winkelgebieden **Onderdeel van de Regiodeal**		**Katwol:** In het Katwol gebied zijn inmiddels ca. 76 panden getransformeerd tot woonbestemming waarbij de meesten fysiek zijn opgeknapt. In Oud-Charlois is het doel bijna gehaald. Woonstad heeft medio 2022 de grondig gerenoveerde panden aan de Wolphaertstraat 15-55f afgerond. In n 2022/23 ligt de focus op noord Carnisse. Het doel is om daar nog ca. 40 bedrijfspanden fysiek op te knappen en/of te transformeren naar woning. Om de 'laatste' eigenaren in dit gebied tot actie over te halen wordt gewerkt aan/met een nieuwe subsidieverordening, die begin 2022 aan B&W zal worden aangeboden. Tenslotte wordt in het gebied gewerkt aan de voorbereiding van 3 aanvullende projecten: verbeteren van het Robbenoordplein, Oud Carnisse, en de Kop van Carnisse/vOestendestraat e.o. **Boulevard Zuid (Alliantie 'Hand in Hand'):**	Deze aanpakken laten goede voortgang zien.	Gemeente

			De Alliantie 'Hand in Hand' zet zich in de periode 2019-2029 in voor een sterke lokale economie en een aantrekkelijke woonomgeving op de Beijerlandselaan en Groene Hilledijk., voor bewoners, ondernemers en bezoekers. In de Alliantie 'Hand in Hand' werken de gemeente Rotterdam, het NPRZ, ondernemers, vastgoedeigenaren, veiligheidspartners en andere belangrijke partijen in het gebied samen. Het programma NPRZ Wonen levert een belangrijke bijdrage aan de fysieke pijler van het programma 'Hand in Hand'. Binnen deze pijler wordt onderscheid gemaakt tussen de onderdelen buitenruimte, gebiedsontwikkeling en vastgoedaanpak. **Buitenruimte** De Beijerlandselaan en het horecaplein zijn enkele jaren geleden volledig opnieuw ingericht. Op een aantal plekken laat de verblijfskwaliteit echter nog te wensen over. Om de verblijfskwaliteit en de aantrekkelijkheid van de buitenruimte te verbeteren zijn vijf plekken aangewezen langs de Beijerlandselaan voor kleine ingrepen met een groot effect. Om tot een voorstel te komen voor deze plekken is in het najaar van 2021 een intensief participatietraject opgestart. In 2022 zullen de plannen worden uitgewerkt en kunnen de eerste plekken getransformeerd worden. Voor de Groene Hilledijk staat een volledige herinrichting gepland in 2024-2025. Ter voorbereiding op het planproces is in 2021 een verkenning uitgevoerd naar mogelijke oplossingsrichtingen voor de betere herverdeling van de beschikbare ruimte. De vele ambities passen niet in de beschikbare ruimte. Met deze ruimtelijke verkenning zijn de consequenties van toekomstige keuzes vooraf inzichtelijk gemaakt. In 2022 zal het planproces voor de inrichting van de Groene Hilledijk worden opgestart. **Gebiedsontwikkeling** Op een aantal locaties langs de Beijerlandselaan en de Groene Hilledijk is sprake van (toekomstige) herontwikkeling. Voor de Groningerstraat is een aparte projectorganisatie ingericht (zie verderop in deze voortgangsrapportage voor toelichting). Aan de Adrian Nimantsstraat is in 2021 gestart met de bouw van negen appartementen en een bedrijfsruimte. Ook de planvorming voor de nieuwbouw en renovatie van het politiebureau aan het Sandelingplein is opgestart door de politie. Tot slot is in 2021 een ruimtelijke en programmatische verkenning uitgevoerd voor de Riederkop en het Riederplein. In 2022 zal over dit laatste onderwerp een participatieproces worden opgestart om te komen tot een plan voor de Riederkop en een gezamenlijke ambitie voor de toekomst van het Riederplein. **Vastgoedaanpak** Op de winkelboulevard zijn in 2020 54 panden aangekocht t.b.v. het samenvoegen en om winkels te transformeren. Er zijn vier winkels getransformeerd naar dienstverlening en elf winkels zijn gerenoveerd. Acht panden zijn getransformeerd naar woningen (woon-werk). In 2021 is fase 2 van de luifelaanpak op de Beijerlandselaan gestart. De puien- en gevelherstel werkzaamheden van fase 1 op de Groene Hilledijk zijn afgerond. In totaal zijn 83 beuken glas in lood hersteld, 85 nieuwe reclame- uitingen geplaatst en 13 gesloten rolluiken verwijderd. In 2022 zal de derde en laatste fase worden uitgevoerd. De voorbereidingen daarvoor zijn inmiddels gestart. Voor overige voortgang winkelgebieden; zie pijler werk.		
	VERKEER EN VERVOER				
	Verkeer en vervoersopgaven Rotterdam Zuid	**Diverse opgaven op het gebied van verkeer en vervoer**	**Afgesproken aanpak** Vanuit de opgaven op het gebied van verkeer en vervoer wordt gewerkt aan een schaalsprong in de (OV)bereikbaarheid van, naar en binnen Zuid, met als doel de bereikbaarheid van banen, onderwijs en voorzieningen te verbeteren en daarmee de kansen voor mensen te vergroten. Zo brengen we verschillende werelden, aangrenzende wijken, de stad en de regio dichterbij; voor de bestaande en nieuwe bewoners van Zuid. Op de korte en (middel)lange termijn is een reeks forse investeringen in het openbaar vervoer voorzien voor Zuid: - Opwaardering van de huidige bustrajecten door de Maastunnel en over de Van Brienenoordbrug, als eerste stappen op weg naar HOV op deze relaties tussen Zuid en Noord (Korte Termijnaanpak gebiedsprogramma MoVe); - Capaciteitsuitbreiding bestaande Rotterdamse metronetwerk, via frequentieverhoging en aanpak metrostations zoals Rijnhaven en Maashaven; - Kwaliteitsimpuls bestaande OV-corridors voor tram en bus, zoals de tramcorridor over de Erasmusbrug en de Laan op Zuid en de buscorridor tussen Slinge en station Lombardijen, die Pendrecht, Zuidwijk en Lombardijen verbindt (scope lopend proces Plan Toekomstbestendig Tramnet en OV+); - HOV-verbinding tussen Rotterdam Centraal en Zuidplein via de Maastunnel met een snelbus - Nieuwe oeververbinding tussen Kralingen en Feijenoord/IJsselmonde inclusief een HOV-verbinding (tram of metro) tussen Kralingse Zoom en Zuidplein - Opwaardering van de Oude Lijn (spoorlijn Leiden-Dordrecht) tot 'lightrail': frequentere bediening bestaande stations Lombardijen en Zuid (CitySprinter) en een nieuw treinstation bij Stadionpark (CitySprinter + Intercity); en verbeteren van het functioneren van het	Opgave: Banen en onderwijs centraal De vraag naar duizenden extra woningen op Zuid, de veranderende bevolkingssamenstelling, maar ook de sociaaleconomische opgaven in wijken als bijvoorbeeld Carnisse, Tarwewijk en Feijenoord, stellen het gehele Rotterdamse mobiliteitssysteem voor forse uitdagingen. Niet alleen op het gebied van omgevingskwaliteit maar ook waar het de verbetering van toegang tot arbeid, scholing en voorzieningen voor huidige bewoners betreft. Het toekomstige mobiliteitssysteem op Zuid moet zowel kansen bieden voor huidige bewoners om zich verder te kunnen ontwikkelen, mensen met elkaar verbinden en daarnaast ruimte bieden voor nieuwe verplaatsingsbehoeften van mensen die zich nieuw op Zuid vestigen. Een van de kernopgaven in de OV-visie Rotterdam is de 'Schaalsprong in bereikbaarheid op Zuid'. Aanleiding daarvoor vormt de conclusie (al getrokken in de eerdere studie OV op Zuid) dat delen van Zuid een relatief slechte bereikbaarheid van banen kennen. Vooral in de zuidelijke tuinsteden op Zuid is de toegang tot arbeid met OV – in vergelijking met Noord – beperkt. Kijkend naar de bovenregionale bereikbaarheid, voor kenniswerkers veelal van belang, valt op dat Zuid over het geheel meer achterblijft ten opzichte van Noord. Dit heeft ook duidelijk effect op de aantrekkelijkheid van Zuid als vestigingsplaats voor kenniswerkers en voor de ontwikkeling van nieuwe woonmilieus. Belangrijk is verder dat jongeren vanuit alle wijken in Rotterdam voldoende toegang tot passende scholing hebben. Voor het middelbaar en hoger onderwijs is daarbij de rol van het OV erg belangrijk. Clusters van middelbare scholen, bijzondere scholen en hoger onderwijs vestigen zich steeds meer op goed bereikbare OV-locaties (zie figuren x en x). De verbetering van de OV-bereikbaarheid tussen de wijken op Zuid en die onderwijslocaties vormt een aandachtspunt als onderdeel van de bredere sociaal maatschappelijke opgave	Gemeente

			huidige Station Rotterdam Zuid vooruitlopend daarop - We reserveren ruimte voor de ontwikkeling van een nieuwe HOV-verbinding tussen Stadionpark, Kop van Feijenoord, Oostkant Binnenstad en Rotterdam Centraal via de Willemsbrug met een snelbus en voor een nieuwe westelijke oeververbinding met HOV tussen Zuidplein en Rotterdam-West/Schiedam op lange termijn (>2040) In de OV-visie Rotterdam 2018-2040, de Rotterdamse Mobiliteitsaanpak en de recent vastgestelde Omgevingsvisie zijn deze OV-ingrepen opgenomen. De uitwerking vindt plaats in samenwerking met Rijk, provincie Zuid-Holland en MRDH via de MIRT- en MoVe-tafels (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport respectievelijk Mobiliteit en Verstedelijking) en het OV-ontwikkelprogramma voor de regio Rotterdam (specifiek met MRDH en RET). Rotterdamse cofinanciering wordt opgenomen als claim in de Lange Termijn Investeringsplanning en het investeringsaanbod voor het komende college. **MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam** In de zomer van 2021 is de Notitie Kansrijke Oplossingen (NKO) vastgesteld. In de NKO staat welke oplossingen verder uitgewerkt worden in de volgende fase van de MIRT-verkenning; de beoordelingsfase (zeef 2). De vaststelling van de NKO is een betekenisvolle tussenstap. Naast een nieuwe oeververbinding wordt in de MIRT-verkenning o.a. gestudeerd op een treinstation Stadionpark, een snelle en comfortabele busverbinding van Zuidplein via de Maastunnel naar Rotterdam Centraal Station en een nieuwe hoogwaardige OV-verbinding tussen Kralingse Zoom en Zuidplein. In de beoordelingsfase worden de kansrijke oplossingen in detail verder onderzocht, bijvoorbeeld met milieuonderzoek en een maatschappelijke kosten-batenanalyse. Het resultaat is een voorkeursalternatief, dit wordt formeel vastgelegd in de voorkeursbeslissing. Naar verwachting vindt besluitvorming hierover plaats in het vierde kwartaal van 2022. **Propositie Nationaal Groeifonds** Eind 2021 heeft de gemeente in samenwerking met het Rijk de propositie voor het Groeifonds, o.a. gericht op betere benutting van de Oude Lijn (Leiden – Dordrecht) en de Randstadrail Rotterdam-Den Haag, ingediend voor finale beoordeling door de commissie Nationaal Groeifonds. Dit moet leiden tot definitieve toekenning van de in het Groeifonds gereserveerde middelen, maximaal 1 miljard euro, voor de schaalsprong OV en Verstedelijking Zuidelijke Randstad. Onderdeel hiervan zijn investeringen in station Stadionpark. Uit deze beoordeling kwam dat budget is over naar Mobiliteitsfonds + deel cofinanciering ook daarbij geregeld (ruwe omrekening 350 van 1000 mln). Is gunstig want betere afweging en voorwaarden Nationaal Groeifonds **Studie Verbeteren stationsomgeving Station Rotterdam Zuid** Samen met projectontwikkelaar, ProRail en MRDH wordt gewerkt aan het verbeteren van het functioneren van het huidige Station Rotterdam Zuid. O.a. door de verbinding over het spoor openbaar te maken (poortjes worden verzet), het opnemen van een fietsenstalling in een nieuwbouwproject, gesprekken met RET om betere aansluiting van buslijnen te krijgen. Station Zuid is inmiddels ook opgenomen in het knooppuntenprogramma van de MRDH. Voor 2022 staat op de planning om de visie voor het station verder uit te werken en te concretiseren samen met genoemde partijen. **Continu onderzoek naar verbetermogelijkheden, pilot(projecten) en innovatieve mobiliteitsconcepten in samenhang met de parkeerstrategie ten behoeve van de openbare ruimte** Naar aanleiding van signalen uit de wijkraad en een voorstel voor een alternatieve, gesubsidieerde mobiliteitsdienst, wil de gemeente in 2022 onderzoek doen naar de mobiliteitsbeleving van ouderen op Katendrecht. Dit kan leiden tot inzichten in verbetermogelijkheden van bestaande vervoersvoorzieningen of aanleiding zijn nieuwe voorzieningen te starten. De gemeente start in 2022 een traject om deelmobiliteit uit te testen rond de Groene Hilledijk. Inclusiviteit van deze voorzieningen speelt daarin een belangrijke rol. Het traject moet uitwijzen in hoeverre deelmobiliteit in dit gebied wordt gebruikt en gewaardeerd door uiteenlopende bewonersgroepen en moet ook aan bewoners inzicht geven in de verbeterkansen van de buitenruimte door minder straatparkeren van privé-auto's. Dit kan een basis vormen voor verdere uitrol van deelmobiliteit in de wijken. In 2022 worden met een nieuwe parkeerstrategie en een mobiliteitshubstrategie aan het gemeentebestuur kaders aangereikt voor een nieuwe ruimtelijke organisatie van parkeren van privé en deelvoertuigen. Dit is een belangrijke randvoorwaarden voor verbetering van de buitenruimte. **Aanpak vervoersarmoede** Aanvullend op de positieve effecten die verwacht worden van de grootschalige verbetering van de OV-structuur (m,n. bereikbaarheid banen en onderwijs) en buitenruimte en verkeersveiligheid, start in 2022 in G4-verband onderzoek naar het vóórkomen van vervoersarmoede in de grote steden. Hiervoor zal een wijk op Zuid als casuswijk worden ingebracht. **Stimuleren Fietsgebruik en lopen** In de vastgestelde Rotterdamse Mobiliteits Aanpak (RMA) en de eveneens vastgestelde Fietskoers 2025 en Rotterdam Loopt 2025 (beide gemeente Rotterdam) worden kaders, netwerkkaarten en signaalkaarten geboden waarbinnen, als onderdeel van de mobiliteitstransitie, een	op Zuid. De aanpak van het bestaande OV en het toevoegen van nieuwe, dragende OV-structuren in de nabije toekomst geven hier invulling aan.	

			verbeteringen voor voetgangers en fietsers kunnen worden uitgevoerd en stadsstraten kunnen worden geherprofileerd. Hierbij wordt aansluiting gezocht met andere ontwikkelingen en gewenste verbindingen naar belangrijke voorzieningen en OV-knopen. In 2022 verbeteren we de verkeersveiligheid en oversteekbaarheid van de grote kruising Pleinweg – Goereessestraat. **Uitvoering Motie 30** De gemeenteraad nam in 2021 raadsbreed een motie aan tot invoering van meer 30 km/u-straten. Ook op Zuid wordt geïnventariseerd welke straten wanneer in welke vorm in aanmerking kunnen komen; eerst in een experimentele, daarna in een meer structurele aanpak. De uitvoering zal leiden tot vermindering van barrièrewerking en minder verkeer door de wijken.		
	Regionale woningvoorraad				
	Toename sociale segment regiogemeentes conform regionale woonvisie **Onderdeel van de Regiodeal**	In enkele regiogemeentes is een tekort aan sociale voorraad. Door het 'Regioakkoord; nieuwe woningmarktafspraken Regio Rotterdam 2018-2030' zal de sociale voorraad in deze gemeentes gaan toenemen. De provincie stuurt hierop	**Stand van zaken uitvoering regionale voorraadafspraken:** Om de regionale afspraken te volgen is er een regionale monitor. Die bevat twee delen; (1) feitelijke ontwikkeling van de voorraad en (2) een blik op de toekomst tot 2030. De recente oplage van de regionale monitor bevat informatie over de jaren 2017, 2018, 2019 en 2020. De informatie uit deze monitor wordt gebruikt/verwerkt in de voortgangsrapportage van de woonvisie. Op dit moment ligt er een nieuwe woningbehoefteraming, waarvan de uitkomsten op hoofdlijnen zijn: regionaal nog meer woningen nodig en meer focus op de betaalbare woningen nodig. In Q4 2022 zullen de regionale afspraken worden herzien. **Stand van zaken inzet instrumentarium provincie (wortel en stok):** De provincie zet haar instrumentarium in om gemeenten die nog onvoldoende bijdragen aan de regionale opgaven aan te sporen tot meer. Zo zijn er formele brieven gestuurd, is er een traject met een onafhankelijke derde partij doorlopen en heeft 1 gemeente (Albrandswaard) zelfs een proactieve aanwijzing ontvangen. Diverse gemeenten, waaronder Westvoorne, hebben nieuw beleid vastgesteld waarin meer sociale woningbouw wordt gerealiseerd. **Stand van zaken financiële incentive stimulering sociale voorraad in regiogemeentes (1 mln euro uit Regiodeal Rotterdam zuid, 4 miljoen provincie):** In februari 2020 is de stimuleringsregeling betere spreiding sociale woningbouw regio Rotterdam door GS van de provincie Zuid-Holland vastgesteld (7500 euro subsidie per woning in gemeenten waar een ondermaat aan sociale woningen te vinden is).In 2021 is voor 341 woningen in de randgemeenten van de regio Rotterdam subsidie verstrekt aan sociale woningbouw van corporaties die bijdraagt aan een betere spreiding van de sociale woningvoorraad over de Rotterdamse regio.	Afname van de goedkope woonvoorraad op Rotterdam Zuid kan niet los worden gezien van het streven naar een meer evenwichtige spreiding van de sociale voorraad over de regio Rotterdam. De provincie en de minister ondersteunen het streven naar een meer evenwichtige spreiding. Om daartoe te komen zijn door de regio Rotterdam afspraken gemaakt over de ontwikkelingen van de totale woningvoorraad en de sociale woningvoorraad, mede gezien de aanwezigheid van de sociale doelgroep in elke regiogemeente. Zorgpunt is de uitvoering. Het achterblijven van ontwikkelingen elders in de regio zou het draagvlak voor de opgave in Rotterdam Zuid onnodig onder druk zetten. De provincie heeft een stimulerende en sanctionerende rol als een regiogemeente onvoldoende bijdraagt aan de regionale opgaven. Het sanctionerende instrumentarium van de provincie varieert van het niet aanvaarden van woningbouwplannen tot in het uiterste geval het geven van een aanwijzing aan een gemeenteraad. Om een regiogemeente te stimuleren is de stimuleringsregeling betere spreiding sociale woningbouw regio Rotterdam uitgewerkt. Hieraan wordt een financiële bijdrage geleverd vanuit de Regio Deal Rotterdam Zuid (€1 mln) en de provincie Zuid-Holland (€4 mln). Doel van de regeling is stimulering van extra nieuwbouw van sociale huurwoningen door woningcorporaties in die regiogemeenten waar dat nodig is.	Gemeente, regiogemeentes, provincie, Rijksoverheid
	Kwaliteit van de particuliere verhuur en controle en handhaving				
	Controle en handhaving door Gebiedsinterventieteams en Bouw- en woningtoezicht;	Sturing op de bewoning in bepaalde delen van Rotterdam Zuid blijft gewenst, gezien de problematiek.	**Sturing op bewoning** Zie regel vestigingsbeleid Om misstanden achter de voordeur tegen te gaan zijn er twee toezichthouders van Team Wonen ingezet in Oud-Charlois en twee toezichthouders in Carnisse om de meldingen in die gebieden geprioriteerd aan te pakken. Om te komen tot een effectieve integrale aanpak werken zij samen met interne- en externe partners en kijken ze meervoudig achter de voordeur van een woning. Elke week vindt er casusoverleg plaats waarbij verschillende partners aansluiten die betrokken zijn in de keten. Die overleggen zijn erop gericht om de informatiepositie te vergroten en te komen tot een éénduidige en integrale aanpak. De toezichthouders hebben sinds kort ook de mogelijkheid om vanuit het wijkcentrum te werken. Vanuit die locatie werken ze vaak samen met de wijkagent. Naast de reguliere tijden, werken zij ook regelmatig 's avonds in de wijk. Daarnaast worden de meldingen in Oud-Mathenesse geprioriteerd opgepakt. Vanuit Team Wonen werd er al een dedicated team van vier toezichthouders ingezet om extra huisbezoeken te kunnen afleggen in Bloemhof en Hillesluis om te kunnen sturen op instroom en intensief beheer. Er is besloten om het convenant per 1 januari 2022 te continueren tot 1 april 2026 en verder uit te breiden naar de Tarwewijk. Naast de vier toezichthouders die al werden ingezet, worden er nog twee toezichthouders van Team Wonen ingezet voor in de Tarwewijk. De toezichthouders werken intensief samen met interne- en externe partners zoals bijvoorbeeld de politie. Ze kijken meervoudig achter de voordeur en bij het aantreffen van misstanden melden ze dat bij de desbetreffende instantie die verantwoordelijk is voor de aanpak daarvan. De toezichthouders werken gezamenlijk vanuit één locatie in de wijk. Naast de reguliere tijden, werken zij ook in de avonden.	**Controle** Naast sturen op bewoning is ook controleren op bewoning van belang en vervolgens het opvolging geven aan de geconstateerde onregelmatigheden, Controle in woningen gebeurt op basis van signalen, maar incidenteel ook georganiseerd. Over 2020 is helaas geen beeld te geven van het aantal bezoeken en constateringen vanuit stadsbeheer. De landelijke corona maatregelen hebben invloed gehad op de controles. De teams hebben meerdere keren de werkzaamheden moeten opschorten voor een langere periode. Dit was onovergkomelijk, maar toch zorgelijk omdat daarmee zicht op bewoning op basis van feitelijke constateringen ontbreekt.	Gemeente
	Sturing op bewoning, om te voorkomen dat de aanzuigende werking van bepaalde wijken door kansarmen toeneemt, met inachtneming van gevolgen voor leefbaarheid, arbeidsparti-cipatie en		Monitoring en controle op HVV verstrekkingen van particuliere verhuurders door gemeente (PZR en Stadsbeheer) is permanente activiteit. **Monitor** Opvallend is dat het aantal aanvragen in 2020 een stuk hoger ligt dan de aanvragen afgelopen jaren. De oorzaak hiervoor is te vinden in invoering van artikel 10 van de Wet bijzondere maat-	Een goed functionerend vestigingsbeleid van inwoners, nu voorzien door huisvestingsvergunningen in de gebieden waarin de Rotterdamwet geldt, blijft belangrijk.	Gemeente

	onderwijs.		regelen grootstedelijke problematiek (screening op criminele antecedenten) in een aantal straten op Zuid sinds 2020. Periode / Aantal aanvragen HVV / Aantal toegewezen HVV 2019 / 3635 / 3388 2020 / 5197* / 4801 2021 / 2273 / 2131 *2020: Artikel 9: 3594, artikel 10 1603 De cijfers zijn ontleend aan het KSPP (Keten Systeem Pand en Persoon) Voor de cijfers uit 2021 dient rekening te worden gehouden met lopende bezwaarschriften De daling 2021 is te verklaren doordat er per 2021 een reeks is aangewezen met nieuwe straten die minder woningen hebben. **Controle** Zie regel vestigingsbeleid		
	Vestigingsbeleid	Sturing op de bewoning in bepaalde delen van Rotterdam Zuid blijft gewenst, gezien de problematiek.	**Wet Bijzondere maatregelen Grootstedelijke Problematiek** Conform gemeenteraadsbesluit van december 2019 is de stand van zaken naar aanleiding van een stadsbrede analyse naar aanleiding van de motie Stadsacupunctuur: Artikel 8 (inkomenseis) geldt vanaf 1 januari 2021 in 55 straten in de wijken Bloemhof, Carnisse, Hillesluis, Oud-Charlois en Tarwewijk. Vanaf april 2022 zal artikel 8 niet meer verlengd worden Uit de analyse vorig jaar is gebleken dat 65 straten in aanmerking komen voor toepassing van artikel 9 (voorrang op sociaal sociaaleconomische kenmerken). Deze maatregel wordt in de sociale sector reeds toegepast, in 2021 hebben in totaal 54 mensen met een maatschappelijk beroep in het kader van artikel 9 Wbmgp voorrang gekregen in de aangewezen gebieden. Gemeente is met de particuliere sector nog in gesprek hoe hier uitvoering aan te geven. Artikel 10 (screening op overlast) geldt vanaf juli 2021 in 71 straten	Sturing op de bewoning in bepaalde delen van Rotterdam Zuid is en blijft gewenst, gezien de roblematiek. Naar aanleiding van een stadsbrede analyse geldt voor een aantal straten dat hier deze maatregelen niet meer gelden. Voor de betreffende straten is het van belang dat relevante partners, indien de problematiek toeneemt, dit snel signaleren. Het blijft belangrijk om te analyseren of de aanzuigende werking van bepaalde straten of wijken door kansarmen weer toeneemt, met inachtneming van gevolgen voor leefbaarheid, arbeidsparticipatie en onderwijs.	Gemeente
	Goed verhuurderschap & Project (Ver)huren in Carnisse	**Goed verhuurderschap op Zuid** **Aanpak excessen rond huur en verhuur woningen in Carnisse**	De uitvoeringsaanpak is in uitvoering volgens vier actielijnen: **1. Voorlichting en ondersteuning** • Een communicatiecampagne 'weet wat je (ver)huurt": alle huurders (9.750) en alle verhuurders (5.785) hebben een kaart gekregen om hen te wijzen op de campagne; zijn via sociale media benaderd en via driehoeksborden in de wijk. De sociale mediacampagne en driehoeksborden worden regelmatig herhaald. • Een website met informatie voor huurders en verhuurders over rechten en plichten (17.450 unieke bezoekers) • Een huurprijscalculator (15.200 keer ingevuld door 13.500 unieke bezoekers). • Afspraken gemaakt met ministerie BZK en de Huurcommissie: Rotterdamse zaken worden nu versneld afgehandeld. • Geactualiseerde regels voor goede verhuur zijn gepubliceerd. • Huurdersondersteuning (363 huurders hebben een woningopname gekregen, 165 huurders hebben het huurteam gemachtigd een procedure te starten voor huurverlaging of het aanpakken van andere misstanden) • Telefonisch benaderen van verhuurders die nieuw zijn in de wijk • Informatiepunt in Carnisse geopend aan de Bevelandsestraat 16. • Verhuurdersloket gerealiseerd voor verhuurders waar zij terecht kunnen met vragen. • Modelovereenkomst voor huurcontracten gepubliceerd. • Op pagina's van de gemeente voor het inschrijven in de BRP, worden huurders gewezen op hun rechten en plichten. • Verspreiders van dealfinders (flyers van beleggers die woningen willen aankopen) worden gewaarschuwd wegens oneigenlijke verspreiden van reclamefolders en ongewenst benaderen van bewoners. • Reclamefolders en ongewenst benaderen van bewoners. **2. Zelfregulering en samenwerking met de verhuurdersbranche** ▪ Er is een netwerk opgebouwd met verhuurders via onlinegesprekken ('woontafels') en er is overleg met de brancheorganisaties. Met meer dan honderd professionals zijn we in gesprek gegaan over verschillende thema's. De woontafels als overlegvorm tussen verhuurders en gemeente zijn positief ervaren door makelaars, verhuurders en brancheverenigingen. In verschillende één op één gesprekken met brancheverenigingen over zelfregulering ervaren we steun vanuit de organisaties om malafide praktijken aan te pakken. De organisaties geven wel aan dat regulering vanuit de overheid zelf moet komen. **3. Aanvullende wet- en regelgeving** ▪ Er is een wetsvoorstel Goed Verhuurderschap voorgelegd aan de steden. De gemeente is hier positief over, maar ziet graag nog verbeteringen in de wet (meer mogelijkheden om als gemeente te kunnen ingrijpen op te hoge huren). Hier wordt verder aan gewerkt.	**(Ver)huren in Carnisse** In 2019 is een casestudy uitgevoerd op basis van signalen van een toenemend aantal particuliere verhuurders die woningen opkochten in Carnisse. Daaruit bleek dat er een sprake was van veelal hoge huurprijzen, onvoldoende bekendheid van huurders over hun rechten en een risico dat een deel van de nieuwe verhuurders de richtlijnen rondom goed verhuurderschap niet kent of toepast. Daarom is besloten tot een uitvoeringsaanpak die sinds eind 2020 wordt uitgevoerd. **Goed Huren en Verhuren** Naast de intensieve aanpak in Carnisse heeft de gemeente sinds 2020 ook een stedelijk actieplan vastgesteld voor goed huren en verhuren. Deze geldt voor de hele stad, maar in zes prioritaire wijken geldt een extra inzet. In Zuid betreft het Oud Charlois, Tarwewijk, Bloemhof, Hillesluis en Carnisse. In deze wijken is een extra inspecteur, een eigen huis coach en huurdersondersteuning ingezet. De trends die we zagen in de Casestudy uit 2019 naar de particuliere verhuurmarkt, zetten door. Zo komen er steeds meer eigenaar-verhuurders in de wijken ten koste van eigenaar-bewoners. Van januari 2021 tot en met juli 2021 zien we dat in deze wijken gemiddeld 64% van de woningtransacties naar particuliere verhuurders gaat. Ook betalen huurders nog steeds te veel huur, enkele honderden euro's per maand te veel. De 363 huurders die door de huurdersondersteuners zijn bezocht, betalen gemiddeld 200 euro per maand te veel. De website en de huurprijscalculator worden veelvuldig bezocht en gebruikt. Dit duidt erop dat mensen interesse hebben en dat er problemen zijn op de huurmarkt. Veel huurders komen echter nog niet direct in actie. Blijvende huurdersondersteuning en aanwezigheid in de wijk, is voorlopig benodigd.	Gemeente Woonbron (Carnisse)

			▪ De opkoopbescherming is geïntroduceerd. In zestien Rotterdamse wijken (waaronder Carnisse, Oud Charlois, Tarwewijk, Bloemhof en Hillesluis mogen woningen alleen gekocht wonen als de eigenaar er zelf in gaat wonen). ▪ De lobby voor uitbreiding van de huurcommissie heeft geleid tot tijdelijke extra investeringen in de Huurcommissie om de zaken uit Rotterdam versneld af te handelen ▪ Lobby naar het Rijk om te kunnen sturen op het verdienmodel van de verhuurder is een continu proces **4. Handhaving** ▪ Sinds 1 januari 2021 is een verhuurdersvergunning geregeld in de APV. Gebieden, woningen en eigenaars kunnen worden aangewezen als vergunningplichtig. Gestart wordt met het aanwijzen van woningen van malafide eigenaren op basis van misstanden die geconstateerd worden in die woningen (vergunningplichtig voor de panden waar misstanden zijn geconstateerd). Er is extra handhavingscapaciteit (inspecteur bouw- en woningtoezicht) gerealiseerd. Naast de extra inspecteur voor de verhuurdersvergunning zijn in 2021 4 extra inspecteurs aangesteld in de wijken.		
	PIJLER WONEN	**EVENTUELE AANPASSINGEN WET- EN REGELGEVING**			
	Consequenties landelijke en lokale wet- en regelgeving voor NPRZ		Net zoals dat voor de andere pijlers geldt, blijft NPRZ ook voor de pijler wonen landelijke en lokale wettelijke kaders op momenten dat er sprake is van wetswijzigingen bezien op hun consequenties voor Zuid. **Opkoopbescherming** Per 1 januari 2022 is het invoeren van een opkoopbescherming wettelijk mogelijk. Rotterdam heeft deze opkoopbescherming direct per 1 januari in 16 wijken ingevoerd, om zo opkoop van woningen door malafide beleggers tegen te gaan en woningzoekenden met een middeninkomen meer kans op een koopwoning te geven. Binnen Rotterdam Zuid gaat het om de wijken Bloemhof, Carnisse, Groot-IJsselmonde, Hillesluis, Oud-Charlois en de Tarwewijk. In deze wijken is verhuur van een woning met een WOZ-waarde tot € 355.000 na aankoop alleen nog toegestaan onder strenge voorwaarden, zoals verhuur aan directe familieleden. **Investeringscapaciteit corporaties** BZK heeft in 2020 een landelijk onderzoek uitgevoerd naar de opgaven en middelen van woningcorporaties. Uit het onderzoek volgt dat de investeringscapaciteit van corporaties in deze regio één van de laagste is van heel Nederland, terwijl de opgaven enorm groot zijn. In het najaar 2021 is in het kader van de rijksbegroting voor 2022 besloten om de verhuurderheffing te verlagen met 500 miljoen, ten behoeve van extra investeringen door corporaties in nieuwbouw en verduurzaming. In het coalitieakkoord 2021-2025 is besloten tot algehele afschaffing van de verhuurderheffing per 2023. Dit betekent een forse verbetering van de investeringsruimte van corporaties in Rotterdam. In het regeerakkoord is tevens aangekondigd dat waar nodig corporaties projectsteun krijgen en dat deze steun wordt opgebracht door de corporatiesector. Op dit moment is nog niet duidelijk of en in welke mate projectsteun nodig is voor de corporaties in Rotterdam om de brede volkshuisvestelijke opgave voldoende op te kunnen pakken. De lobby vanuit gemeente en programmabureau met betrekking tot de afschaffing van de verhuurderheffing richt zich met name op de volgende punten: - Beter afdwingbaar maken van lokale prestatieafspraken over de inzet van de extra investeringsruimte van corporaties; - Voldoende breedte in de opgaven waarvoor corporaties hun investeringsruimte mogen inzetten. Stedelijke vernieuwing en herstructurering, ook in de particuliere voorraad moet hier in ieder geval toe gerekend worden. - Vormgeving van de projectsteun op een zodanige wijze dat corporaties met blijvende tekorten effectief van dit instrument gebruik kunnen maken. **Tijdelijke opschorting van de markttoets** Per 1 januari 2021 was de verplichte markttoets voor corporaties die willen investeren in middensegmentwoningen al voor een periode van drie jaar buiten werking gesteld. Dit is gunstig voor het tempo van de bouwopgave in het NPRZ omdat dit een aanzienlijke proceduretijd bespaart. In het coalitieakkoord 2021-2025 is de periode van buitenwerkingstelling verlengd: de markttoets wordt gedurende de hele kabinetsperiode opgeschort. Sinds 2019 was het al mogelijk voor corporaties om op erfpachtgrond zonder markttoets tot ontwikkeling middensegment huur over te gaan, mits de grond reeds voor 2015 in erfpacht was uitgegeven aan de betreffende corporatie. **Wijziging Woningwet** Per 1 januari 2022 is de gewijzigde Woningwet in werking getreden. De Woningwet is aangepast naar aanleiding van de evaluatie van de Woningwet. Uit deze evaluatie bleek dat veel corporaties en gemeenten veel neveneffecten ervaren en dat de regelgeving soms zo gedetailleerd is uitgewerkt dat het corporaties onbedoeld belemmert in de uitoefening van hun taken. Daarnaast werd erkend dat corporaties te maken hebben met maatschappelijke ontwikkelingen waarop de Woningwet nog niet altijd voldoende is toegesneden. Om die reden is besloten	De komende periode vinden enkele wijzigingen plaats in voor Zuid relevante landelijke wet- en regelgeving. Dit zijn onder andere de verlaging en vervolgens afschaffing van de verhuurderheffing en wetgeving met betrekking tot goed verhuurderschap.	Rijksoverheid, gemeente

			de Woningwet te vereenvoudigen en meer in te richten op wettelijke principes. Wijzigingen in de wet zijn o.a. het vervallen van het maximum investeringsbedrag voor leefbaarheid, ruimte voor corporaties om bij verduurzamen van het bezit de direct betrokken particuliere eigenaren te ontzorgen en aanpassingen in passend toewijzen en vrije toewijzingsruimte voor vrijkomende huurwoningen. **Woningbouwimpuls** Sinds 2020 zijn in drie tranches middelen uit de Woningbouwimpuls toegekend. Een vierde tranche zal naar verwachting in de tweede helft van 2022 opgesteld worden. Het doel van de Woningbouwimpuls is het versnellen van woningbouw en het borgen dat die woningen voor een groot gedeelte betaalbaar zijn en dat een goede leefomgeving randvoorwaardelijk is. Rotterdam heeft tot nu toe voor drie gebiedsontwikkelingen binnen het NPRZ een aanvraag ingediend en toegekend gekregen: Feyenoord City, Noordrand Zuiderpark/Hart van Zuid en Codrico. Voor deze drie projecten is 57 miljoen euro aan woningbouwimpulsmiddelen toegekend. Hiermee worden in totaal 7.600 woningen gerealiseerd. De woningbouwimpuls wordt met een beperkter budget door het nieuwe kabinet voortgezet (10x100 mijloen per jaar **Volkshuisvestingsfonds** In 2021 is het Volkshuisvestingsfonds van start gegaan, gericht op herstructurering van de bestaande woningvoorraad in kwetsbare wijken. Rotterdam heeft een aanvraag ingediend **voor de verbetering en verduurzaming van kwetsbare woningen in particulier eigendom op Zuid**. Deze aanvraag is gehonoreerd en het Rijk draagt 40 miljoen euro bij aan deze opgave. Het Volkshuisvestingsfonds wordt met een beperkter budget door het nieuwe kabinet voortgezet (4x € 150 miljoen per jaar). **Wetsvoorstel Goed Verhuurderschap** Het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap is in voorbereiding. Deze wet geeft gemeenten meer mogelijkheden om te sturen op goed verhuurderschap en het tegengaan van misstanden in de particuliere huurmarkt. De lobby vanuit gemeente en het Programmabureau is onder andere gericht op instrumentarium om ook te hoge huren effectief aan te kunnen pakken. De inwerkingtreding van deze wet wordt verwacht per 1 juli 2022 of 1 januari 2023. **Wetsvoorstel wijziging Huisvestingswet** Ook in voorbereiding is het wetsvoorstel tot wijziging van de Huisvestingswet. Een belangrijk element uit dit wetsvoorstel is de mogelijkheid om toewijzingsregels voor sociale koopwoningen (tot aan de NHG-grens) te stellen. Hiermee wordt het mogelijk om voorrang te verlenen aan gezinnen in sociale koopwoningen in Rotterdam Zuid, om te voldoen aan de doelstelling van het NPRZ om sociale stijgers te behouden op Zuid. De verwachte inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2023. **Differentiatie overdrachtsbelasting** Per 1 januari 2021 is de overdrachtsbelasting verhoogd bij aankoop van woningen door eigenaar-verhuurders. Dit hogere percentage geldt ook voor aankopen door corporaties (onder bepaalde voorwaarden geldt wel een vrijstelling van overdrachtsbelasting bij taakoverdracht tussen ANBI's), en dit raakt ook de gemeente vanwege projecten waarin de gemeente risicodragend deelneemt en waarbij partners, zoals woningcorporaties, woningen aankopen. Deze belastingmaatregel leidt voor de projecten in de pijler Wonen van het NRPZ tot een forse kostenstijging, waarvoor nog geen oplossing gevonden is. Over dit knelpunt lopen gesprekken tussen gemeente en het ministerie van BZK. **Uitvraag knellende wet- en regelgeving** Begin 2021 heeft het Ministerie van BZK een expliciete uitvraag gedaan naar Rotterdam Zuid en de andere stedelijke vernieuwingsgebieden met betrekking tot knelpunten in de aanpak die hun grondslag in wet- en regelgeving hebben. Een reactie wordt uitgewerkt in q2 2021.		
	Regelgevingsknelpunten uit de Regiodeal Rotterdam Zuid en Woondeal Zuidelijke Randstad **Onderdeel van de Regiodeal**	Onderzoek naar aanpassing landelijke wet- en regelgeving waar deze knelt voor Rotterdam Zuid	In 2021 zijn de volgende onderdelen uit de Woondeal/regiodeal gerealiseerd; Per 1 januari 2022 is het invoeren van een opkoopbescherming door gemeenten wettelijk mogelijk. De gemeente Rotterdam past deze toe in diverse wijken op Zuid. Tevens is een wetsvoorstel goed verhuurderschap in voorbereiding door het Ministerie van BZK. Met betrekking tot de koepelVVE blijft de wens aanpassing van wetgeving te verkennen. Deze verkenning loopt met BZK, inmiddels is Platform 31 ook aangesloten. De benodigde juridische aanpassingen in het burgerlijk wetboek blijken complex om te realiseren.	In juni 2019 sloten Minister van BZK, provincie Zuid-Holland en de regiogemeentes inclusief Rotterdam de Woondeal Zuidelijke Randstad af. De Woondeal bevat wat betreft Rotterdam Zuid voor een deel aangescherpte afspraken uit de Regiodeal pijler wonen uit 2018. De Woondeal bevat afspraken en intenties om de woningbouwproductie te versnellen, de leefbaarheid in zwakkere wijken te verbeteren en excessen zoals malafide huisjesmelkerij aan te pakken. De Woondeal een aantal onderdelen specifiek voor NPRZ-gebied. De resultaten tot nog toe; In 2020 is een aanvraag bij het Ministerie van BZK in het kader van de Crisis- en herstelwet gehonoreerd. Hierdoor is de maximale termijn van tijdelijke verhuur in het kader van de leegstandswet verlengd in het geval van samenvoegen van woningen door woningcorporatie, gemeente en marktpartijen in specifiek door college van B&W aangewezen adressen. Er is rondom het in de woondeal opgenomen knelpunt van de termijnen van 3 en 5 jaar waarop corporatieprojecten die in aanmerking komen voor de aftrek op de verhuurderhef-	Rijksoverheid, gemeente

				fing uitgevoerd dienen te worden in 2020 in het kader van COVID19 maatregelen een verlenging gekomen van de termijnen.	
	Aftrek op de verhuurderheffing **Onderdeel van de Regiodeal**	De corporaties hebben afgelopen jaren aanspraak kunnen maken op de aftrekmogelijkheid van de Verhuurderheffing zowel voor de eigen opgave op Zuid als voor de grondige aanpak van de particulier voorraad. Tijdig afronden van projecten en op zoek gaan naar financiering voor toekomstige middelen via de aftrekregeling zijn beiden van belang.	**Toekomstige financiering projecten** In het kader van de evaluatie van de woningwet in 2020 heeft de minister destijds aangegeven besluitvorming over een eventueel vervolg op de aftrek verhuurderheffing voor Rotterdam Zuid en de Krimpgebieden (n.a.v. Motie Dik Faber 35 300 VII-nr 81) over te laten aan een volgend kabinet. Vervolgens was bij de begrotingsbehandeling in 2020 besloten tot de komst van een Volkshuisvestingsfonds. Dat is in 2021 van start gegaan, gericht op herstructurering van de bestaande woningvoorraad in kwetsbare wijken. Rotterdam heeft een aanvraag ingediend **voor de verbetering en verduurzaming van kwetsbare woningen in particulier eigendom op Zuid**. Deze aanvraag is gehonoreerd en het Rijk draagt 40 miljoen euro bij aan deze opgave. Het nieuwe kabinet zit er inmiddels, en heeft in het regeerakkoord gekozen voor verlaging en vervolgens afschaffen van de verhuurderheffing, en tevens verlenging van het Volkshuisvestingsfonds (met een beperkter budget van 4x € 150 miljoen per jaar). Beide maatregelen bieden kans op financieringsmogelijkheden van de opgave in de particuliere voorraad. Tevens geeft de verlaging en vervolgens afschaffing van de verhuurderheffing de corporaties in Rotterdam meer bestedingsruimte voor gewenste investeringen op Zuid.	**Regeling vermindering verhuurderheffing (RVV)** De corporaties hebben afgelopen jaren aanspraak gemaakt op de aftrekmogelijkheid van de Verhuurderheffing zowel voor de eigen opgave op Zuid als voor de grondige aanpak van de particulier voorraad. De aftrek op de verhuurderheffing is een belastingmaatregel van de Rijksoverheid die de corporaties bij investeringen in de woningvoorraad, zoals renovaties, sloop of nieuwbouw, in Rotterdam Zuid korting op de verhuurderheffing geeft van 10.000 tot 25.000 euro per woning. Vanwege het landelijke succes van deze aftrek, die ook ingezet kon worden in bijvoorbeeld krimpgebieden, is de pot voortijdig leeg en is de aanvraagmogelijkheid medio 2018 stopgezet. De corporaties hebben in totaal € 183,6 miljoen aan heffingskorting bij RVO aangevraagd. Dat is meer dan verwacht bij de start van de regeling in 2016. In 2016 was de verwachting dat de regeling zou doorlopen tot 2022. Het rijk heeft regeling i.v.m. het grote aantal aanvragen echter in juli 2018 stopgezet. Voor de ingediende projecten is destijds de doorlooptijd ingegaan. In 2020 heeft het kabinet besloten tot oprekking van de termijnen in zowel de heffingskortingsregeling voor nieuwbouw als voor sloop, renovatie en samenvoegen. Het gaat om een termijnverlenging van 1 voor de heffingsverminderingen die in 2020, 2021 en 2022 verlopen. Hiermee zijn oorspronkelijke planningen beter haalbaar geworden. Met de afschaffing van de verhuurderheffing zal ook de regeling vermindering verhuurderheffing beëindigd worden. 2022 is het laatste jaar waarin RVV kan worden aangevraagd.	Rijksoverheid, woningcorporaties, Gemeente(monitoring)
	OVERIGEN				
	Inzet Europese middelen en EFRO (kansen voor west) in relatie tot wonen		Eind 2020 is een deel van de Europese herstelmiddelen (REACT EFRO) aan het Kansen voor West programma toegevoegd. In februari 2021 worden er subsidiemogelijkheden gepubliceerd voor de prioriteiten Mismatch Arbeidsmarkt en voor Groen en Duurzaam (specifiek voor NPRZ-gebied en Stadshavens). Via de Stedelijke Adviesgroep zijn projectideeën geïnventariseerd die bijdragen aan het realiseren van NPRZ-doelstellingen, de meeste ideeën zijn gericht op de pijler Werk. De verwachting is dat het Kansen voor West 3 programma op 20 april 2022 van start gaat.”		Gemeente

kleur 2019	Naam Activiteit) Kleur 2020	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer
	ONDERMIJNING EN VEILIGHEID	**PERSOONSGERICHTE INTERVENTIES**			
	Licht Verstandelijke Beperking in de strafrechtketen	Het project, begonnen als pilot, is gericht op meerderjarigen met ene LVB die in aanraking komen met het strafrecht (spoor strafrecht) en op jongeren t/m 23 jaar waarbij ingezet wordt op preventie (spoor preventie).	In 2021 zijn er in totaal 20 zaken geweest die de pilot hebben doorlopen.	In juli 2021 is de pilot een lopend project geworden. Gestart in de Tarwewijk en vanaf begin 2020 uitgebreid met de wijken Carnisse, Oud-Charlois en Wielewaal. Doel spoor strafrecht: Vanaf het eerste moment en gedurende alle stappen in het strafproces rekening houden met de licht verstandelijke beperking van de verdachte en te komen tot een passende afdoening. Ook taakstraffen in de wijk onder gerichte begeleiding horen bij het project. Spoor preventie: Middels vroegsignalering voorkomen dat jongeren (t/m 23) met justitie in aanraking komen.	Openbaar Ministerie, ZVHRR, gemeente Rotterdam (wijkteam, Jongerenloket, werk&inkomen), Reclassering, Praktijkcollege, sociale advocatuur, JoZ, DOCK Contactpersoon Barbara Barendrecht Gremia ZVHHRR
	Wijkrechtspraak op zuid	Binnen de Wijkrechtspraak op Zuid worden van mensen die kampen met multiproblematiek en vanwege een klein vergrijp in de strafrechtketen terechtkomen waar mogelijk ook de andere lopende juridische zaken in samenhang behandeld in het Huis van de Wijk.	Tot en met eind 2021 zijn er 85 inwoners ingestroomd bij de wijkrechtspraak. In 2021 hebben 71 MDO’s (multidisciplinaire overleggen) plaatsgehad binnen het ZVHRR in het kader van de Wijkrechtspraak op Zuid.	De projectgroep zet op allerlei fronten in om de instroom te vergroten en te verbreden. Zo wordt naast de instroom vanuit het strafrecht onder meer ingezet op instroom vanuit leerplichtzaken en multiproblematiek en wordt ingezet op meer veldaanmeldingen vanuit de gemeente en daarnaast ook zorgverzekeraars, woningcorporaties en deurwaarders. Ook wordt bekeken hoe de instroom vanuit de advocatuur kan worden vergroot. **Professionals:** Er is een digitale samenwerkruimte ingericht waarop alle relevante stukken zijn terug te vinden. Daarnaast worden er podcasts opgenomen en deskundigheidsbevorderingssessies georganiseerd. Dit alles zodat professionals elkaar beter en sneller weten te vinden. **Onderzoek:** In het najaar van 2021 heeft de tweede tussenmeting door onderzoeksbureau Significant plaatsgevonden. De pilot is verlengd en zal medio 2022 worden geëvalueerd.	Rechtbank Rotterdam, Openbaar Ministerie Rotterdam, politie-eenheid Rotterdam, Rotterdamse orde van advocaten, gemeente Rotterdam, ZVHRR, NPRZ Contactpersoon Barbara Barendrecht Gremium: vijfhoek Rotterdam Idem

	Pilot rechtsbijstand	Het wijkteam van Hillesluis, sociaal advocaten, het Juridisch Loket, en sociale raadslieden werken in deze pilot samen aan snellere en betere oplossingen voor bewoners uit Hillesluis. Er is besloten om de pilot voort te zetten en uit te breiden over het hele gebied Feijenoord per 1 jan 2022..	• In 2021 heeft het wijkteam Hillesluis circa minimaal 100 casussen in behandeling genomen, waarbij uitgebreidere juridische expertise moest worden ingezet. Dit betreft een kwart van de zaken die het wijkteam behandelt. Vaak betrof het personen- en familierecht en huurrecht, maar ook andere rechtsgebieden kwamen aan bod.	De ervaringen zijn positief: de intensievere samenwerking zorgt er voor dat juridische aspecten van problemen sneller worden gesignaleerd en dat ze direct kunnen worden opgepakt door de meest aangewezen hulpverlener, hetzij een sociaal raadslid, medewerker van het Juridisch Loket of een advocaat. Daardoor kunnen de medewerkers van het wijkteam zich concentreren op hun eigen werk en wordt er stress bij de persoon in kwestie voorkomen, doordat het probleem direct in z'n geheel wordt opgepakt. Inmiddels is de advocatenpoule ook uitgebreid rondom de pilot. Ook het vergoedinssystematiek is veranderd voor de advocaten. Zij zullen ook voorlichting gaan gaan geven op bepaalde kennisgebieden. **Eindevaluatie** Na afronding van de pilot is een eindevaluatie opgemaakt. N.a.v. de evaluatie is besloten om de pilot voort te zetten en uit te breiden naar het hele gebied Feijenoord in 2022. Monitoring vindt plaats door onderzoeksbureau significant. De ambitie is om op termijn de pilot uiteindelijk uit te breiden voor heel Rotterdam.	Rotterdamse Orde van Advocaten, gemeente Rotterdam (wijkteam Hillesluis), Sociaal raadslieden, Juridisch loket, ministerie van JenV (programma Rechtsbijstand bij de tijd), Raad voor rechtsbijstand, sociale advocatuur. Gremium: stuurgroep Rechtsbijstand, Loes van der Wees zit hierin
	Inzet ZHRR op Zuid.	In het ZVHRR wordt casuïstiek besproken die complex is, is vastgelopen en een domeinoverstijgende aanpak vereist (waarbij de inzet door 1 ketenpartner onvoldoende resultaat bereikt).	Het aantal personen dat in casuïstiek wordt besproken bedroeg in 2021 is 2.376. De wijze waarop de besprekingen hebben plaatsgevonden zijn: • In 4 gebiedsgerichte casusoverleggen (1.671). • In themagerichte (HG resp. EPA) casusoverleggen (705). • In MDO's (multidisciplinaire overleggen). Dit betrof 150 algemene MDO's, 71 voor Wijkrechtspraak op Zuid en 21 voor messengeweld/steekincidenten.	In 2021 is de triage op de ZSM en daarmee de aanvoer van casuïstiek (naast veldaanmeldingen) bij het ZVHRR herijkt. Dit heeft geleid tot een zestal voorstellen dat in 2022 zal leiden tot verbetering van dit proces. Beoogd wordt dat van een doorgezonden casus duidelijker is voor de ketenpartners op het ZVHRR wat van hen wordt verwacht in een casus. Het onderkennen en ondervangen van multiproblematiek blijft een aandachtspunt. Veel mensen uit de doelgroepen kampen (ook) met LVB, schuldenproblematiek, huisvestingsproblematiek e.d.	Veiligheidshuis
	Reclassering	Gebiedsgericht werken van Reclassering Nederland	• Reclassering Nederland werkt gebiedsgericht in Rotterdam Zuid met teams in IJsselmonde, Feijenoord en Charlois/Hoogvliet om zo beter en zichtbaarder samen te werken met lokale sociale en justitiële partners. • In 2020 zijn de cijfers van Reclassering Nederland gedeeld, maar er zijn nog meer organisaties die reclassering in Rotterdam Zuid aanbieden. Hieronder per organisatie de cijfers: • RN: 703 mensen onder toezicht, 911 adviesrapportages en 1068 werkstraffen uitgevoerd; • Leger des Heils: 69 mensen onder toezicht, 109 adviesrapportages en 14 werkstraffen uitgevoerd; • Verslavingsreclassering: 247 mensen onder toezicht, 93 adviesrapportages en 98 werkstraffen uitgevoerd;	Om de door corona opgelopen achterstand in het uitvoeren van werkstraffen in de lopen, is op de Spuikade in Charlois een tijdelijke werkstraflocatie gecreëerd vooral voor de bewoners van Zuid. En in heel Rotterdam Zuid dragen we bij aan domeinoverstijgende initiatieven zoals de wijkrechtspraak, pilot LVB, de actiedagen geldezelaanpak en pilot lokaal mini disciplinair overleg (MDO) bij High Impact Targets.	Reclassering Nederland
	Rolmodellen bij Halt	Onderzoek naar de inzet van rolmodellen bij Halt tegen de verleidingen van criminaliteit; stagiaires JoZ vervullen de rol van rolmodel	• Project ligt stil, vervolg van rolmodellen wordt besproken. Halt werkt wel met de landelijk uitgewerkte pilot JIM, wat staat voor jou ingebrachte mentor. Wanneer het met een jongere niet zo goed gaat kiest hij of zij een volwassene uit het eigen netwerk voor advies en een luisterend oor. Dat kan een familielid zijn maar ook een buurman of iemand van de sportvereniging. • Hulpvragen kunnen zijn matig contact met de ouders, weinig steun van de omgeving, onvoldoende stimulerend netwerk, risicofactoren rond het gezin (alcoholgebruik/armoede/psychische problemen). Gemiddeld duurt een JIMtraject 4 maanden en er wordt begeleid door professionals vanuit de stichting JIM. •	HALT is in 2021 gestart met deze pilot JIM. HALT medewerkers zijn getraind en de eerste ervaringen zijn positief. HALT Rotterdam neemt deel aan deze pilot en heeft medewerkers getraind om JIM-trajecten te kunnen realiseren.	Halt/JoZ
	ONDERMIJNING EN VEILIGHEID	**INNOVATIES IN KADER REGIODEAL**			
	Herbestemmen in beslag genomen (on)roerende goederen **Onderdeel van de Regiodeal**	Het OM, Rijksvastgoedbedrijf en gemeente Rotterdam ism ministerie van Justitie verkennen de mogelijkheden om in beslag genomen (on)roerende goederen her te bestemmen.	• Voorstel businesscase herbestemmen opgeleverd aan het OM. Pilot in Rotterdam loopt.		Gremia Driehoek+
	Publiek Private samenwerking **Onderdeel van de Regiodeal**	Verkenning en inzetten op betere samenwerking tussen publiek en private partijen gericht op het tegen gaan van ondermijnende criminaliteit	• met pandeigenaren, woningcorporaties, speelautomatenhandelaren in gesprek voor een andere (betere) invulling van een locatie. Ook wordt er inspanningen geleverd om meer bewustwording bij deze partijen te creëren.	Samenwerking met MOTUS dat de vastgoedcriminaliteit in de regio Rotterdam aanpakt draagt bij aan weerbaarheid en bewustwording tegen ondermijning bij vastgoedeigenaren en verhuurmakelaars. Samen met brancheverenigingen en woningcorporaties wordt de ondermijnende vastgoedcriminaliteit aangepakt. Bewustwordingsgesprekken zijn nuttig. Het informatie dashboard van Motus waarbij incidenten rond woningen en incidenten rond bedrijfspanden worden bijgehouden levert een goede informatiepositie op. Met het bankwezen vinden gesprekken plaats over de aanpak van Moneytransferkantoren en pinautomaten zonder cameratoezicht waar veel berovingen plaatsvinden omdat contactloos geld kan worden opgenomen.	MOTUS-Gemeente

	Intelligence **Onderdeel van de Regiodeal**	Pilot voor het beter benutten van informatie op het gebied van onderliggende patronen van ondermijnende criminaliteit en criminele netwerken en daaraan gerelateerde financiële activiteiten	• De gemeenteraad heeft vorig jaar een afschrift gekregen van de Landelijke rapportage City Deal: Zicht op Ondermijning.	Het doel van de City Deal is om aan de hand van data-analyse patronen zichtbaar te maken en inzichten op te doen doe bijdragen aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De City Deal is geen instrument voor opsporing, maar het legt 'kansrijke zoekgebieden' bloot. o Uit de City Deal is gebleken dat fenomenen (bijv. woningeigenaren zonder toereikend inkomen) niet gelijkmatig verspreid zijn over de wijken, maar vaak geconcentreerd zijn in zogeheten hotspots. o De analyses laten o.a. zien dat betrokkenheid bij witwassen een sterke voorspeller is voor een latere betrokkenheid bij handel in harddrugs. o Historische verdenkingen van bepaalde strafbare delicten kunnen voorspelkracht hebben voor toekomstige druggerelateerde verdenkingen. De inzichten vanuit de City Deal zijn te raadplegen op www.zichtopondermijning.nl. In de tweede onderzoeksfase blijft Rotterdam zich focussen op vastgoedfraude maar ook vastgoedfraude i.r.t. met drugs en criminogene branches. De patronen en kansrijke zoekgebieden die zichtbaar worden gemaakt bieden inzichten die worden verwerkt in de Rotterdamse aanpak van vastgoedcriminaliteit.	
	Aanpassen en gebruik maken van wet- en regelgeving **Onderdeel van de Regiodeal**	Verbeteren van bevoegdheden van overheden. Denk aan: sluitingsbevoegdheid burgemeester bij het verstoren van openbare orde bij het aantreffen van wapens of het beschieten van een woning. De mogelijkheden voor intergemeentelijke informatie deling en aanpassing van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)	• Woningsluiting bij verstoring openbare orde door ernstig geweld of wapens' is in de fase van consultatie gegaan. Met dit wetsvoorstel wordt artikel 174a Gemeentewet uitgebreid. De wetswijziging is nog niet ingevoerd. • In 2021 zijn door de burgemeester 14 woningen gesloten in verband met ernstige verstoring van de openbare orde of bedreiging daarvan bijvoorbeeld door beschietingen. •	Met de uitbreiding zien we voldoende mogelijkheden om woningen die beschoten worden te kunnen sluiten. Woningen waar wapens worden aangetroffen kunnen niet zonder meer gesloten worden door de burgemeester. We vragen op dit punt aandacht voor een uitvoerbare wet. Op dit moment is het onduidelijk wat het tijdspad is om deze wet in de TK te brengen.	Gemeente
	ONDERMIJNING EN VEILIGHEID	**LOCATIE GERICHTE AANPAKKEN**			
	Drugscriminaliteit	Aanpak drugscriminaliteit	• In Rotterdam-Zuid zijn in 2021 zijn ruim 239 kilogram harddrugs, 211 xtx-pillen en 179 kilogram versnijdingsmiddelen in beslag genomen. De geschatte straatwaarde hiervan is circa €5,2 miljoen. • In 2021 zijn op Zuid 104 104 sluitingen opgelegd vanwege de Opiumwet(82 woningen en 22 bedrijfspanden) . De meeste gesloten woningen en bedrijfspanden liggen, zoals voorgaande jaren, in de gebieden Feijenoord en Charlois. • Er zijn 149 hennepkwekerijen ontmanteld en daarbij zijn 93 bestuurlijke boetes opgelegd met een totaalbedrag van 428.000 euro. • Samen met Stedin is een product ontwikkeld waarmee hennepkwekerijen proactief kunnen worden opgespoord door op een makkelijke manier de piekbelasting in stroomverbruik in een straat te kunnen vaststellen.	In Rotterdam faciliteren sommige ondernemingen de drugshandel. Hier kunnen drugshandelaren bijvoorbeeld producten kopen voor de verkoop van drugs, zoals ponypacks, geldtelmachines, perskrikken en persmallen voor het verpakken van grote blokken cocaïne (de zogenaamde smartshops) of voor het opbouwen van hennepkwekerijen (growshops). Deze winkels lijken onschuldig, maar hebben een sterk ondermijnend karakter. Ze dragen bij aan de normalisering van drugshandel in de wijken. Door een wijziging van de Opiumwet is het sinds 2019 mogelijk om deze ondernemingen ook bestuurlijk aan te pakken.De aanpak waarbij samengewerkt wordt door de gemeente, OM, RIEC en politie wordt in 2021 voortgezet. Speerpunt zal ook worden een campagne gericht op de gebruikers, die door de afname van de drugs mede verantwoordelijk zijn voor de zware criminaliteit rondom de handel in verdovende middelen. Gevolgen zijn extreem geweld, brandgevaar en andere vormen van ondermijning. Uit rioolonderzoek blijken jaarlijks zo'n 40.000 lijntjes cocaïne te worden gebruikt in Rotterdam.	Gemeente/Politie
	Crimineel vermogen	Inzet afpakteam	• Er is naar schatting 2,7 mln euro aan crimineel vermogen in beslag genomen op Zuid.	De gemeente heeft eind 2019 een eigen bestuurlijk afpakteam geformeerd dat bestaat uit verschillende clusters en afdelingen. Het team pakt onder andere onrechtmatig verstrekte uitkeringen, vergunningen e(on)roerende goederen af. Met dit afgepakte vermogen worden openstaande vorderingen, dwangsommen en boetes geïnd.	Gemeente
	Kwetsbare branches (Rotterdam-Zuid)	Aanpak kwetsbare branches	• Met de ondermijningstrein, een team dat verschillende veiligheidspartners integrale controles uitvoert, zijn 66 bedrijven gecontroleerd waaronder 12 smartshops. De gemeente heeft 5 ondernemingen een aantal maanden gesloten omdat controleurs voorbereidingshandelingen aantroffen voor handel in hard drugs.	In Rotterdam, maar vooral op Rotterdam-Zuid, richten we ons op kwetsbare branches, zoals horecagelegenheden, opkopers en geldtransactiekantoren, waar een verhoogd risico is op het witwassen van crimineel geld, illegaal gokken, heling, handel in verdovende middelen of die mogelijk ontmoetingsplaatsen zijn voor	Gemeente
	Hand in hand aanpak Beijerlandselaan	Integrale aanpak winkerboulevard- Zuid	In 2021 zijn diverse bedrijfspanden en woningen aangekocht. Hiermee staat de totale teller nu op 55 bedrijfspanden en 95 woningen in gemeentelijk eigendom en beheer. Dat jaar heeft de gemeente tevens 6 bedrijfspanden op de Groene Hilledijk verkocht om deze te transformeren tot woonruimten die een kwalitatief positieve impuls aan de winkelstraat kunnen geven. Er zijn zeven ondernemingen beëindigd waar ondermijnende activiteiten plaatsvonden. Een pand waarop drie aanslagen zijn gepleegd is bestuurlijk gesloten.	In 2019 is in het project Hand in Hand gestart op de Winkelboulevard-Zuid. Het project heeft een looptijd van tien jaar met het doel een vitale lokale economie en een aantrekkelijk woonklimaat te creëren op de Beijerlandselaan en de Groene Hilledijk. Hierbij wordt ook de ondermijnende criminaliteit, overlast en problematische verhuur aangepakt. Dat doet de gemeente onder andere door vastgoed op de boulevard op te kopen.	Gemeente
	Aanpak Slinge	Integrale aanpak op winkelboulevard Slinge	• Uitvoeringsplan is in de maak. De landelijk ontwikkelde toolbox ondermijning, die is ontwikkeld door het RIEC, biedt een handzaam samenstel van maatregelen die kunnen worden genomen door de verschillende partners bij de aanpak van ondermijning in winkelgebieden. Deze toolbox zal het komend jaar een belangrijke leidraad zijn voor de partners bij de integrale aanpak.	Aan de as van de Slinge ligt het belangrijkste winkel- en voorzieningen gebied van Pendrecht en Zuidwijk. De detailhandel functioneert hier matig en er is sprake van toenemende leegstand. Daarnaast komen er aanhoudende zorgwekkende signalen binnen bij de politie en Directie Veilig. Deze signalen gaan zowel over de subjectieve veiligheidsbeleving als over vele misstanden bij huurders en vastgoedeigenaren, welke duiden op ondermijnde activiteiten. Dit alles is aanleiding geweest om het gebied te onderzoeken en mogelijke maatregelen op te stellen.	Gemeente

Kleur 2020	Naam Activiteit kleur 2021	Korte omschrijving Activiteit	RESULTAAT (OUTPUT) jaarlijks	Kwalitatieve Voortgang	Initiatiefnemer

	ORGANISATIE EN FINANCIEN	**WIJKGESTUURD WERKEN**			
	Probleemoplossend escalatie team	De samenwerkende organisaties organiseren in 1 wijk rondom uitvoeringskwesties een oplossend escalatie.	• Pilot PRIO doorgestart en uitgebreid naar de hele stad	De Pilot PRIO van de gemeente Rotterdam waarmee in het sociaal domein wordt geexperimenteert met een aanpak die ervoor moet zorgen, dat integraal werken beter uit de verf komt. Sneller maatwerk bieden aan Rotterdammers met Multi problematiek is de inzet. PRIO geeft een platform waar partijen casussen met onvoldoende voortgang kunnen meden. Aan de hand van de doorbraakmethode wordt een casus besproken met betrokkenen. De wijkteamleider heeft daarbij op een aantal terreinen zoals Werk en inkomen doorzettingsmacht. Bij het experiment hoort ook een directeuren team die op verzoek van de wijkteamleider kan worden ingeschakeld.	Gemeente/MO
	Wijk interventie en handhaving	Invulling geven aan de wens voor een integrale wijk interventie/handhavingsteams	Zie Wonen		Gemeente
	ORGANISATIE EN FINANCIEN	**MONITORIN EN VERDERE KENNISONTWIKKELING**			
	Kennisontwikkeling	Kennisontwikkeling en verspreiding van de aanpak van sociaaleconomische achterstanden en achterstandswijken.	• Deelname NPRZ aan regiegroep RDI-Stad (die inhoudelijk meestuurt op de onderzoeksvragen die door RDI worden opgesteld) • Deelname NPRZ aan SPRING (meerjarig onderzoeksprogramma gericht op tegengaan gezondheidsverschillen op Zuid)	Het Resilient Delta Initiative is een onderzoeks- en onderwijspartnerschap tussen de Erasmus Universiteit Rotterdam, het Erasmus MC en de Technische Universiteit Delft. Het doel is om een integrale aanpak te ontwikkelen om de grote maatschappelijke vraagstukken waarmee de regio Rotterdam in toenemende mate worstelt aan te pakken en om een voorbeeld te zijn voor regio's elders in de wereld. In het thema City wordt met de NPRZ-partners samen gewerkt aan thema's van Zuid. RDI was in 2020 vooral nog een voornemen maar er is in 2021 daadwerkelijk een start is gemaakt mede doordat in de herfst van 2021 bij de universiteiten staf vrijgemaakt om het RDI te bemensen In het initiatief wordt ook de samenwerking met EMI van de Hogeschool Rotterdam meegenomen.	Universiteiten en NPRZ
	EMI – Expertise Centrum Maatschappelijke Innovatie	De Hogeschool Rotterdam organiseert vanuit het EMI aansluiting bij de opgaven van Zuid door studenten aan te koppelen programma's, projecten en stages op Zuid	Algemeen: https://www.emiopzuid.nl/emi-blikt-terug-op-2021/ SO: https://www.emiopzuid.nl/de-highlights-2021-van-sociaal-ondernemerschap/ Urban: https://www.emiopzuid.nl/de-highlights-2021-van-urban-innovation/ VoZ: https://www.emiopzuid.nl/de-highlights-2021-van-vitaal-op-zuid/ MG: https://www.emiopzuid.nl/de-highlights-2021-van-mamas-garden/ MoZ: https://www.emiopzuid.nl/de-highlights-2021-van-mentoren-op-zuid/	De hogeschool heeft in haar profilering bewust gekozen voor een aantal onderzoekszwaartepunten. Onderwerpen die maatschappelijk relevant zijn en altijd disciplineoverstijgend. Mede daarom is deze ontwikkeling interessant voor EMI. Er worden vier thema's onderscheiden: Zorgtechnologie, AI en Digitalisering, Betekeniseconomie, Duurzaamheid en circulariteit. **Positionering** • EMI is dé verbindingsofficier tussen studenten van de Hogeschool Rotterdam en Rotterdam-Zuid. • EMI loopt voorop in het verkennen en helpen oplossen van complexe stedelijke vraagstukken en creëert daarmee ruimte om wederzijds te leren. • EMI maakt het verschil en levert daarmee een positieve bijdrage aan onderwijsvernieuwing en een ongedeelde stad.	Hogeschool Rotterdam in samenwerking met partners

Organisatie en financiën

Financiën programmabureau

Het programmabureau NPRZ is binnen het budget 2021 gebleven. De partners dragen samen de kosten van de posten 1 en 2 van het programmabureau waarbij de gemeente in principe de helft financiert en de overige partners evenredig de andere helft verdelen. De posten 3 en 4 worden door de gemeente gedragen

De scholen en de corporaties hebben/gaan hun jaarlijkse vaste partnerbijdrage voor 2021 pas in 2022 betaald doordat de rekening met vertraging zijn verstuurd door de gemeente, Ze zullen in het volgende jaar alsnog geboekt worden. Het Rijk en het OM betalen doormiddel van de inzet van een fulltime adviseur en een officier van justitie op het programmabureau. Van zorgwerkgevers en bedrijfsleven is er om diverse redenen geen bureaubijdragen.

			Gerealiseerde partnerbijdrage	
Financiën programmabureau NPRZ 2021	**BEGROOT**	**GEREALISEERD**	**Gemeente**	**Overige partners**
Post 1: Personeelskosten (1 directeur, 4 adviseurs en 2 ondersteuning)	€ 815.000	€ 817.000	€ 617.000	€ 200.000
Post 2: Werkbudget (advies, onderzoek, communicatie, participatie)	€ 50.000	€ 73.727	€ 73.727	
Finciële partnerbijdrage				
Totaal post 1 en 2	€ 865.000	€ 890.727	€ 690.727	€ 200.000
4 Inkopen diensten (backoffice)	€ 75.000	€ 26.219	€ 26.219	
5 Huisvesting	€ 100.000	€ 86.000	€ 86.000	
Totaal post 3 en 4	€ 175.000	€ 112.219	€ 112.219	
TOTAAL GEREALISEERD		**€ 1.002.946**	**€ 802.946**	**€ 200.000**
Begrote Patnerbijdrage	**€ 1.040.000**	**€ 1.040.000**	**€ 700.000**	**€ 340.000**